Mann Tax Services
Individual, Trucking or Business Taxes
As Low As $29.99
CTEC California Tax Education Council Approved Tax Preparer
For Fast Refund: e-file
For Appointments.
Ph:(510) 468-9381
Email: manntaxservices@gmail.com

Gurdawar S. Mann

SELLING MOTELS IS OUR ONLY BUSINESS

Jas Randhawa 510.406.5056
BEST WESTERN
Louisiana
57 Units, Open: 2008
$60,000/Unit
POSITIVE CASH FLOW
Seller's Financing

Bob Seth 408.807.9784
INDUS VALLEY INVESTMENTS

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
Kuldip Singh Dhariwal
Attorney At Law
Tel: (510) 744-1280
Fax: (510) 744-4192
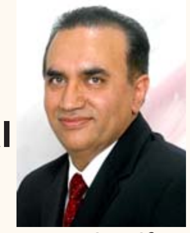
ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀਵਾਲ
3100 Mowry Ave. #303, Fremont, CA 94538
E-mail: kuldipdhariwal@yahoo.com

Tenth Year in Publication
ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਐਡੀਸ਼ਨ Price 50¢
Email:punjabtimes1@sbcglobal.net
www.punjabtimesusa.com
ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਅਤੇ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 10, Issue 10, March 7, 2009 | 20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074 | Ph:847-359-0746, Fax:847-705-9388

ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਸੁਰਗਵਾਸ

ਲੁਧਿਆਣਾ: ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੇ 'ਜਗ ਜੰਕਸ਼ਨ ਰੇਲਾਂ ਦਾ, ਗੱਡੀ ਇਕ ਆਵੇ ਇਕ ਜਾਵੇ' ਵਰਗੀ ਅਮਰ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਰਚਣ ਵਾਲੇ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਘੀ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸ. ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਫੇਫੜਿਆਂ 'ਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਲਾਜ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੀਤੀ 1 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮੋਗਾ ਦੇ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਰਾਤ 9.15 ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ. ਪਾਰਸ ਦੀ ਧੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 18 ਉਤੇ)

ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਫੌਜੀ

ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਹਮਲਾ

ਕਈ ਖਿਡਾਰੀ ਜ਼ਖਮੀ, 8 ਸੁਰਖਿਆ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮਰੇ

ਲਾਹੌਰ: ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਪਹਿਲੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਲੰਘੀ 3 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾਈ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੇ 6 ਖਿਡਾਰੀ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ 8 ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੌਰਾ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਮਲਾ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਇਥੇ ਗੱਦਾਫ਼ੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਤੋਂ 1 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਲਿਬਰਟੀ ਚੌਕ 'ਤੇ ਹੋਇਆ। ਖਿਡਾਰੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੂਜੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੈਸਟ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਦੀ ਖੇਡ ਲਈ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ 'ਚ ਕਪਤਾਨ ਮਹੇਲਾ ਜੈਵਰਧਨੇ, ਵਿਕਟਕੀਪਰ ਕੁਮਾਰ ਸੰਗਕਾਰਾ, ਸਪਿੰਨਰ ਅਜੰਤਾ ਮੇਂਡਿਸ, ਤਿਲਾਨ ਸਮਰਵੀਰਾ ਅਤੇ ਥਰੰਗਾ ਪਰਾਣਵਿਤਾਨਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕ੍ਰਿਕਟ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮਰਵੀਰਾ ਤੇ ਪਰਾਣਵਿਤਾਨਾ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਕੋਚ ਟਰੇਵਰ ਬੇਲਿਸ ਸਮੇਤ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ।

ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਹਬੀਬੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਛਾਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੈਰ 'ਚ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ, ਪਰ ਦੋਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਭਰਤੀ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਟੀਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੌਜੂਦ 5 ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਸਮੇਤ 8 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਹਮਲੇ 'ਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਈ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ 'ਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਚੱਲੀ। ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਖਵੇਂ ਅੰਪਾਇਰ ਅਹਿਸਾਨ ਰਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਹਮਲੇ 'ਚ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 10 ਉਤੇ)

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਝਗੜਾ ਖਤਮ, ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਭਾਵੇਂ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ 'ਚ ਹੋਣੀਆਂ ਤੈਅ ਹੀ ਸਨ ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੇਵੀ ਸਿੰਘ ਪਾਟਿਲ ਵਲੋਂ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਨ. ਗੋਪਾਲਸਵਾਮੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਵੀਨ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾ-ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਐਨ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਪਿੱਛੋਂ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਵੀਨ ਚਾਵਲਾ ਦੇ ਅਗਲੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਣਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਪੰਜ ਪੜਾਵਾਂ 'ਚ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰੀਆਂ 'ਚ ਜੁਟੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਰਗਰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸੋਹਲੇ ਅਜੇ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਅਹਿਮ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਪਰ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਸਭ ਕੁਝ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਸਟਾਪ ਲੱਗ ਗਿਆ।

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੰਦਰ ਵਿਵਾਦ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਐਨ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਉਪਰ ਹੀ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੰਦਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸੀ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਟਕਰਾਅ ਇਸ ਅਹਿਮ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲੋਂ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਕੇ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵੱਕਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗਣ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਖੇਡੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਪਸੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਆੜੇ ਆਉਂਦੀ ਰਹੇਗੀ।

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 ਉਤੇ)

ਕਾਰ, ਘਰ, ਜੀਵਨ ਤੇ ਬਿਜਨਸ
ਵਾਜਬ ਭਾਅ 'ਤੇ ਬੀਮੇ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਭ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

Truck Insurance
Liquor Store/Gas Stations
Workers Compensation
Manjit Gill
Prisident
CA Lic#OB23990
Civil Service Employees Insurance Group
Gill Financial & Insurance Services
510-415-2368
209-524-4008
www.gillfinancial.com

ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
Raja SWEETS & INDIAN CUISINE
LUNCH BUFFET - DINNER - TAKE OUT - CATERING - BANQUETS
TOLL FREE 1-866-FOR RAJA
ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਅਸੀਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਕੁਆਲਟੀ ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।
Raja Indian Cuisine & Bar
Ph: 510-264-9300
1275 W Winton Ave
Hayward, CA 94545
Wholesale and Retail
Ph: 510-489-9100
Fax:510-489-9111
31853 Alvrado Blvd
Union City, CA 94587
ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਟ।
Call Makhan Bains or Ravinder Singh for your next party
Or visit us: www.rajasweets.com

Law Offices Of Manpreet S. Gahra

*ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
*ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
*ਬਿਜਨਸ ਲਾਅ
Manpreet S.Gahra
Attorney At Law
Berkeley Office
2161 Shattuck Ave. #304, Berkeley
Ph. 510-841-4582
Fax: 510-217-6847
Sacramento Office
Call For Appointments
Ph. 916-924-1617
Email:manpreet@gahralaw.com

ਉਬਾਮਾ ਦਾ ਬਜਟ:ਟੀਚੇ ਵੱਡੇ ਤੇ ਔਕੜਾਂ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2010 ਲਈ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵਾਲਾ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਹਿਤ ਸੁਆਰਥਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੈਲਥਕੇਅਰ, ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਦਮ ਤਕ ਲੜਨਗੇ। ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹੈ ਉਹ ਤਾਕਤਵਰ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਾਲੇ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲਈ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਦਮਤਦਾਰ ਹਾਂ। ਪਿਛਲੇ ਵੀਰਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਆਪਣੀ ਬਜਟ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਹੇਠੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਖਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਦਮ ਖਾਸ ਹਿੱਤਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਲਾਬੀਇਸਟਾਂ ਲਈ ਭਲੇ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਪੁਰਾਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਗਿੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਲੜਾਈ ਲਈ ਕਮਰਕੱਸੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਮੇਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਮਰਕੱਸੇ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਹਾਂ।

ਸਿਆਸੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਸੁਭਾਅ ਪੱਖੋਂ ਜੁਗਪਲਟਾਊ ਹਨ। ਰਿਬਪਲਿਕਨਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਮਾਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵੱਲ ਪੇਸ਼ਕਦਮੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀਆਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਮੇਰੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸੇ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵੱਡੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਾਲੇ ਸਵਾਰਥੀ ਗਰੁੱਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡਟਵਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਇਹ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਕਵਰੇਜ ਲਈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਪਏ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਲਾਗਤ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਸੀਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵੱਡੀਆਂ ਟੈਕਸ ਛੋਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਗਿੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਦੋਂ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਟੈਕਸ ਛੋਟਾਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਟੈਕਸਦਾਤਿਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਹ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਬਚਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਲਜ ਸਿਖਿਆ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਪਹੁੰਚ ਅੰਦਰ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ 30 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟੈਕਸ ਛੋਟ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਏ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸੇ ਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਵਿਆਈ ਜਾਣ ਯੋਗ ਊਰਜਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਅਰਥਚਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਾਂਗੇ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਬਹੁਮਤ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਜਟ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਏਡਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਸਲ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਚ ਜੈਸੇ ਥੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿਆਸੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਰਥਚਾਰੇ, ਸਿਹਤ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਇਹ ਏਜੰਡਾ ਆਪਣੇ ਪਾਸਾਰ ਅਤੇ ਅਕਾਂਖਿਆ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ ਪਰ ਇੰਨੀਆਂ ਹੀ ਵੱਡੀਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਜਿੰਨੇ ਉਚੇ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਦੇ ਟੀਚੇ ਤੇ ਇਰਾਦੇ ਹਨ ਉਨੀਆਂ ਹੀ ਉਚੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ। ਟੀਚੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪਾਰ ਕਰਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਾਇਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਭਲੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਤਾਂ ਬਥੇਰੀ ਵਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਇਹ ਮਸਲੇ ਹਨ ਸਨਅਤ ਉਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਟੈਕਸ ਲਾ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ, ਵੱਡੇ ਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਘੱਟ ਕਰਨਾ, ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਟੈਕਸ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਵਿਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨਾ। ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਉਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਵੱਡੀ ਬਹਿਸ ਛਿੜ ਪਵੇਗੀ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਉਸ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰੋਨਲਡ ਰੀਗਨ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹਾਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮਹਾਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਉਤੇ ਅਮਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਵੱਡੇ ਫਤਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਉਚੇ ਰੁਤਬੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿਤਾਂ ਵਲੋਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਸਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਤਾਕਤ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਕਾਨੂੰਨਘਾੜੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਮ ਲੋਕ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਰਥਿਕ ਸੁਰਜੀਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਹਮਾਇਤ ਜੁਟਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

ਸਟਾਕਟਨ 'ਚ 'ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਓ ਗ੍ਰੰਥ' ਦਾ ਸ਼ੋਅ 28 ਨੂੰ

ਸਟਾਕਟਨ: ਪੰਜਾਬ ਆਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨਜ਼ ਸਟਾਕਟਨ ਵਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਨਾਟਕ ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਓ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਸ਼ੋਅ 28 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਟਾਕਟਨ ਦੇ ਸਕਾਟਿਸ ਰਾਇਟ ਥੀਏਟਰ (33 ਵੈਸਟ, ਐਲਪਾਈਨ) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ੋਅ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਟਿਕਟ 10 ਡਾਲਰ ਤੇ ਵੀ.ਆਈ.ਪੀ. ਟਿਕਟ 25 ਡਾਲਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ (209-992-7185) ਜਾਂ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ (209-810-2761) ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤਿਰਛੀ ਨਜ਼ਰ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ

ਨਸ਼ਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਤੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣਗੇ ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ।

-ਜੇ ਹਿੱਸਾਪੱਤੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ।

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮੰਗੇ 60,000 ਸਰੁੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ।

-ਮਾਲਕੋ! ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਚੱਲੇ ਓ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ।

ਹੋਰ ਅੰਗ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੀ-ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਬਸੂ

-ਬੀਬਾ ਹੋਰ ਅੰਗ ਬਚੇ ਹੀ ਕਿਹੜੇ ਆ ਦਿਖਾਉਣ ਨੂੰ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ-ਜੱਖੂ

-ਕੱਲਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ, ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਦੋ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਚਾਹੀਦੀ ਆ। ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਲੱਗਦਾ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਦੀ ਝਾਕ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਓ?

ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਾਈ ਜਾਵੇ-ਭੋਮਾ

-ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਾਈ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਪਾਕਿ ਦਾਮਨ ਤੁਰਿਆ ਫਿਰਦਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ!

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ 'ਚ ਵੱਡਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਗਾੜ ਆ ਗਿਆ-ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਟਹਿਣਾ

-ਇਹਦੇ 'ਚ ਥੋਡਾ ਵੀ ਚੋਖਾ ਯੋਗਦਾਨ ਐ। ਹਰ ਐਰੇ-ਗੈਰੇ ਦੀ ਟੇਪ ਦਾ ਰੀਵੀਊ ਲਿਖਕੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਚੰਗਾ ਤੋਰੀ ਫੁਲਕਾ ਤੋਰ ਰੱਖਿਐ।

ਨਵੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ-ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ

-ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ! ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਹੀ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਣਾਓ ਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਕਮਾਓ' ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਕਦੋਂ ਮੰਨਣ ਲੱਗੇ ਐ!

ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਾਲ

11167 Trade Center Dr., Ste. A
Rancho Cordova, CA 95670

Phone 916.635.2016
Fax 916.635.2807
916.947.8202

SUNRISE EVENT CENTER

info@sunriseeventcenter.com
www.sunriseeventcenter.com

ਸ਼ਾਹਾਨਾ ਨਵੇਂ ਨਕੋਰ ਸਨਰਾਈਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੋ

From casual to formal, personal to corporate, the new Sunrise Event Center is a wonderful place to hold your next social gathering. Located conveniently near I-50 and Sunrise Blvd in Rancho Cordova, the center provides the ideal location for weddings, business meetings, Quinceañeras, birthdays, proms, receptions, graduations, retirements, reunions, anniversaries, Thanksgiving, Christmas, New Years and other special events.

OUR FACILITIES at a glance

BALLROOM

Our 8,600 square foot ballroom is divisible into three smaller rooms separated by soundproof air wall. The largest room features a stage and a built in dance floor for an ultimate party experience. Use of audio and visual equipment is included in the price. Tables and chairs are available upon request for parties up to 1250 people (750 people banquet style and 1250 theater style).

1250 ਤੱਕ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਬੈਂਕੁਇਟ ਸਟਾਈਲ 750)

PREP KITCHEN is available for storing and arranging food.

CONFERENCE ROOM is available for up to 30 people.

BRIDAL SUITE *ਦੁਲਹਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕਮਰਾ*

MULTI-PURPOSE/DAYCARE ROOM

ਮੁਫਤ ਪਾਰਕਿੰਗ

ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ:

916-635-2016, 916-947-8202

ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਵਲੋਂ ਸਾਹਸੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵਾਲਾ ਬਜਟ ਪੇਸ਼

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਲ 2010 ਲਈ 3.6 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਿੱਖਾ ਕਰਨ, 'ਗੈਰਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਇਕ ਦੌਰ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਉਤੇ ਟੈਕਸ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖਰਚਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਟੀਚੇ ਮਿੱਥੇ ਗਏ ਹਨ।' ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2010 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਬਜਟ ਖਾਕੇ ਵਿਚ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਵੱਲ ਵਧ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਊਰਜਾ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਖਿਆ ਵੱਲ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਦਿਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮੀਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉਤੇ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਗਈ।

ਬਜਟ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਇਸ ਵਿਚਲਾ ਘਾਟਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2009 ਲਈ 1.75 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਦਾ ਘਾਟਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਲ ਘਰੇਲੂ ਉਪਜ ਦਾ 12.3% ਬਣਦਾ ਹੈ। 1942 ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਜਟ ਘਾਟਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ 134 ਸਫੇ ਦਾ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੋੜ ਉਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵਪਾਰ ਚੱਕਰ ਦੇ ਆਮ ਮੋੜ ਕਰਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇਹ ਕੋਈ ਹਾਦਸਾ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਇਸ ਮੋੜ ਉਤੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਬੇਬਹਾ ਗੈਰਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਨਿਜੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ. ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਉਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ 'ਚ ਲਈ ਬੈਠੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2013 ਤੱਕ ਬਜਟ ਘਾਟਾ ਇਕ ਵਾਰ ਘਟ ਕੇ 533 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਰਹਿ ਜਾਏਗਾ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਝੱਟ ਹੀ ਪਿਛੋਂ ਬੇਬੀਬੂਮ ਕਰਕੇ ਸੋਸ਼ਲ ਸਕਿਉਰਟੀ ਤੇ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵਧਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਘਾਟਾ ਫਿਰ ਵਧਣ ਲੱਗੇਗਾ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਮਾਬਾ ਦੀਆਂ ਬਜਟ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਇਨਕਲਾਬੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਿਬਪਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਹੀ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਬੀਆਂ ਬਜਟ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਤੁਰਤ ਪਿਛੋਂ ਹੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਪੈਸਾ ਜੁਟਾਉਣ ਲਈ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਖੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਖੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਬੇਸ਼ਕ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਲੁਭਾਊ ਸੁਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਤੱਕ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਬਜਟ ਵਿਚ ਇਹ ਸੁਰ ਸਪਸ਼ਟ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਇਕ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਖਿਆ, ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਊਰਜਾ, ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਉਤੇ ਬਣਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਪੀੜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਹੋਰ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ 'ਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬੁਰਾਈ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਖੇਡ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਕੁਝ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੇਡਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਰ ਦਈਏ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਗਲਤ-ਮਲਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਕੀ ਬਜਟ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਪੁੱਠਾ ਮੋੜਦਾ ਹੈ? ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਸ ਹੀ ਸੀ ਸਾਲ 2011 ਤੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਢਾਈ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ ਉਪਰ ਟੈਕਸ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਦਮ ਜ਼ਰੀਏ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 656 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਤੋਂ 339 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਜੁਟਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਛੋਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਟੌਤੀਆਂ ਤੋਂ 180 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਗੇ। ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਵਧਾ ਕੇ 318 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਜੁਟਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਆਧਾਰਤ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਟੈਕਸ ਰਹਿਤ ਮੁਨਾਫਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਹੱਦ ਵੀ ਘਟਾਈ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਜ਼ਰੀਏ 210 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਅਗਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਗੇ। ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਟੈਕਸ ਕਰੈਡਿਟ ਅਤੇ ਛੋਟਾਂ ਵੀ ਘਟਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕੇਡ ਦਾ ਖਰਚਾ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੁਹਾੜਾ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਉਤੇ ਚੱਲੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਘਟੇਗਾ। ਉਚੀ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਲਾਭ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਅੰਗਹੀਣਾਂ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਬੜੀਆਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਲਾਬੀਆਂ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਸਾਲਾਨਾ 50 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤੀ ਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਵਿਚ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਾ ਕੁਝ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਊਰਜਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਗਰੀਨ ਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਤੇ ਪੌਣ ਸ਼ਕਤੀ ਊਰਜਾ ਉਤੇ ਖਰਚ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਖਾਤਰ ਪੈਸਾ ਉਹ ਕਾਰਬਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪਰਮਿਟਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਕੇ ਜੁਟਾਉਣਗੇ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਉਤੇ ਖਰਚ ਵਿਚ ਚੋਖਾ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਸਿਖਿਆ ਲਈ ਉਹ ਹੋਰ ਪੈਸਾ ਸਟੂਡੈਂਟ ਲੋਨ ਦੇ ਕੇ ਵੱਡੀਆਂ ਟੈਕਸ ਛੋਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸ ਛੋਟਾਂ ਘਟਾ ਕੇ ਪੈਸੇ ਜੁਟਾਉਣਗੇ।

ਰੱਖਿਆ ਬਜਟ ਵਿਚ ਸਾਲ 2010 ਦੌਰਾਨ 20.4 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ 4 ਫੀਸਦ ਵੱਧ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਇਰਾਕ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਹੋਰ 75.5 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਵਲੋਂ ਰੂਸ ਨੂੰ ਇਰਾਨ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਮਦਦ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਇਕ ਸਾਹਸੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਰੂਸ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਇਰਾਨੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਠੱਪ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਗਠਜੋੜ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਵੇਗਾ ਤਦ ਪੂਰਬੀ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਪੂਰਬੀ ਯੂਰਪ ਦੇ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਦਮ ਦਾ ਰੂਸ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨੁਕਤਾ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਰਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਵਲੋਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਇਹ ਕਦਮ ਬੇਹੱਦ ਸਾਹਸੀ ਅਤੇ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਰੂਸ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਆਈ ਖੜੋਤ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਉਬਾਮਾ ਵਲੋਂ ਲਿੱਖੇ ਗਏ ਇਕ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਮਾਸਕੋ ਵਿਚ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਲੋਂ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਮਿੱਤਰੀ ਮੇਦਾਦੇਵ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਰੂਸੀ ਹਮਾਇਤ ਦੇ ਵੱਟੇ ਸੱਟੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਗਈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਰਾਨੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਖਿਲਾਫ ਸਾਂਝੇ ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਰੂਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਲੰਘੀ 3 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਉੱਪਰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਦਿਆਂ ਮੇਦਾਦੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਖੜੋਤ ਤੋੜਨ ਲਈ ਰੂਸ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਾਫ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਡਿਫੈਂਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਲੈਣ ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ ਪੂਰਬੀ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਡਿਫੈਂਸ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦਾ ਤਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਡਿਫੈਂਸ ਸਿਸਟਮ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੋਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਬੰਧ ਵਿਗੜੇ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਰੂਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਯੂਰਪ ਵਲੋਂ ਇਰਾਨ ਉੱਪਰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਠੱਪ ਕਰਨ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉੱਪਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਦਬਾਅ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕ ਵਿਖਾਈ। ਰੂਸ ਤਹਿਰਾਨ ਉੱਪਰ ਸਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉੱਪਰ ਵੀ ਝਿਜਕਵਾਂ ਸਟੈਂਡ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਰੂਸ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦਾ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਪਰ ਸਾਥ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਇਰਾਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਇਕ ਰੂਸੀ ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸੀ ਸਟੇਟ ਸਕੱਤਰ ਹਿਲੇਰੀ ਕਲਿੰਟਨ ਰੂਸੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸਰਗੇਈ ਲਾਵਰੋਵ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਜਨੇਵਾ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਮੇਦਾਦੇਵ ਨੇ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਲੰਡਨ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਉਬਾਮਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰੋਯਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਰਾਨ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਉੱਪਰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਹਿਰਾਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਇਰਾਨ ਉੱਪਰ ਵਧੇਰੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਰੂਸ ਕਿੱਥੇ ਕੁ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਮਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਹਿਲੇਰੀ ਕਲਿੰਟਨ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਬਾਮਾ ਦੀ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੋਈ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਰਾਨ ਖਿਲਾਫ ਤਿੱਖੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

PANNUN THE LAW FIRM
ATTORNEYS & COUNSELLORS
ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ
ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ

ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੇਸ ਬੰਦ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਸੀ ਡੀਪੋਰਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ?
ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ

ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਅ
- ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਪੀਲਜ਼
- ਰੀਲੀਜਿਅਸ ਵਰਕਰਜ਼
- ਬੋਨਾਫਾਇਡ ਅਸਾਇਲਮ ਪਟੀਸ਼ਨਜ਼

ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਕੇਸਿਜ਼
- ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲਜ
- 9th & 2nd ਸਰਕਿਟ ਅਪੀਲਜ਼
- ਕੈਨਸੇਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ

NEW YORK
T 718.672.8000
JACKSON HEIGHTS, NY 11370
* ADMITTED IN THE STATE OF NEW YORK ONLY

CALIFORNIA
T 510.796.9000
39300 CIVIC CENTER DR.
SUITE 170 FREMONT, CA 94538
FREMONT, CA 94538

Former Samorga Bob's Buffet Bldg.

India Garden®
RESTAURANT & BANQUET
910 Lincoln Rd. East, Vallejo, CA 94591
For more Info Call: Pradeep @ 510.325.8433
www.indiachaatandsweets.com

For Indoor & Outdoor Weddings and Family occasions.
Banquet Gathering upto 500 Guests

- RECEPTION, WEDDINGS, BIRTHDAYS, BABY SHOWERS
- CORPORATE MEETINGS
- QUINCEANERA OR SWEET 16 PARTIES
- PERSONALIZE & DECORATE TO YOUR OWN TASTE
- GUARANTEED BEST PRICE & SERVICE IN TOWN

Ph: 707.645.1700

India Chaat & Sweets® Fine Indian Cuisine
824 University Ave. Berkeley CA 94710
www.indiachaatandsweets.com
Wed-Mon ~ 11:30-9:30 • Fri-Sat ~ 11:30-10:00
Ph: 510.704.1200

Oakland Location
India Sweets & Catering®
Ph: 510.444.7252
Catering for all occasions upto 10,000 guests

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਲੋਂ 20ਵਾਂ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ 18 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ: ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੀ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ 20ਵੇਂ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੇਲਾ 18 ਅਪਰੈਲ (ਸਨਿਚਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਐਸ.ਈ.ਐਸ. ਹਾਲ ਐਲਕ ਗਰੋਵ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਗਿੱਧਾ, ਭੰਗੜਾ, ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਾਸਰਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਉੱਘੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਦੋ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ- ਇਕ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ ਤੇ ਦੂਜਾ ਤੀਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਡੌਡ, ਜੀਵਨ ਰੱਤੂ, ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਐਮ.ਐਸ. ਚਾਹਲ, ਅਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੂੱਕੀ, ਕਮਲ ਬੰਗਾ, ਕਮਲ ਸਿੰਘ, ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਰਹਿਲ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੋਨੀ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਜੀਤ, ਜੇਸਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੰਡੋ ਅਮੈਰਿਕਨ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ, ਇੰਡਸ-ਵੈਲੀ ਅਮੈਰਿਕਨ ਚੈਂਬਰ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਫਾਊਂਡਰ ਸ. ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਫਰਵਾਲਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੇਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਲੇ ਦਾ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ ਕਰਨਗੇ। ਵੀਡੀਓ ਐਸ. ਐਸ. ਚਾਹਲ, ਸਾਊਂਡ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਕਮਲ ਸਿੰਘ ਦੇਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਤੇ ਮੈਂਬਰ

ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਸਟਾਕਟਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਲੋਡਾਈ: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਸਟਾਕਟਨ ਇਕਾਈ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲੋਡਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਘੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੁੱਜੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਤੇ ਪਰਚੇ ਪੜ੍ਹੇ। ਹੋਰ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਕਵਿਤਾ ਜਾਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾਸਾਂਸੀ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ।

ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲੋਡਾਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਨਾਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਆਏ ਨੰਨ੍ਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਛੋਟੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਉਪਰੰਤ ਪਿਸ਼ੌਰਾ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ 'ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਚੰਗੇਰੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼' ਵਿਸ਼ੇ ਉਤੇ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਨੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਮਿਆਰ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਹੱਲ' ਵਿਸ਼ੇ ਉਤੇ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਬੇ-ਏਰੀਆ ਤੋਂ ਲੇਖਿਕਾ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਦੂਜੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਿਖੇੜਾ ਕਰਦਾ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਬੱਲ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਘਟਦੇ-ਵਧਦੇ ਗਰਾਫ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੇਖਕ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੱਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਹੋ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰਤ ਭਾਵਪੂਰਤ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਗਇੰਦਰ ਕੌਰ ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਆਏ ਬੱਚਿਆਂ ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਕਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਅਭੀ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ।

ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਚੱਲੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਚ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹੀ। ਬੇ-ਏਰੀਏ ਤੋਂ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਜਲੰਧਰੀ ਦਾ ਗਜ਼ਲ ਰੂਪੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਾਈ। ਐਸ. ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ ਨੇ ਨਪੇ-ਤੁਲੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਬੀਬੀ ਜਯੋਤੀ ਨੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਾਈ। ਰਾਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜਗਿਆਸੂ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਤ੍ਰਿਪਤ ਭੱਟੀ, ਮ੍ਰਿਗਇੰਦਰ ਕੌਰ ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਬਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖਮੀ, ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਹੇਸ਼ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ,

ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਏ. ਐਮ. ਤਲਾਰੂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਘੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਸ. ਵਧਾਵਾ ਸਿੰਘ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਉਤੇ ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੋਨ ਧਾਰ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਕਟਰੀ ਰੱਤੀ ਰੋੜੀ ਸਵਰਗਵਾਸ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ: ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸ. ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਕਟਰੀ ਪਿੰਡ ਰੱਤੀ ਰੋੜੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ 93 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ, ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਡੋਡ, ਸਵਰਗੀ ਜਸਮਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਦੋਵੇਂ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ) ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਵਰਗੀ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ।

ਸ. ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਕਈ ਪੋਤਰੇ-ਪੋਤਰੀਆਂ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨੋ ਪੁੱਤਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਸਦੇ ਹਨ। ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨਮਿੱਤ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਿੰਡ ਰੱਤੀ ਰੋੜੀ ਵਿਖੇ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਫੋਨ 306-934-1039 ਜਾਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੋਨ 559-994-1033 ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

REAL ESTATE & LOANS-HOME/BUSINESS

We Specialize in Bay Area, Sacramento and Central Valley

PARMINDER DEOL Call:925-980-1279

JIWAN SINGH Call: 916-759-1923

ਪਰਮਿੰਦਰ ਦਿਓਲ 925-980-1279

forhomes@yahoo.com

Best Time to Buy Bankowned, Foreclosure and Short Sale Properties

RESIDENTCIAL, BUSINESS AND COMMERCIAL PROPERTIES AND LOANS

ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ

ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਘਰ ਲੈਣ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੁਣ ਕਿਤੇ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸ਼ਤ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Homes Loans

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੇਰਾ ਐਫ.ਐਸ.ਏ. ਲੋਨ 3% ਡਾਊਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰੇਟ 'ਤੇ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂਕਿ ਮੇਰੇ ਪਹਿਲੇ ਲੋਨ ਅਫਸਰ ਨੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। -ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਧੂ

ਮੈਂ ਜਿਸ ਲੋਨ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਘਰ ਲਈ ਲੋਨ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਸਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਲੋਨ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਾਉਣਾ ਸੀ ਸਗੋਂ ਮੇਰਾ 10,000 ਡਾਲਰ ਵੀ ਡੋਬ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੇਰਾ ਲੋਨ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਝੱਟਪਟ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। -ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਬੈਂਸ

Purchase home with 3.5% Down FHA

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ

916-759-1923

Direct Mortgage Lender LOW RATES

Best Rates/Quality Service

ਘਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਬੇ-ਏਰੀਆ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਲਈ ਲੋਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

WE SPECIALIZE IN SBA & FHA FROM DIRECT LENDERS AND MAJOR BANKS

ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ: 408-598-9605, 209-996-1681

UNITED MORTGAGE & REALTY

Self Employed OK First Time Home Buyers OK
Bank Owned Properties

ਬਗਾਵਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ:ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਤੇ ਭਾਰਤ

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ

ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੋ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਬੜੀਆਂ ਅਹਿਮ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਖਿੱਤੇ 'ਤੇ ਪੈਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਢਾਕਾ ਵਿਚ ਹੋਈ ਅਰਧ ਫੌਜੀ ਬਲਾਂ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਸ਼ਹਿਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਨ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਗਾਵਤ ਤੇ ਉਨਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਤਲਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਢਾਕਾ ਵਿਚ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਮੇਤ 70 ਦੇ ਕਰੀਬ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਤੇ 130 ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਂਦ ਉਡਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਲੋਸਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿਚਲੀ ਘਾਟ ਤੇ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਮਾੜਾ ਸਲੂਕ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਹਾਰ ਵੀ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਵਿਚ ਕੱਟੜ ਇਸਲਾਮੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਖਿੱਤੇ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਸ਼ਹਿਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੋਈ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਦਬਾਅ, ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਵਾੜੇ ਦੀ ਮਾਰ ਝਲ ਰਹੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਹੋਰ ਅਗ ਬਾਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਵਲੋਂ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਜਹਾਦ ਵਿੱਢਣ ਦਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੱਦਾ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਆਮ ਵਰਗੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਭਗਤੀ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਸਹੇੜੀ ਸੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਜਰਦਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਫਰਤ ਦਾ ਪਾਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਢਣ ਦੇ ਰੌਂਅ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪੱਖੀ ਸਰਕਾਰ ਦਰਮਿਆਨ ਟਕਰਾਅ ਵਧਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਨੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੌਕਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਚੌਧਰ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀਆਂ ਅਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਜਨੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਛੇਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਆਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੁੱਸਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸਗੋਂ ਉਸਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫੌਜਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖਰਾ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਬਦਜਨੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਇਕ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਵੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਸਿਵਲ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 21 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਫੌਜੀ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਚੋਣਵੇਂ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ, ਸਾਬਕਾ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਪੁਸ਼ਪੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਕ ਲਿਖਤ, ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪੀ ਹੈ।

ਪੁਸ਼ਪੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ, ''ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰਖਿਆ ਦੀ ਹਾਲਤ ਏਨੀ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹੈ'' ਅਤੇ ਇਸ ''ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸੁਰਖਿਆ ਦੱਖਣੀ ਬਲਾਕ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਬਾਬੂਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਈ ਹੈ।'' ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਖਬਾਰ 'ਵਾਲ ਸਟਰੀਟ ਜਨਰਲ' ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਦੀ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ''ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਡੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ'' ਅਤੇ ਇਹੀ ਹਾਲਤ ਲਗਭਗ ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜ ਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ''ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜ ਦੀ ਚਾਲਕ ਸਮਰੱਥਾ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।''

ਫੌਜੀ ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ਮਾਨੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਪੁਸ਼ਪੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ''ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਏਅਰ ਕਡੀਸ਼ਨ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਬਾਬੂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜਾਂ'' ਨੇ ਹੀ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹਨ'' ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਲਈ ਉਭਰਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮਾਹੌਲ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਛੇਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੋਬਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਫੌਜਾਂ 'ਚ ਪਸਰੀ ਬਦਜਨੀ ਦੇ ਹਾਲਤ ਬਿਆਨਣੀ ਲੋੜੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਕੀਤੀ ਟਿਪਣੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਗਾਵਤ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਖਫ਼ਾ ਹੈ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਮਕੀਨੁਮਾ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ 'ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਇਕਬਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਸੁਰਖਿਆ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਰੋਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਨਿਘਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।'' ਇਹ ਵੀ ਕਿ ''ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਟਾ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਹੁਣ ਹੋਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਬੂਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।'' ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੇ ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਕ ਮੰਦਵਾੜੇ ਦਾ ਅਸਰ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵੰਡ ਲਈ ਚਲ ਰਹੇ ਇਸ ਟਕਰਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈਣਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫਿਕਰ 'ਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਖਿਤੇ ਦੀ ਸਗੋਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਛੱਡੇਗੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਫੌਜਾਂ ਵਲੋਂ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਘਾਣ ਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਪੈ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਕ ਮੰਦਵਾੜੇ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਹੈ ਉਵੇਂ ਉਵੇਂ ਹੀ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਰੰਗ ਵਿਖਾਉਣੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ ਇਸ ਵਾਰ 10 ਮਈ ਨੂੰ

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ: ਹਰ ਸਾਲ ਇਥੇ ਲਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ ਇਸ ਵਾਰ ਐਤਵਾਰ 10 ਮਈ ਨੂੰ ਉਸੇ ਪੁਰਾਣੀ ਥਾਂ (344 ਟੁਲੀ ਰੋਡ, ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ) ਲਾਇਆ ਜਾਏਗਾ, ਜਿਥੇ ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਮੇਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਹੋਰ ਕਈ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਗਿੱਧੇ, ਭੰਗੜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਨਾਚਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਕਬੱਡੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਖਰੀਦੋ ਫਰੋਖਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਟਾਲ ਲਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਮੇਲਾ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

CALIFORNIA SHINE DENTAL

3151 S White Rd, # 101, San Jose CA 95148

Ph:408-223-9600 www.californiashinedental.com Email:info@californiashinedental.com

Certified Invisalign Provider

$2500 Off Invisalign
Free Sonicare Toothbrush

Free Dental Exam

Free Teeth Whitening
with treatment $399 value

Cash Patients 50% Off

Dr. Gagan Sandhu, DDS

- New Patients Welcome
- State of the art dental equipment and technology
- Easy Payment Plans available
- Same Day Emergency Service
- Open 7 Days 9am to 7:30pm

Please do call us for second opinion

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸ਼ਾਈਨ ਡੈਂਟਲ

3151 S White Rd, # 101, San Jose CA 95148

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕਰੀਬ

WEST COAST AUTO REPAIR

A Complete Auto Repair Shop — Foreign & Domestic Cars/Trucks

Tej

Sam

"Your shield against the hazards of the road"

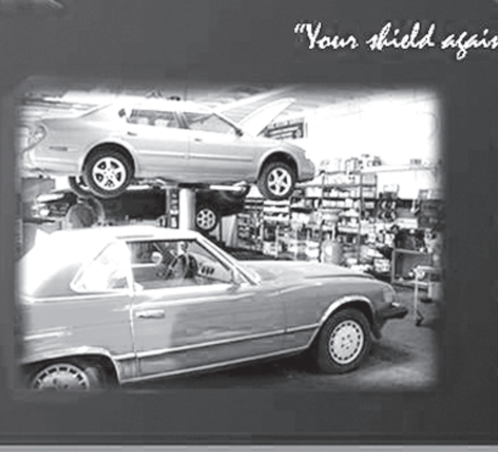

- Oil Change $19.95 + Disposal Fee
- Free towing within 5 mile radius
- Brake inspection FREE if work done here

All Work Guarantee

TUNE UP • BRAKES • AIR CONDITIONING • TRANSMISSION • ENGINE • FUEL INJECTORS • OIL CHANGE

400 MOWRY AVE., FREMONT • 510-791-2600 • MON-SAT - 8:30 - 6PM

Punjab Times

Established in 2000
10th Year of Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018

Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Editor:
Amolak Singh Jammu

Astt. Editor:
Jaspreet Kaur
Kuljeet Singh

Graphics:
Mandeep Singh

California Bureau:
Ashok Bhaura
(Bureau Chief)
925-752-8025
Tarlochan Singh Dupalpur
(408) 903-9952
Charanjit Singh Pannu
408-608-4961
Devinder Singh
(510) 750-5757
Shiara Dhindsa
661-703-6664
Director Bus. Relations:
Pritam S. Grewal
408-406-0703

Jalandhar Bureau:
Jasvir Singh Sheeri
181-325-1889
181-299-9200

Distributed in:
California, Illinois, Indiana, Michigan, Wisconsin, Ohio, Iowa, Missisipi, Arkansas, Texas, Nevada, Virginia, Oregon, Arizona, Georgia, Florida, Massachusettes, Washington, Kansas, Minnesota

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 75 ਡਾਲਰ,
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 350 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

Disclaimer

The views expressed in the articles published in the columns of Punjab Times are that of their writers, and it is not implied that Punjab Times endorses them.

Sameway Punjab Times does not necessarily endorses the claims made in the advertisements published in Punjab Times.

All disputes subject to Chicago jurisdiction.

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਝਗੜਾ ਖਤਮ, ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਨ. ਗੋਪਾਲਸਵਾਮੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਨਵੀਨ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਭੇਜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ।

ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤੀ ਪੱਤਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਲੀਕ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਥਿਤੀ ਕਾਫੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਨ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਅਤੇ 204 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਤਤਕਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਪੀ.ਜੇ. ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਕਾਰਜ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਦੂਜਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1990 ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫਰੰਟ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਤਕਾਲੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਾਜਪਾ ਜਿੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਬੌਸ ਵਰਗੀ ਸੋਚ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਵੋਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਨਹੀਂ।

ਇਸ 'ਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਦਲੇ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਸ੍ਰੀ ਸੋਮਨਾਥ ਚੈਟਰਜੀ ਨੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਐਨ. ਗੋਪਾਲਸਵਾਮੀ ਦੇ ਕਦਮ 'ਤੇ ਨਾਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਸੰਸਥਾ ਖ਼ੁਦ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਖ਼ ਗਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਚੈਟਰਜੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਕਸ਼ਮਣ ਰੇਖਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਨ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁਧ ਲੜਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਫੰਡ ਲਏ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਠਣਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕ ਨਿਰਪੱਖ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਸਲੀਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਕਿਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ 'ਚ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲਸਵਾਮੀ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸ੍ਰੀ ਨਵੀਨ ਚਾਵਲਾ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਗੇ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਢਾਂਚੇ 'ਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਚੋਣ ਅਮਲ 'ਤੇ ਬਾਜ ਅੱਖ ਰੱਖੇ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤੀ ਢਿੱਲ ਵੀ ਅਪਰਾਧਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਰਾਜਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਖਸ਼ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਰਗੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਜਸੀ ਲਾਭ ਲਈ ਨਾ ਵਰਤਣ, ਉਥੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਹਉਮੈ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਅਹਿਮ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਅਖਾੜਾ ਨਾ ਬਣਾਉਣ। ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੈਸੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਕਰਮਜੀਤ ਹੇਅਰ ਦਾ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ 'ਚ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ: ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ ਦਾ ਇਥੇ ਪੁੱਜਣ ਉਤੇ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਣ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਹੇਅਰ ਦੇ ਇਕ ਪੁਰਾਣੇ ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਅਥਲੈਟਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਨੇ ਸ. ਹੇਅਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ. ਹੇਅਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਮਝੈਲ ਸਿੰਘ 1959 ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਇੰਗਲੈਂਡ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਥੇ ਦਸ ਸਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਪਿੰਡ ਮੋਰਾਂ ਵਾਲੀ (ਨਜ਼ਦੀਕ ਬੰਗਾ) ਪਰਤ ਆਏ। ਸ੍ਰੀ ਔਜਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਹੇਅਰ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਮੋਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪੰਜਾਬ ਖਿੱਚ ਲਿਆਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਔਜਲਾ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਿਨ ਚੇਤੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹੇਅਰ ਨੂੰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਹੇਅਰ ਨੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਉਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਭਾ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਉਤੇ ਹਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਥਾਣੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਸਲੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਫੌਰੀ ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨਾਲ ਐਨ.ਆਰ. ਆਈ. ਸਭਾ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਰਾਬਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਸਭਾ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਕੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਕ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਭਵਨ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਕਮਰੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਭਵਨ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ, ਸ੍ਰੀ ਹੇਅਰ ਦੇ ਇਕ ਪੁਰਾਣੇ ਦੋਸਤ ਚਰਨਜੀਵ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਪਿੰਡ ਮੋਰਾਂਵਾਲੀ ਤੋਂ ਸ. ਹੇਅਰ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰੋਜ਼ਵੈਲ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹੇਅਰ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਦਿਆਂ ਐਨ.ਆਰ. ਆਈ. ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ, ਚਰਨਜੀਵ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਰਵਾਲ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਅਤੇ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਨੇ ਵੀ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮਜੀਤ ਹੇਅਰ ਨਾਲ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ

ਇਰਾਕ 'ਚੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ 2011 ਤਕ ਕੱਢਾਂਗੇ-ਉਬਾਮਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ 2011 ਤਕ ਇਰਾਕ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਲੜਾਕੂ ਮਿਸ਼ਨ 31 ਅਗਸਤ 2010 ਤਕ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਉੱਤਰੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ 'ਚ ਕੈਂਪ ਲਾਜਿਊਨ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਖੀਵੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ''ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਾਫਗੋਈ ਨਾਲ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 31 ਅਗਸਤ 2010 ਤਕ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਲੜਾਕਾ ਮਿਸ਼ਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।'' ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੜਾਕੂ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਹਟਾਉਣ ਲਈ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਮਿੱਥੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ''ਸਾਡੇ ਲੜਾਕੇ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡਾ ਮਿਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ''ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਨਿਖੜਵੇਂ ਕਾਰਜ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਬਦਲਵੀਂ ਫੋਰਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਥੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਇਰਾਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਜ਼ਰ ਮੁਕਤ ਰੱਖਣ, ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਵਿਰੋਧੀ ਮਿਸ਼ਨ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਇਰਾਕ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਿਵਲੀਅਨ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।''

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਸ ਲਈ 30-35 ਹਜ਼ਾਰ ਦਸਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਔਖੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਇਰਾਕ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਰਾਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਕੜ ਵੀ ਉਨੀ ਮਜਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Visit us:
punjabtimesusa.com

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

ਬੀਬੀ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.)
ਸ੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ (ਮਿਸ਼ੀਗਨ)
ਪ੍ਰੋ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ
ਸ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ
ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਸ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ
ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ
ਸ. ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਸ.ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰ
ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ (ਮਿਲਵਾਕੀ)
ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰੜ
ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਖੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ’ਤੇ ਟੇਕ

6 ਸੀਟਾਂ ’ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੱਕਿਆਂ ਵਰਗੇ, 7 ਲਈ ਹਾਲੇ ਵੀ ਖਿੱਚ-ਧੂਹ ਜਾਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਮੁੜ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰੀ ਖੁਫੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਨਾਂਅ ਪੰਜਾਬ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਾਮਲਿਆ ਦੀ ਇਨਚਾਰਜ ਮੋਹਸਿਨਾ ਕਿਦਵਈ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਟਿਕਟਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਪਰ ਕੈਟਪਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦੋ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇਣ ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਲਗਪਗ 6 ਸੀਟਾ ’ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਟਿਆਲਾ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਬਠਿੰਡਾ, ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 6 ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ 7 ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਅਜ਼ਮਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਪਟਿਆਲਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ, ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਮੁਨੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਅਤੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਅੰਬਿਕਾ ਸੋਨੀ ਦੇ ਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹਨ। ਅੰਬਿਕਾ ਸੋਨੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਇਕੋ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਉਹ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇ ਕੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਇਕ ਸੀਟ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਗੇ ਵੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਬੀਬੀ ਅੰਬਿਕਾ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਦੋ ਤਰਕ ਦਿਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਉਕਤ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਜੋ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇ ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟਿਆਲਾ ਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਨਿੱਜੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਕੋਲ ਢੁਕਵੀਂ ਟੱਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਸਿਰਫ਼ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ।

ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਹਲਕੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਤਕੜੇ 3 ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਨਾਂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦਾ ਹੈ । ਦੂਜੇ ਦੋ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਖੜ ਪਰਵਾਰ ਅਤੇ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਹਨ। ਜਾਖੜ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਜਾਖੜ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ। ਬਲਰਾਮ ਜਾਖੜ ਰਾਜਪਾਲ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਜਗਮੀਤ ਬਰਾੜ ਦਾ ਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਚੌਥਾ ਹਲਕਾ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾ ਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਹਲਕਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਮੁਨੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਦੀ ਜਿੱਦ ਕਾਰਨ ਹੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗ਼ਾਲਿਬ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ।

ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

ਸੰਗਰੂਰ ਹਲਕੇ ਦਾ ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਦੀ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰਖਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਅਪਣੇ ਬੇਟੇ ਰਾਹੁਲ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਉਣਗੇ। ਵੈਸੇ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਬੀਆ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੇਵਲ ਢਿੱਲੋਂ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ। ਢਿੱਲੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੈੱਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ ਦਾ ਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਾਂਸਦ, ਗਿਰੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਵੀ ਟਿਕਟ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ ਪਰ ਕਲਿਆਣ ਦਾ ਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹਲਕੇ ਲਈ ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਦਿਲ ਦਾ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਥੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਹਲਕੇ ਲਈ ਬਾਹਰੋਂ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਜਲੰਧਰ ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕੇ ਲਈ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਦਾ ਨਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਹਲਕੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਨਾਂ ਚੌਧਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ‘ਤੇ ਸੰਤੋਸ਼ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਹੈ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕੇ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ‘ਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੂਲੋਂ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ‘ਤੇ ਸੰਤੋਸ਼ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਉਂਝ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਧਰਮਪਾਲ ਸੱਭਰਵਾਲ ਵੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹੈ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦਾ ਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ‘ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਹਨ। ਇਕ ਵਿਧਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ। ਇਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵੀ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਦੇ ਹੱਥ ਹੀ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਰੋੜਪਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਹੈ, ਜੋ ਟਿਕਟ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸੋਤ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਸੀਟ ਲਈ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਾਇਲਟ ਲੈਣਗੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ’ਚ ਸਿਖਲਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਵੈਟਕੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸ਼ਹਿਰ ਐਲਾਨਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਇਲਟਾਂ ਨੂੰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ‘ਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿਚਾਲੇ ਲੰਘੀ 27 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਏ 2 ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇਕ ਨਵਾਂ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਇਥੇ ਹੋਏ ਇਕ ਰਵਾਇਤੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਪ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਰਿਚਰਡ ਵਰਥ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਵਫਦ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ’ਚ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ’ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ’ਚ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਘਰ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ। ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਡੇਅਰੀ ਖੇਤਰ ‘ਚ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਲੋਂ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ‘ਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਰਿਚਰਡ ਵਰਥ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ‘ਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਾਲੇ ਦੁਵੱਲੇ ਹਿਤਾਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਦੁਵੱਲੇ ਹਿਤਾਂ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ।

Real Estate and Loans Under One Roof

We can help you get a loan with as little as 3% down.

Interest rates are historic low and to get your dream home or investment property.

Call: Sam Chahal Tel: 916-612-5773

Reo-Bankowned Properties

Serving from Bay Area to Sacramento

For Buying and Selling Residential, Commercial property and for Loans in Sacramento area

It’s a Great time for Investors and first time buyers to buy their dream home.

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ

For Investment

An active investor typically buys a property and then makes repairs or improvements with the intention of selling the property for a profit. Here how I can help:

1. I will put you in contact with contractors and handyman to fix that property.
2. I will help you find a renter. 3. I will show you how to get positive cash flow.

Buying Your First Home

Home ownership is the cornerstone of the American Dream. But before you start looking, there are a number of things you need to consider:

Buying a home can mean building significant value through the years.
Think carefully about how much you can afford to spend and consider borrowing guidelines like those used by Fannie Mae.
Pre-qualifying with your lender is a good way to determine how much house you can afford.
You will need cash for a down payment and closing costs. Generally speaking, the higher the down payment, the lower the interest rate and monthly mortgage payment.
In addition to your mortgage payments, you will also need to consider the other costs of home ownership.
Schools, taxes, services, crime rates, transportation, and zoning are important considerations when selecting a neighborhood.
Please contact a Broker, they can be valuable sources of information . A broker that belongs to the Multiple Listing Service will be able to offer a wider variety of homes to choose from.
Remember to consider resale value when buying your home.

Sam (Sohanpreet)Chahal
CA Lic. 01504071
Realtor/Notary Public
e-mail:sam@jassigill.com

We Help You Buy/Sell Business & Homes

Golden State Realty

Sacramento Office: 8695 Territorial Way, Elk Grove CA 95624

Tel: 916-612-5773 Fax: 916-689-5707

ਹਰਿਆਣਵੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਝੀਂਡਾ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਤਲਬ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਤਿਆਬਾਦ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦੇ ਪਿੰਡ ਚਾਂਦਪੁਰ ਵਿਖੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲਾਈ ਰੋਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 15 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਖੁਦ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਵਿਚ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਿਰੁਧ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਲੰਘੀ 1 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਥੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਦਖ਼ਲ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਆਬਾਦ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚਾਂਦਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲਾਈ ਰੋਕ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਜੋ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਦਈ ਵੀ , ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲਾਈ ਗਈ ਰੋਕ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਿਰੁਧ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇ. ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐਡਹਾਕ) ਦੇ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 9 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜ ਕੇ ਉਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਘੋੜੇ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫ਼ਤਿਹ ਸਿੰਘ ਦੋਸੜਕਾ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 300 ਸਾਲਾ ਗੁਰਤਾਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿਚ ਕੱਢੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ। 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜੇਗੀ। ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 9 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਹਰਿਆਣਾ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਘੋੜੇ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮੱਕੜ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਕੇਤਕ ਧਰਨਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ. ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੱਠਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਰੀਪੋਰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਸੱਤ ਦਿਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਤਾ ਸੀ, ਇਹ 3 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਥੀਮ ਪਾਰਕ ਵਿਚ 29 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਸੰਮੇਲਨ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚੱਕੂ, ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਚਕੂਲਾ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

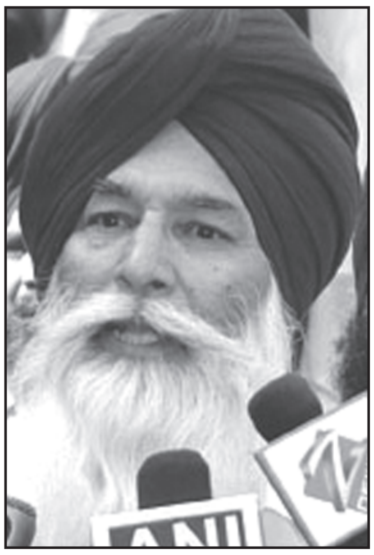

ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ

ਚੱਠਾ ਤੇ ਝੀਂਡਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਗੱਦਾਰ-ਮੱਕੜ: ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐਡਹਾਕ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਗੱਦਾਰ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਨੇ ਗੂਹਲਾ-ਚੀਕਾ ਨੇੜੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਚਕੂ ਲਦਾਨਾ ਵਿਖੇ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ।

ਉਹ ਇਥੇ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਆਏ ਸਨ ਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਮਾਰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਘਰ ਰੁਕੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਨੂੰ ਨਕਲੀ ਸਿੱਖ ਦਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਯਾਦ ਕਿਵੇਂ ਆ ਗਈ? ਮੱਕੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੱਠਾ ਤੇ ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਵਾ ਲੱਖ ਝੂਠੇ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮੱਕੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਕਾਰਿਆਂ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਨੂੰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਮੱਕੜ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ ਦਾ ਪਿੱਠੂ ਵੀ ਦਸਿਆ।

ਉਧਰ ਹਰਿਆਣਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐਡਹਾਕ) ਦੇ ਵਰਕਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ ਨੇ ਵੀ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਵਾਅਦਾ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਪੱਧਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਚੱਠਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਤਜਵੀਜ਼ਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਥੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆ ਸ੍ਰੀ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ

ਨਲਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਹੁੱਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਏਗੀ। ਚੱਠਾ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣਾ ਵੀ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਕ ਕਦਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੁੱਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਐਕਟ ਵਿਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੱਠਾ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਾਰੇ ਸੌਂਪੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਬੰਧੀ ਦੇ ਮੱਦਾਂ ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ 21 ਮੈਂਬਰੀ ਅੰਤਰਿਮ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 11 ਚੁਣੇ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਦਸ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਦੋ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਾਮਜਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਗੱਲ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 31 ਮੈਂਬਰੀ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਛੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੋਣ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸਨ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੱਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕਦੋਂ ਮੰਗੋਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ?

ਮੋਹਾਲੀ : ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ,ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਣਾ ਜਿਥੇ ਹਾਸੋਹੀਣਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੀ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲਿਆਕਤ ਨੂੰ ਵੀ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਦੀ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ 'ਜਥੇਦਾਰਾਂ' ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਕਤ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਵੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੀਬੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪੂਜਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ 'ਜਥੇਦਾਰ' ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਤਮਦਾਹ ਦੀ ਧਮਕੀ

ਸਿਰਸਾ : ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਇਕ ਸਿੱਖ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਬੰਧੀ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਉਹ ਆਤਮਦਾਹ ਕਰ ਲਵੇਗਾ।

ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਸੁਭਾਸ਼ ਸ਼ਿਉਰਾਣ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫ਼ੈਕਸ ਕੀਤੇ ਛੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਮਾਨਵ-ਗਊ ਰਖਿਆ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ 'ਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਖਰੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਸੱਤਾ ਹਥਿਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਭੁੱਲ ਗਈ ਅਤੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਮੁਕਰ ਗਈ।

ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ 'ਚ ਕਿਸੇ ਫ਼ਿਰਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਅਨਿਆਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਰਾਹ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਬੇ 'ਚ ਵਖਰੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਤਮਦਾਹ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ।"

Commercial Real Estate in Michigan

ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਜਨਸ ਲਈ ਲੋਨ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

Hot Listings
1.Gas Station with Property Gallons 110k, Inside 80k Plus lotto Asking 6.79k
2.Gas Station With Property Gallons 65k, Inside 95k Plus Lotto Asking 8.50k
3. Liquor Store With Property 85K Plus Lotto Monthly Sale Asking 5.75k
4. Liquor Store With Property 70k Plus Lotto Per Month Asking 5.25k
5. Gas Station With Property 30k Gallon, 45k Inside Plus Lotto Per Month, 2.59k
6. Gas Station With Property Gallons 25k, Inside 80k Plus Lotto Per Month Asking 6.49k
7. Liquor Store With Property 100k Per Month Plus Lotto Plus Rental Income Asking 8.59k

UNITED LENDING
1.Commercial Loans Nationwide, 2.Gas Stations , 3.Liquor Stores, 4.Super Markets, 5.Shopping Malls, 6.Convenience Stores, 7.Churches, 8.Car Washes, 9.Hotel, Motel, 10.Restaurants 11.Fast Food Franchise

Many More Please Call For Details

Sarabjeet Singh
Realtor /Mortgage Broker
Ph.414-803-7420
Fax. 989-790-9405
Email. franciscogroup.singh@gmail.com
The Francisco Group
Francisco Group Realty
2770 Silver Lake Rd.
Traverse City,Mi 49684

For Honest and Reliable
Real Estate Services

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਮਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਘਰ ਦਾ ਸੌਦਾ ਜਾਂ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸੌਦਾ ਮਾਰਨ ਦਾ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Specializing in Bank Repo. And short sales.

Nand S. Brar
Broker Associate
DRE Lic No: 01816328

(916) 501-3974
(916) 344-5453

WestCo Realty
A REAL ESTATE & INVESTMENT GROUP

Email : nandsbrar@gmail.com, www.westcorealty.com

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ

ਮੋਹਾਲੀ : ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚਰਚਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਦੋਸ਼ੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੀਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਐਸ.ਕੇ. ਗਰਗ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ 4 ਮਾਰਚ 2009 ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਲੋਂ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੇ ਐਸ.ਪੀ. ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਜਦਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਲੋਂ ਵਕੀਲ ਰਮਨਦੀਪ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਨੂੰ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਨ.ਕੇ. ਨੰਦਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ 4 ਮਾਰਚ 2009 ਤੱਕ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ 10 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਕੇ.ਕੇ. ਅਤਰੀ ਨਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ, ਔਲਖ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪੁੱਜੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਕਾਡਰ ਦੇ 1971 ਬੈਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਅਤਰੀ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਪੀ.ਐਸ. ਔਲਖ ਤੋਂ ਚਾਰਜ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ (ਐਨ.ਐਸ.ਜੀ.) ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.-ਕਮ-ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਹੋਮ ਗਾਰਡ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਘੀ 27 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਚਾਰਜ ਵੀ ਹੈ, ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਅਤਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ। ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਕੇ.ਕੇ. ਅਤਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੰਦੇ ਐਨ.ਪੀ.ਐਸ. ਔਲਖ

ਸ੍ਰੀ ਅਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣਨ 'ਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਹੀ ਇਕੋ ਇਕ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿਚੋਂ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਬਕ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਨਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂੰ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਸਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਸਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਤੀਰਾ ਅਪਨਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇਣਗੇ।

ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਾਉਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਪੂਰਨ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਣਗੇ।

ਲੰਮੇ ਸੰਤਾਪ ਪਿਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਗੜਬੜ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲੰਮੇ ਸੰਤਾਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗੜਬੜ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਤਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਲਈ 1984 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਜ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਵਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗੜਬੜ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੰਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 16 ਨਵੰਬਰ 1997 ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਗੜਬੜ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਫੌਜ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿਚ ਗੜਬੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁਣ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗੜਬੜ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਨਣ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਗੜਬੜੀ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਲੰਮਾਂ ਸਮਾਂ ਦਰਜ ਰੱਖਣ ਸਬੰਧੀ ਜਦੋਂ 18 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਤਿਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜੁਆਬ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗੜਬੜੀ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜੇ ਵੀ ਗੜਬੜ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਕੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਲਲਿਤ ਮਾਕਨ ਦੇ ਕਤਲ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਉਰਫ ਕੁੱਕੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਉਮਰਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਮੁਕਲ ਮੁਦਗਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2003 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਠੁਕਰਾਉਣ ਮਗਰੋਂ ਕੁੱਕੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਵਿਰੁਧ 1985 ਵਿਚ ਤਤਕਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ੰਕਰ ਦਿਆਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਜਵਾਈ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਤਤਕਾਲੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਲਲਿਤ ਮਾਕਨ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਿਆ ਸੀ।

MRP TRAVEL

Lowest International and Domestic Fares

FLY ANY AIRLINE OF YOUR CHOICE

Providing the lowest Airfare, Cruise and Travel Packages to Asia, Africa, Europe, the Middle East and North America

408-929-8005

E-mail:jkulwant@sbcglobal.net
2123 Port Way, San Jose, CA 95133
CST: 2097308-40

Emirates
SINGAPORE AIRLINES
Asiana Airlines
malaysia

We Also Offer Notary Service

Reliable and Experienced Real Estate Professional

ਘਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਗੁਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਫੋਨ: 209-815-1869

*Bay Area*Tracy *Manteca * Lathrop * Weston Ranch*Stockton *Lodi *Elk Grove *Sacramento *Modesto *Turlock *Brentwood *Antioch * Oakley *Discovery Bay

We Specialize in Bankowned, Foreclosure and Short Sale Homes

ਘਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

We Also Sell Business And Commercial Properties

Rent 'ਤੇ ਘਰ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ
Rent 'ਤੇ ਘਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ

Right Time To Buy For Investers And First Time Home Buyers

REALTY WORLD
Millennium

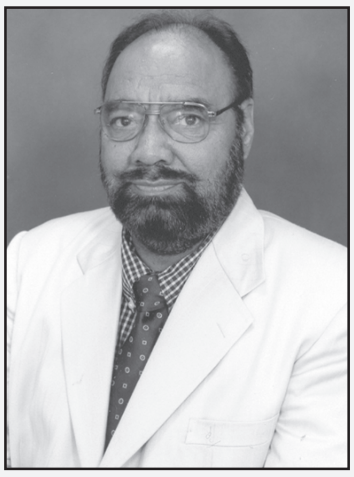

Gurbans Singh Gill
Realtor/Notary Public
11 Years Experiance in Real Estate
e-mail: gurbans@gotracy.com
Fax: 209-836-0706
www.gotracy.com

Gurbans Gill 209-815-1869

US- Mortgage Relief LLC

4625 First St. #260, Pleasanton, CA 94566
Ph. 925-484-4410 Fax: 925-566-5750

ਘਰ ਖੁਸ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਰੈਡਿਟ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨੇ ਸਤਾਇਆ ਹੈ?

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

*ਘਰ ਦੇ ਲੋਨ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਲੈਂਡਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਅਨੁਭਵੀ ਬੈਂਕਰਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲੈਂਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਦੇਬਾਜੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲੋਨ ਦੀ ਰਕਮ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਘਟਾ ਕੇ ਪੇਅਮੈਂਟ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੌਰਟ ਸੇਲ ਜਾਂ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ 1099 ਇਸ਼ੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਲੋਨ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਡਜਸਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

Principal Reduction
Intrest Reduction
Loan Restructure
Re-instatement
Repayment Plan
Deed in Lieu of Foreclosure

ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਤੋਂ ਘਰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਰਸਤਾ

Contact: Gurbinder Singh 408-930-9448,
Abby Kang 925-963-6075, Alex Watson 925-437-4204

ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਤਕਰਾਰ ਵਧਿਆ

ਲਕਸ਼ਮੀ ਕਾਂਤਾ ਚਾਵਲਾ ਦੇ ਘਰ ਹੋਏ ਨੂਰ ਮਹਿਲੀਏ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਧੁੰਮਾ ਦੁਖੀ

–ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਾਂਸਦ ਸ. ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਧਰਮ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਧੂ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੋ. ਲਕਸ਼ਮੀ ਕਾਂਤਾ ਚਾਵਲਾ ਵਲੋਂ ਆਪਦੇ

ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਨੂਰਮਹਿਲੀਆਂ ਤੋਂ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਾਉਣ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਆਮੋ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਧੁੰਮਾ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਚਾਵਲਾ ਵਲੋਂ ਆਪਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਨੂਰਮਹਿਲੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਕਰਾਏ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਉਕਤ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਣਖ ਤੇ ਗੈਰਤ ਲਈ ਵੰਗਾਰ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ।

ਟਕਸਾਲ ਮੁਖੀ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਇਥੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਗਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਉਕਤ ਕਾਰਾ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵਲੋਂ ਕੌਮੀ ਕਾਜ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਇਕ ਸਾਜਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਸੁੱਤੀ ਜਾਂ ਅਵੇਸਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਮਖੌਟਾ ਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈਂ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕਰੜੇ ਹੱਥੀਂ ਲਿਆ ਤੇ ਸਖਤ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਜ ਆਉਣ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਹਰ ਧਰਮ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਆਪਸੀ ਦਰਾੜ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਐਮ ਪੀ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਵਿਤਕਰੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਗਰਮਾਗਰਮੀ ਵਿਖਾਈ, ਜਦਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਭੁਲਾ ਕੇ ਲੋਕ

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਧੁੰਮਾ

ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 13 ਦੀਆਂ 13 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਭਾਜਪਾ ਐਮ ਪੀ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਬਲਬੀਰ ਪੁੰਜ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਤੇ ਵਾਰਡ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਟ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਧੂ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੰਗੀਨ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ-ਪਰੋਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਗਰਮਾ-ਗਰਮੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ।

ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਨਾਮੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਫੋਬੀਆ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਹੁੰ ਖਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਪੂਰੀ-ਪੂਰੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕਰਨ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 65 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਿੱਧੂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹ (ਮਜੀਠੀਆ) ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੌਂਸਲਰ ਨੇ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਾ ਦਿਓ ਕਿ ਉਹ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਫੁੱਟਿਆ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ ਕੌਂਸਲਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੇਂਡੂ ਹਲਕੇ ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਧੂ ਸਾਹਿਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਆਪਣੀ ਆਦਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਇੱਕ ਦਮ ਤੈਸ਼ ਵਿਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਧੂ ਵਲੋਂ ਇੰਨੀ ਕਹਿਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਭੜਕ ਪਏ ਤੇ ਸਿੱਧੂ ਸਾਹਿਬ ਫਿਰ ਠੰਡੇ ਪੈ ਗਏ। ਦੋਵਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਗਿਲੇ ਸੁਣੇ ਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਂ ਨਰਾਜ਼ਗੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਦ ਜਾਣ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਮੁੜ ਛੋਹੇ

ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਡਾਣਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਰਲਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਨਹਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ।

ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਰਾਜਪਾਲ ਐਸ ਐਫ ਰੌਡਰਿਗਜ਼ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਲੰਘੀ 7 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਲਿਆ। ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਭਾਸ਼ਣ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਸਦਨ ਵਿਚੋਂ ਵਾਕ ਆਊਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਅਮਨ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਰਾਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਉਥਲ ਪੁਥਲ ਮਚਾ ਰਹੀਆਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂਪੂਰਵ ਉਚਿਤ ਹੱਲ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਤੁਰੰਤ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ। ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਮੰਗ 50 ਐਮ ਏ ਐਫ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਉਪਲੱਬਧਤਾ 14.53 ਐਮ ਏ ਐਫ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹਾਂਸੀ-ਬੁਟਾਣਾ ਨਹਿਰ ਦਾ ਨਾਂ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬੇ ਭਾਖੜਾ ਨੰਗਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਲੈਣ ਲਈ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਸੰਘਵਾਦ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੀ ਸਥਾਨਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਨਾਸਬ ਜ਼ਰੀਆ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਵਿਕਾਸਾਤਮਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੂਬੇ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜ਼ਾਮਨੀ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅੰਗ ਹੀ ਤਾਕਤਵਰ ਸਰੀਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਅਤੀ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਲੂਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਮਹਾਨਤਮ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਟਕਰਾਓ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਭਰੀ ਹੈ। ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਕੁੜੱਤਣ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਰੱਖਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਸਿਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੁੱਲ ਕਰਜ਼ਾ 52,923 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਘਟਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਮਾਲੀ ਦਿੱਕਤਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2000 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ 2-2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੰਘੀ 2 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਸਾਲ 2000 ਤੱਕ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 2-2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਬਿਮਾਰ ਸਨਅਤੀ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਨਵੀਂ ਸਨਅਤੀ ਨੀਤੀ 2009 ਅਧੀਨ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ 787 ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮਿਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ 2009 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਦੇ 10 ਦਸੰਬਰ 2002 ਦੇ ਬਰਖਾਸਤੀ ਹੁਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਨਅਤੀ ਸਹੂਲਤੀ ਐਕਟ, 2005 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 2-2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਬਿਮਾਰ ਸਨਅਤੀ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਨਵੀਂ ਸਨਅਤੀ ਨੀਤੀ 2009 ਅਧੀਨ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ 787 ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮਿਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ 2009 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਦੇ 10 ਦਸੰਬਰ 2002 ਦੇ ਬਰਖਾਸਤੀ ਹੁਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਬੰਦ ਹੋਈਆਂ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਡਾਣਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੰਗ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਫੁਲ ਪਟੇਲ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਉਡਾਣਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਵਿਖੇ 146 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਟਰਮੀਨਲ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਨੰਬਰ ਇਕ ਦਾ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 206 ਏਕੜ ਭੂਮੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ 44 ਏਕੜ ਭੂਮੀ ਹੋਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਹਮਲਾ

(ਸਫ਼ਾ ਇਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕ੍ਰਿਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾ ਰਹੀ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਬੱਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਚੁਫੇਰਿਓਂ ਬੱਸ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬੱਸ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਰਾਕਟ ਦਾਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਖੁੰਝਣ ਕਾਰਨ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ।

ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰਾਂ 'ਚ ਇਕ ਨੇ ਸਲਵਾਰ ਕਮੀਜ਼ ਪਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵੀ ਲੰਮੀ ਸੀ। ਇਸ ਹਮਲਾਵਰ ਵਲੋਂ ਹੀ ਬੱਸ ਉਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਦੂਜੇ ਹਮਲਾਵਰ ਨੇ ਇਕ ਗਰਨੇਡ ਸੁੱਟਿਆ, ਜੋ ਬੱਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਰਿਕਸ਼ੇ ਉਤੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰਾਕਟ, ਹੱਥਗੋਲੇ ਅਤੇ ਕਲਾਸ਼ਨਿਕੋਵ ਰਾਈਫਲਾਂ ਵਰਗੇ ਹਥਿਆਰ ਸਨ। ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕ੍ਰਿਕਟ 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਉਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ।

Worldwide Travel, Inc.

Your One Stop Shop For International Travel Needs

Serving Community Since 1975.

Michigan Office
29211 Ford Rd.
Garden City, MI 48135
Tel: 734-525-7304
Toll Free: 800-504-3044
Fax: 866-300-9725

IATA

Lowest Fare Guaranteed

Los Angles Office
2701 E. Chapman Ave.
Ste.No.108,Fullerton,CA92831
Phone: 714-449-7766
Toll Free: 866-889-1203
Fax: 714-449-7767

ਬਲਿਊਸਟਾਰ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟੇ

ਸੈਮੀਨਾਰ ਰਿਪੋਰਟ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਚ ਲੰਘੀ 2 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਥੇ ਖਾਲਸਾ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਵਲੋਂ ਪੰਥ ਦੇ ਰੌਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਕਤ ਦੋਵਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ, ਅਕਾਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨੀ, ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਖਾਲਸਾ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ, ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਭਾਈ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਸ. ਹਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਕੰਵਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ, ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੂਬੇਦਾਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਆਨਰੇਰੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ, ਅਕਾਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਭਾਈ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਕੱਤਾ, ਓਂਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਰੀਫਪੁਰਾ ਦੋਵੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ, ਸ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਰਸਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨੀ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ ਪੰਜਾਬ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਰੇ ਨੰਗਲ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਧਰੀ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ । ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਪਾਸ ਮਤਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਥ ਦੀ ਬੇ-ਨਿਆਜ ਹਸਤੀ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਵੀਹਵੀ ਸਦੀ ਦੇ ਉੱਘੇ ਬੇਬਾਕ ਚਿੰਤਕ, ਨੀਤੀਵਾਨ ਅਤੇ ਫਿਲਾਸਫਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਜਗਤ ਵਿਚ ਨਿਵੇਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸਥਾਨ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ 1966 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ 'ਸਿੱਖ ਹੋਮਲੈਂਡ' ਦਾ ਮਤਾ ਅਤੇ 1972 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ 'ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ' ਦਾ ਮਤਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ ਹਨ, ਅੱਜ ਦਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਾਏ ਵਡਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਸਿਟੀ ਵਿਚ 'ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰ' ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਬਣੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗੈਲਰੀ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਗੈਲਰੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਅਰਪਣ ਕਰੇ। ਜੂਨ 1984 ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਬਾਰੇ ਇਕੱਠ ਨੇ ਪਾਸ ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਥ ਦੇ ਉੱਘੇ ਚਿੰਤਕ ਸ. ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਕੌਮ ਨੇ ਦੂਜੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਦੁਬੇਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਦਰਜੇ ਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਕੌਮ ਦੀ ਅਣਖ ਅਤੇ ਗੈਰਤ ਨੂੰ ਰੋਲਣ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਿਹੇ ਘਿਣਾਉਣੇ ਹਥਕੰਡੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮਿੱਟੀ ਹੇਠਾਂ ਦੱਬ ਕੇ 2 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ : ਬ੍ਰਾਹਮਣਮਾਜਰਾ ਨੇੜੇ ਫਲਾਈਓਵਰਬ੍ਰਿਜ ਕੋਲ ਮਿੱਟੀ ਹੇਠਾਂ ਦੱਬ ਕੇ 2 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਹੇਠੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਜਲੀ (5) ਪੁੱਤਰੀ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲੋਫਰ (6) 25 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਕਰੀਬ 6 ਵਜੇ ਘਰੋਂ ਖੇਡਣ ਲਈ ਨਿਕਲੇ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਥੇ ਇਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿੱਟੀ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁੱਟਣ 'ਤੇ ਅੰਜਲੀ ਅਤੇ ਲੋਫਰ ਹੇਠਾਂ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਮਿਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਦੋਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

Easy Pay Credit & Debit Card Processing Corp.

Sales People Needed

ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਪਰੋਸੈਸਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ
ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਸੇਲਜ ਪਰਸਨ ਮੁੰਡਿਆਂ-ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਫੁਲ ਟਾਈਮ ਜਾਂ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ, ਚੰਗੀ-ਚੋਖੀ ਆਮਦਨ

ਅਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ:ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

661-889-1927, 661-397-7741

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ

ਲਿੱਕਰ ਸਟੋਰ/ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

Wanted a Liquor Store or Gas Station in California.

Money that can be put down is 200K. Deal is only possible with perfect Paperwork for 2006,2007,2008. And Gas Station with Healy and all other updates. There should be no hidden sale/purchase. Kindly contact as soon as possible.

Ph: 559-776-7538

E-mail: kulwant8019@yahoo.com

NCP College of Nursing
A Division of Nursing Care Providers, Inc.
Training Nurses for the 21st Century

Celebrating Over 25 Years of Excellence in the Health Care Industry.

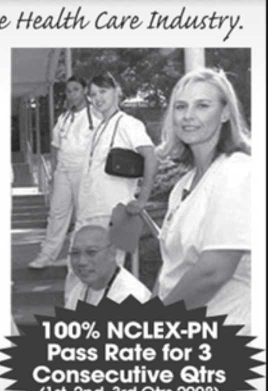

BECOME A NURSE

- LVN Program (Full-time, part-time classes)
- CNA Nursing Assistant Training
- CNA Acute Care Training
- IV Therapy and Blood Withdrawal Certification Courses
- NCLEX-PN Review Class

LVN Program Start Dates
So. San Francisco Campus
May 26, 2009, October 26, 2009
Hayward Campus
July 27, 2009, Dec. 2, 2009, Jan. 25, 2010

Student Loans, Payment Plans Available

SSF Campus: 257 Longford Drive, Rm. 5, South San Francisco, CA 94080 1-800-339-5145
Hayward Campus: 21615 Hesperian Blvd., Ste. A, Hayward, CA 94541 1-800-611-4054

Visit us online at www.ncpcollegeofnursing.com

NCP College of Nursing Vocational Nursing Program is accredited and approved by the California Board of Vocational Nursing and Psychiatric Technician. The Nursing Assistant Program is approved by the Department of Public Health. NCP College of Nursing is approved under Title 38, United States Code, to train veterans and their eligible dependents.

ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ੇ ਤੇ ਪੈਸੇ ਬਗੈਰ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ

ਸੰਗਰੂਰ : ਲੰਘੀ 25 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸੰਗਰੂਰ ਨਵੀਂ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਪਹੁੰਚੇ। ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆ ਸ. ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 69 ਸਾਲ ਜਨਤਾ ਦੀ ਜੀਭ ਉਪਰ ਡੰਗ ਮਾਰਦਿਆਂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਆਓ ਅੱਜ ਆਪਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਾਰਾ ਜਵਾਬ ਦੇਈਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤਾਇਆ, ਹਰ ਇਕ ਨਸ਼ਾ ਵੋਟਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭੈੜੇ ਰੋਗ ਲਗਾਏ ਹਨ । ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਵੰਡੀ ਭਾਵੇਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਭਾਵੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੁੱਕੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਧੀਆਂ ਅਤੇ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨਰਕ ਭਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਉਹ ਫੋਕੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਣ ਜੋਗੇ ਹੀ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਅੱਜ ਆਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜਾ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਸੈਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਢਵਾਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਾਂਪੁਰੀ ਨੇ ਵੀ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ।

ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਬਿਲ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ : ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਪਰਚਮ ਲਗਾਤਾਰ ਬੁਲੰਦ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਮੁਲਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆਂ ਰਾਜ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬੇਹੱਦ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਿਲੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਲੇਫ਼ੋਰਨੀਆਂ ਦੀ ਸਟੇਟ ਅਸੈਂਬਲੀ (ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ) ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਬਾਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਬਿਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ 9/11 ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਉਤੇ ਗ਼ਲਤ-ਫ਼ਹਿਮੀ ਕਾਰਨ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਅਸੰਬਲੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੌਂਗ ਬੀਚ ਤੋਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਾਰਨ ਫ਼ੂਰੂਤਾਨੀ ਨੇ ਬਿਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, "ਸਿੱਖ ਅਜਿਹੀ ਕੌਮ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੈ।

ਇਹ ਕੌਮ ਅਮਨ-ਪਸੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਕੌਮ ਉਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡਰ ਬਣਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਨਹੀਂ ਲਟਕਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।" ਦਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਸਣੇ ਕਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਸ ਬਿਲ ਨੂੰ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਘਾੜਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 20 ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਕ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਗ਼ਲਤ ਫ਼ਹਿਮੀ ਕਾਰਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਸਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁਢਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੌਕੇ ਹੀ ਖ਼ਾਰਜ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆਂ ਦੇ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਹੈ।

FARMERS INSURANCE GROUP
Symbol of Superior Service

FARMERS®

ਆਟੋ, ਘਰ, ਬਿਜਨਸ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਉਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ, ਸਹੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਵਰੇਜ ਲਓ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿੰਤ ਹੋ ਜਾਓ

*Auto *Home *Life *Umbrella
*Business Work Comp.

Duabba Insurance Agency
2450 Peralta Blvd Suite 120, Fremont CA 94536
Phone: 510-797-7989 Fax: 510-794-7398
visit us@ farmers.com

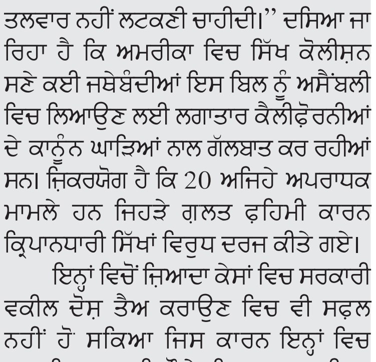

Gurcharan Singh Mann
Insurance Agent
License # 0C 70672

ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਰ ਹੀ ਖਾਧੀ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ : ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹੀ ਆ ਰਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਵਿਚ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਪੁੱਠੀ ਪੈਂਦੀ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੀ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਲਗਭਗ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਏਰੀਆ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰਾਜਨੀਤੀ ਉਪਰ ਤਕੜੀ ਪਕੜ ਰੱਖਦੇ ਕੁਝ ਸੁਚੇਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇੱਥੇ ਸਥਾਨਕ ਚੋਣ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਸੀ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਬਾਨ੍ਹਣੂ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਸੀ। ਦਾਣੇ ਤੋਂ ਢੇਰੀ ਪਛਾਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਥਨ ਵਾਂਗ ਇਥੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਸੰਭਾਵੀ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਉਹ ਡਰ ਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਚੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ-ਕਰਵਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਤੀਜਾ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਇੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਦੇਣਾ ਵੀ ਕੁਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਦ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਦੋਂ-ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਿੰਨੋ ਵਾਰ ਹੀ ਇਸ ਕਸਬੇ ਦੀ, ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲਦਾ ਕਰਕੇ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਜਮਹੂਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੈਰ-ਅਕਾਲੀ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਕੂਮਤਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋੜਨ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ, ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਥੇ ਚੋਣ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ, ਨਤੀਜੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ । ਇਹੋ ਹੀ ਉਹ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਦੀ ਨੀਲੀ ਪੱਗ ਵਾਲਾ ਸਰਪੰਚ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ।

ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ 1976-77 ਵਿਚ ਬਣੇ ਆਖਰੀ ਅਕਾਲੀ ਸਰਪੰਚ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੁਣਿਆ, ਸਗੋਂ ਐਤਕੀਂ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਣੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਵਾਂਗ ਪੰਚਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਕਾਮਰੇਡ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਤੌਰ ਸਰਪੰਚ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 1980ਵਿਆਂ ਵਿਚ ਉਕਤ ਕਾਮਰੇਡ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਵਾਲੀ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪੰਚਾਇਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਘੜੰਮ ਚੌਧਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਾਦਲ ਨੇ ਉਸ ਰੁਝਾਨ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੋਂ ਦੇ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੱਜ ਤੱਕ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਨੂੰ ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਸੁਚੇਤ ਹਲਕਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਹਨ ਉਹ ਹਾਲਾਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਜੇਕਰ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਚੋਣਾਂ ਵਾਲੀ ਤੌੜੀ ਦਾ ਢੱਕਣ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਇਥੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਲੜੇਗਾ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ

ਬਾਦਲ ਲਈ ਬਣੇਗੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਾਲਤ

ਜਲੰਧਰ : ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਵਿਰੋਧੀ ਕਈ ਸਿੱਖ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਲੜਕੇ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (1920) ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 35 ਸਾਲਾ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰਿਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (22) ਕੈਨੇਡਾ ਜਾ ਵਸਿਆ ਹੈ । ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਲਕੇ 'ਚ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਆਗੂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਰਹੇ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਨਾਲ ਵੀ ਬੜੇ ਨਿੱਘੇ ਸੰਬੰਧ ਹਨ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵੀ ਉਹ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਧਰਮ ਸੰਕਟ ਵਾਲਾ ਮਸਲਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਂਝ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਈ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ

ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਗਭਗ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਫੌਜਾਂ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਟੇਪਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਨਾਲ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀਡੀਓ ਟੇਪਾਂ ਅਤੇ ਫੋਟੋਆਂ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਲਿੱਟੇ ਦੇ ਇਕ ਕੈਂਪ ਵਿਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਤਾਮਿਲ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਵਾਈਕੋ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਜਾਰਜ ਫਰਨਾਂਡੇਜ਼ ਲਿੱਟੇ ਬਾਗੀ ਆਗੂ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਲਿੱਟੇ ਵਲੋਂ ਖਾਲੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਕੈਂਪ ਵਿਚੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਟੇਪਾਂ ਅਤੇ ਫੋਟੋਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੈਂਪ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਮੁਲਾਇਤੀਵੂ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਇਲਾਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਲਿੱਟੇ ਬਾਗੀ ਤਾਮਿਲ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਲਈ ਮਸਾਲਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਕੈਸਟ ਵਿਚ ਐਮ.ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਵਾਈਕੋ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਪੀ. ਨੇਦੁਮਰਾਨ ਵੀ ਲਿੱਟੇ ਆਗੂ ਵੀ. ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਾਈਕੋ ਲਿੱਟੇ ਵਰਦੀ ਵਿਚ ਪਿਸਤੌਲ ਪਾਈ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤਾਮਿਲ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਵਾਈਕੋ ਅਤੇ ਨੇਦੁਮਰਾਨ, ਦੋਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 1980 ਵਿਚ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ''ਵਾਈਕੋ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕਚਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।'' ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਸਾਰੀਆਂ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਈਆਂ ਵੀ ਗਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਸਟੇਟਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਵਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲਿੱਟੇ ਦੀਆਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ 1989 ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਲਿੱਟੇ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਵਾਈਕੋ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਿੱਟੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 1 ਮਹੀਨਾ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਟੇਪਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਸਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਕਿਥੇ ਖਿੱਚੀਆਂ ਜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿਚ। ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੋਟੋਆਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਜੁਆਨ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਹੁਣ ਵਾਂਗ ਮੋਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਚ ਸਜਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਲਾਨਾ ਨੌਂਵੇਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਕੇ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਕਰੋ ਜੀ

ਸੋਹੰ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 632ਵੇਂ ਜਨਮ ਪੁਰਬ 'ਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ

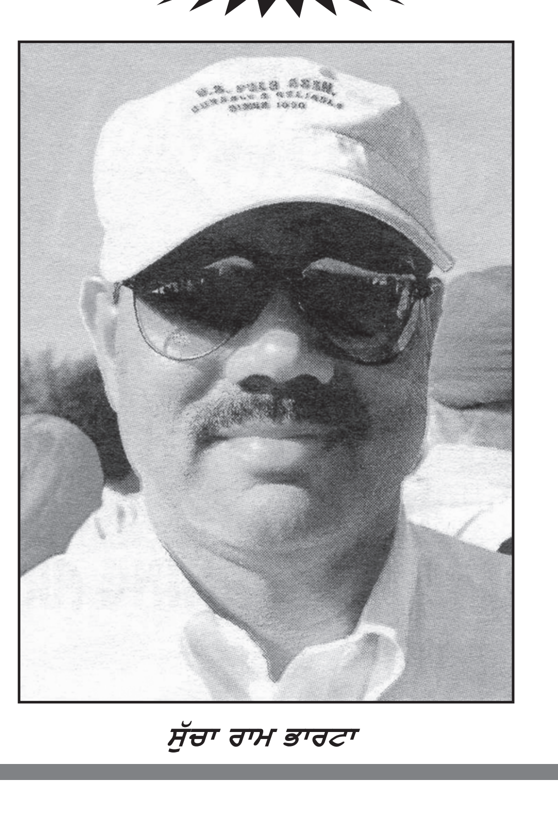
ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਭਾਰਟਾ

ਸੰਗਤ ਦਾ ਦਾਸ

ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਭਾਰਟਾ

(ਕੌਮ ਦਾ ਉਘਾ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ)

ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ, ਬੇ-ਏਰੀਆ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ

6221-16th St. Rio Linda, CA-95673

ਐਸਾ ਚਾਹੂੰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ॥ ਛੋਟ ਬੜੇ ਸਭ ਸਮ ਵਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ॥
ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਿਰ ਕੋ ਨਾਉ॥ ਦੂਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ॥

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਚ ਨੌਂਵਾਂ

ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

8th March, 2009 Sunday 11:00AM-5:00PM

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ,

ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਅਤਿਅੰਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 632ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ 9ਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 8 ਮਾਰਚ, 2009 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

★ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ★

ਮਿਤੀ 6 ਮਾਰਚ, 2009
ਅਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ- ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ

ਮਿਤੀ 7 ਮਾਰਚ, 2009
ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ- ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ
ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ- ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਤੋਂ 11 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਮਿਤੀ 8 ਮਾਰਚ, 2009
ਭੋਗ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ- ਸਵੇਰੇ 8:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 11:00 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਅਤੇ ਉਪਰੰਤ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 11:00 ਤੋਂ 5:00 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 916-992-1710, ਅਜੀਤ ਬੰਗੜ 916-468-8773
ਤਵਿੰਦਰ ਕਾਂਝਲਾ 916-300-5398, ਸਤਨਾਮ ਬਸਰਾ 916-214-0181
ਦੁਕਾਨ ਲਾਉਣ ਲਈ- ਹਰਬੰਸ ਰੱਲ੍ਹ 916-856-4127, ਫਲੋਟ ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ-ਤੇਜਪਾਲ ਵਿਰਕ 916-912-5678

ਜਨਰਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ: ਕੇਵਲ ਬੋਲੀਨਾ (ਪ੍ਰਧਾਨ, ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕਮੇਟੀ) 916-548-8902

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ: ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 7 ਮਾਰਚ, 2009

ਮਿਲਣਾ ਤਾਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਏਂ, ਤੇਰਾ ਪਿਆਰ ਬਹਾਨਾ ਏ -ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਬੁੱਝੋ ਭਲਾਂ ਕੌਣ ਸਹੀ!

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਛਪੀ ਇਕ ਖ਼ਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਅਰਕਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਭਿਅਤਾ ਸਿਖਾਉਣ ਤੁਰੇ ਹੋਏ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਉਂਜ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੜਾ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ, ਕੈਫੇ, ਨਾਈਟ ਕਲੱਬਾਂ, ਕੈਸੀਨੋ ਆਦਿ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਸ਼ਰਮ ਹਯਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਰੀਣ ਭਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਛਪੀ ਇਕ ਖ਼ਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਵਾਸਲਬੋਰੋ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕੌਫੀ ਹਾਊਸ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਵੇਟਰਾਂ ਟੌਪ ਲੈੱਸ ਲਿਬਾਸਾਂ 'ਚ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੌਫੀ ਹਾਊਸ ਦਾ ਨਾਂ ਗ੍ਰੈਂਡ ਵਿਊ ਟੌਪ ਲੈੱਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੀਤੀ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਇਸ ਕੈਫੇ ਵਿਚ ਭੀੜ ਲੱਗ ਗਈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਗਾਹਕ ਕੌਫੀ ਪੀਣ ਲਈ ਇਥੇ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਤਿੰਨ ਟੌਪ ਲੈੱਸ ਕੁੜੀਆਂ ਵੇਟਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤੇ ਇਕ ਨੰਗੇ ਮੁਨੰਗੇ ਮਰਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ''ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ।'' ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਠੀਕ! ਇਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ! ਇਸ ਟੌਪ ਲੈੱਸ ਕਾਫੀ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਹੁਣ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਹੇਠ ਢਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਂਜ ਇਹ ਮਸਲਾ ਵੀ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉਸ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕਿਥੇ ਕੁ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਸਲਾ ਵੀ ਸੋਚਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਖਰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਪੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਢਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਨੰਗਾ-ਢੁੰਗਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਦੀ ਅਕਲ ਅਤੇ ਸੱਭਿਅਤਾ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ, ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਹੀ ਉਸਨੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਜਣਨ ਅੰਗਾਂ ਉੱਪਰ ਪੱਤੇ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸਮੁਚੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ 100 ਕੁ ਸਾਲ ਵਿਚ ਚੱਲੀ ਕਥਿਤ ਆਧੁਨਿਕ ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਲਟੇ ਵਹਿਣੀ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੈਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਤਰਾਂ ਉਤਾਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਤਰਾਂ ਹੁਣ ਏਨੀਆਂ ਉੱਤਰ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣਾ ਉੱਪਰਲਾ ਜਿਸਮ ਨੰਗਾ ਕਰਨ ਤੁਰ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ, ਬਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਬਿਜਨਸ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਨੰਗੇ ਜਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਮਰੀਕਨ ਹਕੂਮਤ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਕਰਾੜਾਂ ਦੀ ਜੰਮੀ ਜਾਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈ ਰਹੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਅਤੇ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਆਖਣਗੇ?

ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਝਗੜੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਕ ਵੱਡਾ ਝਗੜਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਬੁਰਕੇ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਜਿਸਮ ਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਉਤਾਰ ਦੇਣ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੂਜੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਨ ਲਾਦੇਨ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਖ਼ਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਇਹ ਮਿਹਣੇਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗੀਆਂ ਕਰਕੇ ਵੇਚਦੇ ਹੋ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਤਬਕਾ ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਕੇ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਬੁੱਝੋ ਭਲਾਂ ਦੋਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੌਣ ਠੀਕ ਹੈ? ਇਹ ਬੁਝਾਰਤ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਪਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਨੋਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਇਰਾਕ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰ ਵੱਢਵੀਂ ਲੜਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਸੋਚੇ, ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੱਖੀ ਮੁਲਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ੈਅ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਡੀ ਦਾ ਮਾਲ ਬਣਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਤਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਂਜ ਸੱਭਿਅਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਟੌਪ ਲੈੱਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਵਧੇਰੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ/ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠਕੇ ਕਿਸੇ ਪਰਮ ਚੇਤਨਾ ਵਲ ਤੁਰਨ ਦਾ ਸਫਰ ਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ, ਸੰਗਠਨ, ਸਟੇਟਾਂ, ਕਥਿਤ ਧਰਮ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਤੋਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋਰ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਸਲਾਮਿਕ ਕੱਟੜਪੰਥ ਅਤੇ ਟੌਪ ਲੈੱਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਖੰਡੇ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਦੋਨਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਟੇ। ਟੌਪ ਲੈੱਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਬੁਰਕੇ ਵਾਲੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ, ਸੱਭਿਅਤਾ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੋਹਜ ਸੁਆਦਾਂ ਤੋਂ ਪਸ਼ੂਪੁਣੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅੰਨ੍ਹੀ ਗਲੀ ਵਲ ਧੂਹੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਦੋ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸੂਝ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕਾਫਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ 'ਕਹਿਰੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵੀ ਸਹਾਈ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਹਾਲਾਤ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਾਈ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ-ਨਾਤਿਆਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ, ਗੱਲ ਕੀ ਸਮੁੱਚੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਇਕ ਸਹਿਜ ਵਿਚ ਪਰਮ ਚੇਤਨਾ ਜਾਂ ਪਰਮ ਆਤਮਾ ਵਲ ਤੁਰਦਾ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹਨ।

ਠਾਹ ਸੋਟਾ

-ਚਾਚਾ ਬੇਲਿਹਾਜ਼

ਸੁਣੀ ਡਾਢਿਆ ਲੇਰ ਸਾਡੀ

ਦਿਨ ਢਲਦਿਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਪੁੱਛਦੀਆਂ ਨੇ,
ਭਲਾਂ ਚੜ੍ਹੇਗੀ ਕਿੰਝ ਸਵੇਰ ਸਾਡੀ।
ਆਸਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਬਾਮੇ 'ਤੇ ਹੈਨ ਟਿਕੀਆਂ,
ਹਾੜਾ ਲੱਗੇ ਨਾ ਹੁਣ ਕਿਤੇ ਦੇਰ ਡਾਢੀ।
ਪੰਛੀ ਅੰਬਰੀਂ ਤੇ ਆਲ੍ਹਣੀਂ ਬੋਟ ਤੜ੍ਹਫਦੇ,
ਕੂੰਜ ਕਾਂਵਾਂ ਨੇ ਲਈ ਏ ਘੇਰ ਸਾਡੀ।
ਭਲਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ, ਭਲਾ ਸਰਬਤ ਦਾ ਏ,
ਸੁਣੀ ਨੇੜਿਓਂ ਡਾਢਿਆ ਲੇਰ ਸਾਡੀ।

ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕਤਾ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਭਾਰਤ-ਯੂ.ਐਸ. ਟ੍ਰੇਡ ਪਾਲਿਸੀ ਫੋਰਮ ਜੁਲਾਈ, 2005 ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਬਲਿਊ.ਟੀ.ਓ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਭੋਜਨ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤਕਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਸਟਮ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 6 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਨੂੰ ਨਾਥੂਲਾ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਬਾਰਡਰ ਟ੍ਰੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਨਵੰਬਰ 2006 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਾਲੇ ਦੁਵੱਲਾ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ (ਬੀ.ਆਈ.ਪੀ.ਪੀ.ਈ.ਏ.) ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰੋ. ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਨਿਰਯਾਤ ਦੀ ਦਰ ਕਾਫੀ ਉਚੀ ਰਹੀ ਅਤੇ 2003-04 ਵਿਚ ਡਾਲਰ 6380 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2007-08 ਵਿਚ 16290 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਨਿਰਯਾਤ ਦਰਜ ਹੋਇਆ, ਜਿਹੜਾ 25.4 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਦਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ 2003-04 ਵਿਚ 24.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ 2007-08 ਵਿਚ 35.4 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਧ ਗਈ। ਸੰਸਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨਿਰਯਾਤ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 2003 ਵਿਚ 0.7 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2007 ਵਿਚ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਨੇ 2003 ਤੋਂ 2007 ਤੱਕ ਵਰਲਡ ਮਰਕੇਂਡਾਈਸ ਟ੍ਰੇਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਿਰਯਾਤਕਾਂ ਵਿਚ ਉੱਚਾ ਦਰਜਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਐਸ.ਈ.ਜ਼ੈਡ. ਐਕਟ, 2005 ਤਹਿਤ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਕਾਨਮਿਕ ਜ਼ੋਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਬੰਧੀ ਕੁਲ 531 ਉਪਯੋਗੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 271 ਐਸ.ਈ.ਜ਼ੈਡ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਹੇ। ਇਹ ਐਸ.ਈ.ਜ਼ੈਡ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਹਨ। ਐਸ.ਈ.ਜ਼ੈਡ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 2.28 ਲੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਕੁਲ ਰੋਜ਼ਗਾਰ 3.62 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਿਹਾ। ਐਸ.ਈ.ਜ਼ੈਡ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਗਭਗ 90,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੀ। ਐਸ.ਈ.ਜ਼ੈਡ ਤੋਂ ਨਿਰਯਾਤ ਲਗਭਗ 37 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਧੇ ਹਨ। ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਲਈ ਐਗਰੀ ਐਕਸਪੋਰਟ ਜ਼ੋਨ (ਏ.ਈ.ਜ਼ੈਡ.) ਵਿਚ ਕੁਲ 1097.53 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ 10685.29 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਨਿਰਯਾਤ, 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਇਆ।

ਸੇਵਾ ਨਿਰਯਾਤਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਾਧਾ ਬੀਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ 2007-08 ਵਿਚ 8768 ਕਰੋੜ ਅਮਰੀਕਨ ਡਾਲਰ ਦਰਜ ਹੋਇਆ। ਮੇਰੀਨ ਉਤਪਾਦ ਐਕਸਪੋਰਟ 2007-08 ਦੌਰਾਨ 189.909 ਕਰੋੜ ਅਮਰੀਕਨ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਡਬਲਿਊ.ਟੀ.ਓ. ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਦੋਹਾ ਰਾਊਂਡ ਦੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ/ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ। ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਮੁੱਦੇ ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲਗ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਨੇ ਜੂਨ, 2005 ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਇਕਾਨਮੀ ਕੋਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ (ਸੀ.ਆਈ.ਸੀ.ਏ.) ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਜਾਪਾਨ, ਚੀਨ, ਕੋਰੀਆ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਕਾਂਪ੍ਰੇਹੈਂਸਿਵ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਐਗਰੀਮੈਂਟ (ਸੀ.ਆਈ.ਪੀ.ਏ.) 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕੋਰੀਆ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਫਰੇਂਸ਼ੀਅਲ ਟ੍ਰੇਡ ਐਗਰੀਮੈਂਟ (ਪੀ.ਟੀ.ਏ.) ਅਰਜੇਟਾਈਨਾ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ, ਪੈਰਾਗੁਏ, ਯੁਰੂਗੁਏ ਦੇ ਇਕ ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਚਿੱਲੀ ਨਾਲ ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਫ੍ਰੀ ਟ੍ਰੇਡ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਰੂਸ, ਅਜ਼ਰਬੇਜਾਨ, ਉਜਬੇਕਿਸਤਾਨ ਆਦਿ ਨਾਲ ਟ੍ਰੇਡ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 2008 ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਫ੍ਰੀ ਟੈਰਿਫ ਪ੍ਰੋਫਰੈਂਸ (ਡੀ.ਏ.ਐਫ.ਟੀ.ਪੀ.) ਸਕੀਮ ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤ-ਯੂ.ਐਸ. ਟ੍ਰੇਡ ਪਾਲਿਸੀ ਫੋਰਮ ਦਾ ਜੁਲਾਈ, 2005 ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਬਲਿਊ.ਟੀ.ਓ. ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਭੋਜਨ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤਕਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਸਟਮ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 6 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਨੂੰ ਨਾਥੁਲਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਬਾਰਡਰ ਟ੍ਰੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਨਵੰਬਰ 2006 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਾਲੇ ਦੁਵੱਲਾ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ (ਬੀ.ਆਈ.ਪੀ.ਪੀ.ਈ.ਏ.) ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਭੂਟਾਨ ਨੇ ਦਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ 28 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਡ, ਕਾਮਰਸ ਐਂਡ ਟ੍ਰਾਂਸਿਟ 'ਤੇ ਸੋਧ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ। ਸਰਵਿਸ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਸਪੋਰਟ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਾਊਂਸਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਈ 2004 'ਚ ਡਰਗ ਸਨਅਤ ਵਿਚ ਫਾਰਮਾਸੂਟੀਕਲ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਵਖ ਕਾਊਂਸਲ, ਫਾਰਮੇਸਿਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲਸੀਡਸ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਐਕਸਪਰਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਆਈ.ਓ.ਪੀ.ਈ.ਏ.) ਨੂੰ ਐਕਸਪੋਰਟ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਾਊਂਸਲ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕਪਾਹ ਉਤਪਾਦਨਾਂ ਲਈ 1500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ। ਐਮ.ਐਮ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਦਾ ਸਰਵਉੱਚ ਵਿਕਰੀ ਟਰਨਓਵਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਜਿਹੜਾ 2007-08 ਵਿਚ 26423 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰਿਹਾ। ਗੁਹਾਟੀ, ਭੋਪਾਲ ਵਿਚ ਇੰਡੀਆ ਟ੍ਰੇਡ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੇ ਰੀਜ਼ਨਲ ਟ੍ਰੇਡ ਸੈਂਟਰ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ। ਐਸ.ਟੀ.ਸੀ. ਨੇ ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਦੀ ਟਰਨਓਵਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਇਆ। ਇਹ 44% ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ 15774 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਗਮ ਦਾ ਕਰ ਪੂਰਵ ਲਾਭ 177 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰਿਹਾ, ਜਿਹੜਾ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਅੰਕੜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਅਣਗੌਲੇ ਕੀਤੇ

-ਡਾ. ਚੰਦਰ ਸ਼ਿਖਰਾ

ਰਾਜਨੀਤਕ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਤੋਂ ਵਿਹਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ 23 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਜੈ ਗੂੰਜਦੀ। ਆਸਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਅਨੂਠੀ ਇਬਾਰਤ ਲਿਖੀ, ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਧਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਨੇਤਾ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਉਦਾਂ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਬਦ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਕਲਾ-ਸਮਰਪਣ, ਸਮਕਾਲੀਨ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਬਿੰਦੂ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਕਾਲੜਾ ਨਾਮ ਦਾ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ, ਇਕ ਗੈਰਾਜ ਵਿਚ ਕਾਰ ਮਕੈਨਿਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਉਛਾਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਲਈ ਉਹ ਪਲ ਘੱਟ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜਦ ਸਿਖ਼ਰ ਦੀ ਉਪਲਬਧੀ ਦੇ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਨਾਲ 'ਜੈ ਹੋ' ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਗੂੰਜਦੀਆਂ।

ਰਹਿਮਾਨ ਸਮੁੱਚੇ ਆਸਕਰ ਵਿਚ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਸਲਾਮ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਿੱਤੇ ਨੇ 'ਮਦਰਾਸੀ ਮੋਰਜਟ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜੰਮ ਕੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਸਲੱਮ ਖੇਤਰਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧਾਰਾਵੀ ਵਿਚ ਵੀ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਲ-ਨਾਇਕਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ। ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਗੀਤ ਲੇਖਕ, ਜਿਸ ਮੁਕਾਮ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਖੇਤਰੀਅਤਾ ਪਿਘਲ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟ ਸਕਦਾ। ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਦੀਨਾ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ (ਹੁਣ ਪਾਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਹਲਮ) ਤੋਂ ਵੀ ਜੋਸ਼ੋ ਖਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੁਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਤਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਨਾਯਾਬ ਪੁੱਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਥੇ ਤਾਲੀਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਿਚ ਏ.ਆਰ. ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ 'ਜੈ ਹੋ' ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮਹਾਨ ਗੀਤ ਗਾਇਆ, ਉਸਦੀ ਰਚਨਾ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗਾਇਆ ਵੀ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੇ ਸੀ।

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚੁੱਕਿਆ, ਪਰ ਇਹ ਇਕ ਖਾਸ ਪਲ ਸੀ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾ, ਕਲਾਕਾਰ, ਮੀਡੀਆ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਗਠਨ ਜੰਮ ਕੇ ਜੀਅ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਇਕ ਤਿਉਹਾਰ ਵਰਗਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਜਜ਼ਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਜਿਥੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਵਲੋਂ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕਲਾ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਜਾਂ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਖਿੱਤੇ ਦਾ ਸੱਭਿਅਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਕਸ ਡੂੰਘਿਆਂ ਖੁਰਚਿਆ ਜਾਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਜਾਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੋਈ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਰੋਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸਚ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਸਨਮਾਨ ਇਜ਼ਤ ਦੀ ਮੋਹਤਾਜ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਨਾਬਰ ਹੋਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ

ਸਿਧਾਰਥ ਭਾਟੀਆ

ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਖ਼ਬਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਕਮ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਮਾਕਪਾ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਵਨ ਚਾਮਲਿੰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਸਿਕਮ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਫਰੰਟ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਯੂਨਾਇਟਡ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਫਰੰਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਚੋਣ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਿਕਮ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਫਰੰਟ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਉਂਜ ਵੀ ਸਿਕਮ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਪਰ ਇਹ ਖਬਰ ਥੋੜੀ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਗਠਜੋੜ ਕੀਤਾ।

ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ

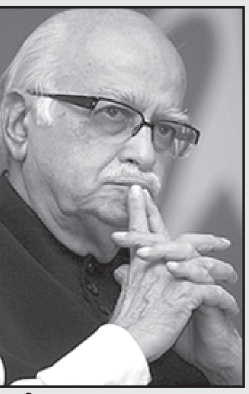

ਐਲ. ਕੇ. ਅਡਵਾਨੀ

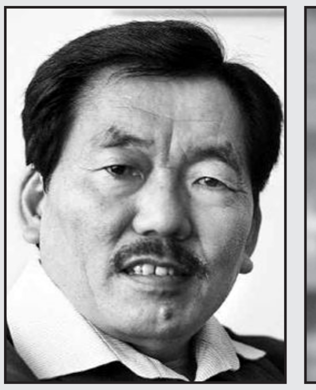

ਪਵਨ ਚਾਮਲਿੰਗ

ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰਿਆ

ਇਹ ਇਤਫਾਕ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਚਾਰਕ ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰਿਆ ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸੰਯੁਕਤ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਥਾਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਖਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਕੀ ਸੀ? ਇਸ ਨਾਲ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਟਲ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸੱਜੇ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 282 ਸੀਟਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰਿਆ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 252 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਪੂਰਣ ਬਹੁਮਤ ਤੋਂ ਤਾਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਠਜੋੜ ਤਾਂ ਹੋ ਹੀ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ ਨਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਸੋਚ ਹੈ।

ਦੋਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ 150 ਦੇ ਆਂਕੜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਪੂਰਣ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਜਾਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ 60 ਸੀਟਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਖੇਤਰੀ ਸਮੂਹ ਇਸ ਕਦਰ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸੁੰਗੜੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ।

ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਮਾਤਰ ਸੰਭਾਵਤ ਵਿਕਲਪ ਕਈ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਇਕ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਲਚਕੀਲਾ ਗਠਜੋੜ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਦੇਰ-ਸਵੇਰ ਡਿੱਗੇਗਾ ਹੀ। ਵੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ, ਐਚ.ਡੀ. ਦੇਵੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਆਈ.ਕੇ. ਗੁਜਰਾਲ ਸਮੇਤ ਕਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਹਨ।

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਦਕਿ ਭਾਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਕਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਬਿਹਤਰੀਨ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਤੀਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਣਾਈਏ, ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰੇ?

ਤਰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ, ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਗਾਸਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਅਤਿਵਾਦ ਖਿਲਾਫ ਰਵੱਈਆ ਸਖਤ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਤਾਂ 'ਭਗਵਾ ਕਾਂਗਰਸ ਹੈ।'

ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰਿਆ ਇਕੱਲੇ ਸਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੇਘਨਾਦ ਦੇਸਾਈ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਤੀਭਾਸ਼ਾਲੀ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਨੇ ਵੀ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਸਮਰਥਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਦੋ ਵਿਆਪਕ ਸਵਾਲ ਉਠਦੇ ਹਨ-ਪਹਿਲਾ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੇ ਆਉਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ? ਦੂਜਾ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ, ਕੀ ਇਹ ਚੰਗਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ?

ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਅਨੋਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਲਿਹਾਜਾ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਸਹਿਜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਏਨੀ ਜਲਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ। ਕਥਿਤ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਹਨ।

ਭਾਜਪਾ ਇਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੋਚ ਕੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੋਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਸੰਗਮ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ਖੱਬੇਪੱਖੀ, ਦੱਖਣ ਪੰਥੀ, ਉਪਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸਾਰੇ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਇਕੋ ਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮਰਦ ਜਾਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਵਿਚ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟਕਰਾਅ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਇਹ ਵੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੌਣ ਕਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂਤਵ ਹੋਵੇਗਾ? ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਧਰੂਵੀਕਰਣ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਇਕ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਦ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਉਦੋਂ ਸਥਿਰਤਾ ਦੀ ਕੀ ਕੀਮਤ ਹੈ? ਲੋਕਤੰਤਰ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਕਾਰਨ ਅਵਿਵਸਥਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਠਜੋੜ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਥਿਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕੋਈ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਵਿਵਸਥਿਤ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਥੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਅਫਸੋਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ-ਕਾਸ਼ ਅਸੀਂ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ। ਭਾਰਤ ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਵਿਵਧਤਾਪੂਰਣ ਹੈ। ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਹਿਜ 50 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਦੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਕਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ-ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ।

ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਰਾਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਇਆਵਤੀ, ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਨਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਚੋਣ ਦੂਰ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਦੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇਗੀ। ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਲਿਤ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦੋਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਮੇਲ ਗਠਜੋੜ ਸਵਾਂਗ ਵਾਂਗ ਲਗ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਊਠ ਕਿਸ ਕਰਵਟ ਬੈਠੇਗਾ, ਪਰ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਆਵਾਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਤਿਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿਚ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਰਵਗਿਆਤਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ।

ਸਿੱਕਮ 'ਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਫਰੰਟ ਖਿਲਾਫ ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਮਾਕਪਾ ਦਾ ਨਵ-ਗਠਿਤ ਯੂਨਾਇਟਿਡ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਫਰੰਟ

ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜਿਓ ਟੀ.ਵੀ. ਤੇ ਡਾਨ ਨਿਊਜ਼ ਜਨਤਕ ਬਹਿਸ ਦਾ ਮੰਚ

-ਰਾਜਦੀਪ ਸਰਦੇਸਾਈ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਅੱਗੇ ਹਾਂ। ਫਿਲਮਾਂ, ਸੰਗੀਤ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਆਦਿ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਇਕ ਖੇਤਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦਾ ਨਿਊਜ਼ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ। ਸਾਡੀ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਵੈਲਿਊ ਬਿਹਤਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਚਮਕ-ਦਮਕ ਭਰੇ ਮੁਲੱਮੇ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਅਸਲੀਅਤ ਥੋੜੀ ਉਦਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ 26/11 ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਇਲਕੈਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਏ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਿਊਜ਼ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦਾ ਇਕ ਤਾਕਤਵਰ ਧੜਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਘੱਟ ਉਗਰ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਿਓ ਟੀ.ਵੀ. ਅਤੇ ਡਾਨ ਨਿਊਜ਼ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਤੰਤਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਾਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਮੁਕਰ ਜਾਂਦਾ। ਕਸਾਬ ਦੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਪਿੰਡ ਬਾਰੇ ਇਹ ਜਿਓ ਦੀ ਖੋਜ ਪਰਖ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ (ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਡੇ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ), ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕਸਾਬ ਦੇ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਖ਼ਬਰ ਚੈਨਲ ਹੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗੁੱਟ ਦੇ ਕਰਾਚੀ ਸਥਿਤ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਗਵਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਉੱਠਦੇ ਸਵਾਲ ਹੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗੁੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੀ ਉਥੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸੁਰ ਵੀ ਉੱਠਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਮਾੜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਮਲਾਵਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਿਊਜ਼ ਵਨ ਨਾਮਕ ਇਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਚੈਨਲ ਨੇ ਇਕ ਚੈਟ ਸ਼ੋਅ ਦਾ ਯੂ-ਟਿਊਬ ਵੀਡੀਓ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ 'ਹਿੰਦੂ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ' ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਥਿਤ 'ਉਦਾਰ' ਅਤੇ 'ਰੂੜੀਵਾਦੀ' ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੀਡੀਏ ਵਿਚਲੀ ਲਕੀਰ ਧੁੰਦਲੀ ਪੈਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੀਡੀਏ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਰੁੰਧਤੀ ਰਾਏ ਵਰਗੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ। ਅਸਮਾ ਜਹਾਂਗੀਰ ਵਰਗੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੀਡੀਏ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਧੜਾ ਆਪਣੇ ਅਤਿ-ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਨੂੰ ਇਕ ਤਮਗੇ ਵਾਂਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਵਾਂਗ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਵਰਤਮਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਰਗੇ ਖਤਰਨਾਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਵਸਥਿਤ ਅਤੇ ਕੱਟੜ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਿਓ ਟੀ.ਵੀ. ਅਤੇ ਡਾਨ ਨਿਊਜ਼ ਵਰਗੇ ਚੈਨਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਜਨਤਕ ਬਹਿਸ ਦੇ ਮੰਚ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਭਰੇ, ਜਿਹੜੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਉਮੀਦ ਜਗਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿੱਛੇ ਪਰਤਦਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਸੱਤਾ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜ਼ੀਰੋ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਜੰਡਾ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਤੰਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਲ ਵਿਚ ਕਈ ਸਾਹਸੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਵਰਗ ਨਾਲ ਮਾਤ-ਸ਼ੈਅ ਵਾਲਾ ਖੇਡ ਖੇਡਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਮੁਸ਼ੱਰਫ ਸ਼ਾਸਨ ਖਿਲਾਫ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ, ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਸ਼ੱਰਫ ਖਿਲਾਫ ਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦਿੱਤੀ।

ਸੰਯੋਗ ਇਹ ਬਣਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜਨਰਲ ਮੁਸ਼ੱਰਫ ਹੀ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਇਲਕੈਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਏ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਠ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਿਧਾਨ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰਕਾਰੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਏਕਾਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1999 ਦੀ ਕਾਰਗਿਲ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਨਿੱਜੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਚੈਨਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਗੱਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ।

ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਨਿੱਜੀ ਚੈਨਲ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹਨ।

ਪਰ ਸਾਡੇ ਏਥੇ ਤੁੱਛ ਗੱਲਾਂ, ਸਨਸਨੀ ਅਤੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹ ਵਿਚਾਲੇ ਜਨਹਿਤਕਾਰੀ ਸੁਤੰਤਰ ਪੱਤਰਕਾਰਿਤਾ ਦਾ ਘੇਰਾ ਸੁੰਗੜਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿਚ ਸੰਡੇ ਲੀਡਰ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਲਾਸੰਥਾ ਵਿਕ੍ਰਮਾਤੁੰਗਾ ਦਾ ਜਿਸ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹੂਬਲੀ ਤਾਕਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਸੁਤੰਤਰ ਪੱਤਰਿਕਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵਿਵਸਥਾ ਅਸਮਾਨ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਈ ਸਾਹਸੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਖਬਰਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦਿਨ, ਜਦੋਂ ਉਸੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਦੇ ਹੋਰ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਕਈ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਮ ਟਾਈਮ ਲਈ ਆਪਣੀ ਟਾਪ ਹੈਡਲਾਈਨ ਇਹ ਮਿਲੀ, "ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਖ਼ਾਨ ਦੇ ਮੋਢੇ ਦੀ ਸਫਲ ਸਰਜਰੀ!"

ਲਿਖਤੁਮ

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ

ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਵਰਗੀ ਅਪਣਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਗਦੀ

ਲਿਖਤੁਮ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਕਲਮ ਚੱਲੇ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅੱਗੇ ਮਿਲੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ। ਸਭ ਜੀਆਂ ਕੀ ਖੈਰ-ਸੁੱਲ੍ਹਾ ਉਪਰੰਤ ਸਮਾਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਆਪਣੇ ਭੁਜੰਗੀ ਦਾ ਕਾਰਜ ਰਚਾਉਣ ਲਈ ਇੰਡੀਆ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣਾ ਇਹ ਲੇਖ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ। ਸਿਆਣਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਕਦੇ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਲੀ ਹੋਈ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਾ ਆ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਵੇ, ਮੈਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਵਾਰੀ ਲਾ ਲਵਾਂ। ਜਾਂ ਇਉਂ ਸਮਝ ਲਵੋ ਕਿ ਉਹ ਛੁੱਟੀ ਕੱਟਣ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਡਿਊਟੀ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਸ. ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਵਾਂਗ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਇਕ ਮਿੱਤਰ-ਦੋਸਤ ਦੀ ਸੱਚੀ ਵਾਰਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹੋ ਵਾਰਤਾ ਕਈ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਖੈਰ, ਵਾਰਤਾ ਇਹ ਹੈ:

ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਖੜਕੀ, ਮੈਂ ਪਲ ਦੀ ਪਲ ਸੋਚਿਆ ਇੰਨੀ ਸਵੇਰੇ ਕਿਸਦਾ ਫੋਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਸਰ ਫੋਨ ਆਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਫੋਨ ਇੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਹੈ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚੋਂ ਹੀ। ਮੈਂ ਹੈਲੋ ਆਖਿਆ, ਆਵਾਜ਼ ਆਈ, 'ਮੈਂ ਤਾਰੀ ਬੋਲਦਾਂ ਅੰਬਰਸਰੋਂ, ਵਾਪਸ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਇੰਡੀਆ।'

ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪੁਛਿਆ, 'ਕਦੋਂ?'

ਜਵਾਬ ਸੀ 'ਅਜ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਗਏ।'

ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਚੇਤੇ ਆਇਆ ਕਿ ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲ ਹੋਈ ਨੂੰ ਕਈ ਚਿਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਾਰੀ ਦੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਾਫੀ ਖੁਸ਼ ਹੈ, ਬੇਫਿਕਰ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ 12-13 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਚਾਅ ਉਸਦੇ ਬੋਲਣ 'ਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਏ। ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਖਿੰਡਿਆ ਖਿੰਡਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਕਰਦਾ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਭੁਲ ਜਾਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਭੈਅ, ਕੋਈ ਬੇਯਕੀਨੀ ਉਸਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਘੇਰੀ ਰਖਦੀ ਹੋਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਈ, ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦੇ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਰੁਕਿਆ ਮੁਕਦਮਾ ਜਿੱਤਣ ਉਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਵਤਾਰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਭਰਾਵਾਂ, ਆਪਣੀ ਧੀ ਅਮ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਬਾਰੇ ਕਈ ਕੁਝ ਦੱਸਦਾ ਰਿਹਾ। ਕੋਈ ਪੌਣਾ ਘੰਟਾ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਫੋਨ ਰਖ ਦਿਤਾ ਕਿ ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਫਿਰ ਫੋਨ ਕਰਾਂਗਾ।

ਤਾਰੀ ਜਿਸਦਾ ਅਸਲ ਨਾਂ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਗੋਰੇ ਗਾਹਕ ਟੈਰੀ ਕਰਕੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, 18 ਸਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਬਿਨਾ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਣ ਪਿਛੋਂ ਇੰਡੀਆ ਪਰਤ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਚਲੋ ਮੈਂ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗਾ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਇਹ ਵਿਥਿਆ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਛਾਪਣਾ ਚੰਗਾ ਨਾ ਲਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ 16 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੀਲਾ-ਵਸੀਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਬਸ ਉਸਦੀ ਕਿਸਮਤ ਹੀ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਇਕ ਪਿਛੋਂ ਇਕ ਯਤਨ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਫੇਲ੍ਹ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸਨੇ 1981 ਦੇ ਖੇਤਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਸਿਲੀਨਾਸ ਜਿਥੇ ਉਸਨੇ ਕੇਸ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਲੁੜਕ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵਾਂਗ ਅਪੀਲ ਵੀ ਪਾਈ ਪਰ ਉਹ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਫਿਰ ਰਹਿ ਗਏ।

ਉਂਜ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਜੇ ਉਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵਿਆਹ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। 1987 ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਇਕ ਮਾਸੀ ਦੇ ਕਰਵਾਏ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਕੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿਨੇ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣੇ ਹਨ। ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੋਚਦਾ, ਉਸਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਜੰਮੀ ਪਲੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਪਤਨੀ ਦੇ ਇੰਜ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਉਹ ਏਧਰ-ਉਧਰ ਭਟਕਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਰਤ ਗਿਆ। ਵਾਪਸ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਫਿਰ ਵਕਾਲਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜੰਮ ਨਾ ਸਕੀ। ਜਿਵੇਂ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਦਿਲ ਵਕਾਲਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਦਾਰਜੀ ਨੇ ਦੋ-ਤਿੰਨਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬੇਟੀ ਅਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਜਨਮ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਉਹਦੇ ਮਨ ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਦਾ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਕਾਲਤ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਭਲੀ ਖੇਤੀ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਸਿਰ ਸੁਟ ਏਜੰਟ ਰਾਹੀਂ ਵੀਜ਼ਾ ਲਵਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਆ ਉਤਰਿਆ। ਜਦੋਂ ਖੇਤਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਨਾ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਤਾਰੀ ਨੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਭਾੜੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਕੇ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦੀ ਸੋਚੀ, ਪਰ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਨਾਲ ਉਸ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਇਕੋ ਰੱਟ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਓ। ਉਹ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਕਮਾ ਕੇ ਪਰਤਾਂਗਾ ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਤਲਾਕ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਲਿਖ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਪੱਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹਾਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਉਸ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਵਕੀਲ ਹੀ ਧੋਖਾ ਦੇ ਗਿਆ। ਕੇਸ ਤਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਪੈਰਵੀ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਵਕੀਲ ਬਦਲ ਕੇ ਫਿਰ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ।

ਅਖੀਰ ਪਤਨੀ ਦੇ ਤਲਾਕ ਲਈ ਮੰਨ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਇਕ ਗੋਰੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਚਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਵਿਆਹ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਮਿਲਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਂਦਿਆਂ ਉਹ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਕਾਬੂ ਆ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਕਰਕੇ ਮਿਸਡਿਮੀਨਰ ਦਾ ਇਕ ਕੇਸ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਵਾਈ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਗੋਰੀ ਚੰਗੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਉਸਦਾ ਪੂਰਾ ਸਾਥ ਦਿਤਾ। ਜਦੋਂ ਪੱਕੇ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਲਈ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਗਏ ਤਾਂ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਨੇ ਉਸਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੱਢ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੇਸ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਗੋਰੀ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰੀ ਜਾ ਕੇ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਨਾਲ ਬਥੇਰੀ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਪਰ ਨਤੀਜਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਤਾਰੀ ਵਿਚਾਰਾ ਫਿਰ ਕੱਚੇ ਦਾ ਕੱਚਾ। ਇੰਨਾ ਚੰਗਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਈਸੈਂਸ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਕਾਰਡ ਅਜੇ ਵੀ ਖਰਾ ਸੀ।

ਫਿਰ ਉਸ ਗੋਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਤਾਰੀ ਦੀ ਅਣਬਣ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਚੰਗਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਕਾਰ ਚੰਗਾ ਰਿੜ੍ਹ ਨਿਕਲਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਆਪ ਖਰੀਦ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਉਸ ਪਾਸ ਦੋ ਲਿੱਕਰ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਇਕ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਯਾਰਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਦਾਰੂ ਪੀਂਦਾ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਲੜ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ੌਕੀਆ ਰੱਖੀ ਪਿਸਤੌਲ ਵਿਚੋਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਸੇ ਗਵਾਂਢੀ ਨੇ ਕਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਝੱਟ ਪੁਲੀਸ ਆ ਗਈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਲੜਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੱਖ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਤਾਰੀ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚੋਂ ਨਾ ਕਢਾ ਸਕਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਤਾਰੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਉਤਰਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਉਹ ਇਕ ਦੋਸਤ ਦਾ ਅੱਗੋਂ ਦੋਸਤ ਸੀ। ਮੈਂ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵਗੈਰਾ ਚੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਤਾਰੀ ਇਕ ਗੱਤੇ ਉਤੇ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਉਸਨੂੰ ਮੇਰੀ। ਬੜੇ ਹੁਲਾਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਕਦੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਟਰਮੀਨਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਾਟ ਵਿਚ ਖੜੀ ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੱਕ ਹੀ ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਵਿਚ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਕ ਰਾਬਤਾ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਦਿਨ ਸਨ, ਬਾਹਰ ਬਰਫ ਦੀ ਚਿੱਟੀ ਚਾਦਰ ਵਿਛੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਾਟ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਹੀ ਸਾਂ ਕਿ ਇਕ ਟੈਕਸੀ ਵਾਲਾ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਦੇ ਇੰਜਣ ਨੂੰ ਲਗੀ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਤਰਲੇ ਲੈਂਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਉਹ ਸੜਕ ਤੋਂ ਬਰਫ ਦੀਆਂ ਬੁਕਾਂ ਚੁਕ ਕੇ ਇੰਜਣ ਉਤੇ ਸੁਟ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਰੋਕੀ ਅਤੇ ਟਰੰਕ ਵਿਚੋਂ ਐਂਟੀਫਰੀਜ਼ ਦਾ ਗੈਲਨ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਗਰਰ ਗਰਰ ਕਰਦਾ ਕਾਰ ਦੇ ਇੰਜਣ ਉਤੇ ਪਾ ਦਿਤਾ। ਅੱਗ ਬੁਝ ਗਈ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਜਾਨ ਵਿਚ ਜਾਨ ਆਈ। ਉਹ ਤਾਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।

ਤਾਰੀ ਨੇ ਮੁੜ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਤੋਰ ਲਈ ਅਤੇ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ, ਇਕ ਤੇ ਚਾਚੇ ਢਿਲੋਂ ਨੇ ਅਤਿ ਚੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਬਲਦਾਂ ਵਾਲਾ ਗੱਡਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖਿਆ, ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਬਣਾ ਛਡਿਆ ਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਗੱਡੀ ਦੇ ਵਿਚ ਤੇਲ ਮੁਕਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣੇ ਬਲਾ।

ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਤਾਰੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਚਾਚਾ ਢਿਲੋਂ ਕੌਣ ਹੈ? ਉਹ ਦੱਸਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਪੁਰਾਣਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਟੈਕਸੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚਾਚਾ ਢਿਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਟੈਕਸੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਦੱਸ ਕੇ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਣ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਟੈਕਸੀ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਉਹ ਆਪ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਕੇ ਦਿਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਟੈਕਸੀ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਆਹ ਟੈਕਸੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਵਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਬਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਪਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਰੀ ਭੱਜ ਭੱਜ ਕੇ ਚੁੱਕ ਲਈਏ। ਕਾਰ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।

ਖੈਰ, ਹਫਤਾ ਭਰ ਮੈਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਉਸ ਕੋਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪੂਰਾ ਹਫਤਾ ਕੰਮ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਕਰੀ ਰੱਖੀ। ਮੈਂ ਬਥੇਰਾ ਆਖਿਆ ਕਿ ਭਾਅ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਜਾ ਪਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬਸ ਇਧਰ ਉਧਰ ਲਈ ਫਿਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਜਾਣੇ ਤੇ ਬੇਪਛਾਣੇ ਥਾਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਪਿਛੋਂ ਮੈਂ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਆਉਣਾ ਸੀ, ਸੋ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਕਈ ਯਾਰ-ਦੋਸਤ ਇੰਡੀਆਨਾ ਤੇ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਹ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਗਾਹੇ-ਬਗਾਹੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦਾ।

ਸੰਨ 2000 ਦੇ ਏੜ-ਗੇੜ ਵਿਚ ਉਹ ਇੰਡੀਆਨਾ ਆ ਵੱਸਿਆ ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਖਰੀਦ ਲਿਆ। ਪਰ ਮਲੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਚਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਯਾਰ ਦੋਸਤ ਆ ਜਾਂਦਾ ਬਸ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਅ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਭੁਲਾ ਕੇ ਬਸ ਉਸੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਖੁਦ ਰੋਟੀ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਮੱਛੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਚੰਗਾ-ਖਾਸਾ ਕੁੱਕ ਵੀ ਨਾ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਹੱਸ ਕੇ ਕਹਿਣਾ, 'ਤਾਰੀ ਯਾਰ ਤੂੰ ਕੋਈ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹ ਲੈਂਦਾ' ਅਤੇ ਉਸ ਅੱਗੋਂ ਹੱਸ ਛੱਡਣਾ ਤੇ ਕਹਿਣਾ, 'ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤ ਮਹਿਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸੋਭਦੇ ਆ ਕਿਤੇ?'

ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਉਸ ਦੀ ਮੁੜ ਕਾਲ ਆਈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਤਾਰੀ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਖਿੜ੍ਹਿਆ ਖਿੜ੍ਹਿਆ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕੁਝ ਉਦਾਸ ਉਦਾਸ ਜਾਪਿਆ। ਰਸਮੀ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਪੁੱਛ ਹੀ ਲਿਆ, 'ਕੀ ਗੱਲ ਤਾਰੀ ਤੇਰਾ ਮਨ ਕੰਡੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ?' ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, 'ਪੁੱਛ ਨਾ, ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਇਥੇ ਸਭ ਪਾਸੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਸ ਨੋਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਿਰਝਾਂ ਹੀ ਬੈਠੀਆਂ ਹੋਣ।' ਫਿਰ ਦੱਸਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੀ ਸਾਂ ਭਰਾ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸੀ, ਮੈਂ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮੂੰਹੋਂ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕੇ ਲੱਖ ਰੁਪਇਆ ਹੋਰ ਲੈ ਲਿਆ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਲੱਖ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਹ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਉਧਾਰੇ ਆ, ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਮੋੜ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਧਰ ਜਦੋਂ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਤੜਿੰਗ ਹੋਈ ਫਿਰਦੀ ਰਹੀ। ਇਹ ਵੀ ਛੱਡ, ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਛੋਟੇ ਨੂੰ ਦੋ ਲੱਖ ਦਿਤੇ ਆ ਤਾਂ ਉਹ ਆਨੀਂ-ਬਹਾਨੀਂ ਹੋਰ ਮੰਗਣ ਲਗ ਪਿਆ। ਦੱਸ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਥੋਂ ਦਈ ਜਾਵਾਂ। ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵੀ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬਥੇਰੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅੱਗੋਂ ਹੋਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਆਪਣਿਆਂ 'ਚ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮੁੜ ਸਵਾਦ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, 'ਤਾਰੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਦੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਹੀ ਘਰ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਲੈਣਾ ਤਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ। ਤੂੰ ਕੱਲਾ ਨਹੀਂ, ਦਸਾਂ 'ਚੋਂ ਅੱਠਾਂ ਨਾਲ ਇਹੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਹੌਸਲਾ ਰੱਖ ਸਭ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।'

ਮੇਰੇ ਇੰਨਾ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਹ ਮਨ ਕੁਝ ਕੁ ਟਿਕਾਣੇ ਕਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਫਿਰ ਹੌਕਾ ਲੈ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, 'ਯਾਰ ਇਥੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਬਥੇਰੀਆਂ। ਜਿਹੜੇ ਦਫਤਰ ਜਾਓ, ਤੁਹਾਡੀ ਛਿੱਲ ਲਾਹੁਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦੇ ਆ। ਭੈਣ ਭਰਾ ਵੀ ਤਾਹਨੂੰ ਚੂੰਡ-ਚੂੰਡ ਖਾਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦੇ ਆ। ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਆ, ਇਥੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਬੇਗਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਲੜਦਿਆਂ ਉਦਾਂ ਦਾ ਕਦੇ ਭੈਅ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਜਿੱਦਾਂ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਆਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਆਖ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ਚੰਗਾ ਫਿਰ, ਫਿਰ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਿਆ ਤਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕਿੱਡਾ ਸੱਚ ਹੈ। ਪਰਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਲੱਖ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਣਾ ਲਈਏ, ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਵਰਗੀ ਅਪਣਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਗਦੀ।

TRUCK STOP FOR LEASE

ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਵਿਚ Highway-75 ਉਤੇ ਸਥਿਤ

ਬਹੁਤ ਹੀ Busy Highway, ਜਿਥੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਅੰਦਰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਲੰਘਦੀਆਂ ਹਨ

ਚੰਗੀ ਖਾਸੀ ਆਮਦਨ

Store, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, Bear & Wine, ਮਕੈਨਿਕਸ਼ਾਪ, ਟਾਇਰਸ਼ਾਪ

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: 903-819-3063

Golden State Realty

Real Estate and Loans
Under One Roof

Reo-Bankowned Properties

From Sanjose to Sacramento

Call Master of Winners in Multiple Offers

Call Direct 510-304-9292

Refinance Now

30 Yr Fixed Rates
Are Getting Better!!!
Refinance Now At
Low Cost
Call Sukhi Gill
@ 510-207-9067

Jaswinder Gill
M.Sc(PAU)
CA DRE# 00966763
Broker/Owner/Notary

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ 7500 ਡਾਲਰ ਦੀ ਮਦਦ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸ਼ਤਾਂ 'ਚ ਮੋੜਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਸਾਲ 2008 ਦਾ ਟੈਕਸ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਰੀਐਲਟਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ।
ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਗੱਲ ਕਰੋ।

SINGH PINLESS COMMUNICATION

SINGH
PINLESS COMMUNICATION

www.singhpinless.com
(ਇਸ ਸਾਈਟ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੀ ਫੋਨ ਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ)
ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਡਾਲਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

2.5¢ PER MINUTE

ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਆਪਣੇ ਭੈਣਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ
ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਰਤੀਆ ਸਸਤੀ ਫੋਨ ਕੰਪਨੀ

NO
- Hidden Charges
- Connection Fee
- Montly Fee
- Other Charges

ਸੈਲ ਫੋਨ, ਘਰ ਦੇ ਫੋਨ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵੀ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜ ਫੋਨ ਤੱਕ ਵੀ ਐਡ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

2.5¢ PER MINUTE

$100 ਵਿੱਚ 66 ਘੰਟੇ 40 ਮਿੰਟ ਗੱਲ ਕਰੋ

ਅਤੇ

ਇੰਡੀਆ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੇ 75 ਘੰਟੇ (4500 ਮਿੰਟ)ਤੱਕ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਕਾਲ ਕਰੋ 661-889-1927

Designed By:-CG -661-703-8795

Now There`s Even More To Love!

Choose DISH Network and...
- Love getting lots of movies
- Love a FREE HD DVR Receiver Upgrade
- Love getting FREE Activation*
- Love getting $50 Credit*
- Love FREE Standard Professional Installation
- Love saving over $450! Ask how!

*with commitment

HBO HD & starz HD FREE FOR 3 MONTHS*

Pkgs start at $24.99 mo

cinemax for 12 months for a Penny

Ask about DishDVR Advantage and save even more.

Get it $ 24.99 per month only

Just buy a set of two internet phones and talk to your loved ones for unlimited time for free"

"You can even see your loved ones while talking to them, when you buy a Video phone with inbuilt camera"

14.99 ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮਾਣੋ

dish NETWORK. AUTHORIZED RETAILER

Southbay Dish 1-800-971-1484

Programming offers: requires participation in Digital Home Advantage with 24-month commitment. After free period, customer must call to downgrade or then-current price will apply. HBO and Starz: Customer receives a credit for each of the first 3 months. Cinemax offer: Requires qualifying programming and AutoPay with Paperless Billing. If AutoPay with Paperless Billing is removed, Cinemax will be removed from the account. Digital Home Advantage: Requires 24-month qualifying programming purchase, Social Security Number, valid major credit card and credit approval. If qualifying service is terminated prior to end of 24-month period, a cancellation fee equal to the lesser of $240 or $10 per cancelled month of service will apply. Equipment must be returned to DISH Network upon termination of qualifying service. Limit 4 tuners per account. Monthly package price includes an equipment rental fee of $5.00 or $7.00 for first receiver, based on selected model. A monthly equipment rental fee of $5.00 or $7.00 will be charged for each receiver beyond the first, based on selected model. A $5.00/mo. additional outlet programming access fee applies for each dual-tuner receiver; fee will be waived monthly for each such receiver continuously connected to Customer's phone line. HD programming requires HD receiver and HD television (sold separately). Customer must subscribe to qualifying HD programming or a $7.00/mo. HD Enabling fee will apply. Lease upgrade fee will apply for select receivers based on model. Offer ends 1/31/09 and is available in the continental United States for new, first-time DISH Network residential customers. All prices, packages and programming subject to change without notice. Local and state sales taxes may apply. Where applicable, equipment rental fees and programming are taxed separately. All DISH Network programming, and any other services that are provided, are subject to the terms and conditions of the promotional agreement and Residential Customer Agreement, available at www.dishnetwork.com or upon request. Local channels packages by satellite are only available to customerswho reside in the specified local Designated Market Area (DMA). Local channels may require an additional dish antenna from DISH Network, installed free of any charges with subscription to local channels at time of initial installation. Social Security Numbers are used to obtain credit scores and will not be released to third parties except for verification and collection purposes only or if required by governmental authorities. All service marks and trademarks belong to their respective owners. HBO®, HBO HDSM, Cinemax® and Cinemax HDSM are service marks of Home Box Office, Inc. Starz and related channels and service marks are the property of Starz Entertainment, LLC.

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ 'ਤੇ

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਸੁਪਨ ਸੰਧੂ

'ਜੱਗ ਜੰਕਸ਼ਨ ਰੇਲਾਂ ਦਾ, ਗੱਡੀ ਇੱਕ ਆਵੇ ਇੱਕ ਜਾਵੇ' ਵਰਗੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੱਚੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਫਰਕਣ ਵਾਲੀ, ਸਦਾ-ਬਹਾਰ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ 'ਪਾਰਸ' ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਸਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਢੁਕਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਆਖ਼ਰਕਾਰ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦੁਨਿਆਵੀ 'ਜੰਕਸ਼ਨ' ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ 'ਗੱਡੀ' ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਅਮੁੱਕ ਸਫ਼ਰ 'ਤੇ ਤੁਰ ਗਿਆ ਤੇ ਪਿੱਛੇ 'ਪਲੇਟਫਾਰਮ' 'ਤੇ ਖੜੀ ਉਸਦੇ ਲੱਖਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ-ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਮੋਹ ਭਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਹਿਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਵ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ 'ਪਾਰਸ' ਸੱਚਮੁੱਚ ਦਾ ਪਾਰਸ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਸੂਝ ਦੀ ਛੋਹ ਨਾਲ ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਹੁਸੀਨ ਤਰਤੀਬ ਵਿਚ ਜੁੜ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਲਿਸ਼ਕੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸਾਧਾਰਨ ਪੇਂਡੂ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਵਿਰਸੇ, ਸਮਾਜ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਵੇਖਣ, ਸਮਝਣ ਤੇ ਮਾਨਣ ਦੇ ਯੋਗ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਸਦੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ, ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਤੇ ਪਾਰਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਜਾਦੂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਕੋਈ ਮੇਲਾ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮ ਉਸਦੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਜੱਥੇ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਧੂਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਮੀਲਾਂ ਤੱਕ ਪੈਂਡਾ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਅਖਾੜੇ ਸੁਣਨ ਜਾਂਦੇ। ਉਸਦੇ ਲਿਖੇ ਕਿੱਸੇ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ-ਪੜ੍ਹਦੇ 'ਪਾਰਸ-ਛੋਹ' ਨਾਲ ਕੀਲੇ ਖ਼ੁਦ ਕਵੀਸ਼ਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ।

ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਜਲੰਧਰ' ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਜੱਥੇ ਨਾਲ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਗਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਰੀਕਾਰਡ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦੇ ਤਵੇ ਭਰੇ। ਪਾਰਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਗਾਇਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਘਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਉਹ ਹਰੇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਘਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਜੀਅ ਬਣ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਘਰਾਂ, ਸੱਥਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ, ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਠਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮੰਜੇ ਜੋੜ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਲਟਕਾਏ ਸਪੀਕਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਾਰਸ ਦੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦੇ ਰੀਕਾਰਡ ਵੱਜਦੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਵਿਚੋਂ ਸਾਹ ਰੋਕ ਕੇ ਪਾਰਸ ਦੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦੀ ਹੂਕ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰ ਹੋ ਕੇ ਉਸਦਾ ਆਨੰਦ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਉਸਦੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਪੰਜਾਬ ਜਾਗ ਕੇ ਅੰਗੜਾਈ ਭਰਨ ਲੱਗਦਾ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ ਵਰਗੇ ਲੋਕ-ਨਾਇਕ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ ਤੇ ਪੂਰਨ ਭਗਤ, ਕੌਲਾਂ, ਦਹੂਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਸਰਵਣ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਤਾਰਾ ਰਾਣੀ ਜਿਹੀਆਂ ਲੋਕ-ਗਥਾਵਾਂ ਉਸਦੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਮੁੜ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਮਨ ਵਿਚ ਜਿਊ ਉੱਠੀਆਂ। ਉਸਦੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਲੋਕ-ਕਵਿਤਾ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬੀ ਮਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ।

ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸਦੇ ਲਿਸ਼ਕਾਏ ਸੈਂਕੜੇ ਕਵੀਸ਼ਰ, ਉਸਦੇ 'ਸ਼ਾਗਿਰਦਾਂ' ਨੇ, ਉਸਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਚਮਕ ਨੂੰ, ਉਸ ਵਾਂਗ ਹੀ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫੈਲਾਇਆ। ਇੰਜ ਪਾਰਸ ਨੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦੀ ਮਹਾਨ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਿਊਂਦੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੇ ਸ਼ਾਗਿਰਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿਖ਼ਰਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਮ ਐਕਟਰ ਹਰਭਜਨ ਮਾਨ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਗਾਇਨ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਅਤੇ ਸੁਰ-ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਮਝ 'ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ' ਪਾਰਸ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਮਿਲੀ। ਜਿਹੜੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਸ਼ਾਗਿਰਦ ਨਹੀਂ ਵੀ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਉਸਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਜੋੜ ਕੇ ਉਸਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਯਤਨ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਢਾਡੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਨਾਂ ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਦਾ ਹੈ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਵੀ ਓਡਾ-ਕੇਡਾ ਨਾਂ ਹੈ।

28 ਜੂਨ 1916 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਪਿੰਡ ਮਹਿਰਾਜ (ਤਹਿਸੀਲ ਫੂਲ) ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਮੋਗੇ ਨੇੜੇ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਰਾਮੂਵਾਲੇ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਕਿਰਸਾਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕਰਨੈਲ ਕੇਵਲ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਯਤੀਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਜਾਣਾ ਉਸਦਾ ਨਸੀਬ ਨਾ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਮਾਰੂ ਜ਼ਮੀਨ ਰਜਵੀਂ ਰੋਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਸੀ। ਬੇਸਰੋਸਾਮਾਨੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗਦਸਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਲਈ ਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬੱਚੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਖਾਣ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿ ਗਏ ਕਰਨੈਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਮਰਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਗਿਆਨ ਭੁੱਖ ਉਸਨੂੰ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਡੇਰੇ 'ਤੇ ਖਿੱਚ ਕੇ ਲੈ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਉਸਤੋਂ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਅਧਿਅਨ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਇਹ ਉਸਦੀ ਖੋਜੀ ਬਿਰਤੀ, ਨਿੱਤ ਨਵਾਂ ਜਾਨਣ ਦੀ ਤਾਂਘ ਅਤੇ ਅੰਦਰਲੀ ਅਲੋਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੀ। ਉਸ ਝਲਕ ਦੀ ਆਭਾ ਨਾਲ ਲਿਸ਼ਕਦੇ ਕਰਨੈਲ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਪਾਰਸ' ਦੇ ਤਖੱਲਸ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

'ਪਾਰਸ' ਬਣੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਬਖ਼ਸ਼ੇ ਨਾਂ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਬਣਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਸੱਚਾ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਸੁੱਚਾ ਇਨਸਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਧਾਰ ਲਈ। ਹਿੰਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਮੌਲਵੀ ਤੋਂ ਉਰਦੂ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਆਦਿ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਅਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਡੂੰਘੀ ਲਗਨ ਨੇ ਉਸ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਤੀਬਰ ਜਜ਼ਬਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀਸ਼ਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਦਾ ਸ਼ਾਗਿਰਦ ਜਾ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਅੰਦਰ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਚਿਰਾਗ਼ ਬਲਿਆ ਕਿ ਇਸਦੀ ਲਾਟ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨਵੇਂ ਰੰਗਾਂ ਤੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਝਿਲਮਿਲਾ ਉੱਠੀ।

ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਸ਼ੌਕ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦਾ ਸ਼ੈਦਾਈ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਵਿਚ 'ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ' ਦਾ ਵੜਨਾ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਦੀਵਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਝੋਲੇ ਵਿਚ 'ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ' ਲੁਕਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੀਵੇ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਵਿਚਲੀ ਠਾਹਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਪਾਠ ਨਾਲ ਉਸ ਅੰਦਰਲੇ ਵਹਿਮ-ਭਰਮ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਨਦੀਨ ਪੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਮਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਪੱਧਰੀ ਹੋ ਗਈ, ਵਾਹੀ ਤੇ ਸੁਹਾਗੀ ਗਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਤਰਕ, ਮਾਨਵ-ਪ੍ਰੇਮ, ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅੰਕੁਰ ਫੁੱਟ ਨਿਕਲੇ। ਉਸਦੀ ਰੂਹ ਰੌਸ਼ਨ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ 'ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਿਮ, ਸਿੱਖ, ਜੱਟ, ਬਾਹਮਣ, ਸ਼ੂਦਰ' ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਵਲਗਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਇਨਸਾਨੀ ਮੁਹੱਬਤ ਉਸਦਾ ਸਦੀਵੀ ਸੁਨੇਹਾ ਬਣ ਗਈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਤਾਲੀ ਵੇਲੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਹੋਲੀ ਖੇਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਧਰਮ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਅਧਿਅਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਉਸਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਰਗਾ ਕਾਰਜ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਉਮਰ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਸ਼ੌਕ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦੇ ਰੱਖਿਆ। ਚੰਗੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਉਹ ਡੁੱਲ੍ਹ ਡੁੱਲ੍ਹ ਪੈਂਦਾ ਆਸ਼ਕ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਤਾਂ ਲੇਖਕ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੇ ਪੋਤਰਿਆਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕਰਦਾ; ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਬੈਠਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ, ਕਾਰ ਕਢਵਾਉਂਦਾ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਦੇ ਘਰ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ। ਲਿਖਤ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਦਾ, ਲਾਡ ਕਰਦਾ ਤੇ ਚੰਗੀ ਲਿਖਤ ਲਿਖਣ ਦੇ ਸ਼ਗਨ ਵਜੋਂ ਸੌ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸੌ ਦਾ ਨੋਟ ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਵਾਰ ਕੇ ਉਹਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੰਦਾ। ਚਾਅ ਵਿਚ ਭਰ ਕੇ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੇ ਅੱਥਰੂ ਡੁੱਲ੍ਹਣ ਲੱਗਦੇ।

ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਡੂੰਘੇ ਮੋਹ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਸੀ ਪਰ ਸਿਆਲ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਰਾਮੂਵਾਲੇ ਹੀ ਕੱਟਦਾ। ਉਸ ਕੋਲ ਮਿਲਣ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਤਾਂਤਾ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਨਾਰਾਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਰੁਸ਼ਨਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਸਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਉਸਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਣਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਈਏ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਾਸਤੇ ਖ਼ਰਚਦਾ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਖ਼ਰਚ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਬਿਰਧ-ਘਰ, ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ, ਜਿਮਖਾਨਾ, ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਬਣਵਾ ਕੇ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸਿੱਖ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਵਾਂਗ ਹੀ 'ਤੇਰਾ ਤੇਰਾ' ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਪਾ ਲੁਟਾਉਣ ਦਾ ਚਾਅ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਸਮਾਜ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਿਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵਾਰਨ ਲਈ ਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ 'ਤਥ-ਕਥਿਤ' ਸਵਰਨ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਵਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਵਿਆਂ ਲਈ ਦੁਗਣੇ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਸਿਵਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਸਕਾਰੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੇਗਾ। ਇਸ ਉਸਨੇ 'ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗਿ ਸਾਥ, ਵਡਿਆਂ ਸਿਉਂ ਕਿਆ ਰੀਸ' ਦੇ ਕਥਨ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਧਾਰ ਕੇ ਦੱਸਿਆ।

ਬੇਝਿਜਕ ਹੋ ਕੇ ਖ਼ਰੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਦੇਣਾ ਉਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਉਹ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਜੀਅ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਸਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ('ਸੀਰਤ' ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਾਇਰ ਤੇ ਗਲਪਕਾਰ ਇਕਬਾਲ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਿਆ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ) ਤੇ ਧੀ ਚਰਨਜੀਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਸਾਹ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਲੈਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੀ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਾਇਲਟ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਖ਼ਰਾਬੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਮੌਤ ਵਰਗੀ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ੀ ਛਾ ਗਈ ਤੇ ਫਿਰ ਲੋਕ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਪਾਠ ਕਰਨ ਲੱਗੇ, ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ' ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਪਾਰਸ ਹੱਸ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਦਲਜੀਤ ਕੁਰੇ! ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕਿਸੇ ਰੱਬ-ਰੁੱਬ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਚਾਉਣਾ। ਜੇ ਬਚਾਇਆ ਤਾਂ ਓਸੇ ਪਾਇਲਟ ਨੇ ਹੀ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ!'' ਤੇ ਸੱਚਮੁਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਇਲਟ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਜਹਾਜ਼ ਮੋੜ ਕੇ ਪਟੜੀ 'ਤੇ ਲੈ ਆਇਆ ਤੇ ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਭਾਰਤ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ। ਮੌਤ ਨੂੰ ਏਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਵੇਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੋਚ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਇਹ ਸਾਧਾਰਨ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਜਿਗਰਾ ਨਹੀਂ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਰਾਮੂਵਾਲੇ ਦੀ ਜੂਹ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਵਜ਼ੀਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਏ ਦੇ ਤਰਲੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਨ ਮਨਾ ਸਕਦੇ! ਬਲਵੰਤ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਰਹਿੰਦੀ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਧੀ ਕਰਮਜੀਤ ਉਸਨੂੰ ਰਾਮੂਵਾਲੇ ਹੀ ਆ ਕੇ ਮਿਲ ਸਕਦੇ! ਹਰ ਸਾਲ ਉਸਦਾ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਹਰਚਰਨ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਰਾਮੂਵਾਲੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਉਸਦੀ ਛਾਂ ਮਾਨਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਤੁਰ ਜਾਂਦਾ। ਕਦੀ ਕਦੀ ਇਕਬਾਲ ਤੇ ਰਛਪਾਲ ਵੀ ਗੇੜਾ ਮਾਰ ਲੈਂਦੇ। ਪਰ ਬਾਪੂ ਪਾਰਸ ਦਾ 'ਪਿਤਰੀਤਵ' ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫ਼ੈਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਹ ਦੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਘੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਅੰਤਿਮ ਸਾਹ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸਾਲ ਕੁ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਬੇ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਤੁਰ ਗਈ ਤੇ ਹੁਣ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਵੀ ਫਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਿਆ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਝਿਜਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 'ਪਰਮਾਤਮਾ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖ਼ਸ਼ੇ!' ਕਿਉਂਕਿ ਬਾੜੇਵਾਲ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਕੁੜਮ ਦੇ ਭੋਗ ਦੀ ਰਸਮ ਮੌਕੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਅਮੀਰਾਂ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ 'ਉਸਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ' ਤਾਂ ਪਾਰਸ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ 'ਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, ''ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਤਾਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਿਰ-ਆਕਾਰ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਆਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਉਸਦਾ ਆਕਾਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ! ਉਸਦੇ ਕਰ-ਪੈਰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਏ! ਜੇ ਉਸਦੇ ਚਰਨ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਕਾਹਦਾ!''

ਅਸੀਂ ਏਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ, ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੋਚ, ਮਿਲਣਸਾਰ ਤੇ ਮੁਹੱਬਤੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਜਲੌਅ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ-ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਦੇਰ ਤੱਕ ਜਗਦਾ ਮਘਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਬਾਪੂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਅਤੇ ਬੇਬੇ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ

ਕਵੀਸ਼ਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਸੁਰਗਵਾਸ

ਧਾਲੀਵਾਲ, ਦਾਮਾਦ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪੋਤਰਾ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 3 ਬੇਟੇ ਤੇ ਇਕ ਬੇਟੀ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਪਰਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ. ਪਾਰਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੋਵਾਂ ਬਾਦਲਾਂ ਵਲੋਂ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸ੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸ਼ੋਕ ਸੁਨੇਹੇ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮਹਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਗੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਕ ਮਹਾਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਏ ਵੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਅਤੇ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਕੱਟੀ। ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਦੁੱਖੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਛੜੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਰੂਹ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ।

ਬਾਪੂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਵੀ ਤੁਰ ਗਈ ਇਸ ਜਹਾਨੋਂ

-ਇਕਬਾਲ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ

ਮੋਗਾ: ਇਕ ਸੀ ਬਾਪੂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਵੀਸ਼ਰ ਪਾਰਸ ਰਾਮੂੰਵਾਲੀਆ। ਲਿਖਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ 'ਜੱਗ ਜੰਗਸ਼ਨ ਰੇਲਾਂ ਦਾ ਗੱਡੀ ਇਕ ਆਵੇ ਇਕ ਜਾਵੇ' ਪਰ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 93 ਸਾਲ ਬਿਤਾ ਕੇ ਇਕ ਗੱਡੀ ਅਜਿਹੀ ਵੀ ਇਸ ਜਹਾਨ 'ਚੋਂ ਤੁਰ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਿੰਡ ਰਾਮੂੰਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਵਿਚ 93 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਲ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ।

ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਮਨ ਉੱਕਾ ਨਾ ਲੱਗਾ, ਪਰ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਉਮਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਨੇ ਮਨ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਉਛਾਲਾ ਮਾਰਿਆ ਕਿ ਅੱਖਰੋਂ ਕੋਰਾ ਬਾਪੂ ਚਾਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਗਿਆਤਾ ਬਣ ਬੈਠਾ। ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਤੇ ਅਜੇ ਘੋਸ਼ ਵਰਗੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਬਣਾ ਛੱਡਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਛਪੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰਹੱਸ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਉਤਪੋਤ ਕੋਈ 18 ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਮੁਦਈ ਹੋਣ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਪਾਰਸ ਲਿਖਦਾ ਹੈ।

'ਹੈ ਆਉਣ ਜਾਣ ਬਣਿਆ
ਦੁਨੀਆਂ ਚਹੁੰ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮੇਲਾ'

ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਗੂੜ੍ਹ ਰਹੱਸਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ 'ਜੱਗ ਜੰਗਸ਼ਨ ਰੇਲਾਂ ਦਾ ਗੱਡੀ ਇਕ ਆਵੇ ਇਕ ਜਾਵੇ' ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਾ ਕੇ ਉਸ ਬਾਪੂ ਦਾ ਸ਼ਗਿਰਦ ਹਰਭਜਨ ਮਾਨ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਚਮਕਦਾ ਸਿਤਾਰਾ ਕਹਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦੀ ਪਕੜ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਾਪੂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਲਿਖਦਾ ਹੈ।

'ਗਈ ਥਲ ਵਿਚ ਭੁੜਥਾ ਹੋ
ਸੱਸੀ ਪੁੰਨਣਾਂ ਪੁੰਨਣਾਂ ਕਰਦੀ'

ਤੇ ਜਦ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਗਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਗੱਚ ਤਾਂ ਭਰ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਸੀ,ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਅੱਥਰੂ ਵਹਾਉਣੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਮਾਈਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਫਰਮਾਇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ।

'ਕਿਉਂ ਫੜੀ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਭੈਣੋਂ ਇਹ ਹੰਸਾਂ ਦੀ ਜੋੜੀ'

ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਸੂਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬਾਪੂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੇਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ। ਯਕੀਨਨ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂੰਵਾਲੀਆ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਜੀਵਨ ਪਿਤਾ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਰਾਮੂੰਵਾਲੀਆ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਅਤੇ ਸੇਧ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਉਦਾਸ ਹੈ।

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਿੰਘਾਂਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਬਣਾਏ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕਦੇ ਬਾਪੂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਰਾਮੂੰਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂੰਵਾਲੀਆ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਛਪੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਫਰੋਲ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਪੰਕਤੀਆਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰੋਂ ਉੱਠਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਹੌਂਸਲਾ ਦੇਈ ਜਾ ਰਿਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣੀ ਮੋਗੇ ਵਲ ਹੋ ਤੁਰਿਆ। ਰਾਮੂੰਵਾਲੀਏ ਉਦਾਸ ਨੇ। ਬਾਹਰੋਂ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਬਾਪੂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਘਰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਦਰਾਂ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਚੇਹਰੇ ਲਈ ਖੜੇ ਹਨ। ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੱਸੋਵਾਲ, ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਤੇ ਹਰਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਵੀਰ ਬਲਵੰਤ ਰਾਮੂੰਵਾਲੀਆ ਨਾਲ ਸਥਰ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਬਾਪੂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਵੀਸ਼ਰ ਦੀ ਫੋਟੋ ਤੱਕ ਰਹੇ ਨੇ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਕੁਲੱਛਣੀ ਘੜੀ ਆਈ ਜਦ ਇਸ ਫੋਟੋ 'ਤੇ ਹਾਰ ਪਾਉਣੇ ਪਏ। ਜੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੌਂਸਲਾ ਬਨ੍ਹਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੱਸੋਵਾਲ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿ 'ਕਈ ਬੰਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਵੀ ਮਰਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਪਰ ਬਾਪੂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਮਰਕੇ ਵੀ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਜਿਊਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।'

ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵੜਦਿਆਂ ਵੱਡੇ ਗੇਟ, ਵੱਡੇ ਸਕੂਲ, ਵੱਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਜਿੰਮ ਤੇ ਬਾਪੂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਰਾਮੂੰਵਾਲੀਆ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਫਖਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹੈ, ਕਿ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਬਾਪੂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਦਰ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਬਾਪੂ ਨੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਵੀ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਸੀ।

ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਬੁੱਤ ਘਾੜਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬੁੱਤ ਵੀ ਬਣਾ ਕੇ ਆਰਟ ਗੈਲਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਜਾ ਰੱਖੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਜਗਤ ਵਿਚ ਏਨੀ ਸ਼ੁਹਰਤ ਸ਼ਾਇਦ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੰਨੀ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਨਸੀਬ ਹੋਈ।

ਸੰਨੀ ਧੂੜ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਸਟੇਟ ਤੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਐਵਾਰਡ

ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਮੈਨ ਆਫ ਦਾ ਈਅਰ ਐਵਾਰਡ, ਦੋ ਵਾਰ ਅਮੇਜ਼ਿੰਗ ਏਸ਼ੀਅਨ ਐਵਾਰਡ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਐਵਾਰਡ ਲੈ ਚੁਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਨੇ ਸਾਲ 2008-09 ਲਈ ਹਿਊਮੈਨੇਟੇਰੀਅਨ ਐਵਾਰਡ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ। ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੈਂਟ ਕਾਊਂਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ ਨੂੰ ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ 15ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਆਗੂਆਂ, ਜੱਜਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ, ਕਾਂਗਰਸਮੈਨਾਂ, ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ, ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼ ਸਿਟੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਟੇਟ ਅਸੰਬਲੀ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਮਾਈਕਲ ਸੈਕ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਟੇਟ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕ ਬਰੂਅਰ ਨੇ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ। ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਧੂੜ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮਪਤਨੀ ਨੀਰਜ ਸੈਣੀ ਨੂੰ 15ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ।

ਤਸਵੀਰ ਵਿਚ ਜੱਜ ਪਾਬਲੋ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਲੀਆਸ ਲੰਪਕਿੰਨਜ਼, ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼ ਦੇ ਮੇਅਰ ਜਾਰਜ ਹਾਰਟਵੈਲ, ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਰਾਏ ਸਮਿਥ, ਸੰਨੀ ਧੂੜ, ਵਿਕਾਸ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਪੀਕਰ ਮਾਈਕਲ ਸੈਕ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜੇ.ਜੇ. ਅਤੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਟੇਟ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕ ਬਰੂਅਰ

ਸ੍ਰੀ ਧੂੜ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਪੀਕਰ ਸ੍ਰੀ ਸੈਕ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ ਨੂੰ ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਨਵੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਲਈ ਦੇਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਗੁਣਾਂ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਧੂੜ ਦੇ ਉਚੇ ਇਖਲਾਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਕੰਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਸ਼ਠਾ ਉਤੇ ਮਾਣ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਕਈ ਉਘੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਧੂੜ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਦੋਸਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵੀ ਕਾਫੀ ਲੋਕ ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੈਲੇ ਡਾਂਸ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਨਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਥਾਪ 'ਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਭੰਗੜਾ ਪਾਇਆ।

ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵਿਚ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਟੇਟ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕ ਬਰੂਅਰ ਅਤੇ ਸਪੀਕਰ ਮਾਈਕਲ ਸੈਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਾਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਬੌਵਿਨ, ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਰਾਏ ਸਮਿਥ, ਜੱਜ ਪਾਬਲੋ, ਜੱਜ ਕ੍ਰਿਸ, ਜੱਜ ਸਕਾਟ, ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼ ਦਾ ਮੇਅਰ ਜਾਰਜ ਹਾਰਟਵੈਲ, ਕੈਰੋਲ ਹੈਨੇਸੀ, ਪੀਟ ਹੀਕੀ, ਬਾਬ ਸਿੰਕ, ਇਲੀਆਸ ਲੰਪਕਿੰਨਜ਼ ਸਮੇਤ 13 ਕੈਂਟ ਕਾਊਂਟੀ ਤੇ ਸਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਿਟੀ ਅਸੈਸਰ ਮੈਨੇਜਰ ਹੋਜ਼ੇ ਰੀਨੋ, ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਹਿਸਪੈਨਿਕ ਕੌਕਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੈਨਰੀ ਸਾਂਚੇਜ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੂ ਲੇਵੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

Attention Business Owners!!

Are You Worried About Your Business When You`re Not There?

Are Worries Keeping You Awake?

Watch Your Business AnyTime Any Place.

NO PAYMENTS

For 3 Months

Financing & Lease Options For 12, 24, 36 Months Available.

For A Free Estimate
Call Sidhu 209-495-3905

ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ, ਸਹੀ ਕੰਮ

ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਬਿਜਨਸ 'ਤੇ ਸਿਕਿਉਰਟੀ ਸਿਸਟਮ ਲਵਾਓ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿੰਤ ਹੋ ਜਾਓ

DVR UNLIMITED

Sidhu 209-495-3905 www.dvrunlimited.com

M.K. Nijjar DDS
Ruchi Nijjar DDS

Laser Dentistry
No shots, No Drill,
No Pain.
Family Dentistry
Cosmetic Dentistry

Esthetic Crowns, Bridges & Dentures Teeth Whitening * Oral Surgery Root Canal Treatments
Treatments & Prevention of Gum Diseases New Patients & Children Welcome

510-794-7058

WWW.DRNIJJAR.COM

(Across From Washigton Hospital & Bart)
1895 Mowry Ave. Ste 104 Fremont

ਬੇ-ਏਰੀਏ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ 'ਤੇ ਡਟੇ

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ (ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ): ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਰਾਜਪਲਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀ ਅਖਬਾਰੀ ਕਸ਼ਮਕਸ ਨੇ ਰਾਜ਼ਨੀਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਨਵਾ ਮੋੜ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਲੰਘੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਰੋਜ਼ਵਾਟਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਭਰਵਾਂ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੋਂਦ ਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਭਰਵੇ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੱਤ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚਲ ਰਹੀ ਉਸਾਰੀ ਮਕੁੰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਉਨਾ ਚਿਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਅਗਰ ਹੁਣ ਚੋਣਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਚੋਣਾਂ ਵੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵੀ ਰੁਕ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਰੁਕ ਜਾਣ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਣ ਰਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਇਮਾਰਤ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੰਡ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵੱਲ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਾਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਏ ਦਿਨ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅਲਾਪੇ ਜਾ ਰਹੇ ਰਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿੱਤਣੀਆਂ ਇੰਨਾ ਕੋਈ ਅਸਾਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ। ਹਾਜਰ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਐਲਸਬਰਾਂਟੇ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਇੱਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਮੂਵੀ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਰ ਰਹੀ ਇਮਾਰਤ ਬਾਰੇ ਭਰਪੂਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਰਮਿਟ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀ ਕੀ ਔਕੜਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਜਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰਨੀ ਪਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲੋਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਕੁੱਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੱਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੰਗਤ ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਆਪ ਸੱਚ ਅਤੇ ਕੱਚ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਫਜ਼ੂਲ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਸਾਰੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮਕੁੰਮਲ ਕਰਨ ਵੱਲ ਹੈ। ਅਗਰ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਫਰੀਮਾਂਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਠੋਕ ਵਜਾ ਕੇ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰੀ। ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸੱਭ ਕੁੱਝ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਧੱੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਰ ਕਦਮ ਵਿਚ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਲਾ ਕੇ ਚੱਲਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਗਰ ਸਾਡੀ ਕਿਤੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀ ਇਹ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਐਲਸਬਰਾਂਟੇ ਤੋਂ ਆਏ ਭਾਈ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਜੀਤ ਬੈਣੀਵਾਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਸਮਾਂ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਣੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਸਥਾਨ ਲੈ ਕੇ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਮਾਇਆ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਵਾਈਟ ਰੋਡ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਵੀ ਹੁਕਮ ਕਰਨਗੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ ਭਾਈ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਅਤੇ ਭਾਈ ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਮਿਲਪੀਟਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਨਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਉਹੀ ਸਿਰੇ ਚੜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਦੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਧਾਲੀਵਾਲ ਨਾਲ ਮਿਲਪੀਟਸ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਮਹੇੜੂ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖੰਗੂੜਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੰਖੇਪ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਗੁਰਦਆਰਾ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਭਾਈਵਾਲ ਗਰੇਵਾਲ ਧੜੇ ਦੇ ਆਗੂ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੱਚ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮ ਮਿੱਤਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਰਮ ਮਿੱਤਰ ਗੁਰਦਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਹੀ ਕਰਨਗੇ। ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਟੁੱਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਚਟਾਨ ਵਾਂਗ ਖੜੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ., ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ ਆਗੂ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਠਵਾਲ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਵੀ, ਫਰੈਂਡਲੀ ਕੈਬ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੱਘਰ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵੱਲ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਗਤ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵੰਡ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਜਰੂਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਹਵਾ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਅਰੰਭ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਾ ਕੇ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸਿੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਸ. ਗੁਰਦਾਵਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਬੇ-ਏਰੀਆ ਟਰੱਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਮਿਲਪੀਟਸ ਕੈਬ ਦੇ ਮਾਲਕ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਯੂ.ਐਸ. ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਕੈਬ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਲੱਛਰ, ਔਰੇਂਜ ਕੈਬ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ, ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀਰਾਂ ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੱਚਦੇਵਾ, ਸਮਿੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਲਹਿੰਬਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੰਗੂੜਾ, ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਕੈਮ) ਗਿੱਲ, ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ, ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸਨੀ) ਸੇਖੋਂ, ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਡਾਕਟਰ ਐਚ.ਐਸ. ਮਾਂਗਟ, ਇੰਡੋ-ਅਮੈਰਿਕਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਫਾਊਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਗੀ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, ਤੇਗਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਵੀ, ਭਾਈ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਹਿੰਗਾ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਰੀ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਦਾ, ਐਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੋੜਾ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ, ਹਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ, ਨੀਟੂ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ, ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ ਗਰੇਵਾਲ, ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਸਿੰਘ, ਚੰਦਰ ਸੇਖਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਰਾਣੂ, ਕਰਨਲ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਣੀਵਾਲ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਧਨੋਤਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੈਣੀਵਾਲ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ ਅਤੇ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੋਧਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਹੋਰ ਗਵਾਹੀ ਕਲਮਬੰਦ

ਅੰਬਾਲਾ: ਅੰਬਾਲਾ ਸਥਿਤ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਡੇਰੇ ਦੀਆਂ ਸਾਧਵੀਆਂ ਦੇ ਜਿਣਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਗਵਾਹ ਦੀ ਕਮਰਾਬੰਦ (ਇਨ ਕੈਮਰਾ) ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਗਵਾਹੀ ਪੰਜ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵਧ ਸਮਾਂ ਚੱਲੀ।

ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਨ ਨੀਤੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਿਹਾ-ਨਵਾਜ਼

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ: ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ. ਐਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਵਾਜ ਸ਼ਰੀਫ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਸਿਫ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਪ੍ਰਵੇਜ਼ ਮੁਸ਼ਰਫ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲਾਹੌਰ ਸਥਿਤ ਜਾਮੀਆ-ਨੀਮੀਆ ਮਦਰਸੇ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਸ਼ੱਰਫ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਡਰੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਰਦਾਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਡਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਮੁਸ਼ੱਰਫ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਰਦਾਰੀ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨੀਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰੀਫ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਵਿਰੁਧ ਹਮਲਾ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਰੀਫ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਹਿਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਆਸਿਫ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ

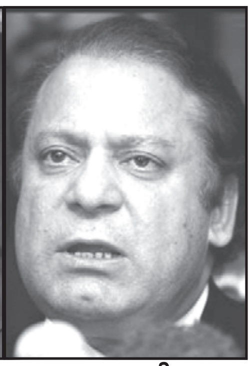
ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿਤੀ। ਸ਼ਰੀਫ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਨਤੀ ਤਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦ ਉਹ ਅਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਸੈਨਿਕ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਸ਼ਰੀਫ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੀਤੀਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਨੇਤਾ ਵੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਚਲਾ ਸਕਣਗੇ? ਸ਼ਰੀਫ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਦਿਨ ਦੇਖਣ ਲਈ ਹੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਸਿਆਸੀ ਵਿਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁਧ ਲੰਘੀ 26 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਹੋਏ। ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ-ਐਨ. ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆਏ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹਿੰਸਾ ਹੋਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਬੰਦ ਰਹੇ।

ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸੂਬਾ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਥੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਵਾਦ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿਤਾ ਜੋ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਰਖ਼ਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਸ਼ਨ ਸੱਦਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਹਰ ਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਦਿਤਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.-ਐਨ. ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਬੈਰੀਕੇਡ ਤੋੜ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਣਾ ਮੁਹੰਮਦ ਇਕਬਾਲ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਅਸੈਂਬਲੀ ਸੈਸ਼ਨ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਇਕਬਾਲ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਰਟੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਕੁਝ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਕੈਫ਼ੇਟੇਰੀਆ ਵਿਚ ਹੀ ਰਾਤ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿਮਾਨ ਮਲਿਕ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਉਚ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ। ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧੂ ਪੁਲਿਸ ਫ਼ੋਰਸ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਥਾਂ-ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਤੈਨਾਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਤੁਰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਯੂਸਫ਼ ਰਜ਼ਾ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਲੜਨ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉਹ ਨਿਰਾਸ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਆਸੀ ਸੁਲਾਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵਲ ਵਧ ਵੀ ਰਹੇ ਸੀ ਪਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਦਿਤੇ ਗਏ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਰੋੜਾ ਅਟਕਾਅ ਦਿਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਰੀ ਸਲਾਹ ਵੀ ਲਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਹਵਾਲੇ

ਗੁਜਰਾਤ : ਗੁਜਰਾਤ 'ਚ ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਦਲ (ਐਸ ਆਈ ਟੀ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਆਰ ਕੇ ਰਘਵਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਐਸ ਆਈ ਟੀ ਨੇ ਬੰਦ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ੇ 'ਚ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਜੱਜ ਅਰਿਜੀਤ ਪਸਾਇਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਦਦਗਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਵਕੀਲ ਹਰੀਸ਼ ਸਾਲਵੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ 4 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 14 ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 26 ਮਾਰਚ ਨੂੰ 5 ਮੈਂਬਰੀ ਜਾਂਚ ਦਲ (ਐਸਆਈਟੀ) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਮੇਰੀ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਓਬਾਮਾ ਵਰਗੀ-ਜਿੰਦਲ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਲੁਸਿਆਨਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਗਵਰਨਰ ਬੌਬੀ ਜਿੰਦਲ (37) ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਵਰਗੀ ਹੈ। ਜਿੰਦਲ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾ-ਪਿਓ ਵੀ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਆਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ (ਕਾਂਗਰਸ) ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਪਬਲਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਰਿਸ਼ਮਈ ਸਮਰਥਾ ਵਾਲੇ ਜਿੰਦਲ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ।

ਜਿੰਦਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ''ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਯੈਲੋ ਪੇਜੇਜ਼ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਵਪਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਨੌਕਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਜਨਮ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਫੀਸ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਫੀਸ ਚੁਕਾਈ।'

ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿੰਦਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਅਤਿ ਗਰੀਬੀ ਦੇਖੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ, "ਬੌਬੀ ਅਮਰੀਕੀ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਰਥ ਹਨ।"

ਜਿੰਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥ ਹਨ।'' ਜਿੰਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਇਕ ਮਹਾਨ ਪਲ ਦੇ ਗਵਾਹ ਬਣੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਦੀ ਅਸੀਂ ਦਾਸ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।"

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਹੱਲ ਆਯੁਰਵੈਦ ਦੇ ਸੰਗ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਰੀਯੰਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਇਕ ਹਫਤਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ-ਗ਼ਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ | ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਓ | ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ
ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ | ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ | ਇਸਤਰੀ ਰੋਗ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਾਰਮੇਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਵਰਗੀ ਤਾਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰੋ।

ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।

ਡਾ. ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਓਬਰਾਏ
ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਰਤਨ
ਰਜਿ. ਨੰ. 59/AY/PB.

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਔਰਤ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਮਸਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਂਦਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਮਾਮ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਮਾਈ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜ਼ਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

Surajvanshi Pharmacy (R)

MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS
25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.
Contact : Dr. Shweat Oberoi E-mail : shweat077@yahoo.com
Mobile : 98155-33933 Fax : 0091-181-5062627

Thandi Insurance Brokerage

LIC#OBO9151

Truck Insurance Specialist:
Auto liability, physical damage, motor truck cargo, general liability and worker's comp.

Coverage for:
Long and local haul owner operators, dump trucks, sand/gravel, seasonal vegetable, delivery, catering and ice cream trucks. DUI, new/young drivers accepted.

Quick Filing:
Personal auto, medical and homeowners insurance.
SR22, MCP-65, BMC91-X, Form-E, UIIA.

Business Policies:
Gas stations, repair shops, mini marts, stores, restaurants, and warehouses.

We proudly represent
GLOBAL HAWK INSURANCE CO.
RRG

ਅਸੀਂ ਤਕਰੀਬਨ ਡੇਢ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ

For a Free insurance Quote Please Call :
1-800-917-2639
3090 Independence drive Suite # 246 Livermore CA 94551

ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਚਾਰਾ ਵੀ ਤੁਰਿਆ ਨਿਵਾਣ ਵਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਲਮੀ ਆਰਥਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਅਸਰ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਚਾਰੇ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ ਦਰਮਿਆਨ ਤੀਜੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ, 5.3 ਫ਼ੀਸਦੀ 'ਤੇ ਆ ਗਈ। ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪੈਕੇਜ ਵੀ ਦਿਤੇ ਗਏ। ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਵਿਚ ਇਹ ਕਮੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਲਗਪਗ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰੀਆਂ ਨੇ 8.9 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਘਟਣ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ 'ਚ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਵਿਚ 3.36 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ।

ਨਿਰਮਾਣ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਤਪਾਦਨ ਤੀਜੀ ਤਿਮਾਹੀ ਦੌਰਾਨ 0.2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੇਠਾਂ ਆਇਆ ਜਦਕਿ ਖਰੀਫ਼ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਘੱਟ ਝਾੜ ਕਾਰਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ 2.2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ। ਸਾਲ 2007-08 ਦੀ ਇਸੇ ਤਿਮਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ 6.9 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਨਿਵਾਣ ਵਲ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਅੰਕੜਾ ਸੰਸਥਾ (ਸੀ.ਐਸ.ਓ.) ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅੰਕੜੇ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਲਾਂ, ਤੇਲ ਬੀਜ਼ਾਂ, ਅਨਾਜ, ਗੰਨੇ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਸਾਲ 2008-09 ਦੇ ਖ਼ਰੀਫ਼ ਸੀਜ਼ਨ 'ਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਵਿਚ ਹੀ ਕੁਝ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਥਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਪ੍ਰੋਨਬ ਸੇਨ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦਨ ਦਰ ਇੰਨੀ ਹੇਠਾਂ ਆਈ। ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਭਿਜੀਤ ਸੇਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਮ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਵਾਧੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗੇਗਾ ਕਿ ਅੰਤ ਵਿਚ ਔਸਤਨ ਵਾਧਾ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਆਰਥਕ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 6.9 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੇ ਲਗਪਗ ਰਹੀ ਜਦਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 9 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤੀਜੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਿਰਾਵਟ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸੀਂ 7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹਾਸਲ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਇਕ ਤਿਮਾਹੀ ਹੋਰ ਬਾਕੀ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 5.3 ਫ਼ੀਸਦੀ 'ਤੇ ਆ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮੁੜ ਸੁਧਰ ਕੇ 7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੇ ਲਗਪਗ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਨਬ ਸੇਨ ਦਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਦਸੰਬਰ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚ ਚਾਰ ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਕੇ ਪਹਿਲਾ ਪੈਕੇਜ ਐਲਾਨਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਵੀ ਪੈਕੇਜ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਤਾਂ ਜੋ ਆਲਮੀ ਆਰਥਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਅਸਰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਚਾਰੇ 'ਤੇ ਪਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਅੰਤਰਮ ਬਜਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਵੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ ਵਿਚ ਦੋ-ਦੋ ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕ੍ਰਿਸਿਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰੀ ਡੀ.ਕੇ. ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕਦੇ ਵੀ 7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿਤੇ ਗਏ ਪੈਕੇਜਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ 'ਚ 6 ਤੋਂ 8 ਮਹੀਨੇ ਲਗਣਗੇ ਅਤੇ 7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂ 8 ਤੋਂ 9 ਮਹੀਨੇ ਵੀ ਲਗ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਿਰਫ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰੀਕਾਰਡ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਮਿਊਨਿਟੀ, ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤੀਜੀ ਤਿਮਾਹੀ ਦੌਰਾਨ 17.3 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦਰਜ ਹੋਈ ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਸਿਰਫ਼ 5.5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਤੰਬਰ ਵਿਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ। ਫ਼ਾਇਨਾਂਸ, ਬੀਮਾ, ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ 9.5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਰਹੀ ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 11.9 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਹੋਟਲ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ 11.6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 6.8 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਰਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਗਿਰਾਵਟ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਹੋਈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੁੰਬਈ 'ਤੇ ਹੋਏ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਲ ਮੂੰਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 9 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਕੇ 6.7 ਫ਼ੀਸਦੀ 'ਤੇ ਆ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ 2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਬਿਜਲੀ, ਗੈਸ ਅਤੇ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਖੇਤਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਾਂਗ ਹੀ ਲਗਪਗ 3.3 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਧੇ।

ਸੁਖਰਾਮ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਕੈਦ, 2 ਲੱਖ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 13 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਚਾਰ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਰਾਮ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜਨਸੇਵਕ ਸਮਾਜ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਖਰਾਮ (82) ਵਲੋਂ ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਰਾਓ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਵਾ ਚਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਠੋਕਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਵੀ.ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਨੇ ਸੁਖਰਾਮ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਖਰਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁਧ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਜਾਣਗੇ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜਨਸੇਵਕ ਸਮਾਜ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕਾਫੀ ਦੂਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਨੇਤਾ, ਜੋ ਸਮਾਜ ਲਈ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰ ਕੰਮ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਆਪ ਹੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਆਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?

ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਅਗਸਤ 1996 ਵਿਚ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਸੁਖਰਾਮ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਵਾਸ ਤੋਂ 2.45 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਤੋਂ 1.16 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸੁਖਰਾਮ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਖਰਾਮ ਨੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਣੂ ਸੋਮਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਸਵਾ ਚਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ ਕਿ ਇੰਨਾ ਪੈਸਾ ਆਇਆ ਕਿੱਥੋਂ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : 15ਵੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਹ ਚੋਣਾਂ 5 ਪੜਾਵਾਂ 'ਚ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਚੋਣ ਜਾਬਤਾ ਵੀ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਨ ਗੋਪਾਲਾਸਵਾਮੀ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪੜਾਅ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 13 ਮਈ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਸਿਕਮ ਤੇ ਉੜੀਸਾ 'ਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪੁਆਉਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 7 ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਉੱਪ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲਾਸਵਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਲਈ ਵੋਟਿੰਗ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਪੜਾਅ ਲਈ 13 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 16 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਚ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 124 ਸੀਟਾਂ ਲਈ, 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ 141 ਸੀਟਾਂ ਲਈ, 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ 107 ਸੀਟਾਂ ਲਈ, 7 ਮਈ ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ 85 ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਪੜਾਅ ਜੋ 13 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ 'ਚ 86 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਵੋਟਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੋਪਾਲਾਸਵਾਮੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਨਵੀਨ ਚਾਵਲਾ ਤੇ ਐਸਵਾਈ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 2 ਜੂਨ ਤੱਕ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਇਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਪੰਜ ਪੜਾਵਾਂ 'ਚ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਿਹਾਰ 'ਚ 4 ਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ 'ਚ 3 ਪੜਾਵਾਂ 'ਚ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋਵੇਗੀ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਅਸਾਮ, ਝਾਰਖੰਡ, ਕਰਨਾਟਕ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਨੀਪੁਰ, ਉੜੀਸਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 2 ਪੜਾਵਾਂ 'ਚ ਵੋਟਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ 15 ਸੂਬਿਆਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਾਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ 1 ਪੜਾਅ 'ਚ ਹੀ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਸਿਕਮ ਤੇ ਉੜੀਸਾ 'ਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਧਨ ਦੀ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਖ਼ਰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚੋਣ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਬਿਓਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਵੀਂ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 543 'ਚੋਂ 499 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਪੰਜਾਬ: ਸੀਟਾਂ 13, ਵੋਟਾਂ 7 ਤੇ 13 ਮਈ ਨੂੰ, **ਅੰਡੇਮਾਨ ਨਿਕੋਬਾਰ:** ਸੀਟ 1, ਵੋਟਾਂ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼:** ਸੀਟਾਂ 2, ਵੋਟਾਂ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ:** ਸੀਟ 1, ਵੋਟਾਂ 13 ਮਈ ਨੂੰ, **ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ:** ਸੀਟਾਂ 11, ਵੋਟਾਂ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਦਾਦਰ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ:** ਸੀਟ 1, ਵੋਟਾਂ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਦਮਨਦੀਵ:** ਸੀਟ 1, ਵੋਟਾਂ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਦਿੱਲੀ:** ਸੀਟਾਂ 7, ਵੋਟਾਂ 7 ਮਈ ਨੂੰ, **ਗੋਆ:** ਸੀਟਾਂ 2, ਵੋਟਾਂ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼:** ਸੀਟਾਂ 42, ਵੋਟਾਂ 16 ਤੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਅਸਾਮ:** ਸੀਟਾਂ 14, ਵੋਟਾਂ 16 ਤੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਝਾਰਖੰਡ:** ਸੀਟਾਂ 14, 16 ਤੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਕਰਨਾਟਕ:** ਸੀਟਾਂ 28, ਵੋਟਾਂ 23 ਤੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼:** ਸੀਟਾਂ 29, ਵੋਟਾਂ 23 ਤੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਮਣੀਪੁਰ:** ਸੀਟਾਂ 2, ਵੋਟਾਂ 16 ਤੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਉੜੀਸਾ:** ਸੀਟਾਂ 21, ਵੋਟਾਂ 16 ਤੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ: ਸੀਟਾਂ 48, ਵੋਟਾਂ 16, 23 ਤੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ:** ਸੀਟਾਂ 42, ਵੋਟਾਂ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 7 ਤੇ 13 ਮਈ ਨੂੰ, **ਬਿਹਾਰ:** ਸੀਟਾਂ 40, ਵੋਟਾਂ 16 ਤੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 7 ਤੇ 13 ਮਈ ਨੂੰ, **ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ:** ਸੀਟਾਂ 6, ਵੋਟਾਂ 16, 23 ਤੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 7 ਤੇ 13 ਮਈ ਨੂੰ, **ਯੂ.ਪੀ.:** ਸੀਟਾਂ 80, ਵੋਟਾਂ 16, 23 ਤੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 7 ਤੇ 13 ਮਈ ਨੂੰ, **ਗੁਜਰਾਤ:** ਸੀਟਾਂ 26, ਵੋਟਾਂ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਹਰਿਆਣਾ:** ਸੀਟਾਂ 10, ਵੋਟਾਂ 7 ਮਈ ਨੂੰ, **ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼:** ਸੀਟਾਂ 4, ਵੋਟਾਂ 13 ਮਈ ਨੂੰ, **ਕੇਰਲ:** ਸੀਟਾਂ 20, ਵੋਟਾਂ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਲਕਸ਼ਦੀਪ:** ਸੀਟ 1, ਵੋਟਾਂ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਮੇਘਾਲਿਆ:** ਸੀਟਾਂ 2, ਵੋਟਾਂ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਮਿਜ਼ੋਰਮ:** ਸੀਟ 1, ਵੋਟਾਂ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਨਾਗਾਲੈਂਡ:** ਸੀਟ 1, ਵੋਟਾਂ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਪੁਡੂਚੇਰੀ:** ਸੀਟ 1, ਵੋਟਾਂ 13 ਮਈ ਨੂੰ, **ਰਾਜਸਥਾਨ:** ਸੀਟਾਂ 25, ਵੋਟਾਂ 7 ਮਈ ਨੂੰ, **ਸਿੱਕਮ:** ਸੀਟ 1, ਵੋਟਾਂ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ:** ਸੀਟਾਂ 39, ਵੋਟਾਂ 13 ਮਈ ਨੂੰ, **ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ:** ਸੀਟਾਂ 2, ਵੋਟਾਂ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, **ਉੱਤਰਾਖੰਡ:** ਸੀਟਾਂ 5, ਵੋਟਾਂ 13 ਮਈ ਨੂੰ।

ਘਰਾਂ ਦੀ ਰੀਮਾਡਲਿੰਗ

- ਗਰੇਨਾਈਟ ਕਾਊਂਟਰ ਟੌਪਸ
- ਕਿਚਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਕੈਬਨਿਟਾਂ
- ਕਲੋਜ਼ਿਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਤੀਬ ਦਿਓ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਟਾਈਲ ਪੇਟੀ ਬੈੱਡ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
- ਪੌੜੀਆਂ ਤੇ ਹਾਰਡਵੁੱਡ ਲਾਉਣ ਲਈ

ਕਾਲ ਕਰੋ:
ਗੁਰਜੰਟ ਸੇਖੋਂ
916-275-5520
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
916-600-5934

G. A. Construction
(Insured and Bonded Lic# 921300)

ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਨਾਲ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਹਿੱਲਿਆ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਢਾਕਾ: ਲੰਘੀ 2 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਥੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਇਕ ਮੋਹਰੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਦਕਿ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਭਗੌੜੇ ਬੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਅਜੇ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਾਲ ਬਾਗ ਪੁਲੀਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਿਥੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨਬੇ ਜਯੋਤੀ ਖੀਸ਼ਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਬੀ.ਡੀ.ਆਰ' ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੌਹੀਦੁਲ ਆਲਮ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿਚ ਸੀ।

ਵਿਦਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 73 ਫੌਜੀ ਅਫਸਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਗੌੜੇ ਵਿਦਰੋਹੀ ਬੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਸੈਨਿਕਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੌਹੀਦੁਲ ਆਲਮ ਨੂੰ ਬਾਗੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਦਰੋਹ ਭੜਕਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਜਿਹੜੇ ਵਫਦ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਆਗੂ ਵੀ ਆਲਮ ਹੀ ਸੀ।

ਖੀਸ਼ਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ''ਉਸੇ (ਆਲਮ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੀ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ....ਵਿਦਰੋਹੀ ਉਸਨੂੰ ਆਗੂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ।'' ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋ ਦਿਨ ਚੱਲੀ ਇਸ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਫੀ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 73 ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦਾ ਮੁਖੀ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਸ਼ਕੀਲ ਅਹਿਮਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਦਫਨ ਕੀਤੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਅਹਿਮਦ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਜ਼ਨੀਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ-ਸੜੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। 72 ਫੌਜੀ ਅਫਸਰ ਅਜੇ ਲਾਪਤਾ ਹਨ।

ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਗੌੜੇ ਬੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਸੈਨਿਕਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨੇੜਲੇ ਪੁਲੀਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਤ ਕਰਨ।

ਢਾਕਾ : ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੀ ਖੂਨੀ ਬਗਾਵਤ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਦੱਖਣ ਏਸ਼ੀਆ ਹਿੱਲ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਫੌਜੀ ਬਗਵਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਾਕਮਾਂ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਫਿਕਰ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਗਾਵਤ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਤੇ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਫੜੇ ਗਏ ਕੁਝ ਬਾਗੀਆਂ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਸਲਾਹੂਦੀਨ ਕਾਦਿਰ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿ ਦੀ ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦਾ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਬੀ.ਐਨ.ਪੀ. ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਨੇੜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ 1 ਕਰੋੜ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਰੁਪਏ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਬੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੇ 1000 ਜਵਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਗਾਵਤ ਵਿਚ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 100 ਤੋਂ ਟੱਪ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ 'ਜੰਗੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ' ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿ ਫੌਜ ਤੇ ਉਸਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤੇ ਸਨ ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹੇ 'ਜੰਗੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ' ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪਾਕਿ ਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹਸੀਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕ ਭਾਵੁਕ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀ ਬੀ.ਡੀ.ਆਰ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਗਾਵਤ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 100 ਤੋਂ ਟੱਪ ਗਈ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬਗਾਵਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਗਾਵਤ ਪਿੱਛੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੈ। ਕੁੱਲ 6 ਅਜਿਹੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹਸੀਨਾ ਕੋਲ ਹੀ ਹੈ। ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਹਸੀਨਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਤਿੱਖੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਹਸੀਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਕੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ। **ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ** ਬੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਜਵਾਨ ਢਾਕਾ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 1000 ਬਾਗੀਆਂ ਵਿਚ ਡਿਪਟੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੌਹੀਦ-ਉਲ-ਆਲਮ ਤੇ 4 ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਗਾਵਤ ਪਿੱਛੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਬਾਗੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਾਗੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਵਿਸੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕੇਸ ਚੱਲੇਗਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਛਿੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਬੀ.ਐਨ.ਪੀ. ਨੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਰਬਪਾਰਟੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸਿਆਸੀ ਗਲਤੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਅਵਾਮੀ ਲੀਗ ਤੇ ਹਮਾਇਤੀ ਦਲਾਂ ਨੇ ਮੁਆਫੀ ਬਗਾਵਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੱਸੀ ਹੈ। ਬਗਾਵਤ ਭੜਕਣ 'ਤੇ ਫੌਜ ਬੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਹੈਡਕੁਆਰਟਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਗ਼ਾਵਤ 'ਤੇ ਉਤਰੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੀਮ ਫ਼ੌਜੀ ਦਸਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਰਾਈਫ਼ਲਜ਼ (ਬੀ.ਡੀ.ਆਰ.) ਨੇ ਢਾਕਾ ਸਥਿਤ ਅਪਣੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦਿਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 100 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੇਖ਼ ਹਸੀਨਾ ਨੇ ਬਾਗ਼ੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਪਣੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦੇਣ ਅਤੇ ਬੈਰਕਾਂ ਵਿਚ ਪਰਤ ਆਉਣ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਚੁਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੇ। ਸ਼ੇਖ਼ ਹਸੀਨਾ ਨੇ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਬਾਗ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੱਝ ਬਾਗ਼ੀਆਂ ਨੇ ਲੰਘੀ 26 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ ਪਰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਢਾਕਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵਧ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ।

ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਇਕ ਸ਼ੱਕੀ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਹਲਾਕ

ਅਟਾਰੀ : ਅਟਾਰੀ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪੈਂਦੀ ਰਤਨਾ ਖੁਰਦ ਸਰਹੱਦੀ ਚੌਕੀ ਨੇੜਿਓਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਕ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਬੀ ਐਸ ਐਫ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਹੱਦੀ ਚੌਕੀ ਰਤਨਾ ਖੁਰਦ ਦੀ ਬੁਰਜੀ ਨੰਬਰ 99/12 ਦੇ ਕੋਲ ਬੀ ਐਸ ਐਫ਼ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਰਾਤ ਡੇਢ ਵਜੇ ਨਕਲੋ ਹਰਕਤ ਹੁੰਦੀ ਵੇਖੀ। ਡਿਊਟੀ ਉਪਰ ਮੁਸ਼ਤੈਦੀ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ 65ਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ ਬੀ ਐਸ ਐਫ਼ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਲਲਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਖੋ-ਪਰੋਖੇ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਜਬੂਰਨ ਬੀ ਐਸ ਐਫ਼ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣੀ ਪਈ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾਕੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੁੱਕ ਕੇ ਬੈਠੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ।

ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਮੁਹੰਮਦ ਹੁਸੈਨ ਅਹਿਮਦ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਫੜੇ ਗਏ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਅਬਦੁੱਲ ਹੇਠ ਵਜੋਂ ਹੋਈ।

ਆਪਣਾ ਹੀ ਚਿਹਰਾ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਬੈਰੀ ਵੇਨਰਾਈਟ

ਲੰਡਨ : 'ਗਜਨੀ' ਦੇ ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਵਾਂਗ ਉਹ ਹਰ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਵੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਣ ਪਾਉਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾ ਪਹਿਨੇ ਹੋਣ। ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਭੁੱਲਣ ਦੀ ਹੱਦ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ੁਦ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਸ਼ਖ਼ਸ 'ਫੇਸ ਬਲਾਈਂਡਨੈਸ ਯਾਨੀ ਪ੍ਰੋਸੋਪੈਗਨੋਸੀਆ' ਨਾਮਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਬੈਰੀ ਵੇਨਰਾਈਟ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਮਾਰਗ੍ਰੇਟ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਗ੍ਰੇਟ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਸੜਕ 'ਤੇ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਿਆ। ਬੈਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਉਹ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਪਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਬਣਾ ਵੀ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸਤ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਅਜ਼ਨਬੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

Homeopathic Systems for Health Treatment
When you are tired of all treatments for any disease at any age
Try homeopathic, systems of treatment
ਅਰਥਰਾਈਟਸ, ਦਮਾ, ਸੁਗਰ, ਬਲਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਪੱਥਰੀ, ਖਾਰਿਸ਼, ਮੁਹਾਂਸੇ, ਵਜਨ ਦਾ ਘਟਣਾ ਜਾਂ ਵਧਣਾ, ਜਨਾਨਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜੋਰੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਲਾਜ
You can get all Homeopathic, Ayurvedic, Biochemic medicines at economical prices.
www.homeomedicine.net
Consultant /Practitioner
GURDIP SINGH SANDHU
DHMS, Hons, BAMS, MDEH, 30 Years experience
Working as per ACT.SB-577 State of CA.
CALL: TOLL FREE: 877-OK-HOMEO
(877-654-6636)OFFICE: 408-729-6691
E-mail: Homeomedicine@yahoo.com

ਹੋਰ ਇਲਾਜਾਂ ਤੋਂ ਥਕ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਹੋਮੀਓਪੈਥੀ ਅਜਮਾਓ

G.M. Lawrence Insurance Brokerage
License# 0D79587
ਟਰੱਕ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਪਿਛਲੇ 26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਟਰਕਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ
ਜੀ ਐਮ ਲਾਰੈਂਸ ਉਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਿਉਂ?
LIABILITY
GENERAL
LIABILITY
PHYSICAL
DAMAGE
CARGO
BONDS
*ਕੋਈ ਬਰੋਕਰ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ *ਝਟਪਟ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ *ਮਾਸਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਪਲਬਧ ਹਨ
New Ventures Are Welcome
ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ
Ph: 209-474-2771
Fax: 209-474-0215
7746 Lorraine Ave.#214
Stockton CA-95210
SPECIALIZES IN BOTH LOCAL & LONG HAUL
-Flexible down payments
-Excellent customer service
-Committed to each individual client's needs
-Experienced, knowledgeable & professional staff
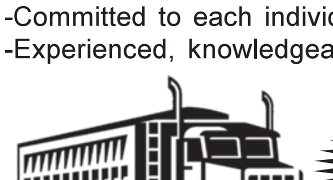
ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਬਜਰੀ ਢੋਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਰ ਵੀਰਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ !
ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ:
License plates
IFTA *Fuel tax return
DOT, ICC-MMC
Single state registration services
*New Mexico & Kentucky permit

Rajinder Singh
ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ਵਰਕ ਲਈ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਟਰਕਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸਟਾਕਟਨ ਵਿਚ ਮੂਵ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ
Now in Strockton, the Hub of the Trucking Industry
Financing Available For Buying Trucks

Cell: (510) 557-6988
Ph: 209-982-9996,
Fax:209-982-9997
13465 Basalt Ct, Lathrop CA 95330

ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰਿਆ ਵਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ-ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਲਾਹ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਲੰਘੀ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਥੇ ਅਹਿਮ ਸਿਆਸੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ 285 ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਲੈਣ। ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਅਤੇ ਐਨ.ਡੀ.ਏ., ਦੋਹਾਂ ਗਠਜੋੜਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਫ਼ਾਇਦੇ ਲਈ ਜੋੜ-ਤੋੜ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੌਣ ਕਿਸ ਨਾਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਬੀਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਥੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੇਗੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਜਪਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੀ ਹਨ, ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਹੁਣ "ਭਗਵਾਂ ਕਾਂਗਰਸ" ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਲਾ ਇਸੇ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਨੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਆ ਜਾਣ। ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੇਗੀ, ਉਹ ਵਿਕਾਊ ਹੋਵੇਗੀ। ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਇਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਲਈ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਚਰਚਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਈ ਕਿ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਟਕਲਬਾਜ਼ੀ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ

ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰਿਆ

ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ ਹੈ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਚੋਟ ਮਾਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅੱਖਾਂ ਹਨ- ਇਕ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਲ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮੰਦਰ ਵਲ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਫਲਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਇਕੋ ਥਾਂ ਸੇਧਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਆਪਣੇ ਪੱਕੇ ਕਾਡਰ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਐਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇ ਕੇ ਅਪਣੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਭੱਜ ਰਹੀ? ਗੋਵਿੰਦਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ।

ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਖਰੀ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਿਧਾਂਤਹੀਣ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਤਿੰਨੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਉਖੜਨਾ ਦਸਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਰਕਰਾਂ 'ਚ ਮਾਯੂਸੀ ਛਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. 'ਚ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਸਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣਾ ਠੀਕ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. 'ਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁਲ੍ਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਸਾਇਆ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਲਉ, ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦਿਆਂਗਾ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੱਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮਾ ਭਾਰਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਕ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਉਮਾ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿਤੀ।

ਖੱਬੇ ਪੱਖੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਘਟਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਭੂਮਿਕਾ ਵਧੇਗੀ

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਲਈ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਤਜ਼ਰਬਿਆਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੈਲਲਿਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਅੰਨਾ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਹਾਂ ਗੱਠਜੋੜਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਲ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਬਸਪਾ, ਸਪਾ, ਤੇਲਗੂਦੇਸਮ ਪਾਰਟੀ, ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ, ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ), ਜਨਤਾ ਦਲ (ਐਸ) ਅਤੇ ਰਾਕਾਂਪਾ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਲਈ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਗੱਠਜੋੜ ਵਲ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਗੱਠਜੋੜ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਮਝੌਤੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।

-ਅਰੁਣ ਨਹਿਰੂ

ਸਿਆਸੀ 'ਨਿਲਾਮੀਆਂ' ਦੇ ਮੰਚ ਹੁਣ ਸਜਣ ਲੱਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਫਾਇਦੇ-ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਤਾਂ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲੱਗੇਗਾ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਤਾ, ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਅਤੇ ਰਾਜਗ ਦੀ ਜਿੱਤ-ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ। ਕਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਧੜਿਆਂ ਵਲ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੰਭ ਫੜਫੜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਖਿਰ ਵਿਚ ਉਹ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਜਾਂ

ਜੈਲਲਿਤਾ

ਰਾਜਗ 'ਚੋਂ ਕੌਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਤਾ 'ਚ ਭਾਈਵਾਲੀ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਗੱਠਜੋੜ ਜਾਂ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਇਕ ਭੱਖਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਉਥੇ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ., ਅੰਨਾ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ., ਪੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਅਤੇ ਐੱਮ.ਡੀ.ਐੱਮ.ਕੇ. ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਠਜੋੜ ਵਲ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੋਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 'ਚ ਜਨਤਾ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਤਵੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਰਾਜਗ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਨਾਲ ਸੱਤਾ 'ਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਈ, ਉਸਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਕਲੇਸ਼ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜਾ (ਅੰਨਾ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮੋ ਜੈਲਲਿਤਾ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਆਪਣਾ ਜਨ-ਆਧਾਰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਲਈ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਤਜ਼ਰਬਿਆਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੈਲਲਿਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਅੰਨਾ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਹਾਂ ਗੱਠਜੋੜਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਲ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹੀ ਗੱਲ ਬਸਪਾ, ਸਪਾ, ਤੇਲਗੂਦੇਸਮ ਪਾਰਟੀ, ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ, ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ), ਜਨਤਾ ਦਲ (ਐਸ) ਅਤੇ ਰਾਕਾਂਪਾ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਲਈ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਗੱਠਜੋੜ ਵਲ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਗੱਠਜੋੜ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਮਝੌਤੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।

ਖੱਬੇਪੱਖੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੋਣ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਨੁਕਸਾਨ ਵਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਰਜੀਤ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਜਯੋਤੀ ਬਾਸੂ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਕਪਾ ਹਾਈਕਮਾਨ

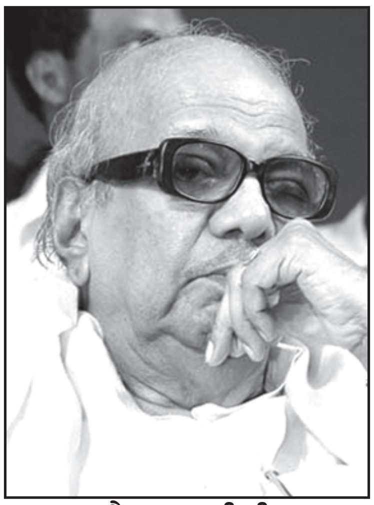

ਐਮ. ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ

'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ, ਸੀਤਾਰਾਮ ਯੇਚੁਰੀ ਅਤੇ ਵਰਿੰਦਾ ਕਾਰਤ ਵਰਗੇ ਨੇਤਾ ਆਏ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਵਰਗੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀਆਂ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੁੱਧਦੇਵ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਇਕ ਯੋਗ ਨੇਤਾ ਹਨ ਪਰ ਨੰਦੀਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਚ ਗਿਰਾਵਟ ਹੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਗੱਠਜੋੜ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੇਰਲਾ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਖਰਾਬ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਚ ਊਣਤਾਈਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਖੱਬੇਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਨਿਘਾਰ ਵਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਉਥੇ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਵਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੁੱਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਪਕ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਚ ਕਮੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੀਆਂ 30-40 ਸੀਟਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਠਨ 'ਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਅ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਾਰਨ 'ਚ ਵੀ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਕੀ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਯੂ.ਪੀ.ਏ./ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇਗੀ? ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕੀ ਉਹ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੇਗੀ?

ਚੋਣਾਂ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਮੱਧ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਮਈ ਤਕ ਚੱਲਣਗੀਆਂ। ਸਾਨੂੰ ਦੋ ਹਫਤਿਆਂ ਤਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਕੁਝ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਸੀ ਗੱਠਜੋੜ, ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਚ ਰੁੱਝੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਤਕ ਸਰਗਰਮ ਚੋਣ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ।

ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ 10 ਕਰੋੜ ਨਵੇਂ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਰੌਚਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨਕਾਰੀ ਸਮੇਂ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਜੀ-8 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੀ-20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ

ਸੰਕਟ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਟਾਪਲੈਸ ਕਾਫੀ ਹਾਊਸ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਵਾਸਲਬੋਰੋ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਫੀ ਹਾਊਸ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਵੇਟਰਾਂ ਟਾਪਲੈੱਸ ਲਿਬਾਸਾਂ ਵਿਚ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਫੀ ਹਾਊਸ ਦਾ ਨਾਂ ਗ੍ਰੈਂਡ ਵਿਊ ਟਾਪਲੈੱਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬੀਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਜਿਹੜੇ ਗਾਹਕ ਆਏ, ਕਾਫੀ ਪੀਣ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤਿੰਨ ਟਾਪਲੈੱਸ ਕੁੜੀਆਂ ਵੇਟਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤੇ ਇਕ ਨੰਗੇ ਸੀਨੇ ਵਾਲਾ ਮਰਦ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਇਹ ਕੈਫੇ ਇਕਦਮ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕੇ ਤਕ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋੜੇ ਇਸ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਵਾਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਗਰੋਹ ਬਾਰੇ ਬਣੀ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪੁਆੜਾ

ਜਗਰਾਉਂ : ਵੈਨਕੂਵਰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਰੋਹਾਂ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਉਤੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਨੀ ਅਮਨ ਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ 'ਵਾਰੀਅਰਜ਼ ਰਿਲੀਜਨ' (ਯੋਧਿਆਂ ਦਾ ਧਰਮ) ਨਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਹਲਕਿਆਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਾਂ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਦਨਾਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਮਨ ਨੇ ਇਹ ਫਿਲਮ ਬੱਲ ਬੁੱਟਰ ਨਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਗੱਲਬਾਤ ਉਤੇ ਬਣਾਈ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੈਂਗ-ਵਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੇ ਕਈ ਕਤਲ ਕੀਤੇ। ਬੱਲ ਬੁੱਟਰ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਵੀਲ੍ਹ ਚੇਅਰ ਉਤੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੀ ਅਮਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਬੱਲ ਬੁੱਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਫਿਲਮ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ,ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਅਕਸ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਦਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਫਿਲਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਡਾਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਾਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਗੈਂਗ-ਵਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯੋਧੇ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਕਾਊ

ਮਕਾਨ ਦੇ ਭਾਅ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਖਰੀਦੋ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਜਾਂ ਮਿਲਵਾਕੀ (ਵਿਸਕਾਨਸਨ) ਤੋਂ ਢਾਈ ਘੰਟੇ ਦੂਰ ਦੋ-ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ 'ਤੇ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਲਿੱਕਰ ਲਾਈਸੈਂਸ ਨਾਲ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਕਾਊ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਦੀ ਸੇਲ 20 ਤੋਂ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਅਤੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਗੈਲਨ ਗੈਸ ਸੇਲ ਹੈ। ਪਰ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰੈਂਡ ਦੇ ਕੇ ਸੇਲ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਪਰ ਸੇਲ 425 ਹਜ਼ਾਰ ਸੀ ਪਰ ਤੁਰੰਤ ਸੇਲ ਲਈ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਮਕਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਸਸਤਾ। **ਕੇਵਲ 299 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ**

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: 815-973-8867

ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ

Toll Free No. (866) 933-3038

*ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਸਸਤੀਆਂ ਤੇ ਬੇਜੋੜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। *ਵਾਜਬ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ। *ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਪੰਜਾਬੀ/ਇੰਗਲਿਸ਼ ਟਰੇਨਰ। *ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਲੱਭਣ 'ਚ ਮਦਦ। *ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ। *ਰਿਹਾਇਸ਼ ਫਰੀ। *ਦਸ ਸਪੀਡ ਅਤੇ ਤੇਰਾਂ ਸਪੀਡ ਨਿਊ ਮਾਡਲ ਟਰੱਕਾਂ ਨਾਲ ਟੇਰਨਿੰਗ। *ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Call: Kashmir Singh

916-564-3455

4585 Pell Dr. Secramento CA, 95838

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਸਿਆਸੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਤੋਂ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਜੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਪਾਕਿ ਫੌਜ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਫੜ ਗਏ ਤਾਂ ਪਾਕਿ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਦਾ ਕੀ ਹਸ਼ਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਖੁਫੀਆ ਕਰਾਰਾਂ ਹੇਠ ਪਾਕਿ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਅਮਲਾ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਪਾਕਿ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਹੱਥ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਮੌਜੂਦਾ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤਕ ਸਿੱਧੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਹੁਣ ਪਾਕਿ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਪਾਕਿ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਾ 11 ਸਤੰਬਰ 2001 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਨ 2000 ਵਿਚ ਕਲਿੰਟਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਪਾਕਿ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਇਕ ਪੱਕਾ ਕਮਾਂਡ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਜ਼ਾਬਤਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਕਾਇਮ 200 ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਗਏ। ਵਿਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਬਸ਼ੀਰ ਉਲਦੀਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਾਕਿ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਬਦੁਲ ਕਾਦਿਰ ਖਾਨ ਦੇ ਗਿਰੋਹ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਟੀਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪਾਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖਾਨ ਦਾ ਗਿਰੋਹ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਮਗਲਿੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਦਮ ਸਦਕਾ ਲੀਬੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਗਣਾ ਪਿਆ। ਪਾਕਿ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਗਾਹਕ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸਣਾ ਪਿਆ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਹਮਲੇ ਪਿੱਛੋਂ ਪਾਕਿ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਮਦਦ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਬੁਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 3 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਐੱਫ-16 ਜਹਾਜ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਉਕਤ ਹਮਲੇ ਤੋਂ 2 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਾਕਿ ਫੌਜ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪੁਰਜ਼ੇ 6 ਨਵੇਂ ਖੁਫੀਆ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲਏ। ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਗਣ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਪਾਕਿ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਲੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਅੱਠ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਸ਼ਲੀਲ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼

ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ : ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ 8 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਨਾਧਿਆ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਬਾਲਗ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਤਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤਿੱਖੀ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ 8 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਦੋ ਅਸ਼ਲੀਲ ਫਿਲਮ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

HUGE SAVINGS

American Gangster | Hannah Montana | National Treasure: Book of Secrets | Employee of the Month

plus many more

Sign up today and save $580

- 5 Premium Movie Channels from cinemax® for a Penny for a Year (a $155 value)
- FREE Activation* (a $99 value)
- FREE DishHOME Protection Plan* for 9 Months (a $53 value)
- FREE Standard Professional Installation (up to 4 rooms)
- FREE HD DVR Upgrade ($5.98/mo DVR Service fee applies) Best HD DVR Available – Better than TiVo® (cnet.com review 2/19/08)

*Requires commitment.

Local Channels Add to any package $5.00/mo
abc CBS NBC FOX
where available

FREE
OVER 15 PREMIUM MOVIE CHANNELS INCLUDING HBO
FOR 3 MONTHS
with commitment

Call today and be ready for the digital transition!

DVR UNLIMITED

Toll: 1-800-780-0032

dish NETWORK® AUTHORIZED RETAILER

Programming offers: Require participation in Digital Home Advantage with 24-month commitment. After promotional periods, customer must downgrade or then-current prices will apply. 6-Month Programming Credit: Requires subscription to qualifying programming. Customer receives a credit for each of the first 6 months. Credit amount will depend on programming package selected. 3-Month Premium: Customer receives a credit for each of the first 3 months.
Digital Home Advantage: Restrictions apply, including credit approval and monthly fees for receivers. Early cancellation fee applies. DISH Network retains ownership of equipment. Limit 4 tuners per account. HD programming requires HD receiver and HD television (sold separately). Customer must subscribe to qualifying HD programming or a $5.00/mo. HD Enabling fee will apply. Lease upgrade fee will apply for select receivers based on model. Cinemax offer: Requires AutoPay with Paperless Billing. If AutoPay with Paperless Billing is removed, Cinemax will be removed.Offer ends 7/31/09 and is available in the continental United States for new, first-time DISH Network residential customers. All prices, packages and programming subject to change without notice. Local and state sales taxes may apply. Where applicable, equipment rental fees and programming are taxed separately. All DISH Network programming, and any other services that are provided, are subject to the terms and conditions of the promotional agreement and Residential Customer Agreement, available at www.dishnetwork.com or upon request. Local Channels packages by satellite are only available to customers who reside in the specified local Designated Market Area (DMA). Local channels may require an additional dish antenna from DISH Network, installed free of any charges with subscription to local channels at time of initial installation. Social Security Numbers are used to obtain credit scores and will not be released to third parties except for verification and collection purposes only or if required by governmental authorities. All service marks and trademarks belong to their respective owners. HBO® and Cinemax® are service marks of Home Box Office, Inc. Starz® and related channels and service marks are the property of Starz Entertainment, LLC. National Treasure: Book of Secrets © Disney Enterprises, Inc. and Jerry Bruckheimer, Inc. All Rights Reserved.

ਕੌਮੀ ਮਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਸਿਰਫ ਸੈਰਗਾਹ ਨਹੀਂ

-ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ

ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੋੜ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਕਾਂਡ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕੌਮੀ ਯਾਦਗਾਰ ਨੂੰ ਜੇ ਸਰਕਾਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਦਾਰਾ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜਗੀਰ ਸਮਝ ਕੇ, ਇਸ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੂਰਤ ਅਤੇ ਸੀਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਝਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਗੌਰਵਮਈ ਕੌਮੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਚਾਨਣ-ਮੁਨਾਰੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਰਾਖੀ ਲਈ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਉਠਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉੱਠੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਕਿਸੇ 'ਰੋਹੀਲੇ ਵਹਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਠਿੱਠ ਕਰਨ' ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀ ਉਪਜ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਟਿਕੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਕੇ ਸਗੋਂ ਉਂਗਲ ਤਾਂ ਉਸ ਧਿਰ ਉਪਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ਾਨਾਮੱਤੇ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਧਿਰ ਕੌਮ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਇਬਾਦਤਗਾਹ ਨਾਲ ਛੇੜ-ਛਾੜ, ਤੋੜ-ਫੋੜ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਨਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਦਰਪਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਲੋਕ-ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦੀ।

ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਮਗਰੋਂ ਹੋਰਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਖੋਜੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਸ਼, ਤਹੱਮਲ, ਦਲੀਲ ਭਰਪੂਰ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਾਰਾਜੋਈਆਂ, ਅਪੀਲਾਂ, ਦਲੀਲਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ ਵਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਭੂਮਿਕਾ ਸ਼ਾਹਦੀ ਭਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਮਲ 'ਚ ਜੋਸ਼ ਦਾ ਲੜ ਹੋਸ਼ ਦੇ ਉਪਰੋਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਮਲ ਦਾ ਸਾਹਸਮਈ ਲੰਮੇਰਾ ਸਫਰ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦਾ।

ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉੱਘੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰੋ. ਮਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੜੈਚ ਨੇ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਮਲ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਨਿੱਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਲਬੇ ਦੇ ਢੇਰ 'ਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਫੱਟੜਾਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਟੀ.ਐਸ਼ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਸੂਰੀਆ ਕਾਂਤ ਨੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2008 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ, ''ਸਰਕਾਰ, ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।''

ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਬਾਗ ਦੇ ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ ਕਹਾਉਂਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਸ਼ ਹਵਾਸ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮਿਲ ਬੈਠਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ...ਮਲਬਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ। ਗਲੀਆਂ ਕਿੱਥੇ ਗਈਆਂ? ਨਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, ਨਾ ਕੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਗਲੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ। ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਉਪਰੋਂ ਫਰੇਮ ਉਤਾਰੇ। ਕੋਈ 6 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਦੇ ਬਾਗ ਦੀ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮੋ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਨਵੀਂ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਖੂਹ ਦੇ ਸਾਕੇ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਨਕਸ਼ਾ ਅਜੋਕੀ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਮਨ ਮਸਤਕ ਉਪਰ ਉਤਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਬਾਗ ਟਰੱਸਟ ਵਲੋਂ 1958 ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਐਸ.ਰੰਧਾਵਾ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਨੋਟਿਸ ਬੋਰਡ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਆਰਟ ਗੈਲਰੀ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੀ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ''ਗੋਲੀ ਸਿੱਧੀ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ, ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਵਾਲੇ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਆਸ ਛੱਡ ਕੇ ਕੰਧਾਂ ਵਲ ਹੋਏ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ 5 ਫੁੱਟ ਜਾਂ 10 ਫੁੱਟ ਉੱਚੀਆਂ ਸਨ। ਕਈ ਉਤਾਂਹ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ, ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਦੀਵਾਰਾਂ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਡਤ ਪਿਆਰੇ ਮੋਹਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਜੋ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ, ਉਸ 'ਚ ਵੀ ਗਲੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਹੁਣ ਗਿਆਨ ਪਬਲਿਸਰਜ਼ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ''ਪੰਜਾਬ ਰੇਬੈਲੀਅਨ 1919'' ਦੇ ਟਾਈਟਲ 'ਚ ਛਾਪੀ ਹੈ। ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ 'ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ' ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਾ ਪਾਰਖੂ ਵਲੋਂ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਤਾ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਪਹਿਲੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਮੁੱਦਾ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਨਾ ਹੀ 6 ਏਕੜ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਗ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬਣੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਨੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਜਾਦੂ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੁਕਤਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਿਸਤੂ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਆਮਦ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਕਹੇਗਾ। ਹਰ ਕੋਈ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਟਾਇਲਟ, ਬਾਥਰੂਮ, ਪੀਣ ਦਾ ਪਾਣੀ, ਦੋ ਘੜੀ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਸਫਾਈ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਪਾਰਕਿੰਗ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਆਦਿ ਦੀ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕੁਝ ਭਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੁਆਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਮੌਕੇ, ਖੱਬੇ ਹੱਥ, ਢਾਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੈਲਾਨੀ ਬਾਗ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਉਹ ਨਾਲ ਲਗਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਲੀਆਂ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ।

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਹਿਮ ਮਹੱਤਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਆਲਾਂ ਦਾ ਸੁਆਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਲਾ ਜਿਹੜੇ ਹਾਕਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਮਨੋਂ ਚਿੱਤੋਂ ਮਿੱਥ ਕੇ, ਲੋਕ ਰਾਏ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰਕੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਤਾ ਦੇ ਮੂਲ ਦੀ ਤਾਂ ਢਾਂਚਾ ਢਲਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਭਲਾ ਪਰਦੇ ਉੱਪਰ ਉਹ ਕੁਝ ਕਿਉਂ ਦਿਖਾਉਣਗੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਪਿਰਟ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਰਸ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ 'ਚ ਦਰਜ ਮੰਗਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਬਣਾਉਣ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਖਣ, ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬੁੱਤ ਲਾਉਣ, ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਮੂਹ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੰਭਾਲਣ ਵਲ ਗੌਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਧੁਨ 'ਚ ਮਸਤ ਰਹਿ ਕੇ ਸਗੋਂ ਉਲਟੇ ਰੁੱਖ ਕਈ ਨਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਅੱਗੇ ਕੀ ਪਰੋਸਣਗੇ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੱਤੀ ਭਰ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ ਉਪਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਜਾਂ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਵਿਦਵਾਨ ਮੌਜੂਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਤਾਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੰਗ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਰੁਖ ਰਵਈਏ ਤੋਂ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਮਨਸ਼ੇ ਕੀ ਹਨ? ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ 6 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ ਪਾਸ ਮੰਗ ਪੱਤਰ, ਜੋ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਭਰ 'ਚ ਥਾਓਂ ਥਾਈਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਥੜ੍ਹਿਆਂ, ਮੰਚਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਉਠਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਵਿਚ ਸਿਰਮੌਰ ਮੰਗ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ''ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਣੇ ਪਹਿਚਾਣੇ ਖੋਜੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਪ੍ਰੋ. ਮਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੜੈਚ, ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਕੇ ਪੁਰੀ, ਡਾ. ਕਮਲੇਸ਼ ਮੋਹਨ, ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਜਗਮੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਵਿਪਨ ਚੰਦਰ ਪਾਲ, ਇਰਫਾਨ ਹਬੀਬ ਆਦਿ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।'' ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ ਧਰੋਹਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਾ ਦੇ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਇਖਲਾਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਕਰਤਾ ਧਰਤਾ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਆਮਦ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਕਹੇਗਾ। ਹਰ ਕੋਈ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਟਾਈਲਟ, ਬਾਥਰੂਮ, ਪੀਣ ਦਾ ਪਾਣੀ, ਦੋ ਘੜੀ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਸਫਾਈ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਪਾਰਕਿੰਗ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਆਦਿ ਦੀ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕੁਝ ਭਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੁਆਰ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਮੌਕੇ, ਖੱਬੇ ਹੱਥ, ਢਾਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸੈਲਾਨੀ ਬਾਗ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਉਹ ਨਾਲ ਲਗਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਲੀਆਂ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ 'ਚ ਅਜਿਹਾ ਇਕ ਅੱਖਰ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਸੈਵਨ ਸਟਾਰ ਟਾਇਲਟ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦੇਵੇਗੀ। ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਗ ਸਿਰਫ ਨਾ ਸੈਰਗਾਹ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਖਾਨਾ ਕੇਂਦਰ। ਸਿਰਫ ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਓਟ ਛਤਰੀ ਨਾਲ ਅਸਲ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲਾਂਭੇ ਕਰ ਮਾਰਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਹੀਂ।

ਸਿਤਮਜ਼ਰੀਫੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ 'ਚ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਇਸ ਬਾਗ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ, ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਹੁਰੀਂ ਇਥੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਅਤੇ ਉਚਾਣਾਂ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਲੋਂ ਜਨਤਕ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਉਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਵੀ 1919 ਤੋਂ 1947 ਤੱਕ ਦੇ ਅਰਸੇ 'ਚ ਇਸ ਬਾਗ ਅੰਦਰ ਲਗਾਤਾਰ ਜਨਤਕ ਇਕੱਠ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਠੋਸ ਸਚਾਈ ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰ ਰਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਉਪਰ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕੱਸਣ ਲਈ ਬਾਗ ਦੇ ਇਕੱਠਾਂ ਉੱਪਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਮੜ੍ਹ ਕੇ, ਹਾਕਮ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵੇਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੰਗਿਆਂ 'ਚ ਗੁਆਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਰੇ ਐਲਾਨਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ : ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤੈਅਸ਼ੁਦਾ ਅਰਸਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ 2002 ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ ਲਾਪਤਾ 228 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਫਿਰਕੂ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 952 ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 1180 ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ ਸੈਕਟਰੀ (ਗ੍ਰਹਿ) ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ''ਅਸੀਂ ਲਾਪਤਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ। ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਹੀ ਲਾਪਤਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨੇਗਾ।'' ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਮਾਲੀਆ ਵਿਭਾਗ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲਾ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਰਵੇ ਭੇਜੇਗਾ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਹਰਿਤ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਪਤਾ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਅੰਤਿਮ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਤੋਂ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ''ਜਦੋਂ ਇਹ (ਰਿਪੋਰਟ) ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਗਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕਲੇਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਢੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਏ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ 413 ਲੋਕ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 185 ਲੱਭ ਪਏ ਸਨ ਪਰ 228 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉੱਘ-ਸੁਘ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਪਤਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ 24 ਬੱਚੇ ਅਤੇ 27 ਔਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਲਾਪਤਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਸੋਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮਾਰਚ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤੇ ਵਿਅਕਤੀ 27 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 5 ਮਾਰਚ 2002 ਤੱਕ ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ 99 ਵਿਅਕਤੀ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ ਸਨ ਜਦਕਿ ਪੰਚ ਮਹਿਲ 'ਚੋਂ 76, ਦਹੌੜ ਵਿਚੋਂ 17, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਜ਼ਿਲੇ 'ਚੋਂ 9, ਸਾਬਰਕਾਂਡਾ ਵਿਚੋਂ 9, ਬੜੌਦਾ 'ਚੋਂ 15, ਆਨੰਦ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਪਤਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਦ ਭੜਕੇ ਦੰਗਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਬਾਲ ਕਲਿਆਣ ਮੰਤਰੀ ਮਾਇਆ ਕੋਡਨਾਨੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਆਗੂ ਜੈ ਦੀਪ ਪਟੇਲ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ 9 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਬਣਿਆ ਕੈਨੇਡਾ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਕੈਨੇਡਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੱਭਿਅਕ ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅੱਜ-ਕੱਲ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ 'ਚ ਫਸਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ 'ਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ 'ਚ ਫੜੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਏਰੀਏ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 88 ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ 37 ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਤੇ ਕੋਕੀਨ ਦੀ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਫੜੇ ਗਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰ੍ਹੀ, ਐਬਸਟਫੋਰਡ ਸਮੇਤ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਡਰੱਗਜ਼ ਦਾ ਧੰਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਪਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਸ਼ਿਆਂ ਉਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ 2009 ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਸਟਰੈਟੇਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਰੋਤ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਤਸਕਰੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਅਤੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਵਿਚ ਮੈਥਾਮਫੈਟਾਮਾਈਨ (ਨਸ਼ੀਲੀ ਦਵਾਈ) ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਹੋਏ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਉਚੇਚੀ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਥਾਮਫੈਟਾਮਾਈਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਮੈਥਾਮਫੈਟਾਮਾਈਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਹੋਏ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਕੌਮਾਤਰੀ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸਮਗਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੀ ਵਧੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਮੂਲ ਦੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਵਾਲੇ ਗਿਰੋਹ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੁਜਰਮਾਨਾ ਗਿਰੋਹ ਇਸ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧੰਦੇ ਨੂੰ ਚਮਕਾਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਇਸ ਧੰਦੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਹੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹਾਸਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੈਥ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਜਪਾਨ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਟੀਕੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਥਾਂ ਉਤੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੁਪਤ ਧੰਦੇ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਈ ਐਨ ਸੀ ਬੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਟੀਫਨ ਹਾਰਪਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਡਰੱਗ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਧੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕੀ ਜ਼ੋਰ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ, ਮਾਰੀ ਸੈਲਫ ਸੋਹਣਿਆਂ ਤੁਰ ਪਏ

ਸ਼ਾਇਦ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਗੋਪੀਆਂ ਨਾਲ ਰਾਸ ਰਚਾਉਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਭੁੱਲ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੋਣਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਮਹਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ ਅਰਜੁਨ ਦੇ ਰੱਥ ਦੀ ਡਰਾਇਵਰੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਈ ਚੰਗਿਆਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਾਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਵਲੋਂ ਅਵੇਸਲੇ ਹੋ ਕੇ ਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਗੇੜੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਘੜਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਾਹਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਟੈਕਸੀ

ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਕਾਰਾਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ, ਸ਼ੌਕ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਲਮੀ ਹੀਰੋ ਧਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਵੀ ਫ਼ਿਲਮਾਂ 'ਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕਮਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਰਾਣੀ 'ਫੀਅਟ' ਕਾਰ ਹੀ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਭਰਾ ਅਜੀਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਫੀਅਟ ਕਾਰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਖਰੀਦੀ ਹੈ, ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਇੰਪੋਰਟਿਡ ਕਾਰ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ? ਧਰਮਿੰਦਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, 'ਜੇ ਅਗਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾ ਚੱਲੀਆਂ ਤਾਂ 'ਫੀਅਟ' ਕਾਰ ਦੀ ਟੈਕਸੀ ਪਾ ਲਵਾਂਗੇ।'

ਟੈਕਸੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਂਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਅੱਖਾਂ ਮੂਹਰੇ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਟੋਪੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਟੋਪੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬਲਬ ਜਗ-ਬੁਝ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਰ ਛੋਟੇ ਤੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸੀ ਕਾਰਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੈਬ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਵਾਂ ਹੇਠ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਯੈਲੋ ਕੈਬ ਟੈਕਸੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਕਬੂਲ ਨਾਂ ਹੈ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਯੈਲੋ ਟੈਕਸੀ ਨਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਯੈਲੋ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਪਿਛੇ ਕੋਈ ਨਾਂ ਲਾ ਕੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਯੈਲੋ ਕੈਬ। ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ਯੈਲੋ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਉਲਟੇ ਕਰਕੇ 'ਵੌਲੀ' ਕੈਬ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਤੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਵਿਚ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵੀ ਟੈਕਸੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਲਈ ਇਕ ਵਰਦਾਨ ਹੈ। ਏਅਰਪੋਰਟ, ਹੋਟਲ, ਟਰੇਨ ਤੇ ਬੱਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਵਾਰੀਆਂ ਅਕਸਰ ਟੈਕਸੀ ਲੱਭਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੇ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਟੈਕਸੀ ਚਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨਭਾਉਂਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਟੈਕਸੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਬਹੁਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਦੇ ਹੋਟਲਾਂ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਸਾਈਜ਼ ਦੇ ਬੈਗ ਜਾਂ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਪਹੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸੂਟਕੇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਬਾਜ ਅੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਏਅਰਪੋਰਟ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦ ਕਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਵਾਰੀ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕੁ ਬਲਾਕ ਦੂਰ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਡਰਾਇਵਰ ਬਾਈਆਂ ਦਾ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੂੰਹ ਹੀ ਬੇਸਵਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਸਵਾਰੀ ਟੈਕਸੀ 'ਚ ਬੈਠਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਕਹਿ ਦੇਵੇ, ਉਸ ਸਵਾਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪਾਣੀ ਵਾਰ ਕੇ ਪੀਣਾ ਵੀ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਤੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਡਰਾਇਵਰ ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਸ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਲਗਾਏ ਹਨ, ਯਾਨਿ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਸਵਾਰੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਜਾਂ ਏਅਰਪੋਰਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਹੈ, ਤੋਂ ਹੀ ਡਰਾਇਵਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਚੰਗੀ ਮਾੜੀ ਦਿਹਾੜੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਨਿਊਯਾਰਕ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਪਿੱਕਅਪ 'ਤੇ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਯਾਨਿ ਕਿ ਗਾਹਕ ਸੜਕ 'ਤੇ ਜਾਂਦੀ ਟੈਕਸੀ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਛੋਟੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਜਾਂ ਸਬਰਬਾਂ ਵਿਚ ਟੈਕਸੀਆਂ, ਕੈਬ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨੰਬਰ ਉੱਤੇ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਉਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿੱਤਾ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਵਾਰ ਨਵੀਂ ਸਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬਿਠਾਉਣਾ, ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਚੈੱਕ ਕੀਤੇ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਹਥਿਆਰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇੰਡੀਆ ਵਾਂਗ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਟਾਪੇ ਦਾ ਵੀ ਡਰ ਨਹੀਂ, ਵਾਕਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਕਈ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਇਵਰ ਲੁੱਟਾਂ-ਖੋਹਾਂ ਕਰਕੇ ਗੋਲੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਚੋਬਰ ਆਪਣੀ ਹੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

ਸੌਖੀ ਨਹੀਂ ਡਰੈਵਰੀ ਬਿੱਲੋ,
ਪੈਂਦੇ ਸੱਪ ਦੀ ਸਿਰੀ ਤੋਂ ਨੋਟ ਚੁੱਕਣੇ।

ਹਰ ਵਕਤ ਸਟੇਅਰਿੰਗ 'ਤੇ ਰਹਿਣਾ, ਚੰਗੀ ਮੰਦੀ ਸਵਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ, ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਨਵਿਆਂ ਰਾਹਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣਾ, ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਇਵਿੰਗ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹਨ। ਡਰਾਇਵਰੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮਨਪਸੰਦ ਕਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਜ ਕੱਲ ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਟੈਕਸੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵਿਚ ਵੀ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਟੈਕਸੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੈਕਸੀ ਮਡਾਲੀਅਨ (ਟੈਗ) ਦੇ ਮੁੱਲ ਨਿਗੂਣੇ ਜਿਹੇ ਸਨ ਪਰ ਅੱਜ-ਕੱਲ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਮੁੱਲ ਅਸਮਾਨ ਛੂਹ ਰਹੇ ਹਨ।

ਟੈਕਸੀ ਮਡਾਲੀਅਨ ਦੇ ਭਾਅ ਵੀ ਉੱਤੇ ਥੱਲੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ 9/11 ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮਡਾਲੀਅਨ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਥੱਲੇ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਵਕਤ 70 ਤੋਂ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦੇ ਲਾਗੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੋਈ ਕੀਮਤ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਥੱਲੇ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਅੱਜ ਫਿਰ ਡੇਢ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਪਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ, ਹਿਊਸਟਨ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਫੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿਚ ਇਸ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵਿਚ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਟਰੱਕਿੰਗ ਬਿਜ਼ਨਸ ਤੇ ਟੈਕਸੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ 'ਤੇ 'ਏ' ਇੰਡੋਰਸਮੈਂਟ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਡੰਪ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 'ਬੀ' ਇੰਡੋਰਸਮੈਂਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਰਾਂ ਆਪਾਂ 'ਡੀ' ਇੰਡੋਰਸਮੈਂਟ ਨਾਲ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਣੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਵਨਵੇ ਸੜਕਾਂ, ਹੋਟਲਾਂ, ਟਰੇਨ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ, ਏਅਰਪੋਰਟ ਰੂਟਾਂ, ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਓਵਰਆਲ ਸਟਰੀਟ ਮੈਪ ਅਤੇ ਫਰੀਵੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਸ ਟੈਸਟ ਵਿਚ ਪਰਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਹ ਟੈਸਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਹਫਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਲੈਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚ ਵੀ ਦੋ ਹਫਤੇ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਲੈਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਕੋਈ ਦਸ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੈਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਅੱਠ ਸਿਲੰਡਰ ਕੈਪਰੀ ਕਲਾਸਿਕ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਅਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਟੈਕਸੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਫੋਰਡ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਰਾਊਨ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧਾਕ ਜਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਇੰਪਾਲਾ, ਕੈਮਰੀ, ਵੈਨਾਂ ਤੇ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਕਾਰਾਂ ਵੀ ਟੈਕਸੀ ਵਿਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਮ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਾਰਾਂ ਔਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਾਰਾਂ ਵੀ ਔਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਰਿਟਾਇਰ ਕਾਰਾਂ ਟੈਕਸੀ ਲਈ ਕਾਫੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਆ ਹਨ। ਟੈਕਸੀ 'ਚੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਔਸਤਨ ਕਾਰ ਦੋ ਤੋਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਮੀਲ ਤੱਕ ਚੱਲ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਕਸਰ ਸਿਟੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਉਤੇ ਬੜੇ ਸਖਤ ਕਾਇਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਡਰਾਇਵਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਵਾਰੀ ਦੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਵਜ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਸਿਟੀ ਵਿਚ ਡਰਾਇਵਰ ਸਵਾਰੀ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਕਸਰ ਡਰਾਇਵਰ ਹਨੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਮਾੜੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਵਾਰੀ ਲੈਜਾਣ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੈਬਾਂ ਵਿਚ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦੀ ਸੇਫਟੀ ਲਈ ਡਰਾਇਵਰ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗੂ ਮੋਟੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੀ ਬੁਲਟ ਪਰੂਫ ਸ਼ੀਲਡ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਡਰਾਇਵਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਛਿੱਲੜ ਵਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਵਾਰੀ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਰੂਟ ਘੁੰਮਾ ਕੇ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਆਦਤ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿਟੀ ਐਡਮਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਹਰ ਕੈਬ ਵਿਚ ਪੈਸੰਜਰ ਕੰਪਲੇਂਟ ਫਾਰਮ ਰੱਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫਾਰਮ ਰੱਖਣਾ ਤੇ ਡਿਸਪਲੇ ਵੀ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਗਾ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਸਵਾਰੀ ਦੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਇਸ 'ਤੇ ਪੈ ਸਕੇ, ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਡਰਾਈਵਰ ਸੀਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ।

ਟੈਕਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੌਇੰਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਰੀਪੇਅਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਕੈਨਿਕ ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਡਰਾਇਵਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਕੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਟੈਕਸੀ ਰੀਪੇਅਰ ਕਰ ਦੇਣ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਤਰਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਸ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵਿਚ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਟਾਈਮ ਨਾਲ ਕੰਮ 'ਤੇ ਜਾਣਾ, ਦਿਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਲੈਣੀ, ਮਨਪਸੰਦ ਦੇ ਕਪੜੇ ਪਾਉਣਾ, ਬਾਕੀ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨਾ, ਵਰਗੀਆਂ ਮੌਜਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਅਫਰੀਕਨ ਤੇ ਰਸ਼ੀਅਨ ਲੋਕ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਸ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵਿਚ ਕਿਸਮਤ ਅਜ਼ਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਡਰਾਇਵਰ ਚਾਹੇ ਪੂਰਬੀ ਜਾਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹੋਣ ਪੂਰੇ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਠੂਹ-ਠਾਹ ਆਮ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਇਵਰ ਵੀ ਇੱਥੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਮ ਕਰਕੇ ਸਵੇਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਆਪਣੀਆਂ ਟੈਕਸੀਆਂ ਵਿਚ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਭਜਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀ.ਡੀਆਂ ਲਾ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਜਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਹੁਤੇ ਡਰਾਇਵਰ ਦੁਪਹਿਰ ਹੁੰਦਿਆਂ-ਹੁੰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਗਾਣਿਆਂ ਜਾਂ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਬਾਈ ਚਮਕੀਲਾ ਵੀ ਟੈਕਸੀਆਂ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਹੁਤੇ ਬਾਈ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਜਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ, ਥਕਾਵਟ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਮੂੰਹ ਕੌੜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਕੁ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਫੀਮ, ਜ਼ਰਦਾ ਜਾਂ ਸਿਗਰਟ ਨਾਲ ਵੀ ਯਾਰੀ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਰੋਜ਼ 8-9 ਘੰਟੇ ਲਾ ਕੇ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਨੇ, ਪਰ ਕਈਆਂ ਦੀਆਂ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 14-15 ਘੰਟੇ ਵੀ ਲਗਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਹੁਤੇ ਬਾਈ ਜੇ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਤਾਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਲੱਕ ਜਾਂ ਪਿੱਠ ਦੇ ਦਰਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਾੜਾਂ ਦੀ ਕਮਜੋਰੀ ਤੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਵੀ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ, ਅਨਪੜ੍ਹ, ਲੀਗਲ, ਇਲੀਗਲ, ਪੇਂਡੂ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫੌਜ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰਡ ਕਰਨਲ-ਜਰਨਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵੀ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸਾਬਕਾ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਵੱਡ ਅਹੁਦਿਆਂ ਉਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਬਾਈਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇਉਂ ਰੱਟੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਿਲਮੀ ਸਟਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਯਾਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਡਰਾਇਵਰ, ਪੁਰਾਣੇ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਤੋਂ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਉਤੇ ਡਰੈਕਸ਼ਨਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਤੇ ਰੋਡ ਮੈਪਾਂ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਪੱਚੀ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਟਰੇਂਡ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਅੱਜ-ਕੱਲ ਜੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਸਿਸਟਮ ਨੇ ਤਾਂ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਸਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਟੈਕਸੀਆਂ ਆਮ ਕਰਕੇ 24 ਘੰਟੇ ਹੀ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਪਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਰ ਟੈਕਸੀ ਪਿੱਛੇ ਦੋ ਡਰਾਇਵਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਇਕ ਦਿਨ ਨੂੰ ਤੇ ਇਕ ਰਾਤ ਨੂੰ। ਟੈਕਸੀ ਆਪਣੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਨਾਲੋਂ ਕੈਸ਼ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਹੱਸ ਕੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ ਤੇ ਸੋਹਣੀ ਟਿੱਪ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਵਾਰੀ, ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦਾ ਦਿਨ ਵਧੀਆ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੜੀ ਭੁੱਜੀ ਤੇ ਰੋ ਕੇ ਪੂਰੇ-ਪੂਰੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਵਾਰੀ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦਾ ਬਲੱਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਵਧਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਡਰਾਈਵਰ ਬਾਈ ਦੇ ਸੁਹਣੇ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਲੱਥਿਆ ਚਿਹਰਾ ਇਉਂ ਕਹਿੰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-

ਚੱਲ ਸੋ ਚੱਲ

ਕੀ ਜ਼ੋਰ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ,
ਮਾਰੀ ਸੈਲਫ ਸੋਹਣਿਆਂ ਤੁਰ ਪਏ
ਛੱਡ ਇੰਡੀਆ ਪਿੱਛੇ ਨੀ,
ਇੱਥੇ ਆ ਟਾਂਗੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ।
ਸਾਡੇ ਡਾਲਰ ਬਣਦੇ ਨਾ,
ਤਾਂ ਹੀ ਗੱਲ ਰੋਂਦੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਕਹੀ।
ਕਦੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਜਾਣੇ ਨੂੰ,
ਸੁਹਣੀਏ ਯਾਦ ਸਾਨੂੰ ਤੂੰ ਕਰ ਲਈਂ।

ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਬਣਾਉਣੇ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਵਿਚ ਆਮਦਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ, ਡਾਊਨਟਾਊਨ 'ਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਡਾਂਸ, ਡਰਾਮਿਆਂ, ਸ਼ੋਆਂ, ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜਗਾ, ਟੈਕਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਤਾਂ ਟੈਕਸੀਆਂ ਲੌਂਡਰੀ ਤੇ ਜਾਂ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ, ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਬਿਊਟੀ ਪਾਰਲਰ ਜਾਣ ਲਈ ਵੀ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਇਲਾਕੇ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕੇ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਰਾਈਡਾਂ ਸਿਰਫ ਤੋਰੀ ਫੁਲਕਾ ਚਲਾਉਣ ਜੋਗੀਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਜਿੱਥੇ ਦਿਨ ਦੀ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਇਵਿੰਗ ਵਿਚ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਤੇ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਦੇ ਹੋਟਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਦੀਆਂ ਬਾਰਾਂ 'ਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ, ਜਾਂ ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਟਿਕਾਣੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਸਟਮਰ ਚੰਗੀ ਟਿੱਪ ਨਾਲ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦਾ ਗੇੜਾ ਸਫਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਕਿੱਤੇ 'ਚ ਕਮਾਈ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਰ-ਟੈਂਡਰ ਵਾਂਗੂ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਇਵਿੰਗ ਵੀ ਟਿੱਪ ਉੱਤੇ ਹੀ ਬਹੁਤਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਡਰਾਇਵਰ ਮੀਟਰਫੇਅਰ ਤੋਂ ਉੱਤੇ 15 ਤੋਂ 20% ਟਿੱਪ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤਾਂ ਕਸਟਮਰ ਵਧੀਆ ਮਿਲ ਜਾਣ ਤੇ ਚੰਗੀ ਟਿੱਪ ਦੇ ਜਾਣ, ਫਿਰ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਇਵਿੰਗ ਮੂਹਰੇ 60-70 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਜੌਬ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਕਲ ਬਿਜਨਸ ਵੀ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪਰੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਟਿੱਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਹੱਥ ਘੁੱਟ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਕੇ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ 2000 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਜੌਬ ਸੌ ਦਰਜੇ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਟੈਕਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਗਰੇਡ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ। ਸ਼ਟਲ ਸਰਵਿਸ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਟਲਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵੈਨਾਂ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਵੀ ਟੈਕਸੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਕਾਰਨ ਇੰਨੇ ਲੋਕ ਲੇ-ਆਫ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਨੇ ਕਿ ਟੈਕਸੀ ਬਿਜ਼ਨਸ 'ਚ ਮੰਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਚੰਗੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਸੱਜਣ ਵੀ ਡਰਾਇਵਰ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈਂਦੇ ਨੇ। ਮਹਿੰਗੇ ਤੇਲ ਦੀ ਮਾਰ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਟੈਕਸੀ ਤੇ ਟਰੱਕ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਨੇ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਟ ਨੂੰ ਧਿਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਟੈਕਸੀਆਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧੱਲੇ ਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਇਵਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਿਸਪੈਚਰ ਉਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚੰਗਾ ਡਰਾਇਵਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਡਿਸਪੈਚਰ ਨਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਹੇ-ਬਗਾਹੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਡਿਸਪੈਚਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਸੰਦ ਦੇ ਡਰਾਇਵਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕਮਾਈ ਵਾਲੀ ਸਵਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮਸ਼ੀਨੀ ਡਿਸਪੈਚ ਕਰਕੇ ਡਿਸਪੈਚਰਾਂ ਦੀ ਉਨੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਚੰਗੇ ਡਰਾਇਵਰ ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕੇ ਯਾਨਿ ਸਵਾਰੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਾਹਬ-ਸਲਾਮ ਬੋਲ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਸਵਾਰੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸੇ ਡਰਾਇਵਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਿਜੀ ਫੋਨ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪਰਸਨਲ ਸਵਾਰੀਆਂ ਹੀ ਹਰ ਚੰਗੇ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਇਵਰ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਭੁੱਖੇ ਨੰਗੇ ਸਾਧ ਬੂਬਨੇ...

ਗੱਲੀਂ-ਬਾਤੀਂ

ਐਸ. ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ

ਫੋਨ: 925-752-8025

ਉਦਾਸੀਆਂ, ਫਿਕਰਾਂ ਤੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭਟਕਣ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁੱਖ ਦੀ ਆਸ ਨੇ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਾਧਾਂ ਕੋਲ ਸਵਰਗ ਦਾ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਹ ਤਾਂ ਆਪ ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਅਣਭੋਲ ਬੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਹ ਖਾ ਕੇ ਨਰਕ ਦੇ ਕੁੰਡ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਹੜੇ ਹਰ ਥਾਂ ਬੇਲੋੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਰੌਲਾ ਉਹੀ ਵਧ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਘਾਟੇ ਖਾ ਕੇ ਇਹ ਸੋਚਣ ਕਿ ਚਲੋ ਜੋ ਹੋਵੇਗਾ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਖੰਡੀਆਂ ਦੇ ਗੋਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਝੁਕ ਕੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ। ਜੇ ਇਹ ਕਹਿ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਧਨ, ਦੌਲਤ, ਐਸ਼ੋ-ਇਸ਼ਰਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕੋਈ ਝੂਠੀ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਛੋਕਰਾ ਸਾਧ ਇਕ ਡੇਰੇ 'ਤੇ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਇਕ ਮਾਂ ਵਰਗੀ ਔਰਤ ਤੋਂ ਲੱਤਾਂ ਘੁਟਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ 'ਬੀਬੀ ਲੱਤਾਂ ਛੱਡ ਹੁਣ ਬਾਹਾਂ ਵੀ ਘੁੱਟ ਦੇ।' ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਸੀ, ਉਹਦੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਕੈਸੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਪਖੰਡੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

'ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੇਖਿਓ ਨਜ਼ਾਰੇ ਹੁਣ...ਸਰਕਾਰ ਦੇ।' ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਭਰ ਲਓ। ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਦੁਆਬੇ ਦਾ ਇਕ ਸਾਧ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਮਸੂਮ ਬੱਚੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਹੈ। ਪੰਜ ਕੁ ਸਾਲ ਉਸ ਨੇ ਕਥਾ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਏਨਾ ਮਗਰ ਲਾਇਆ ਇਕ ਵੱਡਾ ਡੇਰਾ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਨਾ ਰਹਿੰਦੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਮਾਪੇ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਛੱਡ ਗਏ ਤੇ ਉਹਨੇ ਨਵਾਂ ਚੰਦ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਗੱਡੀ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਹਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਇਕ ਵਧੀਆ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ, ਭੁੱਜਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਰਗਾ ਤੇ ਕਿੱਲੋ ਮੱਛੀ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਗੜੇ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕੁਕਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਕਿੱਸੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਧਾਂ ਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਫਿਰ ਵੀ ਘਟਦੀ ਨਹੀਂ, ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਚੇਤੇ 'ਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦੋ ਸਾਧਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨੇ ਪਾਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਸਾਧ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਦੇ ਦੋ ਕਰੋੜ ਪੈਰੋਕਾਰ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਹਦੇ ਚਰਨੀਂ ਲੱਗਣ ਲਈ ਕਾਹਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਲਾਹੀ ਹੁਕਮ ਵਾਂਗ ਉਹ ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੰਦੇ ਜਿੱਤਦੇ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਉਹਦੇ 'ਤੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਛਿੱਤਰ-ਪਤਾਣ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਸ਼ਰੀਫ ਲੋਕ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦਾ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਬਜਟ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਹਦੇ ਡੇਰੇ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੇ ਦੋ ਕਰੋੜ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ 'ਚੋਂ ਕਰੋੜ ਵੀ ਆਉਣ ਤੇ ਔਸਤਨ ਦਸ ਰੁਪਏ ਗੋਲਕ 'ਚ ਪਾਉਣ ਤਾਂ ਦਸ ਕਰੋੜ ਇਕ ਵਾਰੀ ਦਾ ਤੇ ਸਾਲ ਦਾ ਸੱਤਰ ਕਰੋੜ। ਤਹਿਖਾਨੇ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਉਗੇ, ਏਕੜਾਂ 'ਚ ਹੈ। ਚੰਨ ਵਰਗੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਤੇ ਬਦਾਮਾਂ ਵਾਲੀ ਖੀਰ ਤੇ ਦੁੱਧ ਪਿਆਉਣ ਲਈ ਪਰੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸੇਵਕਣਾਂ, ਫਿਰ ਇਹਦੇ ਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਣ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਚੇਲੇ ਚਪਟੇ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉਹ ਆਪ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਏਨੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਕੀ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਹੈ। ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਅਕਬਰ ਵਾਂਗ ਛਤਰ ਹੇਠ ਰਥ 'ਤੇ ਬਹਿ ਕੇ ਨਾ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰੇ? ਅਸਲ ਵਿਚ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਸੁੱਖ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਰੋਪੜ ਦੇ ਨੂਰਪੁਰ ਬੇਦੀ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਮੈਂ ਕਈ ਸਾਲ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਦੋਂ ਮਾਝੇ, ਮਾਲਵੇ ਤੋਂ ਵੀ ... ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਜੈ-ਜੈਕਾਰ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਬੈਨਰ ਟਰੱਕਾਂ 'ਤੇ ਲਟਕਦੇ ਦਿਸਦੇ ਸਨ ਤੇ ਟਰੱਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨੱਕੋ-ਨੱਕ ਭਰੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਬੰਦੇ ਘੱਟ ਬੀਬੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਨੂਰਪੁਰ ਬੇਦੀ ਹਲਕੇ

ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬੇਥਾਹ ਹੈ ਪਰ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੰਗਤ ਲਈ ਉਸ ਔਰਤ ਵਰਗੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰੀਰ ਭੋਗਣ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਹਨ, ਪਰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਗੁਰੂ ਦਾ ਕੰਮ ਸਵਰਗ ਵਿਖਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਹ 'ਚੋਂ ਰੋੜੇ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਦੱਸਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵੇਂ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਫਕੀਰੀ ਵਪਾਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਭਟਕਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨਵਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ਇਹ ਲੋਕ ਲੁੱਟਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ, ਅਖਬਾਰਾਂ 'ਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਖੌਤੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਤੰਦੂਆ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦਿਲ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰਖਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਓ ਕਿ ਕੀ ਖੱਟਿਆ ਹੈ? ਸਭ ਇਹੋ ਕਹਿਣਗੇ ਖੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਲੁੱਟਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਾਲੇ ਭੱਦਰ-ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਔਲਾਦ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ?' ਜੁਆਬ ਸੀ 'ਵੱਡਾ ਡਾਕਟਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਛੋਟਾ ਮਾਸਟਰ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਇਕ ਡੇਰੇ 'ਤੇ ਜਾ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਪੰਜ ਜਮਾਤਾਂ ਪਾਸ ਨ੍ਹੀਂ ਹੋਈਆਂ, ਜਦੋਂ ਘਰੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਕਾਰ 'ਚ, ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੰਝੀ-ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਫੜਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਕੋਲ ਟੁੱਟੇ ਸਕੂਟਰ ਹਨ, ਇਹ ਨਿਖੱਟੂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਮਾਊ ਪੁੱਤ ਹੈ। ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਕੋਟ ਪੈਂਟ ਦੀ ਥਾਂ ਚੋਲਾ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਕੇ ਵੇਖਿਓ ਅਰਥ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀਆਂ ਵੀ ਅਪਨਾ ਲੈਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਬੁਰਾਈਆਂ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿੰਦਣਾ ਚਾਹੀਦੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਗਿਆਨ ਦਾ ਲੈਂਜ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਫਿਰ ਮਨ ਮੰਦਰ 'ਚ ਦੀਵੇ ਜਗਦੇ ਦਿਸ ਪੈਣਗੇ। ਧਨ ਦੇ ਲਾਲਚੀ ਅਖੌਤੀ ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਚੰਡਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਾ ਕਰੋ। ਸਬਰ ਰੱਖੋ ਗਿਆਨ ਦੀ ਗੱਡੀ ਅਕਸਰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਦਾ ਇਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਧ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼-ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤਿੰਨ ਤੀਵੀਆਂ ਹਨ। ਛੇ ਜਮਾਤਾਂ ਪਾਸ ਇਸ ਪਾਖੰਡੀ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੋਂ ਇਕ ਅਫਸਰ ਬੀਬੀ ਪੱਟ ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ। ਹਰਿਆਣੇ ਆਲੇ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਤੋਂ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਬਣ ਗਿਆ, ਕੋਈ ਡੇਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਦਾ ਖੱਪਖਾਨਾ ਪੈਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1989 ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਮੈਂ ਮਨ 'ਚ ਸੋਚਿਆ, ਜਿਥੇ ਲੱਖਾਂ ਕਮਲੇ ਹੋ ਕੇ ਜੀਆ ਜੰਤ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਭੱਜੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਵੇਖ ਤਾਂ ਲਈਏ, ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਯੁਧਿਸ਼ਟਰ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਵਾਲਾ ਸਵਰਗ ਹੈ। ਭੰਡਾਰਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਭੀੜ ਏਨੀ ਕਿ ਸਾਹ ਘੁੱਟ ਹੋਵੇ। ਦੁਪਹਿਰੇ 12 ਕੁ ਵਜੇ ਜਦੋਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਲੋਕ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ, ਅਖੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਖੰਡੀ ਦਾ ਪਖੰਡ ਦੇਖੋ ਕਦੇ ਉਹ ਲੰਗਰਖਾਨੇ 'ਚ ਇਕ ਲੱਤ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ ਪੁੱਠੇ ਸਿੱਧੇ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਕਰੇ, ਕਦੇ ਤਲਾਅ 'ਚ ਵੜ ਕੇ ਇਕ ਲੱਤ ਭਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰੇ, ਕਦੇ ਟਰੱਕਾਂ-ਟਰਾਲੀਆਂ ਵਾਲੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿਚ, ਪੰਜ ਸੱਤ ਅੰਗ ਰੱਖਿਅਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਂਗ ਮਗਰ ਭੱਜਣ। ਲੋਕ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਸਿਰ ਨੀਵੇਂ ਕਰਕੇ ....ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਜੈ ਕਹਿਣ।

ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਾਧ ਦੀਆਂ ਟਪੂਸੀ ਮਾਰ ਕੇ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਭੱਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਲੰਗੂਰ ਵਰਗੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਤਿਸੰਗ ਭੱਜ ਕੇ ਇਕ ਲੱਤ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ 'ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ' ਆਉਣ ਦਾ ਪਖੰਡ ਵੀ ਰਚਦਾ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਸਾਧ ਨੇ ਇਕ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਕਲੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਤੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਾਲੀ ਬੀਬੀ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਹਦੇ ਪਾਏ ਪੁਆੜੇ ਮੁੱਕੇ ਨਹੀਂ, ਲੋਕ ਤਾਂ ਕਰੀਬ ਹਟ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਜੈਡ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਹਾਸਲ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਡਰਦਾ।

ਸਾਰੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ, ਲਾਊਡ ਸਪੀਕਰ ਵੱਜਦੇ ਸੁਣਨਗੇ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਸੀਜਨ ਮੇਲਿਆਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਤੇ ਜਠੇਰਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਤੇ ਕਿਤੇ ਡੇਰਿਆਂ 'ਚ ਮੇਲਾ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਵੀਹਾਂ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲਾਦੇਨ ਲੱਭਣ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧ ਪਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਬੜੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ 'ਤੇ ਗਾਉਣ-ਪਾਣੀ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲਦੈ, ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਹੱਡ-ਬੀਤੀ ਕਹਾਣੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ।

ਇਕ ਦਿਨ ਮੂੰਹ ਨੇਰ੍ਹੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨੀ ਜਿਹੀ ਨਾਲ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੋਂ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੌਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਵੇਲੇ। ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਭਗਵੇਂ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਹੱਟੇ-ਕੱਟੇ ਸਾਧ ਇਕ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਗੱਡੀ 'ਚੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ।

'ਸੁਣਾਓ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੀ ਹਾਲ ਏ? ਕਿਵੇਂ ਆਉਣਾ ਹੋਇਆ?'

'ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਸਨ।' ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਬੋਲਿਆ।

'ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਿਓ, ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਭੱਜਾ ਫਿਰਦੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਂ ਗਿੱਟਾ ਗੋਡਾ ਨੀ ਲੱਭਦਾ।' ਅੰਦਰੋ-ਅੰਦਰ ਮੈਂ ਮਸ਼ਕਰੀ ਲਹਿਜੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ।

'ਹੁਕਮ ਕਰੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਰੇ ਲਈ?'

'ਅੰਦਰ ਨ੍ਹੀਂ ਬਿਠਾਵੇਂਗਾ? ਚਾਹ ਦਾ ਘੁੱਟ ਨਾ ਈ ਪਿਲਾਈਂ।'

'ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਐ, ਹਾੜ੍ਹ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਡੇਰੇ 'ਤੇ ਮੇਲਾ ਐ, ਉਥੇ ਤੇਰਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ।'

'ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਡੇਰੇ 'ਤੇ ਨ੍ਹੀ ਬੈਠਾ? ਮੇਰਾ ਸਨਮਾਨ! ਆਪਣੇ ਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਕਰੋ।'

'ਨਾ ਕਾਕਾ ਮਨ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰ। ਸੰਤਾਂ-ਫਕੀਰਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਰੱਖੀਦੈ।' ਇਕ ਹੋਰ ਟਪਾਕ ਦੇਣੀ ਬੋਲਿਆ।

'ਵੇਖ ਸਨਮਾਨ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਅਸੀਂ ਕਰਨਾ ਈ ਕਰਨੈ। ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਹੋਰ ਐ ਜਿਹੜੀ ਤੈਨੂੰ ਮੰਨਣੀ ਪੈਣੀ ਆ।'

'ਹੁਕਮ ਕਰੋ।'

'ਸੁਣਿਆ ਤੇਰੀ ਗਾਉਣ-ਗੂਣ ਆਲਿਆਂ 'ਚ ਚੰਗੀ ਭੱਲ ਐ, ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਆਖਾ ਵੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਆ, ਤੇਰੇ ਘਰੇ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਐ। ਤਿੰਨ ਚਹੁੰ ਕੁ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇ ਚੰਗੇ ਜਿਹੇ, ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਵੀ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ। ਸੰਗਤ ਚਾਹੁੰਦੀ ਐ ਦੋ-ਚਾਰ ਕੁ ਬੀਬੀਆਂ ਵੀ ਸੋਹਣੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਨੱਚਣ-ਨੁੱਚਣ ਆਲੀਆਂ ਹੋਣ।'

ਦੀਦਾਰ ਸੰਧੂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਚੇਤੇ ਆ ਗਈਆਂ ਕਿ :

ਚੋਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਧੂ ਡਰਦੇ ਨੇ
ਲਾਹ ਸ਼ਰਮ ਹਿਆ ਦੇ ਪਰਦੇ ਨੇ
ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ
ਕਈ ਸਾਧ ਚੋਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਨੇ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਯੁੱਗੀ ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕਿਥੇ ਗੋਰਖ ਦੇ ਨਾਦ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਭਗਵਿਆਂ ਵਾਲੇ ਤੇ ਕਿਥੇ ਇਹ ਨੱਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ। ਮੈਂ ਦੋ ਕੁ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਦੋ ਕੁ ਆਰਕੈਸਟਰਾ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ਚਲੋ ਮਾਣ ਨਾਲ ਆਏ ਆ ਸਾਧਾ ਦੀ ਨ੍ਹੀ ਤਾਂ ਭਗਵੇਂ ਚੋਲ੍ਹੇ ਦੀ ਹੀ ਲਾਜ ਰੱਖ ਲਈਏ।

ਮਿਥੇ ਦਿਨ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਸਟੇਜ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਹੇਠਾਂ ਹੀ ਬਾਬੇ ਆਸਣ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਵਿਚ ਭਗਵੇਂ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਕੁ ਬੀਬੀਆਂ ਵੀ ਸਨ। ਕੋਇਲੇ ਆਲੇ ਇੰਜਣ ਵਾਂਗ ਸਿਗਰਟਾਂ ਦਾ ਧੂੰਆਂ ਉਠ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿਗਰਟਾਂ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਭੰਗ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਸਨ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਲ ਦੋਵੇਂ 'ਹੱਥਾਂ' ਨਾਲ ਸਿਗਰਟਾਂ ਦਾ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਗਾਉਣ ਪਾਣੀ ਚੱਲਿਆ। ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਵੀਹ ਕੁ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਘਰੇ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਸਾਧ ਉੱਠਿਆ ਤੇ ਇਕ ਇਕ ਦੇ ਨੋਟਾਂ ਵਾਲੀ ਦੱਥੀ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਾ ਕੇ ਮਾਈਕ ਥਾਣੀ ਬੋਲਿਆ, ਛੱਡ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ-ਧੂਰਮਿਕ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ, ਖੋਲ੍ਹ ਕੋਟਕਪੂਰੇ ਦਾ ਫਾਟਕ, ਚੜ੍ਹਾ ਦੇ ਕਲਯੁਗ ਦਾ ਪਟਾ, ਕਰਾਦੇ ਚੱਕ ਲਓ ਚੱਕ ਲਓ, ਨਚਾ ਦੇ ਪਰੀਆਂ...।' ਤੇ ਪੰਡਾਲ ਵਿਚ ਚੀਕਾਂ ਤੇ ਤਾਲੀਆਂ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਲੁੱਚ-ਪਹੁ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਧ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਲੋਕ ਫਿਰ ਵੀ ਮੱਥਾ ਟੇਕੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਕਮਾਲ ਉਦੋਂ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇਕ ਸਾਧ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਕਿਹਾ '... ਬਾਬੇ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਗੁਆਂਢੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਚਰਨ ਸਿੰਹੁ ਦੇ ਮੁੰਡਾ ਜੰਮਿਐ ਤੇ ਉਹਨੇ ਇਕਵੰਜਾ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਵਲੈਤੋਂ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।' ਦਸ ਕੁ ਮਿੰਟ ਫਿਰ ਤਾੜੀਆਂ ਵੱਜਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਤੇ ਬਾਬੇ ਗਿੱਠ ਗਿੱਠ ਛਾਤੀ ਫੈਲਾਅ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅਗਲੇ ਪਲ ਫਿਰ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ ਹੋਈ 'ਰਾਣੇ ਆਲੇ ਸੁੱਚੇ ਦੇ ਘਰੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੁਆਕ ਨੀ ਹੋਇਐ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸੁੱਚੇ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਭੇਜਾਂਗਾ।'

ਲੁੱਡੀਆਂ ਪਾਉਂਦਾ ਇਕ ਸਾਧ ਸਿਗਰਟ ਦੇ ਕਸ਼ ਮਾਰਦਿਆਂ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਮਾਈਕ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਿਆ। 'ਸੁੱਚੇ ਨੂੰ ਕਹੋ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜ ਦੇਵੇ, ਆਪ ਠਹਿਰ ਕੇ ਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਹੀ ਬਾਬੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਣਗੇ।' ਤੇ ਇਸ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਵਾਲੀ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ ਨਾਲ ਪੰਡਾਲ 'ਚ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਹਾਸੇ ਦਾ ਛਣਕਾਟਾ ਪੈਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਮੈਂ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਕਲਯੁਗੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮੇ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਸਾਂ। ਭੰਗ ਦੇ ਸੂਟੇ ਖਿਚਦਿਆਂ ਇਕ ਸਾਧ ਉੱਠਿਆ ਤੇ ਆ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੰਨ 'ਚ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ 'ਕੱਢ ਦੇ ਹੁਣ ਖੜੱਪਾ ਨਾਗ?'

'ਕਿਹੜਾ? ਮੈਂ ਸਮਝਿਆ ਨ੍ਹੀ।'

'ਜਿਹੜੇ ਪਟੋਲੇ ਸੱਦੇ ਆ।'

ਜੀਅ ਕਰੇ ਇਸ ਸਾਧ ਦੇ ਸਿਰ 'ਚ ਮਧਾਣੀ ਚੀਰਾਂ ਪਾ ਦਿਆਂ।

ਤੇ ਫਿਰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਡੇਰੇ 'ਤੇ ਸੂਰਜ ਪੱਛਮ 'ਚੋਂ।

'ਜੇ ਛਣ ਛਣ ਹੋਜੇ', 'ਰੰਨ ਬੋਤਲ ਵਰਗੀ', 'ਵੇਖ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਜੀਜਾ ਖਾਲੀ ਹੋਏ ਬਟੂਏ ਨੂੰ...', 'ਢੋਲ ਜਗੀਰੋ ਦਾ....', 'ਤੇਰੇ 'ਚ ਤੇਰਾ ਯਾਰ ਬੋਲਦਾ....', ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ 'ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਲੱਕ ਮਟਕਾ ਕੇ ਨਾਚ ਕੀਤਾ, ਪਹਿਲੇ ਤੋੜ ਦੀ ਦਾਰੂ ਵਾਂਗ ਗੁੱਟ ਹੋਏ ਸਾਧ ਲੱਗੇ ਨੋਟਾਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹਾਉਣ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਇਕ ਚਿੱਟੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਾਲਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ, 'ਕਾਕਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਂ ਕੋਲ ਏਨੇ ਪੈਸੇ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ?'

'ਭਾਈਆ ਹੁਣੇ ਸੁਣ ਕੇ ਨ੍ਹੀ ਹਟਿਆ ਬਾਬੇ ਕੁੱਖ ਭਰਨ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਤਾ ਨ੍ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੀਕਰ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਮੁੰਡੇ ਵੰਡੇ ਹੋਣੇ ਆ।'

ਮੇਲੇ ਦੇ ਅਖੀਰ 'ਚ ਤਾਂ ਸਿਖਰ ਹੀ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਬਾਬੇ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਆਣ ਚੜ੍ਹੇ 'ਤੇ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਘਟਾ ਵਰ੍ਹਨ ਲੱਗੀ। ਬੋਲੀ ਤਾਂ ਸੀ 'ਨਾਰ ਬੇਗਾਨੀ ਦੀ ਬਾਂਹ ਨਾ ਮੂਰਖਾ ਫੜ੍ਹੀਏ....' ਪਰ ਭੰਗ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਪਤਾ ਕਿੱਥੇ ਲੱਗੇ? ਬਾਬਾ ਤਾਂ ਨੱਚਣ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਂਦਰ ਟਪੂਸੀਆਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਛਾਤੀ 'ਚ ਕੋਰੇ ਨੋਟ ਫਸਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਤੋਂ ਸੰਗ ਮੈਨੂੰ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਭਰਿਆ ਪੀਤਾ ਮੈਂ ਘਰ ਦੇ ਰਾਹ ਪਿਆ ਤਾਂ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕੰਨੀ ਪਈ 'ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ ਆਪਣਾ ਸਨਮਾਨ ਲੈ ਜਾਏ।'

'ਸਾਲਿਓ ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਚ ਮਾਰ ਲਓ, ਗੈਰਤ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾੜਨ ਵਾਲੇ ਲੁੱਚੇ ਸਾਧੋ।' ਪਤਾ ਨ੍ਹੀ ਕੀ ਕੀ ਕਹਿ ਹੋ ਗਿਆ ਮਨ 'ਚ। ਰਾਹ 'ਚ ਮਾਣਕ ਦੇ 1978 ਵਾਲੇ ਇਕ ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਯਾਦ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ :

ਭੁੱਖੇ ਨੰਗੇ ਸਾਧ ਬੂਬਨੇ
ਗੁਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਤ ਗਾਉਂਦੀ
ਦੇਵ ਨੀ ਥਰੀਕੇ ਵਾਲੇ ਤੋਂ
ਕਾਹਤੋਂ ਸਾਧ ਤੂੰ ਜਾਪ ਕਰਾਉਂਦੀ
ਤੜਕੇ ਨੂੰ ਲੱਤ ਵੱਢ ਕੇ
ਸੁਬ੍ਹਾ ਚੜ੍ਹ ਜਾਊਂ ਬਠਿੰਡੇ ਵਾਲੀ ਰੇਲੇ
....ਜੇ ਹੋ ਗਈ ਸਾਧਣੀ
ਪੱਟੇ ਜਾਣਗੇ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਚੇਲੇ....।

ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਠੀਕ ਨੇ ਪਰ ਸਾਧ ਹੁਣ ਭੁੱਖੇ-ਨੰਗੇ ਨ੍ਹੀ ਰਹੇ।

SUPER TRAVEL
847-676-9090
E-mail: supertravel2003@yahoo.com
Lowest Fares With Excellent Service
AMERICAN AIR, CONTINENTAL AIR

JET AIRWAYS DELTA, AIR INDIA, KLM, LUFTHANSA.
For Emergency Call anytime at 847-673-3825
EARLY BIRD SALE!!!!
India $545
London $250

NirpalKaur.com
ਨਿਰਪਾਲ ਕੌਰ ਡਾਟ ਕੌਮ
A WEBSITE SHOWCASING THE TASTE OF PUNJABI FOOD
ਪੰਜਾਬਣ ਦੀ ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਵਾਦ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨ
VISIT : WWW.NIRPALKAUR.COM
HOME COOKING, FASHION AND HEALTH

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ 'ਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ

ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ

ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਸਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਸਰਹੱਦੀ ਕਸਬਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਵੀ ਦੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਪਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਨਾਰੋਵਾਲ ਤਹਿਸੀਲ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿੰਡ ਲੋਹਤੀਆਂ ਵੀ ਇਸੇ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਚ

ਡਾ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਲ

ਹੈ। ਸੰਨ 1947 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਗੜਬੜ, ਖੂਨ-ਖਰਾਬੇ ਤੇ ਭਿਅੰਕਰ ਕਤਲੋ-ਗਾਰਤ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦਵਾਰਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਲੋਹਤੀਆਂ ਤੋਂ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਪੁੱਜੇ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬਟਾਲੇ। ਬਟਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਸਨ, ਜਿਥੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ ਹੈ। ਬਟਾਲੇ 'ਚ ਹੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਧਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧ-ਗੋਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸੋ ਉਹ ਸਥਾਨ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਰਹੇ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ-ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਸ਼ਿਵ ਬਟਾਲਵੀ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਘੁੰਮਦਾ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਪਿੰਡ (ਲੋਹਤੀਆਂ) ਵਿਚ ਬਿਤਾਏ ਹੋਏ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ, ਮਨ ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੁਦਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਸੁੰਦਰਤਾ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਅਤੇ ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ, ਬਿੰਬ ਵਿਧਾਨ ਹਨ। ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਬਚਪਨ 'ਚ ਹੀ ਦੇਸ਼-ਵੰਡ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਖੂਨ-ਖਰਾਬੇ, ਗੜਬੜ ਅਤੇ ਵਿਛੋੜੇ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਉਦਾਸੀ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਭਰੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਸੋਮਾ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ, ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਭਰੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਸੋਮਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਰੇ ਕਈ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ। ਜਦ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਨਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੇ ਨਨਕਾਣੇ ਤੋਂ 20 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ, ਚੂਹੜਕਾਣੇ ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀਹਾਂ ਰੁਪਈਆਂ ਦਾ, ਭੁੱਖੇ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਛਕਾ ਕੇ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਪਿਤਾ ਨੇ ਝਿੜਕਾਂ/ਚਪੇੜਾਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਵੀ ਸੋਚਣ ਲੱਗੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬਾਬਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰ ਲੱਭਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਹੀ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਹੈ। ਭੈਣ ਨਾਨਕੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ (ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਦੇ ਸਹੁਰੇ) ਭੇਜ ਦਿਓ, ਜਿਥੇ ਰੱਬ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਲੋਧੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ) ਵਿਖੇ ਹੀ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਤੇਰਾਂ-ਤੇਰਾਂ ਤੋਲਿਆ।

ਸ਼ਿਵ ਬਟਾਲਵੀ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੀ ਕਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ 'ਸੱਚਾ ਵਣਜਾਰਾ' ਗੀਤ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :

ਜਦੋਂ ਸੱਚ ਵਿਹਾਜ ਵਣਜਾਰਾ
ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਘਰੇ ਨੂੰ ਆਇਆ,
ਉਹਨੂੰ ਬਾਬਲ ਤਾਂ ਦੇਂਦਾ ਈ ਝਿੜਕਾਂ
ਕਿਥੇ ਪੈਸਾ ਤੈਂ ਰੋਹੜ ਗਵਾਇਆ।
ਕੀ ਉਹਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਕਾਲੇ ਚੋਰਾਂ
ਜਾਂ ਕੋਈ ਠੱਗ ਬਨਾਰਸੀ ਧਾਇਆ,
ਹੱਸਣ ਬੈਠ ਤ੍ਰਿੰਜਣੀ ਤੰਦਾਂ
ਗੱਲਾਂ ਕਰੇ ਬੋਹੜ ਦਾ ਸਾਇਆ।
ਮੰਦਾ ਬੋਲੇ ਕਰਾੜ ਬੈਠਾ ਹੱਟੀ
ਹੱਸੇ ਖੂਆਂ 'ਤੇ ਡੋਲ ਜੰਗਿਆਇਆ,
ਉਹਨੂੰ ਅੰਬੜੀ ਤਾਂ ਦੇਂਦੀ ਆ ਮੱਤਾਂ
ਨਾਲੇ ਘੁੱਟ ਕਲੇਜੜੇ ਲਾਇਆ।
ਕਹਿੰਦੀ ਪੁੱਤ ਨਾ ਆਂਵਦੇ ਈ ਹੱਥੀਂ
ਪੈਸਾ ਪੁੱਤਾਂ ਤੋਂ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ,
ਕੱਲੀ ਹੋਵੇ ਨਾ ਵਣਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਟਾਹਲੀ,
ਕੱਲਾ ਹੋਵੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜਾਇਆ।
ਪੁਤੀਂ ਗੰਢ ਪਵੇ ਸੰਸਾਰੀਂ
ਪੁੱਤਾਂ ਬਾਝੋਂ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਪਰਾਇਆ,
ਖੂੰਜੀ ਬੈਠ ਸੁਲੱਖਣੀ ਰੋਂਦੀ
ਝੋਲੀ ਬਾਬਲ ਨੇ ਵਰ ਕਿਹਾ ਪਾਇਆ।
ਜ਼ਿਦੀ ਰੱਬ ਸੱਚੇ ਸੰਗ ਯਾਰੀ
ਉਹਨੂੰ ਪੋਹੇ ਕੀ ਰੂਪ ਸਵਾਇਆ,
ਤਦ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਬੋਲੀ
ਕਾਹਨੂੰ ਫਿਰੇ ਜੀ ਬਾਬਲ ਘਬਰਾਇਆ।
ਕਦੇ ਰੱਬ ਵੀ ਬੈਠਦਾ ਏ ਹੱਟੀ
ਕਦੋਂ ਰੱਬ ਨੇ ਵਣਜ ਕਮਾਇਆ,
ਹੱਟੀ ਬਹਿਣ ਕਰਾੜੀਆਂ ਦੇ ਜਾਏ
ਮੇਰਾ ਵੀਰ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦਾ ਜਾਇਆ।
ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਟੋਰੋ ਮੇਰਾ ਇੰਜ
ਨਾਲ ਰਹਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਾਇਆ,
ਚੱਲੋ ਨਾਲ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ
ਜਿਥੇ ਮੁਲਖ ਵਣਜ ਨੂੰ ਧਾਇਆ।
ਉਥੇ ਲੋਧੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰੇ ਸੌ ਕੰਮ
ਜੇ ਰੱਬ ਨੇ ਚਾਹਿਆ
ਸੌ ਕੰਮ ਜੇ ਰੱਬ ਨਾ ਚਾਹਿ....।

ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ, ਬਾਲੇ ਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਮੱਕਾ-ਮਦੀਨਾ, ਇਰਾਨ, ਕਾਬਲ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਬਨਾਰਸ, ਕਾਸ਼ੀ, ਅਸਾਮ, ਬੰਗਾਲ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਦੌਰਾਨ ਜਦ ਕਾਮ-ਰੂਪ ਵਿਚ ਨੂਰਸ਼ਾਹ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਦਾ ਦਿਲ ਡੋਲ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ''ਬਾਬਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ'' ਵਿਚ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ:

ਬਾਬਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ
ਨਿੱਤ ਫਿਰਦੇ ਦੇਸ ਵਿਦੇਸ਼,
ਕਦੇ ਤਾਂ ਵਿਚ ਬਨਾਰਸ ਕਾਸ਼ੀ
ਕਰਨ ਗੁਣੀ ਸੰਗ ਭੇਟ।
ਕੱਛ ਮੁਸੱਲਾ ਹੱਥ ਵਿਚ ਗੀਤਾ
ਅਜਬ ਫਕੀਰੀ ਵੇਸ,
ਆ ਆ ਬੈਠਣ ਗੋਸ਼ਟ ਕਰਦੇ
ਪੀਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ਼ੇਖ॥
ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਸਲਿਮ
ਕਰਦਾ ਅਜਬ ਆਦੇਸ਼,
ਗੰਗਾ ਉਲਟਾ ਅਰਘ ਚੜ੍ਹਾਵੇ
ਸਿੰਜੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤ।
ਹਉਂ ਵਿਚ ਆਏ ਹਉਂ ਵਿਚ ਮੋਏ
ਡਰਦੇ ਉਹਨੂੰ ਵੇਖ,
ਰੱਬ ਨੂੰ ਨਾ ਉਹ ਅਲਾਹ ਆਖੇ
ਤੇ ਨਾ ਰਾਮ ਮਹੇਸ਼॥
ਕਹਵੇ ਅਜੂਨੀ ਕਹਵੇ ਅਮੂਰਤ
ਨਿਰਭਾਓ ਆਭੇਖ,
ਜੰਗਲ ਨਦੀਆਂ ਚੀਰ ਕੇ
ਬੇਲੇ ਗਾਹ ਤੇ ਥਲ ਦੀ ਰੇਤ।
ਇਕ ਦਿਨ ਪਹੁੰਚੇ ਤੁਰਦੇ ਤੁਰਦੇ
ਕਾਮ-ਰੂਪ ਦੇ ਦੇਸ਼,
ਵਣ-ਤ੍ਰਿਣ ਸਾਰਾ ਮਹਿਕੀਂ ਭਰਿਆ
ਲੈਹ ਲੈਹ ਕਰਦੇ ਖੇਤ॥
ਰਾਜ ਤ੍ਰੀਆ ਇਸ ਨਗਰੀ ਵਿਚ
ਅਰਧ-ਨਗਨ ਜਿਹੇ ਵੇਸ,
ਨੂਰ ਸ਼ਾਹ ਰਾਣੀ ਦਾ ਨਾਓਂ
ਗਜ਼ ਗਜ਼ ਲੰਮੇ ਕੇਸ।
ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਆ ਲੱਗੀ
ਵਲ ਮਹਿਲਾ ਦੇ ਦੇਖ,
ਝੱਟ ਬਾਬੇ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ
ਕੀਤਾ ਇਹ ਆਦੇਸ਼॥
ਜਾ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਭਿਖਿਆ ਲੈ ਆ
ਭੁੱਖ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪੇਟ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ, ਐਮਨਾਬਾਦ (ਇਸ ਵੇਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਦੇ ਮਲਿਕ ਭਾਗੋ ਨੇ ਇਕ ਮਹਾਨ ਯੱਗ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੜੇ-ਬੜੇ ਸਾਧੂ ਸੰਤਾਂ, ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਮੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਕੜਾਹ, ਪੂੜੀ, ਜਲੇਬੀਆਂ, ਖੀਰ ਆਦਿ ਬੜੇ ਮਹਿੰਗੇ ਤੇ ਸਵਾਦਲੇ ਵਿਅੰਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਜਾਣੀ-ਜਾਣ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਜੋਤ, ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਮਲਿਕ ਭਾਗੋ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਉਹ ਕੂੜ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਹੀ ਯੱਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਐਮਨਾਬਾਦ ਆਏ ਜ਼ਰੂਰ, ਪਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਹੀ ਕਿਰਤੀ, ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਗਰੀਬ ਮਿਸਤਰੀ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ, ਸੁੱਕੀ ਹੋਈ ਕੋਧਰੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੜੇ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਛਕੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਹੱਥ ਵਿਚ ਮਲਿਕ ਭਾਗੋ ਦੇ ਮਹਿੰਗੇ ਖਾਣੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਦੀ ਕੋਧਰੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਫੜੀ। ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਘੁਟਿਆ ਤਾਂ ਐਸਾ ਕੌਤਕ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਲਿਕ ਭਾਗੋ ਦੀਆਂ ਕੜਾਹ-ਪੂੜੀਆਂ 'ਚੋਂ ਲਹੂ ਤੇ ਲਾਲੋ ਦੇ ਕੋਧਰੇ 'ਚੋਂ ਦੁੱਧ ਨਿਕਲਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ 'ਸੱਚਾ ਸਾਧ' ਵਿਚ ਇਵੇਂ ਹੈ :

ਜਦ ਭਾਗੋ ਦੇ ਘਰ ਬਾਹਮਣਾਂ ਦੀ
ਆ ਲੱਥੀ ਇਕ ਜੰਜ,
ਕਈ ਸਾਧੂ ਗੁਣੀ ਮਹਾਤਮਾ
ਕੰਨ ਪਾਟੇ ਨਾਗੇ ਨੰਗ।
ਕਈ ਜਟਾ ਜਟੂਰੀ ਧਾਰੀਏ
ਇਕਨਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਝੰਡ,
ਇਕਨਾਂ ਸਿਰ ਜੁੜੀਆਂ ਲਿੱਬੀਆਂ
ਇਕਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਗੰਜ।
ਇਕ ਮਲ ਕੇ ਆਏ ਭਭੂਤੀਆ
ਜਿਓਂ ਨੀਲ ਕੰਠ ਦਾ ਰੰਗ
ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਮੱਠ ਜਹਾਨ ਦੇ
ਆਏ ਡੇਰੇ ਛੱਡ ਮਲੰਗ।
ਕਈ ਅੱਕ ਧਤੂਰੇ ਪੀਂਵਦੇ
ਇਕਨਾਂ ਨੇ ਪੀਤੀ ਭੰਗ,
ਖਾ ਖੀਰਾਂ ਇੰਜ ਡਕਾਰਦੇ
ਜਿਓਂ ਘੋਗੜ ਕਾਂ ਦਾ ਸੰਘ।
ਪਰ ਸੱਚਾ ਸਾਧ ਨਾ ਪਰਤਿਆ
ਉਸ ਕੋਧਰਾ ਖਾਧਾ ਮੰਗ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ਦਰਿਆ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵਸੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਚ ਰਹੇ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਮਿਹਨਤ-ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕੀਤੀ, ਹਲ ਵਾਹੇ, ਪੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਾਏ, ਗੋਡੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੀ। ਇਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ।

''ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਚ'' ਨਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਸ਼ਿਵ ਬਟਾਲਵੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੋਹਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :

ਘੁੰਮ ਚਾਰੇ ਚੱਕ ਜਹਾਨ ਦੇ
ਜਦ ਘਰ ਆਇਆ ਕਰਤਾਰ,
ਕਰਤਾਰਪੁਰੇ ਦੀ ਨਗਰੀ
ਜ਼ਿਦੇ ਗਲ ਰਾਵੀ ਦਾ ਹਾਰ।
ਜ਼ਿਦੇ ਝੰਮ ਝੰਮ ਪਾਣੀ ਲਿਸ਼ਕਦੇ
ਜ਼ਿਦੀ ਚਾਂਦੀ-ਵੰਨੀ ਧਾਰ,
ਲਾਹ ਬਾਣਾ ਜੰਗ ਫਕੀਰ ਦਾ
ਮੁੜ ਮੱਲਿਆ ਆ ਸੰਸਾਰ।

ਕਰੇ ਮੰਜੀ ਬਹਿ ਅਵਤਾਰੀਆਂ
ਕਰੇ ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਾਰ,
ਉਹਦੀ ਜੀਭੇ ਜਪੁਜੀ ਬੈਠਿਆ
ਤੇ ਅੱਖੀਂ ਨਾਮ ਖੁਮਾਰ।
ਸੁਣ ਸੋਭਾ ਰੱਬ ਦੇ ਜੀਵ ਦੀ
ਆ ਜੁੜਿਆ ਕੁੱਲ ਸੰਸਾਰ,
ਤਦ ਕੁਲ ਜੱਗ ਚਾਨਣ ਹੋ ਗਿਆ
ਤੇ ਮਿਟੇ ਕੂੜ ਅੰਧਿਆਰ।
ਚੌਹ ਕੂਟੀ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਗੂੰਜਿਆ
ਉਹ ਰੱਬ ਹੈ ਇਕ ਓਂਕਾਰ,
ਚੌਹ ਕੂਟੀ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਗੂੰਜਿਆ
ਉਹ ਰੱਬ ਹੈ ਇਕ ਓਂਕਾਰ।

ਕੁਝ ਸਮਕਾਲੀ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿਚ ਸਮਾਜਕ ਚੇਤੰਨਤਾ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਓਹਲੇ ਕਰਕੇ ਇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਰੋਮਾਂਸਵਾਦ/ਬੇਲੋੜੀ ਭਾਵ-ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਦਰਸਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਗੀਤ ਕਿਸ਼ੋਰ-ਅਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਹਦੇ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਕੁੜੱਤਣ ਝਲਕਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ, ਉਹ ਸਿਖ਼ਰ ਦੁਪਹਿਰੇ ਢਲੇ ਪ੍ਰਛਾਵਿਆਂ ਜਾਂ ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰੇ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਲੰਮੇ ਹੋ ਰਹੇ ਪ੍ਰਛਾਵਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੁਗੰਧੀਆਂ, ਖੁਸ਼ਬੋਈਆਂ ਤੇ ਮਹਿਕਾਂ ਦੇ ਬਿੰਬ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹ ਲੈਣ ਨਾਲ ਬੰਦਾ ਬੇ-ਖੁਦੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

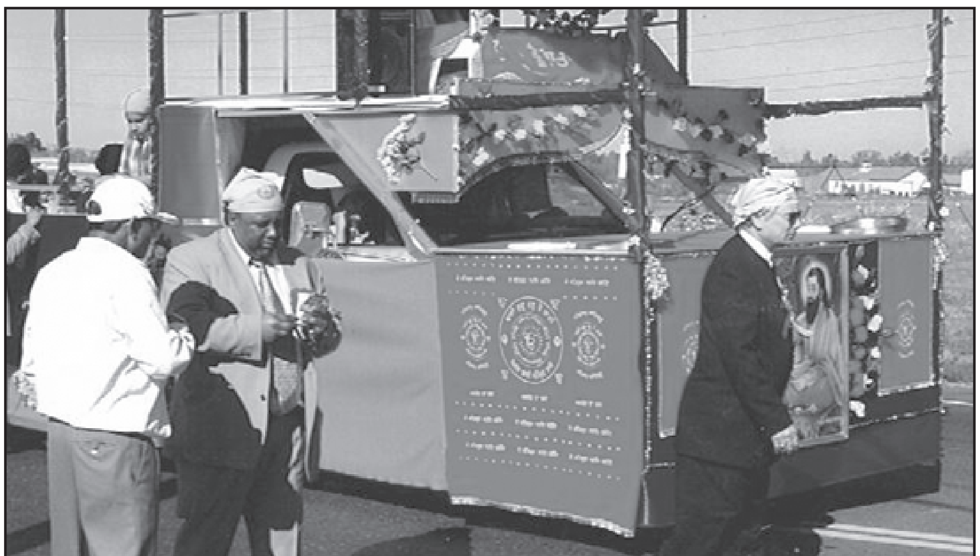

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਜਾਏ ਗਏ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਬੰਧੀ ਸਜਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰਨ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ

ਨਿੱਘੀ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ

ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਦਿਹਾੜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ ਉਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘਾਈਆਂ 'ਚੋਂ ਪ੍ਰਣ ਕਰੀਏ, ਇਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਲੋਂ: ਜਸਵਿੰਦਰ (ਜੱਸੀ) ਸਿੰਘ ਬੰਗਾ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸ਼ੋਅ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ

ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦਰਿਆ

ਲੜੀਵਾਰ ਨਾਵਲ

ਭਾਗ - 1

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਸਾ

ਹਰਪਾਲ ਨਲਕਾ ਛੱਡ ਕੇ ਖਿੜਕ ਤੱਕ ਉਸਦੇ ਮਗਰ ਵਗ ਕੇ ਆਇਆ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਣੋ ਵਾਹਵਾ ਦੂਰ ਨਿਕਲ ਗਈ ਸੀ।

ਰਾਣੋ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਧਵੀਂ ਇਕ ਜਮਾਤ ਮਗਰ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਉਹ ਹਰਪਾਲ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਆ ਲਗਦੀ। ਜੰਟਾ, ਜਿਸਦੇ ਬੁੱਲਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜੀ ਮਾੜੀ ਲੂੰਈਂ ਉਤਰ ਰਹੀ ਸੀ ਨੇ ਅੱਖ ਮਾਰ ਕੇ ਪਾਲ ਨੂੰ ਛੇੜਿਆ, ''ਕਿਵੇਂ ਐ ਪੱਠਿਆ, ਫੇਰ ਪੈਂਦੀ ਐ ਸੱਥਰੀ!''

ਪਾਲ ਨੇ ਜੰਟੇ ਵਲ ਘੂਰ ਕੇ ਵੇਖਿਆ।

''ਖੁਸ਼ੀ ਘੂਰ ਘੂਰ ਵੇਖ, ਦਾਲ 'ਚ ਕੁਸ਼ ਕਾਲਾ ਜ਼ਰੂਰ ਐ।''

''ਜੰਟਿਆ ਤੈਨੂੰ ਕੁੱਤੇ-ਭਕਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।'' ਆਖਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਰੋਸ-ਭਰਿਆ ਚਿਹਰਾ ਪਰਾਂਹ ਕਰ ਲਿਆ। ਜੰਟੇ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾ ਲਈ, ''ਚੀਨਿਆ ਕਬੂਤਰਾ, ਐਨਾ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਕਰ, ਆਹ ਤੇਰੇ ਚੀਨੇ ਖੰਭ ਝੁਲਸ ਜਾਣਗੇ!''

ਪਾਲ ਨੇ ਧੁਰਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਉਸ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ, ਪਰ ਜੰਟੇ ਨੇ ਕਰੰਗੜੀ ਕਸੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਮਿੱਠੀ ਬੁਸ਼ਕਰ ਮਾਰੀ, ''ਬਾਅਸ! ਬਾਅਸ! ਨਾ ਮੇਰਾ ਬੱਗਾ ਸ਼ੇਰ! ਤੂੰ ਦੋਂਦੇ ਵਹਿੜਕੇ ਵਾਂਗੂੰ ਨੱਥ ਕਿਉਂ ਤੁੜਾਉਨਾ ਐਂ?''

ਪਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਲੱਗਦਾ। ਅੱਖ ਲਗਣ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਭਾਸਦਾ ਜਿਵੇਂ ਰਾਣੋ ਉਸਦੇ ਸਿਰਹਾਣੇ ਆ ਖਲੋਤੀ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਤ੍ਰਬਕ ਕੇ ਉੱਠ ਬੈਠਦਾ। ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਰਾਤ ਦੀ ਚੁੱਪ 'ਚ ਸਾਂ-ਸਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਖਲਾਅ ਵਿਚੋਂ ਕਾਟਵੀਂ ਹਾਸੀ ਤਿੜਕਦੀ ਸੁਣਦੀ। ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੂਹਣੀਆਂ ਭਾਰ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਮੂਧਾ ਪਿਆ, ਵਿਹੜੇ ਵਲ ਝਾਕੀ ਜਾਂਦਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਵੇਖ ਲਿਆ, ਉਹ ਡਰ ਕੇ ਬੋਲੀ, ''ਕੀ ਐ?''

ਦੋ-ਤਿੰਨ ਬਾਰ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਪਾਲ ਨੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਛਾਲ ਜਿਹੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮੰਜੇ ਤੋਂ ਉਤਰੀ, ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਮੋਢਾ ਫੜ ਕੇ ਡਰੀ-ਸਹਿਮੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਪੁੱਤ ਕੀ ਗੱਲ?''

ਪਾਲ ਅਚਾਨਕ ਛੋਹ ਨਾਲ ਤ੍ਰਭਕਿਆ, ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਵਲ ਝਾਕਿਆ, ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਸਿੱਧਾ ਪੈਂਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ, ''ਕੁਸ ਨ੍ਹੀਂ।''

''ਫੇਰ ਪੈ ਜਾਹ, ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਵੇਖੀ ਜਾਨਾ ਏਂ?''

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਆਪਣੇ ਮੰਜੇ ਵਲ ਮੁੜ ਗਈ। ਪਾਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ, ਉਹ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸਾਂ ਸਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦਿਲ ਨਿੰਮੀ ਜਿਹੀ ਖੋਹ ਪੈਣ ਵਾਲੀ ਚਾਲ ਨਾਲ ਧੜਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਚੇਤ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਹੱਥ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਅੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ, ਫੇਰ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਵੀ ਨੀਂਦ ਨਾ ਪੈਂਦੀ। ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰੀ ਉਹ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਦੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆਚੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਘਰ ਖ਼ਤ ਪਾਉਣਾ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰਿਹਾ, ਉਂਜ ਵੀ ਕੋਈ ਸੁਖ ਸੁਨੇਹਾ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਪਿੰਡ ਆਉਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਈ ਸੁਨੇਹੇ ਵੀ ਭੇਜੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਟੱਸ ਤੋਂ ਮੱਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਰਮੁਖ ਇੰਦੌਰ ਗੇੜਾ ਮਾਰਨ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹਨੇ ਜੋ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ, ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁਖੀ ਚਿੱਤ ਹੋਰ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਸੁਰਮੁਖ ਦਾ ਹਿੱਲਦਾ ਚਿਹਰਾ ਤੇ ਠੋਕ ਠੋਕ ਕੀਤੀ ਗੱਲ ਯਾਦ ਹੈ।

''ਭਾਬੀ,'' ਉਹਨੇ ਬਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਦੱਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ''ਬਾਈ ਦੀਆਂ ਉਹੀ ਆਦਤਾਂ ਐਂ! ਛੋਹਰ-ਛੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਐ! ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਵੀ ਸੀ, ਬਾਈ ਤੂੰ ਕੁਸ਼ ਪਿੱਛੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੋਚ! ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਓਹ ਗੱਲ 'ਤੇ ਈ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।''

''ਗੱਡੀ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ?'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਗੱਲ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ''ਗੱਡੀ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਹੋਈ ਜਾਂਦਾ ਐ। ਜਨਵਰੀ 'ਚ ਰੋਡ ਚੜਜੂਗੀ। ਪਰ ਜੇ ਉਹਦੇ ਏਹੀ ਚੱਜ ਰਹੇ, ਗੱਡੀ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕੌਣ ਕਰੂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਏਧਰ ਵੀ ਗੇੜਾ ਮਾਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਐ।''

ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ, ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਸੁਰਮੁਖ ਦੀ ਇਕ ਗੱਲ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਅੰਬਿਆ ਅੰਦਰ ਸੁਖਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਰੀਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧ ਗਰਮੀ ਵਿਚ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਪੰਜ ਭੱਠ ਦਾ ਤਾਪ ਚੜ੍ਹਿਆ

ਹੋਵੇ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਚਿੰਤਾ ਅੰਦਰੋਂ ਵੱਢ ਵੱਢ ਖਾਂਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਪਿਛਲੇ ਯੁੱਗ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਸੋਚਾਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਨਿਢਾਲ ਕਰਿਆ ਸੀ, ''ਐਸ ਯੁੱਗ 'ਚ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪਿਛਲੇ ਦੀ ਮੈਂ ਸਹੁੰ ਨੀ ਦਿੰਦੀ। ਇਹਦੇ ਘਰ ਕਾਲੇ ਬਲਦ ਵਾਂਗੂੰ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਐ।''

ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਪਾਥੀਆਂ ਦੇ ਜੋਟੇ ਜੋੜ ਰਹੀ ਸੀ। ਗਲੀ ਦੇ ਮੋੜ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਠੀਰ ਜਿਹੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਝਉਲਾ ਪਿਆ। ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਝਪਕੀਆਂ। ਅੱਗੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਇਆ, ਘੜੇ-ਸੰਵਾਰੇ ਨਕਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਗੋਰੇ ਰੰਗ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਹੀ ਸੀ। ਮਨ ਖਿੜ ਗਿਆ। ਹੱਥਲੀਆਂ ਪਾਥੀਆਂ ਥਾਂਏਂ ਛੱਡ ਕੇ, ਹੱਥ ਝਾੜਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਟਹਿਕਦੀ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਉੱਠ ਖਲੋਤੀ। ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਬਾਂਹ ਵਿਚਲੇ ਹਰੇ ਮੂੰਗੀਏ ਝੋਲੇ ਸਮੇਤ ਝੁਕਦਿਆਂ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁਲਾਈ। ਸਿਰ ਪਲੋਸ ਕੇ ਛੇਤੀ ਦੇ ਕੇ ਬੁਕਲ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਸੀਨੇ ਨਾਲ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਨ ਸਾਰਾ ਹੀ ਪੰਘਰ ਗਿਆ, ਬੋਲ ਸੰਘ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਰੁਕ ਗਏ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਵੈਰਾਗ ਅਤੇ ਮੋਹ ਨਾਲ ਬੱਝੇ ਉਹ ਘਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ।

ਹਨੇਰਾ ਪੈਂਦਿਆਂ ਸਾਰ ਧੀਰਾ ਤੇ ਪਾਲ ਵੀ ਬਾਹਰੋਂ ਆ ਗਏ। ਸਿਆਲ ਦੀ ਰੁੱਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਕੋਲ ਹੀ ਜੁੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਲ-ਝਟ ਮਗਰੋਂ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਲ ਵੇਖ ਲੈਂਦੀ। ਪਰ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਸਾ ਵਟਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਘੁੱਟ ਲਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਪਈ ਸੀ। ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪਤਲੇ ਹੋਏ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਆਈ ਲਵੀ ਜਿਹੀ ਦਾਹੜੀ ਰੁਖ ਸਿਰ ਕੱਟੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਸਰੀਰ ਲਿੱਸਾ ਪਰ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਲਾਲੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਝੋਲੇ ਵਿਚੋਂ ਢਿੱਲੇ ਜਿਹੇ ਕੇਲਿਆਂ ਵਾਲਾ ਲਫਾਫਾ ਕੱਢ ਕੇ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਂ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਇਕ ਇਕ ਕੇਲਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਡੂੰਘਾ ਹਉਕਾ ਭਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ,

''ਪੁੱਤ, ਐਵੇਂ ਹੁਣ ਥੋਡੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਬਥੇਰੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਐ ਉਹਨੇ! ਕੋਈ ਕਸਰ ਛੱਡੀ ਐ! ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਘੁੱਟਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਬਣਾਏ ਐ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜੋਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੀ ਸੀਗਾ ਏਥੇ! ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਪੂਰੀਆਂ ਜੁੱਲੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।''

''ਚਾਚੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਐਨੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾ ਲਈ?'' ਧੀਰਾ ਜਿਹੜਾ ਕੰਧ ਨਾਲ ਉੱਤੇ ਕਪੜਾ ਲਈ ਮੁਰਕੜੀ ਮਾਰੀ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਬੋਲਿਆ। ਦਰਸ਼ਨ ਉਸ ਵਲ ਝਾਕਿਆ। ਧੀਰਾ ਮੁੱਢੋਂ ਹੀ ਸੁੱਕਿਆ ਜਿਹਾ ਸੀ। ਪਤਲੇ ਮੂੰਹ ਉਤੇ ਮੋਟੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸੁਹੱਪਣ ਨਾਲੋਂ ਡਰਾਉਣੀਆਂ ਵਧ ਜਾਪਦੀਆਂ ਸਨ।

''ਚਾਚੇ ਤੇਰੇ ਨੇ ਠੱਗੀਆਂ ਥੋੜੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ।'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਮੂੰਹ ਮਰੋੜ ਕੇ ਆਖਿਆ, ''ਸਾਡੀ ਫੱਟੀ ਏਸੇ ਕਲਹਿਣੇਂ ਨੇ ਪੋਚੀ ਐ। ਮੂੰਹ ਦਾ ਮਿੱਠਾ ਐ! ਸਾਂਝੇ ਘਰ 'ਚ ਬਥੇਰਾ ਰਗੜਾ ਲਾਇਆ, ਪਿਉ ਥੋਡਾ ਸਿੱਧਾ ਸੀ। ਪੈਸੇ ਲਿਆ ਲਿਆ ਇਹਨੂੰ ਕੰਜਰ ਨੂੰ ਫੜਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ! ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਜਗਰਾਜ ਵਾਹਵਾ ਸੀਗੇ। ਧੀਰਾ ਗੋਦੀ ਸੀ! ਸਾਰੀ ਦਿਹਾੜੀ ਗਧੇ ਵਾਂਗੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। ਆਥਣ ਨੂੰ ਕਲੇਸ਼ ਪਾ ਲਿਆ ਕਰਨ। ਜੇ ਮੈਂ ਥੋਡੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਆਖਣਾ, ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਦੇ ਨਾਂ ਲਵਾਈ ਜਾਂਦੇ ਐ!...ਐਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਕਦੇ ਭਰਾ ਵੀ ਦਗਾ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਐ? ਜਦੋਂ ਅੱਡ ਹੋਏ, ਫੇਰ ਸਿਰ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰੇ! ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਿਮਾਗ਼ ਦੀ ਨਾਲੀ ਫਟੀ ਐ!''

''ਬਾਪੂ, ਪੁਲਸ ਲਿਆ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਟ ਕੱਢ ਦਿੰਦਾ। ਫੇਰ ਵੀ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸੀ।''

''ਉਦੋਂ ਕਿੱਥੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸੀ! ਥਾਣੇਦਾਰ ਤਾਂ ਇਹ ਮਗਰੋਂ ਆ ਕੇ ਬਣਿਐ!'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਤਵੇ ਉਤੋਂ ਖੁਸ਼ਬੋ ਛੱਡਦੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਲਾਹ ਕੇ ਛਾਬੇ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ''ਇਹ ਵੀ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਗਿੱਟੇ-ਗੋਡੇ ਭੰਨਣ ਜੋਗਾ ਸੀ! ਤਾਂ ਹੀ ਹੁਣ ਭੁਗਤਦਾ ਐ।''

ਸੁੱਖੀ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਟੋਕਰੀ ਵਿਚੋਂ ਥਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਵਲ ਵਧਾਇਆ, ''ਬੇ ਜੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਵੀਰੇ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦੇਹ।''

ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕੁੜੀ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਮੋਹ ਖੋਰੀ ਕੰਬਣੀ ਦੌੜ ਗਈ। ਪਰ ਪਾਲ ਸੁੱਖੀ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਖਿੜ ਖਿੜ ਕਰਕੇ ਹੱਸ ਪਿਆ। ਸੁਖੀ ਨੇ ਪਾਲ ਵਲ ਘੂਰ ਕੇ ਦੇਖਿਆ। ਧੀਰਾ ਪਾਲ ਨੂੰ ਕੁੱਦ ਕੇ ਪਿਆ, ''ਕਿਉਂ ਗਧੀ ਵਾਂਗੂੰ ਹਿਣਕੀਂ ਜਾਨੈਂ ਉਇ?''

ਧੀਰੇ ਦੇ ਸੁੱਕੇ-ਮੁਸ਼ਕੀ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਪਾਲ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਪਰ ਅੱਖਾਂ ਉਸਦੀਆਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਹੱਸ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਬੁੱਲ੍ਹ ਮੀਟ ਕੇ ਸੁੱਖੀ ਵਲ ਚੋਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰ ਕੇ ਫਿਰ ਹੱਸ ਪਿਆ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਥਾਲੀ ਵਿਚ ਰੋਟੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪਾਲ ਵਲ ਕੌੜ ਅੱਖ ਘੁਮਾਈ,

''ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਆਹ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਕਾਹਦਾ ਲੱਛ ਚੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਐ! ਏਥੇ ਸੰਸਿਆਂ ਨੇ ਜਾਨ ਸੁੱਕਣੀ ਪਾਈ ਹੋਈ ਐ! ਇਹਦਾ ਚੱਤੋ-ਪਹਿਰ ਹਾਸਾ ਨੀ ਸੂਤ ਆਉਂਦਾ! ਏਸ ਗੱਲ ਪਿੱਛੇ ਥੋਡਾ ਪਿਉ ਇਹਦੀ ਧੌੜੀ ਲਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।''

''ਲੱਛ ਤਾਂ ਹੁਣ ਲਹਿ-ਜੂ!'' ਧੀਰਾ ਕਸਮੇੜਾ ਜਿਹਾ ਮਾਰ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ''ਦੋ ਜੜੀਆਂ ਧੌਣ 'ਚ! ਦਸ ਦਿਨ ਨੀ ਕੰਨ 'ਚ ਪਾਇਆ ਰੜਕਦਾ।''

ਪਾਲ ਸਹਿਮ ਵਿਚ ਸੁੰਗੜ ਗਿਆ। ਸੁੱਖੀ ਨੇ ਨੱਕ ਚੜਾ ਕੇ ਆਖਿਆ, ''ਪਰਸੋਂ ਬੇ ਜੀ ਅਸੀਂ ਸਰਮੁਖ ਚਾਚੇ ਕੇ ਘਰ ਗਏ! ਇਹ ਉਥੇ ਵੀ ਦੰਦ ਕੱਢੀ ਗਿਆ। ਚਾਚੀ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ ਵੀ, ਪਰ ਇਹ ਹੱਸੀ ਈ ਗਿਆ।''

''ਡੰਡਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਥੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲੇ।'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਮਲਿਆ ਹੋਇਆ ਪੇੜਾ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, ''ਗਿੱਟੇ ਛਾਂਗ ਦਿੰਦੀ।'' ਫਿਰ ਪਾਲ ਵਲ ਘੂਰੀ ਵੱਟ ਕੇ ਆਖਿਆ, ''ਵੱਢ-ਦੂੰ! ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਇਹਨੂੰ ਔਤ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਚੜ੍ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਐ! ਨਾ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਜਾ-ਵੱਢੇ ਮਾਸਟਰ ਥੋਨੂੰ ਆਹ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਐ!''

ਮਾਹੌਲ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਝਿੜਕਾਂ ਕਾਰਨ ਅਣਸੁਖਾਵਾਂ ਹੋਇਆ ਤਾੜਦਿਆਂ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਆਖਿਆ, ''ਚਲ ਜਾਣ ਦਿਉ, ਬੱਸ ਕਰੋ! ਬਹੁਤ ਹੋ-ਗੀ।''

''ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਬਾਈ।'' ਧੀਰੇ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਲ ਮੂੰਹ ਮੋੜਦਿਆਂ ਕਰਾਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ''ਚਾਰ ਪੰਜ ਹੋਰ ਐ, ਇਹਦੇ ਵਰਗੇ! ਇਹ ਲੰਡਰ ਪਾਲਟੀ ਦਰਿਆ 'ਤੇ ਕੀ ਕਰਨ ਜਾਂਦੀ ਐ!''

''ਵੇ ਬੱਸ ਕਰ ਤੂੰ ਵੀ! ਐਵੇਂ ਚਬਰ ਚਬਰ ਜ਼ਬਾਨ ਮਾਰੀ ਜਾਨਾ ਏਂ।'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਧੀਰੇ ਵਲ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢੀਆਂ, ''ਤੂੰ ਵੀ ਕੁਸ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਲਦਾ ਐਂ। ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਸੌ ਗੁਣਾ ਸੁਹਣਾ ਐ!''

''ਸੁਹਣੇ ਦੇ ਮੈਂ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਖਾਣਾ ਐ।''

ਸੁੱਖੀ ਧੀਰੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਬੋਲੀ, ''ਫੇਰ ਇਹ ਐਵੇਂ ਕਿਉਂ ਦੰਦ ਕੱਢਦਾ ਐ।''

''ਬੱਸ ਕਰ ਨੀ, ਅੰਮਾਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀਏ।'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਝਿੜਕੀ ਦਿਤੀ, ''ਤੇਰੀ ਵੀ ਲੂਤਰੋ ਲੂਤ ਲੂਤ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਐ।''

''ਮੈਂ ਕੀ ਲੂਤ ਲੂਤ ਕਰਦੀ ਆਂ।'' ਕੁੜੀ ਨੇ ਝੱਟ ਰੋਣ ਵਰਗਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਝੀਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਉਸਦਾ ਅਜੀਬ ਹਸਾਉਣਾ ਚਿਹਰਾ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦਾ ਹਾਸਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਸੁੱਖੀ ਰੋਂਦੀ ਹੋਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਆਖੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਫਿਰ ਮਿੱਠੀ ਜਿਹੀ ਘੁਰਕੀ ਦਿੱਤੀ, ''ਚੁੱਪ ਕਰ, ਚੁੜੇਲ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ।''

ਬਾਕੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਾਸਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਫਿਰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਿਆਂ ਵੱਜਦੀਆਂ ਪਚਾਕੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੀਲੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਮੂੰਹਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਭਾਫ਼ ਦਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਮਾਹ ਚੜ੍ਹਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਰੋਟੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਪੂੰਝਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੂਲੇ-ਮੁਲਾਇਮ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਲਾਪਰਵੀਂ ਦਾਹੜੀ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਸਰੂਰ ਪਸਰ ਗਿਆ ਲੱਗਿਆ। ਡੁਸਕਦੀ ਸੁੱਖੀ ਵਲ ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਵੇਖਿਆ, ਉਹ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਕੁੜੀ ਉਸਨੂੰ ਬੇਚਾਰੀ ਜਿਹੀ ਜਾਪੀ, ਉਹਨੇ ਉਹਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਆਖਿਆ, ''ਨਾ ਰੋ ਬਿੱਲੂ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਭੂਤਨੀਏ ਆਪਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖਰਾਬ ਕਰ ਲੇਂਗੀ।''

ਕੁੜੀ ਚੁੱਪ ਤਾਂ ਕਰ ਗਈ, ਪਰ ਉਹ ਵਿਚਦੀ ਹਟਕੋਰੇ ਭਰਦੀ ਰਹੀ। ਦਰਸ਼ਨ ਉਸਨੂੰ ਲਡਿਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਟਿਕਟਾਂ ਕੱਟਦਿਆਂ ਵੀ ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਕੰਡਕਟਰ ਤੀਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ। ਦਰਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਅਵਾਕ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਇਕ ਬਾਰ ਉਸ ਨੇ ਘੁੱਟ ਲਾ ਕੇ ਕਹਿ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ''ਯਾਰ ਆਪਾਂ ਵੀ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਵਾਲੇ ਆਂ।''

ਮਹੇਸਰੀ ਦੇ ਜਸਵੰਤ ਨੇ, ਜਿਹੜਾ ਮੁੱਛਾਂ ਛਾਂਗ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਦਾਹੜੀ ਦੇ ਖ਼ਤ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਉਕੜੇ ਜਿਹੇ ਚਿਹਰੇ ਨਾਲ ਅੱਖ ਮਾਰ ਕੇ ਆਖਿਆ, ''ਹੋਰ ਏਥੇ ਲੈਣ ਦੇਣ ਨੂੰ ਕੀ ਐ? ਪੱਠਿਆ, ਕੋਈ ਪੱਟ ਲੈ ਤੂੰ ਵੀ, ਗਲਗਲ ਵਰਗੀ। ਜੇ ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਹੋਵੇ, ਨਿੱਤ ਨਵੀਂ ਕਬੂਤਰੀ ਛਤਰੀ 'ਤੇ ਬਹਾਇਆ ਕਰਾਂ।''

ਦਰਸ਼ਨ ਉਸਦੇ ਕਾਮ ਨਾਲ ਲੂਸੇ ਚਿਹਰੇ ਵਲ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਡਕਟਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਜਿਹੀ ਬਸਤੀ ਵਿਚ ਕਰਾਏ ਉੱਤੇ ਲਏ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਨਾਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਪੇਂਡੂ ਕਾਲਜ ਪੜ੍ਹਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸੀ। ਇਕ ਰਾਤ, ਜਸਵੰਤ ਕਿਧਰੋਂ ਇਕ ਹੰਭੀ ਜਿਹੀ ਜਨਾਨੀ ਲੈ ਆਇਆ, ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ ਵੀ ਚਾਲੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸੀ। ਦਰਸ਼ਨ ਕਾਲਜੀਏਟਾਂ ਕੋਲ ਜਾ ਬੈਠਾ। ਗੱਲਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਪਠੀਰ ਚਿਹਰੇ ਲਾਲ-ਰੱਤੇ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ਤਖਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰਲਾਂ ਵਿਚਦੀ ਅੰਦਰ ਵੇਖਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਵੇਖ ਕੇ ਜਦੋਂ ਹਟਦੇ, ਚਾਅ ਨਾਲ ਭਰੇ-ਭਰਾਏ ਉਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਤੇ ਘੁਸਰ ਮੁਸਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ। ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਖਰਮਸਤੀ ਦਾ ਅੰਦਰ ਜਸਵੰਤ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਉਹ ਬਾਹਰ ਆਇਆ, ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹ ਇਕੋ ਸਾਹ ਆਖਣ ਲੱਗ ਪਏ, ''ਸਾਲਿਆ ਕੱਲਾ ਕੱਲਾ ਈ ਉਇ?'' ਜਸਵੰਤ ਨੂੰ ਕੀ ਉਜਰ ਸੀ। ਕਾਲਜੀਏਟਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਖਿਡਾਰੀ ਵੀ ਸੀ, ਉਹ ਧੁੱਸ ਦੇ ਕੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਬਾਕੀ ਵੀ ਹੋ ਹੋ ਕਰਦੇ ਤੁਰ ਪਏ। ਜਨਾਨੀ ਅੰਦਰ ਬਿਸਤਰੇ ਉਤੇ ਰਜਾਈ ਲਈ ਪਈ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਮੱਚੇ ਹੋਏ ਚੰਮ ਵਰਗਾ ਸੀ, ਅੱਖਾਂ ਬੁੱਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਖਿਡਾਰੀ ਨੇ ਰਜਾਈ ਖਿਚਣੀ ਚਾਹੀ, ਪਰ ਜਨਾਨੀ ਨੇ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜ ਲਈ ਤੇ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਬੋਲੀ, ''ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ।''

ਮੁੰਡਾ ਪਲ ਕੁ ਰੁਕ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਵੇਖਿਆ, ਜਨਾਨੀ ਉਹਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੀ ਵਰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਦ ਖਿਡਾਰੀ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਉਸ ਨਾਲ ਖੁਲ ਖੇਡਣੀ ਚਾਹੀ, ਜਨਾਨੀ ਨੇ ਰੋਹਬ ਨਾਲ ਆਖਿਆ, ''ਸੋਚ ਕੇ ਹੱਥ ਪਾਵੀਂ।''

''ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਪਦਮਣੀ ਐਂ?'' ਆਖਦਿਆਂ ਖਿਡਾਰੀ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਜਨਾਨੀ ਉਤੋਂ ਰਜਾਈ ਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਨਗਨ ਤੀਵੀਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਕੱਚਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਇਕੱਠੀ ਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਨੇ ਖਿਝ ਕੇ ਆਖਿਆ, ''ਕੁੱਤਿਆ।''

ਉਦੋਂ ਹੀ ਤਾੜ ਕਰਦਾ ਥੱਪੜ ਦਾ ਪਟਾਕਾ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਗੂੰਜ ਉੱਠਿਆ। ਜਨਾਨੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੰਝੂ ਚਮਕ ਪਏ ਅਤੇ ਝੀਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਰੋਂਦੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਲਹੂ ਪੂੰਝਣ ਲੱਗ ਪਈ।

''ਮੈਂ ਸਰਦਾਰਨੀ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਲਿਆਉਨੀ ਆਂ।''

''ਸਰਦਾਰਨੀ ਤੈਨੂੰ ਕਾਹਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਐ, ਭਲੀਮਾਣਸ ਨੂੰ। ਬਦਚਲਣ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਦੀ।''

ਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਹ ਘਿਨਾਉਣਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਇਆ।

ਉਸਨੂੰ ਇਉਂ ਜਾਪਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਉਸਦੀਆਂ ਗੱਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਪੀੜ ਚਸਕਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੋਵੇ, ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਨਮੀ ਸੰਘਣੀ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਉਥੇ ਹੋਰ ਨਾ ਖੜੋਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਕਮਰੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਗਲੀ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ਾਬ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਂਗਲਾਂ ਨਾਲ ਦੱਬ ਕੇ ਨਿਚੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਘੂਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਇਸ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਚੱਬ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ।

''ਬਾਈ ਤਾਂ ਸੋਚੀਂ ਪਿਆ ਹੋਇਆ।''

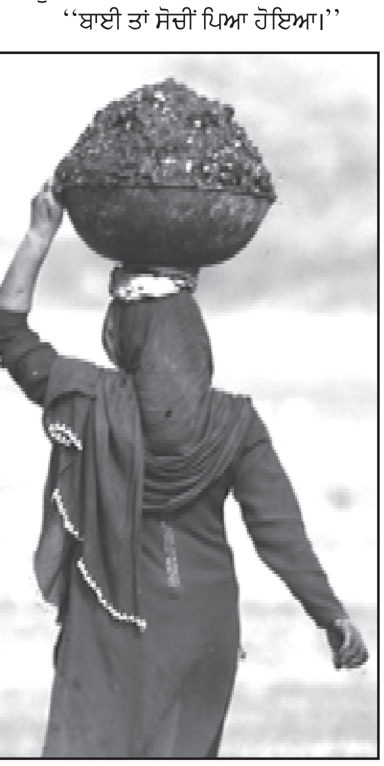

ਧੀਰੇ ਦਾ ਬੋਲ ਸੁਣ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈਂ।''

''ਮਖ ਚੁੱਪ ਈ ਕਰ ਗਿਆ।''

ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਉਹਦੇ ਵਲ ਅੱਖਾਂ ਫੇਰੀਆਂ। ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਨਜ਼ਰਾਂ ਚੁਰਾ ਕੇ ਭੁੰਜੇ ਬੋਰੀ ਉੱਤੇ ਗੁੱਛਾ-ਮੁੱਛਾ ਹੋ ਕੇ ਪਈ ਸੁੱਖੀ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਉਬਾਸੀ ਲੈ ਕੇ ਉਠਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ''ਨੀਂਦ ਆਉਂਦੀ ਐ! ਇਹ ਮਰਨੀ ਥੱਲੇ ਈ ਸੌਂ ਗਈ?''

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ 'ਚ)

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਦੀ ਮੁਖਬਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਤੁਹਮਤਾਂ

ਸਫਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਦੋ ਅਨਮੋਲ ਹੀਰਿਆਂ ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿੰਦਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖਾ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਦੀ ਤਰੀਕ 9 ਅਕਤੂਬਰ 1992 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ

ਅੱਜ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਸੀ। ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫਾਂਸੀ ਟਲਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਥਕ ਧਿਰਾਂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਜ਼ੁਲਮੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਸਾਂ?

ਅਖੀਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਰੋਟੀ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਖਾਣੀ। ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋ ਗਈ। ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਨੇ ਨਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ।

ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦਾ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਵੀ ਪੂਰਾ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਵਾਲਾ ਸੀ ਕਿ ਗਵਾਂਢ 'ਚ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਪਰਦਾ ਰਹੇ, ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ ਹੀ ਮਸਤ। ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਾਠ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਰੀਮ ਦੀ ਮਸਾਜ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਹ ਘੁਲਦੀ ਮਿਲਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

8 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੀ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਸ਼ਨ ਨਾ ਖਾਣ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਕੇ ਸੁੱਤੀਆਂ। ਭਾਈ ਜਿੰਦੇ-ਸੁੱਖੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਸੀਂ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੀ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਲ ਸਵੇਰ ਦੀ ਚਾਹ ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਚਾਹ ਤੇ ਦੁੱਧ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਦੁੱਧ ਇੱਥੇ ਜੋ ਮਿਲਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਾਊਡਰ ਵਾਲੇ ਸੁੱਕੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘੋਲ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਚਾਹ ਜਾਂ ਦੁੱਧ ਨਾ ਲਿਆ।

ਦੁੱਧ ਜੇਕਰ ਲਿਆ, ਸਿਰਫ ਬੀਬੀ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਹੀ ਲਿਆ।

''ਆਹ ਗਰਮ ਕਰ ਦੇ....ਮੈਂ ਅੱਜ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਜਾਣੈ..।'' ਉਸਨੇ ਦੁੱਧ ਉਸੇ ਹੀ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਫੜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ।

''ਪਰ ਅੱਜ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਬਾਲਣਾ ਈ ਨ੍ਹੀਂ...।'' ਉਸ ਬੀਬੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ।

ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਫਿਰ ਕੋਈ ਤਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਪਤੀਲੇ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਅੰਗੀਠੀ ਬਾਲਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਇਕ ਦੂਜੀ ਵਲ ਵੇਖਿਆ। ਅੱਖਾਂ ਹੀ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਇਆ ਤੇ ਅਖੀਰ ਮੈਂ ਉੱਠ ਕੇ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ- ''ਭੈਣ ਜੀ! ਕੱਲ੍ਹ ਅਸੀਂ ਭਾਈ ਜਿੰਦੇ-ਸੁੱਖੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਰੋਸ 'ਚ ਇਕ ਦਿਨ ਜੇਲ੍ਹ ਦਾ ਰਾਸ਼ਨ ਨਾ ਛਕਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤੈ...ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੀਂ ਬਾਲਣੇ...ਪਲੀਜ਼ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਦਿਓ...।''

ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਅੰਗੀਠੀ 'ਤੇ ਗੱਡ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ :

''ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬੱਬਰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਆ...ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਵੀ ਰੱਜ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ ਸੀ...।''

ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਵਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੁੱਖਾ ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਲੱਗਾ, ਪਰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕ ਸਿੰਘਣੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਕਿਹਾ- ''ਨਹੀਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਛਕਣੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਓ, ਓਥੋਂ ਕੁਝ ਛਕ ਲੈਣਾ...ਪਰ ਪਲੀਜ਼ ਅੱਜ ਏਥੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨਾ ਬਾਲਣ ਦੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਣ 'ਚ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਦਿਓ...ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਦਿਨ ਬੰਦ ਰਿਹਾ ਸੀ...।''

ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਤਿਲਮਿਲਾ ਕੇ ਕਿਹਾ- ''ਨਈਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਖਾਣੀ ਆਂ...ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਠੰਢ ਪਊ...ਜਿਸ ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਤੁਰੇ ਫਿਰਦੇ ਮਰਨਗੇ...।''

ਮੈਂ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਹੱਕੀ-ਬੱਕੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦੀ ਵਾਰ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਹੀ ਜੁਝਾਰੂ ਲਹਿਰ 'ਚ ਅਜੇ ਬਾਹਰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਸਨੇ ਅੱਗ ਬਾਲ ਕੇ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ ਪਤੀਲਾ ਉੱਪਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਮੈਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਸੁਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਸਮਝੀ ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ। ਕਈ ਬੀਬੀਆਂ ਨੱਕ-ਮੂੰਹ ਵੱਟਣ ਲੱਗੀਆਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਸਭ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਸੋਹਣਜੀਤ ਕੌਰ ਕਹਿੰਦੀ- ''ਇਹਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਭੰਨੀਏ...।''

ਪਰ ਮੈਂ ਸਭ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਰਹੀ। ਕੁਝ ਵੀ ਸੀ, ਆਖਰ ਉਹ ਇਕ ਜਰਨੈਲ ਦੀ ਸਿੰਘਣੀ ਸੀ। ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਦੁੱਧ ਪੀਤਾ ਤੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਗਾਰਦ ਆਉਣ 'ਤੇ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਚਲੀ ਗਈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦਾ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਖਾਸ ਕਰ 12 ਕੁ ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਪ ਵੀ ਪਾਠ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁੱਝ ਗਈਆਂ।

ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੇਖ ਕੇ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਮਾਨ 'ਚੋਂ ਸੁੱਕੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਡੱਬਾ ਕੱਢ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਹੁਤੀ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਣੀ 'ਚ ਘੋਲ ਕੇ ਪੀ ਲਓ, ਪਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਲਿਆਂਦਾ ਦੁੱਧ ਨਹੀਂ ਪੀਣਾ। ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਬੀਬੀਆਂ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਦੁੱਧ ਘੋਲਿਆ ਤੇ ਪੀਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਤੇ ਸੋਹਣਜੀਤ ਨੇ ਦੁੱਧ ਨਾ ਪੀਤਾ। ਫਿਰ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਚਾਰ ਕੁ ਵਜੇ ਮੇਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਆ ਗਈ। ਦਾਰਜੀ ਤੇ ਕਾਸ਼ਤੀਵਾਲ ਵਾਲੇ ਬੀਜੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਸਰਸਰੀ ਗੱਲਾਂਬਾਤਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਦਾਰਜੀ ਕਾਫੀ ਫਲ ਵਗੈਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੈਰਕ 'ਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਓਧਰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਸਾਰੀਆਂ ਸਵੇਰ ਦੀਆਂ ਭੁੱਖੀਆਂ ਹੀ ਸਨ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸਾਰਾ ਫਰੂਟ ਪਲਾਂ 'ਚ ਹੀ ਉੱਡ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਤੇ ਸੋਹਣਜੀਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਆ। ਬਾਕੀ ਬੀਬੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਜੇਕਰ ਭੁੱਖ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਵੀ ਮਿਟੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਕਾਫੀ ਆਸਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੈਰਕ ਵਿਚ ਮੈਂ ਤੇ ਸੋਹਣਜੀਤ ਹੀ ਸਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਭੁੱਖੀਆਂ ਰਹਿ ਕੇ ਭਾਈ ਜਿੰਦੇ-ਸੁੱਖੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ੀਮ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪੰਥਕ ਰੋਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਸਾਡਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਵੀ ਸੀ।

–0–

ਇਕ ਦਿਨ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੱਸ ਵਿਚ ਦੋ ਸਿੰਘ ਵੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦਾ ਜੀਜਾ (ਉਹ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਸੀ) ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਦੀ ਮੁਖਬਰੀ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਕਾਸ਼ਤੀਵਾਲ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿੰਘਣੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ।

ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਗਈ ਸੀ। ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਗਲਤ ਬੋਲਦੀ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆ ਗਈ। ਮੈਂ ਵੀ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਬਾਰੇ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤ ਦਿੱਤੇ। ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਉਕਸਾਉਣ ਲੱਗੀਆਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸੰਭਲ ਗਈ। ਧੜੇਬੰਦੀ ਇੱਥੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ ਤੇ ਕਿਤੇ ਬੱਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਹੀ ਇਹ ਸਫਬੰਦੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਮੈਂ ਚੁਕੰਨੀ ਹੋ ਗਈ। ਮੈਂ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ।

ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾ-ਲਾ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਮਸਤ ਰਹੀ। ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਗਈ। ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੰਨ ਭਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦ ਕਢਵਾਏ ਸਨ, ਉਹ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਭੜਕਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਕੰਨੀਂ ਸੁਣ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ

ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ

ਇਹ ਬੈਰਕ ਅੰਦਰਲਾ ਗਰੁੱਪ ਕਿਹੜੀ ਖੇਡ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਬੱਬੀਂ ਮੇਰਾ ਫਿਰ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ਆ ਗਿਆ। ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਫਿਰ ਮੇਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਮਾਂਡ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੋਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਥਣਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਰਾਜ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਪੁੱਛੀ, ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਵੀ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਹ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੀ :

''ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ...?''

ਮੈਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੱਥ ਆਇਆ ਵੇਖ ਕੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ- ''ਹਾਂ, ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਰ ਕੇ ਉਹਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਈ ਉਹਦੀ ਮੁਖਬਰੀ ਕੀਤੀ ਐ....।''

ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹ ਮਾਂਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਕਹਿਣ ਕਿ 'ਪੁਲੀਸ ਵਾਲੇ ਬਕਵਾਸ ਕਰਦੇ ਨੇ।' ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਕਿੰਨਾ ਦੁਖਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਕਿਵੇਂ ਪਿੱਟਦੀਆਂ ਨੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਖ਼ਤ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਅਜੇ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ। ਮਾਹੌਲ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਦੋ ਕੁ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੀ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦੀ ਭੈਣ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਇਕੱਲੀ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਨਾਨਹਾਤੇ 'ਚ ਰਹਿ ਗਈ।

ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਗਈ ਤਾਂ ਬੱਸ ਵਿਚ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਗਏ ਦੋ ਲੜਕਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਨੂੰ ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਕਾਸ਼ਤੀਵਾਲ ਤੇ ਉਹਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਹੀ ਫੜਵਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ 'ਚੋਂ ਚੰਗਿਆੜੀਆਂ ਨਿਕਲਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਮੈਂ ਉਸੇ ਹੀ ਵੇਲੇ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਵਾਪਸ ਜਾ ਕੇ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਦੋ ਹੱਥ ਕਰਨੇ ਹੀ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਏਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਚੈਨ ਹੋਈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਕਚਹਿਰੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਏ ਦਾਰਜੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦਾਰਜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ :

''ਬੇਟਾ, ਤੂੰ ਲੜਨਾ ਨ੍ਹੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ..... ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੀ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਭ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੈ.....ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਹੀ ਜਾਂਦੈ....।''

ਪਰ ਮੇਰੀ ਬੇਚੈਨੀ ਦੂਰ ਨਾ ਹੋਈ। ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਵਾਪਸ ਪਰਤੀ ਤਾਂ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੇਚੈਨੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਅਹਾਤੇ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਸਾਥਣਾਂ ਅੱਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੋਹਣਜੀਤ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ :

''ਗੱਲ ਕਰ.... ਛਿੱਤਰ ਫੇਰੀਏ...ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਈ....ਇਕ ਵਾਰ ਤੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਦੀਂ...ਬਾਕੀ ਅਸੀਂ ਆਪੇ ਈ ਸੰਭਾਲ ਲਾਂਗੀਆਂ....।''

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਫਿਰ ਹੋਸ਼ੋ-ਹਵਾਸ 'ਚ ਵਾਪਸ ਪਰਤੀ। ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਨਸੋਅ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੀ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਇਹ ਅਫਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਤੇ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਕਾਸ਼ਤੀਵਾਲ ਦੀਆਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਲੜਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ- ''ਅਜੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਬੋਲ-ਕੁਬੋਲ ਵੀ ਨ੍ਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਐਨੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲ ਰਹੀਐਂ ਤੇ ਜੇ ਮਾਰ-ਕੁਟਾਈ ਤਕ ਨੌਬਤ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਤਾਂ ਫਿਰ....?''

ਸਭ ਕੁਝ ਸੋਚ ਕੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ - ''ਨਈਂ ਮੈਂ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਬਹਿ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਆਂ....।''

ਸਾਡੀ ਬੰਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਆ ਗਈਆਂ। ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਅਜੇ ਵੀ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਪਾਠ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਆਪਣੀ ਥੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਾ ਆਈ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਉਡੀਕ ਕੇ ਮੈਂ ਖਿੜਕੀ 'ਚੋਂ ਅੰਦਰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮੁਖ਼ਾਤਿਬ ਹੋਈ:

''ਦੀਦੀ, ਜ਼ਰਾ ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ, ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਆਂ....।''

ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਿਹੀ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਬੋਲੀ :

''ਐਥੇ ਈ ਆ ਜਾ....ਅੰਦਰ....।''

''ਨ੍ਹਈਂ ਐਥੇ ਬਾਹਰ ਹੀ ਠੀਕ ਆ ਪਲੀਜ਼, ਬਾਹਰ ਆ ਜੋ....।'' ਮੈਂ ਕਿਹਾ।

ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਉੱਠੀ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਨੁੱਕਰ 'ਚ ਬੈਠ ਗਈਆਂ। ਮੈਂ ਗੱਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੋਰੀ:

''ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਆ ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਬ (ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ) ਦੀ ਸੀ.ਆਈ. ਡੀ. ਅਸੀਂ ਕੀਤੀ ਆ....?''

''ਉਹ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਆ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਕਾਸ਼ਤੀਵਾਲ ਨੇ ਕੀਤੀ ਆ ਤੇ ਮੇਰੀ ਪਛਾਣ ਓਹਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੇ....ਇਸੇ ਲਈ ਕਾਸ਼ਤੀਵਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਐ....।''

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਈ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨੀ 'ਚ ਕਿਹਾ :

''ਛੱਡ ਦਿੱਤੈ...? ਉਹ ਫੜੇ ਈ ਕਦੋਂ ਗਏ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਛੱਡ 'ਤਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ...?''

ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਨੀਝ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਪਟੱਕ ਦੇਣੇ ਹੀ ਕਹਿੰਦੀ :

''ਕਿਉਂ ਨ੍ਹੀਂ ਫੜਿਆ....? ਪੇਪਰ 'ਚ ਖ਼ਬਰ ਤਾਂ ਆਈ ਸੀ...।''

''ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਜੁਝਾਰੂ ਸੰਗਠਨਾਂ 'ਚ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਅਫਵਾਹਾਂ ਹੀ ਫੈਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵੀ ਛਪਵਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ :

''ਪੇਪਰ 'ਚ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲੱਗੀਐਂ...।''

ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮੈਂ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਨਿੱਠ ਕੇ ਬੈਠ ਗਈ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ :

''ਅੱਛਾ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸੋ, ਜਿਹੜੀ ਕੋਠੀ 'ਚ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ, ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ....?''

''ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਖਾੜਕੂ ਕੀ, ਉਹ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਚਿੜੀ ਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨ੍ਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਪਈ ਇਥੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਰਹਿੰਦੈ....।'' ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਬੋਲੀ।

''ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਫੜੇ ਘਰੋਂ ਈ ਸੀ ਜਾਂ ਮਗਰੋਂ....?'' ਮੈਂ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ।

''ਘਰੋਂ ਈ ਫੜੇ ਸੀ....।'' ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

''ਅੱਛਾ ਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਥੇ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਆਈ ਸੀ....?''

''ਨਈਂ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਉਥੇ ਕੋਈ ਨ੍ਹੀਂ ਓਦਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹਸਬੈਂਡ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਆਮ ਗੱਲਬਾਤ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਨ੍ਹੀਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੋਈ....।'' ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ।

''ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੇਖਿਐ...?''

''ਨਈਂ.....।''

''ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਫੋਟੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾੜਕੂ ਕੋਲ ਹੈਗੀ ਸੀ....?''

''ਨਾ....।''

''ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ, ਮੈਂ ਕਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਫੋਟੋ ਨ੍ਹੀਂ ਵੇਖੀ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਨ੍ਹੀਂ ਵੇਖਿਆ, ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਠੀ ਨ੍ਹੀਂ ਵੇਖੀ, ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਕਿਵੇਂ ਕਰ 'ਤੀ....?''

ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਹੁਣ ਲਾਜਵਾਬ ਹੋ ਗਈ। ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ - ''ਅਸੀਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਕਹਿੰਦੇ ਆਂ! ਉਹ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਆ....।''

ਮੈਂ ਕਿਹਾ - ''ਭੈਣ ਜੀ, ਪੁਲਿਸ ਆਲ਼ੇ ਤਾਂ ਝੂਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਈ ਹੁੰਦੇ ਆ..... ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਈ ਕੋਠੀ 'ਚ ਰਹੇ ਓ.....ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਜੇ ਕਮਾਦਾਂ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਖੇਡਦੇ ਆ....।''

ਹੁਣ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮੋੜ ਦੇਣ ਲਈ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਬਾਰੇ ਅਫਵਾਹਾਂ ਵੀ ਫੈਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਲੜਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮੋੜ ਕੱਟ ਗਈ। ਮੈਂ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਕੋਲੋਂ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਹਾਲ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ- ਉਸ ਰਾਤ ਅਸੀਂ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਏ ਹੀ ਸਾਂ, ਜਦੋਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੋਠੀ ਘੇਰ ਕੇ ਲਾਊਡ ਸਪੀਕਰ ਰਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਜਗਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ (ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ) ਨੇ ਉੱਠ ਕੇ ਵੇਖਿਆ, ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਘੇਰਾ ਸੀ, ਜਿਪਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਨੇ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ- ''ਮੈਂ ਜਾਨੈਂ, ਜੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਦੇਣੈ....।''

''ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਹੇਠੋਂ ਆਪ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਲਏ ਗਏ ਤੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਾਲਾ ਕੱਪੜਾ ਪਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ....ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲਸ ਨੇ ਫੜਿਆ....।''

ਫਿਰ ਗੱਲ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਦੇ ਭੇਤ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੀ ਤੁਰੀ। ਮੈਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ 'ਚੋਂ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ..... ਮੇਰੀ ਖਾਸ ਸਹੇਲੀ ਬਣੀ ਇਕ ਜਣੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੀ ਆ ਖਲੋਤੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਹੀ ਦਿੱਤਾ - ''ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀਐਂ, ਜ਼ਰਾ ਦੋ ਕੁ ਮਿੰਟ ਰੁਕੋਂ....।'' ਉਹ ਚਲੀ ਗਈ।

ਬੰਦੀ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਮੈਂ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦੀ ਥੜ੍ਹੀ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਚਿਰ ਬੈਠੀ ਰਹੀ। ਗੱਲਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਨਾਨਹਾਤੇ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਵਧਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਮੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਥੜ੍ਹੀ 'ਤੇ ਆਈ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੀ ਥੜ੍ਹੀ ਤੋਂ 'ਰਾਣੀ' ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਮੂੰਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੀ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ 'ਰਾਣੀ' ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹਿਆ, ਤਾਂ ਵੀ ਰਾਣੀ ਕੁਝ ਨਾ ਬੋਲੀ, ਪਰ ਪਰਲੀ ਥੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਬੋਲ ਪਈ :

''ਰਾਣੀ ਕੋਈ ਤਿੜਕਵੀਂ ਮਧਾਣੀ ਨ੍ਹੀਂ....।''

ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਈ। ਉਧਰੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਬੋਲ ਪਈ :

''ਰਾਣੀ ਕੋਈ ਚੱਕਵਾਂ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਨ੍ਹੀਂ....।''

ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਚੰਗੇ ਮਾਹੌਲ 'ਚ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਲੈਣਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਏਧਰ-ਓਧਰ ਕੀਤੀਆਂ ਚੁਗ਼ਲੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਡਰ ਸੀ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਦੋ ਕੁ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਚਲੀ ਗਈ, ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਉਸ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੇ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ, ਜਿਸ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 33 'ਤੇ)

ਘਰ

ਕਹਾਣੀ

ਦੀਪ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਮੈਂ ਇਸ ਜੀਣ ਤੋਂ ਅੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਥੱਕ ਵੀ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਜੀਵਨ ਨਾਲੋਂ ਮੋਹ ਪਤਲਾ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਆਪ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਬੋਝ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਮੁੜ ਮੁੜ ਮਨ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਦੀ ਰਾਹੇ ਪੈਣ ਦੀ ਲੋਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਨਾੜਾਂ ਦਾ ਤਣਾਓ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਧੁੰਦਲਕਾ ਜਿਹਾ ਪਸਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਦੀ ਜੱਗ ਵਿਚਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਕਦੀ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ੋਰ ਝਪਕੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ। ਪੁੜਪੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਂਹ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਪੋਟਿਆਂ ਨਾਲ ਘੁਟ ਸਿਰ ਨੂੰ ਛੰਡਦਾ ਹਾਂ। ਬੋਝਲ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਨਸਾਂ ਫਟ ਜਾਣ ਨੂੰ ਆਈਆਂ ਨੇ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਇਸੇ ਅਵਾਜਾਰੀ 'ਚ ਗੁਜ਼ਰ ਗਈ। ਸੂਰਜ ਚੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਣ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਚ ਖਲੋਤੀ ਦੇ ਗਰਜਦੇ ਬੋਲ 'ਮੇਰੀ ਗਲ ਸੁਣ ਲੈ ਭੌਂਦੂਆ, ਸ਼ਾਮ ਤਕ ਆਪਣਾ ਬੋਰੀਆ ਬਿਸਤਰਾ ਬੰਨ੍ਹ, ਜਵਾਕ ਜੱਲਾ ਚੁੱਕ ਤੇ ਤਿੱਤਰ ਹੋ ਇਥੋਂ। ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਖਾਲੀ ਪਿਆ ਰਹੇ ਚੰਗਾ।' ਅਜੇ ਤਕ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਹਥੌੜੇ ਵਾਂਗ ਵਜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਸੋਨੂ ਦੀ ਮਾਂ ਮੂੰਹ ਸਿਰ ਵਲ੍ਹੇਟੀ ਪਈ ਹੈ। ਨਾ ਉਸ ਨੇ ਉੱਠ ਕੇ ਕੋਈ ਰੋਟੀ ਟੁੱਕ ਕੀਤਾ ਨਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਹਰ। ਸਵੇਰ ਦਾ ਬਾਹਰ ਏਨਾ ਰਾਮ ਰੌਲਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਂ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਕੋਈ ਹਿਲਜੁਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਨਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਖ ਲੱਗੀ ਨਾ ਤ੍ਰੇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੰਮ ਧੰਦੇ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਨਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਤੋਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਹੋਇਆ। ਰਾਤ ਦੀ ਜਿਥੇ ਆਣ ਕੇ ਬੈਠੀ ਹੈ, ਹੁਣ ਤਕ ਉਥੇ ਦੀ ਉਥੇ ਪਈ ਐ। ਮੈਂ ਡਿਉੜੀ ਵਿਚ ਫੋਲਡਿੰਗ ਮੰਜੇ ਉਤੇ ਬੈਠਾ ਕੰਧ ਨਾਲ ਢੋਹ ਲਾਈ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਬਿਨ ਮਤਲਬ ਝਾਕੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਸੋਚ ਦਾ ਯੁੱਧ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਹੋਈ ਕੁੱਤੇ ਖਾਣੀ ਤੇ ਰਾਤ ਭਰ ਦਾ ਉਨੀਂਦਰਾ। ਅੱਜ ਕੰਮ ਧੰਦੇ 'ਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਵਢਿਆਂ ਰੂਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਦੋ ਵਾਰ ਚਿੱਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਤੇਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਗੱਡੀ ਹੇਠ ਸਿਰ ਦੇ ਦਿਆਂ। ਇਸ ਸੋਚ ਦੇ ਆਉਂਦਿਆ ਹੀ ਮੈਂ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਤੀਕ ਕੰਬ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਇਕ ਅਧਖੜ ਉਮਰ ਦੀ ਔਰਤ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵੇਖਦਿਆਂ ਵੇਖਦਿਆਂ ਗੱਡੀ ਮੂਹਰੇ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਲਾਂ-ਛਿਣਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹ ਕਈ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਰੂਪੋਂ ਕਰੂਪ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਰੂਪੋਂ-ਕਰੂਪ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਹਾਂ। ਖੱਬੀ ਅੱਖ ਮੇਰੀ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਬਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਬੀਬੀ ਦੱਸਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਚਹੁੰ ਕੁ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਹੋਣੈ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਪ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਤਾ ਨਿਕਲ ਆਈ ਸੀ। ਘਰਦਿਆਂ ਦੇ ਓਹੜ ਪੋਹੜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਖੱਬੀ ਅੱਖ ਦਾ ਡੇਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਮੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਦਾਗ ਹੁਣ ਤੀਕ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸੁੱਖੇ ਦਲਾਲ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਗਲੀ ਵਿਚੋਂ ਅੰਦਰ ਝਾਕਦੀ ਐ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹ ਝੂਠੀ ਜਿਹੀ ਪੈ ਕੇ ਅਗਾਂਹ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਹਲੜ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲ ਪੈਂਦੀਆਂ ਨੇ ਸੂਹਾਂ ਲੈਣ। ਉਸ ਘਰ ਦੀ ਇਸ ਘਰ ਤੇ ਇਸ ਘਰ ਦੀ ਉਸ ਘਰ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਾਰੀ ਹੱਗਣੀ-ਮੂਤਣੀ ਦਸ ਨਾ ਦੇਣ ਉਨਾ ਚਿਰ ਰੋਟੀ ਹਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ।

ਸੋਨੂ ਮੇਰੇ ਲਾਗੇ ਪਿਛਾੜੀ ਕਰਕੇ ਲੇਟਿਆ ਏ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਵਰਾਛਾਂ ਤੇ ਥੁੱਕ ਵਗ ਕੇ ਸੁੱਕਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਵੇਰ ਦੀ ਚਾਹ ਇਹਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੀਤੀ। ਕੁੜੀ ਅੰਦਰ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦਾ ਖੜਾਕ ਕਰ ਰਹੀ ਏ। ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਜ ਸਕੂਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਏ।

ਸਕੂਲ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਚੌਥੀ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ। ਜਾਂਦਾ ਵੀ ਕਿਵੇਂ? ਸਕੂਲ ਦੇ ਨਿਆਣੇ ਮੈਨੂੰ ਟੀਰਾ ਅਤੇ ਖਰੈਤੀ ਭੈਂਗਾ ਕਹਿ ਕੇ ਛੇੜਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਘਰ ਆ ਕੇ ਮੈਂ ਫੱਟੀ ਬਸਤਾ ਵਗਾਹ ਕੇ ਮਾਰਨਾ ਤੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ, 'ਬੀਬੀਏ ਮੈਂ ਨਹੀਉਂ ਸਕੂਲ ਜਾਣਾ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ। ਤੈਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰ ਵਾਰੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਵੱਡੇ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਉਲਾਹਮਾ ਦੇ ਕੇ ਆ। ਨਿਆਣੇ ਮੈਨੂੰ ਟੀਰਾ ਟੀਰਾ ਕਹਿ ਕੇ ਛੇੜਦੇ ਨੇ।' ਬੀਬੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਲੈਣਾ ਤੇ ਕਹਿਣਾ, 'ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਬਲਵੀਰ ਨੂੰ ਏਦਾਂ ਕਹੂ ਮੈਂ ਖਾਖਾਂ ਨਾ ਚੀਰ ਦੂੰ ਉਹਦੀਆਂ। ਨਖੱਤੀਆਂ, ਹਰਾਮ ਦੀ ਉਲਾਦ ਜੰਮ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਗੰਦੀ ਕਤੀੜ ਵਾਧ। ਮਾਵਾਂ ਨੇ ਜੰਮਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਪੈਂਦ ਵਲ ਹੀ ਸੁਟ ਛੱਡਿਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਰਾਮ ਦੇ ਤੁਖਮਾਂ ਨੂੰ। ਆਉਂਦੀ ਆਂ ਸਕੂਲੇ ਤੇ ਦਿਨੀ ਆ ਮਕਾਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ।'

ਸਕੂਲ ਲਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡਾ ਮਾਸਟਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਾ ਲਈ ਨਿਆਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਾਲਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਮਾਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਛੇ ਖਲੋਂਦਾ ਸਾਂ। ਪਿਛੇ ਖਲੋਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਆਣੇ ਮੈਨੂੰ ਛੇੜਨੋਂ ਨਾ ਹਟਦੇ। ਕੋਈ ਅੱਖ ਮੀਟ ਮੇਰੀ ਸਾਂਗ ਲਾਉਂਦਾ। ਕੋਈ ਜ਼ਬਾਨ ਕੱਢਦਾ। ਜਦੋਂ ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਵੇਲੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਖੂਹ ਦੇ ਔਲੂ 'ਚੋਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਫੱਟੀਆਂ ਪੋਚ ਕੇ ਸੁਕਣੇ ਪਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਕਈ ਉਥੇ ਵੀ ਨਾ ਟਲਦੇ ਤੇ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੇ, 'ਸੂਰਜਾ ਸੂਰਜਾ ਫੱਟੀ ਸੁਕਾ, ਨਹੀਂ ਸੁਕਾਉਣੀ ਤਾਂ ਟੀਰੇ ਘਰ ਜਾ।' ਮੇਰਾ ਰੋਹ ਉਬਾਲੇ ਖਾਣ ਲੱਗਦਾ ਤੇ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਇਕ ਅੱਧੇ ਦਾ ਫੱਟੀ ਮਾਰ ਕੇ ਸਿਰ ਪਾੜ ਦਿਆਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਹੀ ਪਾੜ ਲਵਾਂ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਕਰ ਹੁੰਦਾ, ਦੰਦ ਕਰੀਚ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ।

ਪੂਰੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚੋਂ ਮੇਰੀ ਲੰਬੜਾਂ ਦੇ ਚੰਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਇਕ ਲੱਤ ਤੇ ਇਕ ਬਾਂਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ। ਹਰ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਨਲੀ ਵਗਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੱਪੜ 'ਤੇ ਨਾ ਬਿਠਾਉਂਦਾ। ਮੈਂ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਉਸਦੀ ਫੱਟੀ ਲਿਖ ਦਿੰਦਾ। ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬੋਰੀ 'ਤੇ ਵੀ ਬਿਠਾਉਂਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਲਾਗੇ ਬੈਠਣਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਤੰਗ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ।

ਚੌਥੀ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਇਕ ਵਾਰ ਗਿਆਨੀ ਮਾਸਟਰ ਪੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਕ ਬੁਢੜੀ ਮਾਈ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦਾ ਤਵਾ ਛੁਹਾ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸੋਨਾ ਲੈ ਗਈ ਸੀ। ਗਿਆਨੀ ਮਾਸਟਰ ਲੰਮੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾ ਕੇ ਅਖੀਰ ਗੱਲ ਮੁਕਾਉਂਦਿਆਂ ਕਹਿਣ ਲਗਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਭ ਨੂੰ ਇਕ ਅੱਖ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਆਪਣਾ ਬਲਵੀਰ। ਸਾਰੀ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਹਾਸੜ ਮਚ ਗਈ। ਜਣਾ-ਖਣਾ ਮੈਨੂੰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿਹਾ ਕਰੇ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰਦਿਆਂ ਦੇ ਮਾਰਨ ਕੁੱਟਣ 'ਤੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਸਕੂਲ ਵੜਨ ਨੂੰ ਵਢਿਆਂ ਰੂਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ।

ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਕੁੜੀ ਦੇ ਬੁਸਕਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰੀ ਸੁਰਤੀ ਉਸ ਵਲ ਮੁੜਦੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਗਲਵੱਕੜੀ 'ਚ ਲਵਾਂ। ਢੇਰ ਸਾਰਾ ਪਿਆਰ ਦੇਵਾਂ। ਪਰ ਮੇਰੀ ਉੱਠਣ ਲਈ ਹਿੰਮਤ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਦੋਸ਼? ਸਵੇਰ ਦੇ ਭੁੱਖਣ ਭਾਣੇ ਇਹ ਵੀ ਬੈਠੇ ਨੇ। ਰਾਤ ਭਰ ਚੱਲੀ ਹਨੇਰੀ ਕਰਕੇ ਲਾਈਟ ਵੀ ਬੰਦ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੀ ਮੋਟਰ ਤੋਂ ਦੋ ਚਾਰ ਬਾਲਟੀਆਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਭਰ ਲਈਦੀਆਂ ਸਨ। ਅੱਜ ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭਰ ਹੋਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਦੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਚੜ੍ਹੀਆਂ, ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਲੱਗਾ ਨਲਕਾ ਜਿਹੜਾ ਚੂਲੀ ਚੂਲੀ ਪਾਣੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਗਿਆ। ਮਿਸਤਰੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ, ਕਹਿੰਦਾ ਨਵਾਂ ਬੋਰ ਕਰਵਾਓ। ਮਸ਼ੀਨ ਪਵਾਓ ਚਾਲੀ ਫੁਟ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਭਾ ਜੀ ਆਹ ਪਿਛਲੇਰੇ ਸਾਲ ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੀਹ ਫੁੱਟ ਮਸ਼ੀਨ ਪਵਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਐ। ਮਿਸਤਰੀ ਕਹਿੰਦਾ, ਭਾ ਜੀ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ। ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਇਸੇ ਹਿਸਾਬ ਨੀਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ, ਲੋਕ ਪੀਣਗੇ ਕੀ? ਪਿੰਡਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਿਰਸਾਨਾਂ ਨੇ ਝੋਨਾ ਲਾ ਲਾ ਕੇ ਇਹ ਹਾਲਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਨੇ ਕਿ ਵੀਹ-ਵੀਹ ਫੁੱਟ ਡੂੰਘੀਆਂ ਖੂਹੀਆਂ 'ਚ ਲੱਗੀਆਂ ਮੋਟਰਾਂ ਵੀ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਚੁਕਦੀਆਂ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਭਾਈ ਅਸੀਂ ਖੂਹੀਆਂ ਤੇ ਮੋਟਰਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ? ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਟੂਟੀਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਇਧਰ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਤਾਂ ਨਲਕੇ ਦੇ ਜੁਗਾੜ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚਣਾ ਪਊ। ਸੌ ਹਾਂਢੇ-ਸਾਂਢੇ ਕਰਕੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਇਸ ਵਾਰ ਨਲਕਾ ਲਵਾ ਲਵਾਂਗੇ। ਉਹ ਵੀ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਲੀਲ੍ਹਾ ਗਲ ਆ ਪਈ ਐ।

ਲੀਲ੍ਹਾ ਤਾਂ ਉਸ ਰਾਤ ਵੀ ਬੜੀ ਬਣੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਮੁੜ੍ਹਕੋ-ਮੁੜਕੀ ਹੋਏ ਨੂੰ ਸੋਨੂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਚਲ ਛਡ ਪਰੇ ਭਲਿਆ ਲੋਕਾ, ਕੀ ਟੱਕਰਾਂ ਮਾਰਨ ਡਿਹੈਂ। ਤੇਰਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਨਲਕੇ ਵਾਲਾ ਹਾਲ ਐ। ਜਿਹਦੇ ਮੂੰਹ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਗੇੜਦੇ ਰਹੋ। ਖਾਲੀ ਬੋਕੀ ਵੱਜਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਐ। ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸੌ ਘੜਾ ਪਾਣੀ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਮੇਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੇਖ ਕੇ ਸੋਨੂ ਦੀ ਮਾਂ ਅਕਸਰ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕੀ ਸੋਚਦੀ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਰਾਤ ਦੇ ਘੁੱਪ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗਹੁ ਨਾਲ ਤੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਗੋਲ ਗੋਲ ਚੱਕਰ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਗੁੱਥਮ ਗੁੱਥਾ ਹੁੰਦੇ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈਂਦੇ ਨੇ। ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਨਿੱਖੜ ਕੇ ਪਾਸੇ ਹੋਈ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਟਟੋਲਣ ਲਈ ਅਹੁਲਦੇ ਨੇ, ਪਰ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਵੇਂ ਸੱਤਿਆ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਸੰਘਣੀ ਚੁੱਪ ਘੁਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਦੀ-ਕਦੀ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੈ, ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਮੱਚ ਮਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਇਕ ਵਿੱਥ ਪਾ ਕੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੱਟੀ ਸਲਵਾਰ ਕਮੀਜ਼ ਪਹਿਨਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਫਤਾ-ਹਫਤਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਚਿੜਚਿੜੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਰੋਕਦਾ ਟੋਕਦਾ ਨਹੀਂ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਉਹਦੀਆਂ ਕਹੀਆਂ ਦਿਲ ਵਾਢਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਮਨ ਮਾਰ ਕੇ ਸੁਣ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਚੁੱਪ ਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਉਹਦੇ ਵਲ ਵੇਖ ਮਨ ਪਸੀਜਦਾ ਵੀ ਹੈ ਕਈ ਵਾਰ। ਉਸ ਕੀ ਖੱਟਿਆ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ। ਕੀ ਸੁਖ ਦੇ ਸਕਿਆ ਮੈਂ ਇਹਨੂੰ? ਇਹ ਵੀ ਬੜਾ ਅਜੀਬ ਇਤਫ਼ਾਕ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਬਝੇ ਸਾਂ। ਵਿਆਹ ਵੀ ਕਾਹਦਾ, ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਆਇਆ ਬਟੇਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਬੀਬੀ ਨੇ ਬੜੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਨਾਲ ਖੰਭ ਵੀ ਫਟਕਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਜ਼ਨਾਨੀ ਦੀ ਆਸ ਵਿਚ ਤੀਹਾਂ ਨੂੰ ਢੁੱਕਣ ਲੱਗਾ ਸਾਂ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਵੀ ਸੌ-ਸੌ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਤੋਂ ਧਾਗੇ ਤਵੀਤ ਵੀ ਕਰਾਏ। ਚੁਰਾਹੇ ਵਿਚ ਝਾੜੂ ਵੀ ਖਿਲਾਰਿਆ। ਗਲੀ ਗੁਆਂਢ ਦੀਆਂ ਤੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸੂਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਲਗਨ ਖੁੱਲ੍ਹਣ 'ਚ ਨਾ ਆਉਂਦੇ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਵਰ੍ਹੇ ਛਿਮਾਹੀ ਗੱਲ ਬਣਨ ਹੀ ਲਗਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਰੰਗ ਢੰਗ ਵੇਖ ਕੇ, ਕੋਈ ਮਰੀਅਲ ਸਰੀਰ ਤੇ ਕੋਈ ਘਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੇਖ ਕੇ ਪਿਛਾਂਹ ਮੁੜ ਜਾਂਦਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਪਨ ਵਾਲਾ ਯਾਰ ਚੰਨਾ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦਾ। ਜਿਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜ਼ਨਾਨੀ ਭੱਜ ਗਈ ਤਾਂ ਪਿਉ ਨੇ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਵਿਆਹ ਚੰਨੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਉਹਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਉਂਦੀ ਸੱਤ ਕਿੱਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਨਿਕਲੀ? ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਅਹੁੜਦਾ। ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਖਿਝਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬੁੜ ਬੁੜਾ ਕੇ ਉੱਠ ਬੈਠਦਾ ਸਾਂ ਤੇ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਮੇਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਫਰੋਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ।

ਇਹ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਸੂਹ ਮਿਲੀ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕਿ ਲਾਗਲੀ ਗਲੀ 'ਚ ਕੋਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰਨੀ ਆਈ ਐ। ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ। ਪਿਛੋਂ ਕਿਤੇ ਕਾਨ੍ਹਪੁਰੋਂ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਉਜੜ ਕੇ ਆਏ ਨੇ। ਉਸਦੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਵੈਲਡਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ? ਬੀਬੀ ਜਾ ਪਹੁੰਚੀ ਉਧਰ ਤੇ ਕਰ ਆਈ ਟਾਂਕਾ ਫਿੱਟ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਭਾਪੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ, 'ਇਹ ਤਾਂ ਬਲਵੀਰ ਵਾਸਤੇ ਪੱਥਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਰਬ ਬਹੁੜਿਆ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਧਰੇਵੇ ਜਾਂ ਕੁਦੇਸਣ ਦੀ ਆਸ ਵੀ ਲਾਹ ਬੈਠੇ ਸਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋ ਜਾਹਰੇ ਪੀਰ ਦੇ ਰੰਗ, ਕੁੜੀ ਤਾਂ ਮਿਲ ਗਈ ਮਲੂਕੜੀ ਜਿਹੀ। ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਤੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਹੀ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਦਾਗ ਲਗਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।' ਦਸਦਿਆਂ ਬੀਬੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਾਲ ਸੂਹੀਆਂ ਹੋਈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ।

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਸੋਨੂ ਦੀ ਮਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਸੀ। ਰੰਗ ਉਸਦਾ ਗੋਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਦਿਲਕਸ਼ੀ ਸੀ ਉਹ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਖਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋਹ ਗੱਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਪੈਂਦੇ ਟੋਇਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚਲੀ ਲਿਸ਼ਕ ਨੂੰ ਵੇਖ ਉਸ ਵਲ ਨੀਝ ਲਾ ਕੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ। ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਚੰਦ ਨੂੰ ਪਤੰਗ' ਵਾਂਗ ਸਮਝਣ ਲਗਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਵਿਥ ਪਾ ਕੇ ਬੈਠਦਾ। ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਹੀਣਤਾ ਭਾਵ ਜਿਹਾ ਪੈਂਦਾ। ਆਪਣਾ ਆਪ ਉਹਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੁੱਛ ਜਾਪਣ ਲਗਦਾ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਚਿਹਰੇ ਉਪਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਣ ਦਿੰਦੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਕਈ ਵਾਰ ਨੱਕ ਬੁਲ੍ਹ ਵਟਦਿਆਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਟੋਹਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਹੋਈ ਐ।' ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਐ ਉਸਨੇ ਮੇਰੀ ਗਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਚੁੱਪ ਵੱਟੀ ਰਖੀ ਸੀ ਤੇ ਨੀਵੀਂ ਪਾਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲੀਕਾਂ ਮਾਰਨ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, 'ਅੰਦਰ ਵੜ ਕੇ ਰੋ ਲੈਨੀ ਐਂ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਹੱਸ ਪੈਨੀ ਆਂ।' ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੇ ਮੇਰੀ ਗਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਕੰਮ ਤੋਂ ਦੇਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਘਰ ਪਰਤਣ ਲੱਗਾ।

ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਅਜੀਬ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਲੱਖ ਚਾਹੁਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਮੇਰਾ ਪਿੱਛਾ ਨਾ ਛਡਦੀਆਂ। ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਂਦਾ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਤੇਜ਼ ਤੇਜ਼ ਧੜਕਣ ਲਗਦਾ ਤੇ ਮੈਂ ਤਰੇਲਿਓ-ਤਰੇਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਮੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਉਤੇਜਨਾ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਮੈਂ ਬੇਜਾਨ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਵਾਂਗ ਢਹਿ ਪੈਂਦਾ। ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ। ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਾ ਅਹੁੜਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਐ ਉਸ ਰਾਤ ਉਸਨੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਮੋਹ ਨਾਲ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਸ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਤੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਬੀਬੀ ਦਾ ਝਾਉਲਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਤ੍ਰਭਕੀ ਸੀ, 'ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਓ?'

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, 'ਹਾਂ ਇਹ ਸੱਚ ਐ।'

'ਸੱਚ?' ਉਸਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ।

ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਹਾਂ, 'ਸੱਚੀਂ।'

'ਪਰ ਕਿਵੇਂ?' ਉਹ ਉਤਸੁਕਤਾ ਵਸ ਮੇਰੇ ਹੋਰ ਨੇੜੇ ਹੋ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਗੰਢ ਖੁੱਲ੍ਹਵਾਉਣ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ। ਮੈਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਧੜਦਾ ਗਿਆ। ਚੇਤਿਆਂ ਦੀ ਪਟਾਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦੀ ਗਈ। ਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਫ਼ੇ ਦੀ ਛੱਤ ਉਤੇ ਸੌਂਦੇ ਸਾਂ। ਇਕ ਰਾਤ ਮੇਰੀ ਜਾਗ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਡੱਠਾ ਬੀਬੀ ਦਾ ਮੰਜਾ ਖਾਲੀ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਧੜਕਿਆ ਪਰ ਆਵਾਜ਼ ਨਾ ਨਿਕਲੀ। ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਸੁੱਤੇ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ? ਤ੍ਰੇਹ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਗਲਾ ਸੁੱਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਕੰਬਦੇ ਪੈਰੀਂ ਮੰਜਿਓਂ ਲਹਿ ਕੇ ਪੌੜੀਆਂ ਉਤਰਿਆ। ਹੇਠਾਂ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਜੀਰੋ ਵਾਟ ਦੇ ਬਲਬ ਦਾ ਚਾਨਣ ਸੀ। ਮੈਂ ਢੁਕੇ ਬੂਹੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਲੰਘਿਆ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਨੰਗੇ ਪਿੰਡੇ ਨੁੱਕਰ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਪਈ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਬਿੜਕ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਤ੍ਰਭਕ ਕੇ ਉਠੀ ਤੇ ਮੰਜੇ ਵਾਲੀ ਚਾਦਰ ਉਪਰ ਖਿਚਦੀ ਕੜਕੀ, 'ਬਾਖਿਆ ਖੇਹ ਖਾਣ ਆਇਆਂ ਥੱਲੇ, ਵਗ ਜਾ ਉਪਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਿਰ ਪਾੜ ਦੂੰ ਤੇਰਾ।' ਉਹ ਲੋਹੀ ਲਾਖੀ ਹੋਈ, ਖਾ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਉਹਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖੀ। ਮੈਂ ਪੱਥਰ ਦਾ ਬੁੱਤ ਬਣਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਬਿਟਰ-ਬਿਟਰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਏਨਾ ਉੱਚੀ ਬੋਲਦਿਆਂ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਿਆ। ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਸੀ ਧਰਤੀ ਫਟ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਚ ਗਰਕ ਹੋ ਜਾਵਾਂ। ਉਂਜ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਕਪੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਨਹਾਉਂਦੀ ਨੂੰ ਨਲਕਾ ਗੇੜ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡੇ ਤੋਂ ਮੈਲ ਵੀ ਲਾਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀਬੀ ਕਸ਼ਮੀਰੇ ਦੀ ਵੱਖੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਪਈ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗੀ। ਤਾਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਖਾਨੇ 'ਚ ਗੱਲ ਪਈ ਕਿ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਬੀਰਾ-ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿਉਂ ਛੇੜਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਬੀਬੀ ਚੁੱਪਚਾਪ ਆ ਕੇ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਪੈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਰਾਤ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ। ਕਈ ਖਿਆਲ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਇਹ ਵਿਥਿਆ ਸੁਣ ਕੇ ਸਹਿਜ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪੁਛਿਆ ਸੀ, 'ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਪਾ ਕਿਥੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ?'

ਮੈਂ ਤ੍ਰੇਲਿਉਂ ਤ੍ਰੇਲੀ ਹੋਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਪਾ ਤਾਂ ਵਿਰਦੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਰਾਤਾਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

'ਅੱਛਾ?' ਉਹ ਟਿਚਰ ਜਿਹੀ ਨਾਲ ਬੋਲੀ, 'ਫਿਰ ਘਰਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁੜ ਕੇ ਬਹਿਣੈਂ। ਹੋਰ ਕੀ ਕਰਨੈਂ?'

'ਯਾਰ ਬੰਦੇ ਨੇ ਟੱਬਰ ਵੀ ਤਾਂ ਪਾਲਣੈਂ।' ਮੈਂ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

'ਓ ਭਲਿਆ ਲੋਕਾ, ਜ਼ਨਾਨੀ ਦਾ ਨਿਰਾ ਢਿਡ ਭਰਿਆਂ ਨਹੀਂ ਨਾ ਸਰਦਾ। ਲੰਮੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਨਿੱਘ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਐ।'

ਮੈਂ ਦੇਰ ਤੱਕ ਉਹਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਜਜ਼ਬ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਮੈਥੋਂ ਉਹਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜੁਆਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਹੋਇਆ।

ਗਲੀ ਵਿਚ ਰੌਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਪਾਸੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਮੰਜੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਨ੍ਹੇਰਨੀ ਜਿਹੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਲੱਤਾਂ ਕੰਬਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਗੋਡਾ ਮੰਜੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਦ ਨਾਲ ਕਰਾਹ ਉਠਦਾ ਹਾਂ। ਡਿਗਦਿਆਂ ਡਿਗਦਿਆਂ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਹੀ ਢਹਿ ਪੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਪਸੀਨੇ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਨੂੰ ਗਲ ਪਾਏ ਝੱਗੇ ਨਾਲ ਪੂੰਝਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣੇ ਬਾਹਰਲਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕੇਗਾ। ਮੁਹੱਲੇ ਵਾਲੇ ਮੈਨੂੰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਗਲੀ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ।

ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਸੋਨੂ ਦੀ ਮਾਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਮੂੰਹ ਉਤਾਂਹ ਕਰਨ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਾਂ ਉਹ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਗਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਮੈਂ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਉਸਲਵੱਟੇ ਭੰਨਦਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਮੁੰਡਾ ਕੁੜੀ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਸਹਿਮੇ ਹੋਏ ਗੁੰਮ ਸੁੰਮ ਪਏ ਰਹੇ। ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ ਕਿਤੇ ਅੱਖ ਲਗੀ ਤਾਂ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਅੱਖਾਂ ਮਲਦਿਆਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਹੱਕਾ-ਬੱਕਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ।

'ਕੀ ਨਾਂ ਐ ਤੇਰਾ ਗਿਆਨੀ?' ਢਿੱਲੀ ਜਿਹੀ ਪੱਗ ਵਾਲੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਰੋਅਬਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਪੁਛਿਆ ਸੀ।

'ਜੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ।' ਥੁੱਕ ਅੰਦਰ ਲੰਘਾਉਂਦਿਆਂ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਮਸਾਂ ਨਿਕਲਿਆ।

'ਗਿਆਨਣ ਕਿਥੇ ਭੇਜੀ ਊ?' ਉਸਨੇ ਅੰਦਰ ਵਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦਿਆਂ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ।

'ਜੀ ਉਹ ਤਾਂ ਪਰਸੋਂ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਗਈ ਐ।' ਦਸਦਿਆਂ ਮੇਰਾ ਸਾਹ ਫੁਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

'ਬੱਲੇ ਸ਼ੇਰਾ! ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੇ ਤਾਂ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵਖਤ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ।' ਉਹ ਗਲੀ 'ਚ ਖੜੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਉਹ ਫੁੰਕਾਰਿਆ।

'ਜਨਾਬ ਗਲ ਕੀ ਐ?' ਪਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ।

'ਅਖਬਾਰਾਂ ਨਹੀਂ ਜੇ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ? ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੀ.ਡੀ. ਕਾਂਡ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਜੇ ਸੁਣੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ? ਐਸਾ ਸੁਦਾਈ ਕੀਤਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੀ.ਡੀ. ਨੇ ਕਿ ਉਪਰ ਤਕ ਤਾਰਾਂ ਖੜਕ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਰਾਤੀ ਕਾਬੂ ਆ ਗਈ, ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਮਟਰ ਗਸ਼ਤੀ ਕਰਦੀ ਗਿਆਨਣ ਤੁਹਾਡੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਝੱਖ ਮਾਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ।' ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਗਲ ਮੁਕਾਈ। ਮੇਰੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਸੁੱਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੈਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਧੱਸਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

'ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਮੋਰ ਵਾਂਗ ਨੀਵੀਂ ਪਾਈ ਝਾਕੀ ਜਾਨੈ ਪੈਰਾਂ ਵਲ। ਬੂਥਾ ਉਤਾਂਹ ਚੁੱਕ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ। ਨਾਲ ਦੀ ਤੇਰੀ ਬਿਠਾਈ ਐ ਸਦਰ ਥਾਣੇ। ਏ ਤੋਂ ਜੈਡ ਤਕ ਦਸ ਤੀ ਕਹਾਣੀ ਉਹਨੇ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ। ਹੁਣ ਬੋਟ ਵਾਂਗ ਮੂੰਹ ਟੱਡਿਆਂ ਨਹੀਂ ਸਰਨਾ। ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਦੋ ਚਾਰ ਮੋਹਤਬਰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆ ਜਾ ਥਾਣੇ, ਬਹਿ ਕੇ ਗਲ ਕਰੀਏ ਕੀ ਕਰਨਾ ਉਸਦਾ? ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅੱਜ ਲਵਾਂਗੇ ਰਿਮਾਂਡ ਉਸਦਾ ਤੇ ਵੇਖੀਂ ਫਿਰ ਕਿਵੇਂ ਤੋਤੇ ਵਾਂਗ ਹੋਰ ਅਗਲੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪਟਾਕਦੀ ਐ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਕਰੀਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਗਿਆਨਣ ਆਪਣੀ ਨਾਲ। ਹੁਣ ਐਵੇਂ ਝਾਕੀ ਜਾਨੈ ਜਿਵੇਂ ਗੁੰਗੀ ਯਕੇ ਵਲ ਝਾਕਦੀ ਐ।' ਏਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਤਾਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਗਿਆ। ਕਈ ਭੰਨ ਤੋੜ ਕਰਕੇ ਨਲਕਾ ਲਵਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਪਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਫੜਾਏ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਥਾਣੇ 'ਚ ਗਲੀ ਮੁਹੱਲੇ ਵਾਲਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਲੀਲ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਰਾਤ ਪਈ ਸੋਨੂੰ ਦੀ ਮਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਥਾਣਿਓਂ ਬਾਹਰ ਆਈ। ਬੀਬੀ ਵਲੋਂ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਪਾਈਆਂ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਉਸਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗਾਇਬ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਗ ਗਈਆਂ, ਇਸ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਸਮਝ ਲੱਗੀ। ਥਾਣਿਓਂ ਘਰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਮੈਂ ਟੈਂਪੂ 'ਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਠਾ ਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚੰਗਾ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਬੇਹਾਲ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਬੇਸ਼ਕ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਵੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਨਿਹਾਰ ਵੀ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਉਸ ਵਲ ਬਹੁਤੀ ਤਵਜੋ ਨਹੀਂ। ਅੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਕਾਫੀ ਹਿੱਲ ਗਿਆ ਸਾਂ, ਪਰ ਬਾਹਰੋਂ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਸੰਜੀਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਸੋਨੂੰ ਦੀ ਮਾਂ ਵਲ ਸਰਸਰੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵਾਂ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਵਜੂਦ ਸੁੱਕੇ ਪੱਤੇ ਵਾਂਗ ਥਰ ਥਰ ਕੰਬ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਖਿਆਲ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ਇਕ ਜਾਂਦਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਪਰ ਸਭ ਅਸਫਲ।

ਗਲੀ ਵਿਚ ਹੁਣ ਕੋਈ ਰੌਲਾ ਰੱਪਾ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਆਪਣਾ ਬੋਝਲ ਦਿਮਾਗ ਹਲਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਕੰਧ ਨਾਲ ਢੋਹ ਲਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਮੱਥੇ ਉਪਰ ਡਲ੍ਹਕ ਰਹੇ ਪਸੀਨੇ ਦੇ ਤੁਪਕੇ ਘਟ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਗੋਂ ਵਧ ਹੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੱਥਾ ਪੂੰਝ ਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਬਾਨ ਫੇਰਦਾ ਹਾਂ। ਸੁੱਕੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਕਰੀ ਜੰਮੀ ਪਈ ਐ। ਜੱਗ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਘੁਟ ਪਾਣੀ ਪੀ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜੱਗ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕੰਧ ਨਾਲ ਢੋਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਖਿਸਕਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਲੁਕਵੀਂ ਜਿਹੀ ਨਜ਼ਰੇ ਪਿਛਲੇ ਕਮਰੇ ਵਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ। ਕੋਈ ਖਾਸ ਹਿਲਜੁਲ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਪਿਛਲੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਗੁੰਮ-ਸੁੰਮ ਲੇਟੀ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਫਿਰ ਮੇਰੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਐ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ, ਲੋਹੜੇ ਦਾ ਰੂਪ, ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰ ਵਰਗਾ ਲਾਲ ਭਖ-ਭਖ ਕਰਦਾ ਰੰਗ ਤੇ ਦੁੱਧ ਚਿੱਟੇ ਕਪੜੇ ਪਾਈ ਭਰਪੂਰ ਔਰਤ ਜਿਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, 'ਭਲਿਆ ਲੋਕਾ, ਘਰ ਦੀ ਤੰਗੀ ਤੁਰਸ਼ੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਔਖੇ-ਸੌਖੇ ਝਲਦੀ ਰਹੀ ਹਾਂ, ਹੁਣ ਤੂੰ ਹੀ ਦਸ ਮੈਂ ਕਿਹੜੀ-ਕਿਹੜੀ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਜਰਦੀ? ਕਿੰਜ ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਹਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ 'ਚ ਰਖਦੀ? ਆਪਣਾ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਰੇਲ ਦੀ ਪਟੜੀ ਵਾਂਗ ਕਿਤੇ ਮੇਲ ਹੀ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਤੇਰਾ ਵੇਲਾ ਸੀ ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਨਿਆਣੀ ਸਾਂ। ਬੇਸਮਝ। ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਔਰਤ ਮਰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿਚੋਂ ਮਹਿਕ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਉਦੋਂ ਤੂੰ ਬੁਝਦੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਟਪਟਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਮਰਦਿਆਂ ਅੱਕ ਚੱਬਿਆ। ਕੋਈ ਸ਼ੌਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਤੈਨੂੰ ਬੜਾ ਫਿਕਰ ਰਹਿੰਦਾ, ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ। ਕਿਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਖੂਹੀ ਵਿਚ ਵੀ ਲੱਜ ਸੁੱਟ ਕੇ ਵੇਖਣੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ 'ਚੋਂ ਦਿਸਦੀ ਕਸ਼ਮੀਰੋ ਦੀ ਵੱਖੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਬੈਠੀ ਆਪਣੀ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਕੁਝ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਲੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸੇਕ ਉਠਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੱਥਾ ਪੂੰਝਦਿਆਂ ਕਮੀਜ਼ ਦੇ ਕਫ਼ ਗਿਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਸੁਰਤੀ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਮੁੜਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਮੰਜੇ ਤੋਂ ਉਠਣ ਤੇ ਪੈਰੀਂ ਚੱਪਲ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਹਿਲਜੁਲ ਸੁਣਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਆਪਣੀ ਆਦਤ ਮੁਜਬ ਪੈਰ ਘਸੀਟਦੀ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਕਲ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਤੁਰਦੀ ਮੇਰੇ ਲਾਗੇ ਆ ਖਲੋਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵਲ ਤੱਕਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਮਨਫ਼ੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਹਿੰਮਤ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸੰਘਣੀ ਹੁੰਦੀ ਚੁੱਪ ਭਾਰੀ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਹਲਕੇ ਜਿਹਾ ਫੁਸਫੁਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, 'ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਦੁਖੀ ਓ, ਮੇਰੇ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਮੋਸ਼ੀ ਝਲਣੀ ਪਈ ਹੈ। ਪਰ ਵੇਖੋ ਮੈਂ ਵੀ ਤਾਂ ਕਈ ਨਮੋਸ਼ੀਆਂ ਝੱਲੀਆਂ ਨੇ, ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਕਟੀਆ ਨੇ...।' ਮੈਂ ਸਿਰ ਸੁੱਟੀ ਉਹਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਉਹਦੇ ਵਲ ਤੱਕਣ ਦੀ ਜੁਰਅਤ ਨਹੀਂ ਜੁਟਾ ਪਾਉਂਦਾ। ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਾ ਪਾ ਕੇ ਉਹ ਫਿਰ ਗੱਲ ਤੋਰਦੀ ਹੈ।

ਜੋ ਬੀਤ ਗਿਆ ਉਸਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸਚ ਐ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਫਰੋਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਹੋ ਗਿਆ ਸੋ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਨੀਲੀ ਛਤ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਹੋ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਸਾਡੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ।' ਮੈਂ ਸਿਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਓਪਰੀ ਨਜ਼ਰੇ ਉਸ ਵਲ ਤਕਦਾ ਹਾਂ। ਉਸਦਾ ਰੰਗ ਪੀਲਾ ਜ਼ਰਦ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮਾਨਸਕ ਵਿਸ਼ਾਦ ਦਾ ਸੰਘਣਾ ਪ੍ਰਛਾਵਾਂ ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰਖਦੀ ਗੱਲ ਅਗਾਂਹ ਤੋਰਦੀ ਹੈ, 'ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਉਸਨੂੰ ਮਾੜਾ ਸੁਪਨਾ ਸਮਝਕੇ ਭੁਲ ਜਾਈਏ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤੰਦ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ। ਹਿੰਮਤ ਕਰੀਏ। ਢੇਰੀ ਨਾ ਢਾਹੀਏ। ਰੁਲ ਜਾਣਗੇ ਸਾਡੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਜੁਆਕ।' ਫਿਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਰੁਕ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, 'ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਹੱਲੇ 'ਚ ਮਕਾਨ ਲਭੋ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਬਣਾਵਾਂਗੀ। ਆਪਣੇ ਨਿਕੇ-ਨਿਕੇ ਬੋਟਾਂ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਆਲ੍ਹਣੇ 'ਚ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗੀ।'

ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹ ਬੋਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤਕ ਝੁਣਝੁਣੀ ਜਿਹੀ ਫਿਰਦੀ ਹੈ। ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਰਾਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਚਿਰਾਂ ਦੇ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਦੇ ਲਭ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮੇਰੀ ਖੱਬੀ ਅੱਖ ਵਿਚ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਰਤ ਆਈ ਹੋਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਮ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਭਾਈ ਮੰਝ ਵਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਬਣੀ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਮਕਾਨ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਮਰਾ ਮਿਲਣਾ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਮੈਂ ਮੰਜੇ ਦੀਆਂ ਬਾਹੀਆਂ ਫੜ ਕੇ ਉਠਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸੁੱਤ ਉਨੀਂਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਕੇ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਗੱਡੇ ਵਾਂਗ ਬੋਝਲ ਹੋਏ ਸਿਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਦਾ ਹਾਂ। ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਝਾਕਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਲ ਤੱਕਦੇ ਸਾਰ ਅੱਖਾਂ ਨੀਵੀਆਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਦੇ ਜ਼ਰਦ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਹਿ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਮੈਂ ਤੱਕਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਜ਼ਿਹਨ 'ਚ ਰਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਲਾਉਂਦੇ ਭਾਪੇ ਦਾ ਅਕਸ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਬੀਬੀ ਦਾ ਗੁਸੈਲ ਚਿਹਰਾ, ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਬੋਲ, ਆਪਣਾ ਹੀਣਾਪਣ ਤੇ...ਜਾਮ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਰਕਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਮੇਰੀ ਅੱਖ ਸਿੱਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਕੋਸਾ ਹੰਝੂ ਅਛੋਪਲੇ ਜਿਹੇ ਸੱਜੀ ਮੁੱਛ ਵਿਚ ਜਾ ਗੁਆਚਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਖੌਲਦੇ ਸਾਗਰ ਬਹਿ ਗਏ ਹੋਣ। ਸਭ ਕੁਝ ਆਮ ਵਾਂਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਦੀ ਮੁਖਬਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਤੁਹਮਤਾਂ

(ਸਫਾ 31 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਤੋਂ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਨਿੱਤਨੇਮ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਬੱਬਰਾਂ ਬਾਰੇ ਫੱਬਤੀਆਂ ਸੁਣਨ ਦੀ ਵਾਰੀ ਮੇਰੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ ਬਾਰੇ ਅਖਬਾਰੀ ਖਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਬੱਬਰਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਾ-ਸੁਣਾ ਕੇ ਫੱਬਤੀਆਂ ਕੱਸੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਕੋਠੀ ਬਾਰੇ, ਵਧੀਆ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਾਮਾਨ ਬਾਰੇ, ਘਰੋਂ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕ ਜਾਂ ਗੁਟਕਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਬਾਰੇ। ਮੈਂ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਕੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੰਦੀ :

''ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਨ, ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸੀ ਤੇ ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਹੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ, ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਗੁਟਕਾ ਘਰੋਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੋਰੀ ਝੂਠ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਗੁਟਕੇ ਉਸੇ ਹੀ ਕੋਠੀ 'ਚੋਂ ਮੰਗਵਾਏ ਸਨ, ਉਸ ਦਾ ਪਾਠ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਾਰੀਆਂ ਜਣੀਆਂ ਤੋ ਸ਼ੁੱਧ ਸੀ...।''

ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਖ਼ਬਰ ਆਈ ਕਿ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਪੰਝੀ ਪਰਵਾਸੀ ਭਈਏ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਕਾਂਡ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫੋਰਸ' ਨੇ ਲਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਜ਼ਨਾਨਹਾਤੇ 'ਚ ਇਕ ਮੀਨੂੰ ਲੜਕੀ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਹੀ ਮੀਨੂੰ ਦੀ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰ ਦੋ ਜਣੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢ-ਕੱਢ ਕੇ ਮੀਨੂੰ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦਾ। ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੰਮ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਮਾੜੇ ਕੀਤੇ ਹੋਣ, ਬੱਸ ਹੁਣ ਉਹ ਭਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਕੇ.ਐਲ.ਐਫ. ਤੇ ਨਜ਼ਲਾ ਝਾੜ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਫਿਰ ਮੈਂ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਇਕ ਔਗੁਣ ਮੰਨ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸਭ ਕੁਝ ਅਣਡਿੱਠ ਤੇ ਅਣਸੁਣਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਢਾਲਣਾ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਫਰਜ਼

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ)

ਅਮਰ ਸੂਫ਼ੀ*

ਤਖ਼ਤੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਨਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਂ ਅਤੀਤ 'ਚ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਸਾਂ।

ਜਿਹੜੇ ਸਾਲ ਮੈਂ ਦਸਵੀਂ 'ਚ ਸਾਂ, ਉਦੋਂ ਔਲਖ ਸਾਹਬ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਨ। ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਸਕੂਲੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਸੂਬਾ ਜੇਤੂ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਟੀਮ ਦਾ ਕਪਤਾਨ ਸਾਂ। ਅਖ਼ੀਰਲੇ ਫਸਵੀਂ ਟੱਕਰ ਵਾਲੇ ਮੈਚ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਔਲਖ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਇਨਾਮ ਵੰਡਣ ਦੀ ਰਸਮ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ''ਇਸ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਦੀ ਸੂਚੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ, ਜਿਹੜੇ ਜਵਾਨ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰ ਜਾਣ, ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਸਾਰ ਉਹ ਸਨਦ ਲੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਦਫਤਰ ਆ ਜਾਣ। ਉਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹੌਲਦਾਰ ਸਮਝ ਲੈਣ।''

''ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ ਜਵਾਨ ਤੇਰਾ?'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਂਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ....।

''ਅਜੀਤਪਾਲ ਐ ਜੀ।'' ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਤਾਬ ਝੱਲੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਨੀਵੀਂ ਪੈ ਗਈ ਸੀ।

''ਤੇਰੀ ਖੇਡ ਬੜੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ, ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਖੇਡ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਜੇਤੂ ਟਰਾਫੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੀ ਘੁੱਟ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਾਸ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੀ ਟੀਮ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਕੋ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ- ਮੈਂ, ਦੇਵ ਤੇ ਇਕਬਾਲ- ਹੀ ਸਾਂ। ਤਿੰਨੇ ਹੀ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਬ ਦੇ ਦਫਤਰ ਚਲੇ ਗਏ ਸਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੀਡਰ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਸਾਡੇ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਹਦਾਇਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦੋ-ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਫਿਲੌਰ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਫਿਲੌਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਔਲਖ ਸਾਹਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਦ 'ਚ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਚੁਟਕੀ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ''ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ, ਖਾਓ-ਪੀਓ, ਮੌਜ ਕਰੋ- ਕਸਰਤ ਕਰੋ, ਖੇਡੋ-ਮੱਲੋ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਟੀਮ ਜੇਤੂ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।'' ...ਤੇ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਦੋਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਪੂਰੇ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਉਹ ਏਨੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਤੇ ਨੇਕ ਦਿਲ ਸਨ ਕਿ ਮੇਰਾ ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਹੌਲਦਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਣ ਲੱਗਿਆਂ, ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ।

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਇਥੇ ਬਦਲੀ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ, ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਸਾਡੀ ਬਦਲੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਥੇ ਲੈ ਆਏ ਸਨ। ਨਫ਼ਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਬਦਨਾਮ ਥਾਣਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਮਮਦੋਟ ਥਾਣੇ 'ਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ.... ਅਜੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਪੁਲਿਸ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਜੇਤੂ ਰਹਿਣ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰਾ, ਇਕਬਾਲ ਅਤੇ ਦੇਵ ਦਾ ਨਾਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

...ਤੇ ਅੱਜ ਹੱਥਕੜੀ ਲੱਗੀ, ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ 'ਚ ਮੈਂ ਇਥੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਸੋਚਦਿਆਂ, ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਹੰਝੂ ਤਰਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਦੇਵ ਵੀ ਮਨ ਭਰ ਆਇਆ ਸੀ।

ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਦੋਂ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਬ ਸਾਡੇ ਵਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੀ ਲੰਘ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ 'ਚ ਵੜ ਗਏ। ਉਹ ਏਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਏ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਲੂਟ ਮਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੀ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਹਰੇਕ ਪਾਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਲਚਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਵੱਢਖਾਣਾ ਵੀ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਆ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਹਨੇ ਇਕ ਪਰਚੀ - ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਰਦਲੀ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਅਰਦਲੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਹਬ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕਬਾਲ ਮੇਰੀ ਹੱਥਕੜੀ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਰੀਡਰ ਦੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਰੱਖ ਆਇਆ ਸੀ। ਦੇਵ ਤੇ ਇਕਬਾਲ ਮੇਰੇ ਸੱਜੇ-ਖੱਬੇ ਹੋ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦਫਤਰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠਾ ਸਲੂਟ ਮਾਰਿਆ। ਵੱਢਖਾਣਾ ਵੀ ਸਾਡੇ ਮਗਰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਵੜ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਅਜੇ ਸਲੂਟ ਮਾਰ ਕੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ।

''ਹਾਂ ਬਈ ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ!'' ਔਲਖ ਸਾਹਬ ਬੋਲੇ।

''ਜੀ ਜਨਾਬ।'' ਮੈਂ ਪੂਰਾ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕੇ ਆਖਿਆ।

''ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ, ਤੇਰਾ?''

''ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ ਜੀ।''

''ਤੇਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਈ ਹੈ।'' ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਬ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਪੜਚੋਲਵੀਂ ਨਜ਼ਰ ਸੁੱਟੀ।

''...'' ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਠੀਕ ਹੈ। ਐਪਰ ਮੈਂ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਸਕਿਆ।

''ਤੂੰ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਗਲ ਪਿਐਂ?'' ਔਲਖ ਸਾਹਬ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ।

''ਹਾਂ ਜੀ, ਜਨਾਬ।'' ਮੈਂ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਿਆ।

''ਕਿਉਂ? ਤੂੰ ਉਹਦੇ ਗਲ ਕਿਉਂ ਪਿਆ?'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗਲੀ ਪੁੱਛ ਪਾਈ।

''ਉਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹ ਕੱਢੀ ਸੀ ਜੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਓ।'' ਮੈਂ ਇਕਬਾਲ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

''ਕਿਉਂ ਬਈ....?'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰ। ਭੈਣ ਦੀ ਗਾਲ੍ਹ ਕੱਢੀ ਸੀ ਜੀ।'' ਇਕਬਾਲ ਵੀ ਸੱਚ ਬੋਲ ਗਿਆ। ''ਫਿਰ?''

''ਫਿਰ ਕੀ ਜੀ, ਇਹਨੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਘਸੁੰਨ ਜੜ ਦਿੱਤੇ। ਅਸੀਂ ਛੁਡਾਅ ਦਿੱਤੇ ਸੀ, ਸਰ।'' ਇਕਬਾਲ ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਗਿਆ।

''ਤੂੰ ਵੀ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਸੀ?'' ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਦੇਵ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਨਹੀਂ ਜੀ, ਸਰ! ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਥੇ ਹੈ ਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।'' ਦੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ।

''ਅੱਛਾ! ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਭਜਾ ਦੇਵੇਂ।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤ ਬੋਲੀਂ ਪੁੱਛਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸੁੱਝ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਹਾਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਉਲਟ ਨਰਮੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਧਰਵਾਸ ਬੱਝ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਪਹਾੜ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲਾ। ਉਂਜ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਲਿਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸਾਂ।

''ਬੋਲਿਆ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂ ਭਜਾਇਆ ਮੁਲਜ਼ਮ?'' ਔਲਖ ਸਾਹਬ ਦੇ ਬੋਲਾਂ 'ਚ ਕੁਝ ਸਖ਼ਤੀ ਆ ਗਈ ਸੀ।

''ਜਨਾਬ! ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਲ ਗ਼ਲਤ ਐ ਜੀ।'' ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਹਿੰਮਤ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ।

''ਹੋਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਸਵਾਲ?'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲਾਂ 'ਚੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਤਲਖ਼ੀ ਉੱਭਰੀ।

''ਜਨਾਬ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛੋ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਭਜਾਇਆ ਕਿ ਨਹੀਂ?'' ਕਹਿੰਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਸਿੱਧਾ ਝਾਕਿਆ ਸਾਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਨਜ਼ਰ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਸੁੱਟੀ। ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਕਾਟਵਾਂ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਠਹਿਰ ਕੇ ਬੋਲੇ, ''ਅੱਛਾ! ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖ....ਤੇ ਸੱਚ-ਸੱਚ ਦੱਸ ਮੁਲਜ਼ਮ ਭਜਾਇਆ ਕਿ ਨਹੀਂ?'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਰਗੇ ਲੱਗੇ ਸਨ।

''ਭਜਾਇਐ ਜੀ।'' ਇਹ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਣ ਲੱਗਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਔਖ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਮੈਂ ਇਹੋ ਹੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ।

''ਕਿਉਂ ਭਜਾਇਐ....? ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਬਣਾਉਂਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਹਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਨਾ?'' ਔਲਖ ਸਾਹਬ ਨੇ ਪੁਲਸੀਆ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 'ਚ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਹਾਂ ਜੀ ਜਨਾਬ! ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜੀ।'' ਮੈਂ ਕਿਹਾ।

''ਫਿਰ ਭਜਾਅ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ?''

''ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਜੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਪਿੰਡ 'ਚ ਹਰੇਕ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਲਗਦੈ ਜੀ।'' ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਏਨਾ ਕੁ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਿਆ ਸਾਂ। ਮੇਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਪੂਰੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਸੀ ਪਰ ਮਨ ਉਛਾਲਾ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

''ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ, ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੈ?'' ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਕਹਿ ਕੇ, ਉਹ ਇਕ ਟੱਕ ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖਣ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਬਹੁਤ ਅਸਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

''ਜਨਾਬ! ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਆਖਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਆਦਮੀ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਐ ਜੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਛੋਟੀ ਜਾਤ ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਜੁਆਈ-ਭਾਈ ਐ ਜੀ। ਉਹਦੇ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚਾਚਾ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੀ....।'' ਮੈਂ ਪੂਰਾ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਗਿਆ। ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵੀ ਭਰ ਆਈਆਂ ਸਨ।

ਮੈਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਦੇਵ ਤੇ ਇਕਬਾਲ ਮੇਰੇ ਵਲ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਲ ਕੁ ਦੀ ਚੁੱਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਔਲਖ ਸਾਹਬ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਉੱਠੇ। ਅਸੀਂ ਤਿੰਨੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਡੇ ਨੇੜੇ ਆ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ''ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ! ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਭਾਵੁਕਤਾ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਤੇਰੀ ਗ਼ਲਤੀ ਮਾਫ਼। ਤੂੰ ਥਾਣੇ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇਣੀ ਐਂ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ।''

''ਜਨਾਬ! ਮੈਂ ਥਾਣਾ ਤਾਂ ਕੀ, ਇਸ ਮਹਿਕਮੇ 'ਚ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ ਜੀ।'' ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜੇਬ 'ਚੋਂ ਤਹਿਦਾਰ ਸਫ਼ੈਦ ਕਾਗਜ਼ ਕੱਢ ਕੇ ਔਲਖ ਸਾਹਬ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਬਿਨਾਂ ਤਹਿ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਕੇ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ।

''ਬੇਟਾ! ਤੇਰੇ ਵਰਗਿਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਮਹਿਕਮੇ 'ਚ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਤੇ ਘੁੱਟ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾ ਲਿਆ। ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਹੰਝੂ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਦੇਵ ਤੇ ਇਕਬਾਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵੀ ਨਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ।

*ਫੋਨ:98555-43660

ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਹੋ ਰਹੀ ਲਿਸਟ

ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਖ਼ਾਨ ਅਜਿਹਾ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਤੱਕ ਦੇ ਸਫਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਨੇ ਕਈ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੇਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣੇ ਹਨ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਚਾਹੇ ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਅਤੇ ਬਿੱਗ ਬੀ ਦੀ ਠੰਡੀ ਜੰਗ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਮਿਰ ਅਤੇ ਸਲਮਾਨ ਨਾਲ ਝਗੜਾ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਕਸ਼ੈ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਹਿੱਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਦੀ ਨੰਬਰ ਇਕ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਖ਼ਾਨ ਦੀ ਆਦਤ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਸਿਰਫ ਗਿਣੇ-ਚੁਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇਛੁੱਕ ਮਣੀਰਤਨਮ ਨੇ ਵੀ 'ਦਿਲ ਸੇ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਖ਼ਾਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਵਿਸ਼ਾਲ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਦੀ ਆਦਤ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।

ਯਾਰਾਂ ਦਾ ਯਾਰ ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ : ਉਦਾਂ ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਯਾਰਾਂ ਦਾ ਯਾਰ ਹੈ। ਜੂਹੀ ਚਾਵਲਾ, ਕਰਣ ਜੌਹਰ ਅਤੇ ਫਰਹਾ ਖ਼ਾਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।

ਕਰਣ ਅਤੇ ਫਰਹਾ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿੰਗ ਖ਼ਾਨ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਸਾਈਨ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਆਦਤ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ।

ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਦੇ ਇਕ ਖਾਸ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਸ਼ੇਖ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਟਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਇਨਸਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸਤੀ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੈ।

ਕਰੀਨਾ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਦੂਰ

ਕਰੀਨਾ ਕਪੂਰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਅਲੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ। ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਰੀਨਾ ਦੇ ਰੀਅਲ ਲਾਈਫ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੈਫ ਅਲੀ ਖਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਲਈ ਕਰੀਨਾ ਦੀ ਥਾਂ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਵਲੋਂ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਬਣੀ ਦੀਪਿਕਾ ਪਾਦੂਕੋਣ ਨੂੰ ਸਾਈਨ ਕਰਨਾ।

ਪਰ ਹੁਣ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਤੋਂ ਕਰੀਨਾ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰੀਨਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਦੀਪਿਕਾ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮਾਡਲ ਅਤੇ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਫਲੋਰੈਂਸ ਬਰੂਡੇਨੇਲ ਬਰੂਸ ਵੀ ਅਭਿਨੈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਸੈਫ ਦੇ ਨਾਲ ਫਲੋਰੈਂਸ ਹੀ ਮੁੱਖ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਕ ਜਾਣਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲੋਰੈਂਸ ਇਸ ਵਿਚ ਸੈਫ ਦੀ ਗਰਲਫ੍ਰੈਂਡ ਬਣੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੀਪਿਕਾ ਸੈਫ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਸੈਫ ਅਤੇ ਫਲੋਰੈਂਸ ਦਾ ਹੀ ਮਿਲਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਨੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ।

ਸਲੱਮਡਾਗ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਅਸਲ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ

-ਡੈਨੀ ਬਾਇਲ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਇਸ ਦੀ ਪਟਕਥਾ ਮੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੌਂਪਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸ਼ੋਅ 'ਹੂ ਵਾਂਟਸ ਟੂ ਬੀ ਏ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ' ਬਾਰੇ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਇਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸ਼ੋਅ ਬਾਰੇ ਭਲਾਂ ਮੈਂ ਫਿਲਮ ਕਿਉਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਫਲ ਸ਼ੋਅ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਟੱਕ ਵੇਖਦੇ ਵੀ ਸਨ, ਲੇਕਿਨ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਸਾਈਮਨ ਬਿਊਫਾਏ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ। ਸਾਈਮਨ ਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਨਮਾਨ ਖਾਤਰ ਮੈਂ ਇਹ ਪਟਕਥਾ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਇਆ। ਹਾਲੇ 20 ਸਫ਼ੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪੜ੍ਹੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਲਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਫਿਲਮ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਉਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕਾਮਨ ਸੈਂਸ ਅਚਾਨਕ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਯਾਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਲੱਖਣ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ 'ਤੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਕੁ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾਓ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਦਰਸ਼ਕ ਵੀ ਠੀਕ ਉਵੇਂ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਪਟਕਥਾ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਰੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਇਕ ਅੰਡਰਡਾਗ ਦੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਥਾ ਦਾ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਵੀ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ 'ਤੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁੰਬਈ ਦਾ ਹੀ ਖਿਆਲ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਥੇ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਅਰਬ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੇ ਰੌਂਅ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੁੰਬਈ ਬਹੁਤ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਭਰਿਆ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਅਣਛੂਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਇਕ ਸਾਗਰ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਕੁਝ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਪਰ ਥੋੜਾ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕੋਗੇ। ਵੈਸੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਗਰਮਾਹਟ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਕਦਮ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਨੁਭਵ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।

ਭਾਰਤ ਬਾਰੇ ਇਕ ਅਨੋਖੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਸਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਪਸੰਦ ਆਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਮੇਰਾ ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ ਹੈ ਅਤੇ ਭਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਖ ਸੋਚ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਲਮਾਉਣ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਲੱਗਣ, ਲੇਕਿਨ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਗਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਿਠਾਉਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਮੇਰੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਇਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਸਨ। ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੇਖਿਆ। ਇਥੇ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਕ ਫਿਲਮਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਕੈਮਰੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਲੋਕ ਇਥੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਜੀਊਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਐਸ਼ੋ-ਅਰਾਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਬੇਹੱਦ ਸੀਮਤ ਵਸੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆਈ ਕਿ ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਹੀ ਮਸਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਸਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜਾਓ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਫੀ ਉਦਾਰ ਅਤੇ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਇਥੇ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵੀ ਆਈਆਂ। ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਏਧਰ-ਓਧਰ ਲਿਜਾਣਾ ਬੜਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਿਠਾਉਣਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਉਸ ਕਰੈਕਟਰ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਜਿਹੜਾ ਇਥੇ ਜੰਮਿਆ-ਪਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਕ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣਾ ਘਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਅਲ ਲੋਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫਿਲਮਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਾਂ। ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ੁਦ ਬਾਰੇ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਜਾਣਿਆ। ਇਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਆਪਣੀ ਸਹਿਹੋਂਦ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਥੇ ਦੁਨੀਆ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਥੇ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਸ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਥੇ ਜਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਪੂੰਜੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਾਡੇ ਵਰਗਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਚੱਲਣ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਾਸਟਿੰਗ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਕਾਸਟਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਲਵਲੀਨ ਟੰਡਨ), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਹਿ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਨੇ ਮੇਰੀ ਕਾਫੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਾਸਟਿੰਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਲੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਕ ਬੱਚਾ ਥੋੜੀ-ਬਹੁਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲ ਲੈਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਦੋ ਬੱਚੇ ਜਿਹੜੇ ਬੇਹੱਦ ਗਰੀਬ ਸਨ ਅਤੇ ਝੁੱਗੀਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪਲੇ-ਵਧੇ ਸਨ, ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹ ਚੰਗੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਫਿਲਮ ਸਿਰਫ 'ਹੂ ਵਾਂਟਸ ਟੂ ਬੀ ਏ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ' ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ। ਵੈਸੇ ਇਹ ਵੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਸਰਵਪੱਖੀ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇ। ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚਰਿੱਤਰ ਜਮਾਲ ਨਾਲ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਜੋੜ ਸਕਣ, ਬਿਨਾ ਇਹ ਦੇਖੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕਾਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਈਟਰ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਹਟ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਕਰੈਕਟਰ ਦੀ ਫਿਲਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕ ਬੱਚੇ ਵਲੋਂ ਤਮਾਮ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਥਾ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਇਹ ਫਿਲਮ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਇਹ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਟਾਈਟਲ 'ਸਲੱਮਡਾਗ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ' ਵਿਚ 'ਸਲੱਮਡਾਗ' ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਜਤਾਇਆ। ਮੇਰੀ ਫਿਲਮ ਸਲੱਮ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਅੰਡਰਡਾਗ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਸਲੱਮ' ਅਤੇ 'ਅੰਡਰਡਾਗ' ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਜੁਲਿਆ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ- 'ਸਲੱਮਡਾਗ'। ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਏ.ਆਰ. ਰਹਿਮਾਨ ਵਰਗੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਈਕਲ ਜੈਕਸਨ, ਟੌਮ ਕਰੂਜ਼ ਅਤੇ ਮਾਈਕਲ ਫਿਲਪਸ, ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਯਾਦਗਾਰ ਅਨੁਭਵ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿੰਦਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਵੀ ਇੰਡੀਅਨ ਡ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਦੇ ਅਦਭੁੱਤ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਪਟਿਆਲਾ ਪੈੱਗ

ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਸਿੰਘ ਇਜ਼ ਕਿੰਗ' ਹਿਟ ਹੋਈ, ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਸ਼ੈ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਲਗਾਅ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਅਕਸ਼ੈ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ 'ਤੇ ਬਣੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਅਭਿਨੈ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਾਂ 'ਪਟਿਆਲਾ ਪੈੱਗ' ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਕਸ਼ੈ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲਗਾਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੁਲ 32 ਸਰਦਾਰ ਇਕੱਠੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕ ਰੌਚਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ 32 ਸਰਦਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਵਿੰਦੂ ਵੀ ਹਨ।

ਵਿੰਦੂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਸ਼ੈ ਨਾਲ 'ਕਮਬਖਤ ਇਸ਼ਕ' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਸ਼ੈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਇਸ ਫਿਲਮ ਲਈ ਸਮਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕੱਢਣ। ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਕਸ਼ੈ ਦੀ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਠੁਕਰਾ ਸਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਸ਼ੈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਦੱਖਣ ਭਾਰਤੀ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।

JEEWAY PUNJAB ENT. & 5 STAR INC.

ੴ
ੴ
ੴ
ੴ
ੴ
ੴ

ਐਸਾ ਚਾਹੂੰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ॥
ਛੋਟ ਬੜੇ ਸਭ ਸਮ ਵਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ॥

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ

ਜੱਸੀ ਬੰਗਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 632ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ

ਆਓ ਸਾਰੇ ਰਲ ਮਿਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਵਲੋਂ 8 ਮਾਰਚ, 2009 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਜਾਏ ਜਾ ਰਹੇ 9ਵੇਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ। ਆਪਸੀ ਭੇਦ-ਭਾਵ, ਜਾਤਾਂ-ਪਾਤਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਬਣਾਈਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਆਪ ਚੱਲੀਏ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲੀਏ।

ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਕੱਢਣ 'ਤੇ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ!

ਜੱਸੀ ਬੰਗਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ

ਜੱਸੀ ਬੰਗਾ (ਕਮਿਊਨਟੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ) ਫੋਨ: 916-796-5003

ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ

E-mail: jlbanga1@yahoo.com

Real Estate and Home Loans

For buying or selling your home Call Aman Hundal at: 209-918-6464

ਅਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ

ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ

ਲੋਨ ਮਾਫ ਕਰਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਲੋਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਦਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਾਰੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਗੀ ਫੀਸ ਲੈਣਾ ਧੋਖਾਦੇਹੀ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੁਰਮ ਵੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਫੀਸ ਨਾ ਦਿਓ।

Selling Bank Owned/ Foreclosed homes in entire northern California- Bay Area, Tracy, Modesto, Stockton, Manteca, Lathrop, Tracy, Lodi, Ceres, Riverbank,Patterson, Turlock, Delhi, Livingston, Ripon.

ਟਰੇਸੀ, ਲੈਥਰੌਪ, ਮਾਡੈਸਟੋ, ਸੈਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਟਰਲਕ ਏਰੀਏ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ 1.20 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਖਾਸਾ ਘਰ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੈਂਕੜੇ ਘਰ ਵਿਕਾਊ ਹਨ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ 700 ਡਾਲਰ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਵੱਡਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਰਹੇਗਾ। ਵੇਰਵੇ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:

Aman Hundal
Broker Associate/ Realtor
MBA Marketing
License No. : 01839828
Century 21 M&M and Associates
605 Standiford Ave Ste D
Modesto, CA 95350
Cell: 209-918-6464, Fax: 209-552-7285
ahundal@c21mm.com

Century 21 M&M and Associates

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਐਲਾਨੇ ਗਏ 8 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਓ।

Sold Foreclosed homes

Tracy:	1030 Bordona Ln	1400 sq feet fr $150,000	previously sold for $445,000
Tracy:	311 Yosemite Dr	1105 sq ft for $150,000	previously sold for $398,000
Tracy:	1832 Periwinkle Dr	3008 Sq ft for $320,000	previoulsy sold for $690,000
Lathrop:	17619 Water Mill St	2350 sq ft for $ 238,000	previously for $ 528,000
Ceres:	1528 Water Lily Ln	3500 sq ft for $ 325,000	previously sold for $588,000

ਫਾਰਮਰਜ਼ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ

FARMERS INSURANCE GROUP
Symbol of Superior Service
FARMERS

*Auto*Home*Life*Business *Workers Comp.

Farmers offers more discounts than anybody else.

Call me today to insure that your assets are protected.

*ਆਟੋ
*ਹੋਮ
*ਬਿਜਨਸ
*ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
*ਲਾਈਫ
*ਵਰਕਰਜ਼ ਕੌਂਪ.

ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਰੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Kiran Hundal
(209)345-0183
khundal@farmersagent.com
CA insurance License # 0F96503

1900 Standiford Ave.
Modesto, CA 95350

ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗ੍ਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਹੈ।

ਟਰੱਕ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਸਤੀ

Truck Insurance at very competitive rates.

ਅਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਰੇਟ ਦਿਵਾਵਾਂਗੇ ਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਵਰੇਜ ਘੱਟ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ